

Ministarstvo znanosti,
obrazovanja i sporta

**STRUKOVNI KURIKULUM
ZA STJECANJE KVALIFIKACIJE
KOMERCIJALIST**

Popis kratica

ASOO – Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih

AZOO – Agencija za odgoj i obrazovanje

DGU – Državna geodetska uprava

DZS – Državni zavod za statistiku

EU – Europska unija

GIS – Geografski informacijski sustav

GPS – Global Positioning System, globalni pozicijski sustav

HACCP – Hazard Analysis Critical Control point, analiza opasnosti i kritične kontrolne točke

HZMO – Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

HZZO – Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

ICT – Information and Communications Technology, informacijska i komunikacijska tehnologija

IUPAC – International Union of Pure and Applied Chemistry, međunarodna unija za čistu i primjenjenu kemiju

MUP – Ministarstvo unutarnjih poslova

MZOS – Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

NCVVO – Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

NN – Narodne novine

PC – Osobno računalo

PDV – Porez na dodanu vrijednost

PSE – Periodni sustav elemenata

PU – Porezna uprava

RH – Republika Hrvatska

SUVT – Središnji ured vježbeničkih tvrtki

UN – Ujedinjeni narodi

ZOT – Zadatci objektivnog tipa

Sadržaj

1. Opći dio	4
1.1. Kurikulum za stjecanje kvalifikacije	4
1.2. Cilj kurikuluma.....	4
1.3. Trajanje obrazovanja	4
1.4. Uvjeti upisa, tijeka i završetka obrazovanja	4
2. Nastavni plan i program	5
2.1. Nastavni plan.....	5
2.2. Nastavni program	7
2.2.1. Općeobrazovni dio.....	7
2.2.2. Obvezni strukovni moduli	143
2.2.3. Izborni strukovni moduli	206
2.2.4. Završni rad.....	229
3. Okruženje za učenje	230
4. Kadrovski uvjeti	231
5. Minimalni materijalni uvjeti.....	239
6. Reference dokumenta	246
6.1. Referentni brojevi.....	246
6.2. Članovi radnih skupina koji su sudjelovali u izradbi standarda kvalifikacije.....	246
6.2.1. Općeobrazovni dio.....	246
6.2.2. Strukovni dio.....	247
6.3. Predlagatelj strukovnog kurikuluma	248

*Napomena:
imenice korištene u ovom dokumentu, primjerice polaznik, tehničar, student, korisnik,
poslodavac, investitor, stručni suradnik i referent, podrazumijevaju rodnu razliku.*

1. Opći dio

1.1. Kurikulum za stjecanje kvalifikacije

Komercijalist

1.2. Cilj kurikuluma

Osigurati polaznicima stjecanje kompetencija propisanih standardom strukovne kvalifikacije Komercijalist.

1.3. Trajanje obrazovanja

Četiri godine

1.4. Uvjeti upisa, tijeka i završetka obrazovanja

Završena osnovna škola.

2. Nastavni plan i program

2.1. Nastavni plan

NASTAVNI PLAN KOMERCIJALIST

A. OPĆEOBRAZOVNI DIO

MODUL	NASTAVNI PREDMETI	Broj sati (godišnje i tjedno - teorija, vježbe i praktična nastava) i broj bodova																															
		1. razred				2. razred				3. razred				4. razred																			
		godišnje	tjedno			bodovi	godišnje	tjedno			bodovi	godišnje	tjedno			bodovi	godišnje	tjedno			bodovi												
T	V	PN	T	V	PN		T	V	PN	T		V	PN																				
OPĆEOBRAZOVNI MODUL	HRVATSKI JEZIK	105	3		6	105	3		6	105	3		6	96	3		6																
	STRANI JEZIK I	105	3		6	105	3		6	105	3		6	96	3		6																
	POVIJEST	70	2		4,5	70	2		4,5																								
	GEOGRAFIJA	70	2		5	70	2		5,5																								
	TJELESNA I ZDRAVSTVENA KULTURA	70		2	2	70		2	2	70		2	2	64		2	2																
	POLITIKA I GOSPODARSTVO	70	2		4																												
	VJERONAUKE/ETIKA	35	1		2,5	35	1		2,5	35	1		2,5	32	1		2,5																
	MATEMATIKA	105	3		5,5	105	3		5,5	105	3		5,5	64	2		3,5																
	IZBORNI SADRŽAJI*																																
STRANI JEZIK II	70	2		4	70	2		4	70	2		4	64	2		4																	
UKUPNO SATI / BODOVA A.		700	18	2	39,5	630	16	2	36	490	12	2	26	416	11	2	24																
UDIO OPĆEOBRAZOVNIH PREDMETA / BODOVA U UKUPNOM FONDU %		62,50%				65,83%				56,25%				60,00%				43,75%				43,33%				41,94%				40,00%			

B. POSEBNI STRUKOVNI DIO

B1. OBVEZNI STRUKOVNI MODULI	NASTAVNI PREDMETI	Broj sati (godišnje i tjedno - teorija, vježbe i praktična nastava) i broj bodova																															
		1. razred				2. razred				3. razred				4. razred																			
		godišnje	tjedno			bodovi	godišnje	tjedno			bodovi	godišnje	tjedno			bodovi	godišnje	tjedno			bodovi												
T	V	PN	T	V	PN		T	V	PN	T		V	PN																				
TRGOVINSKO POSLOVANJE	UNUTARNJE TRGOVINSKO POSLOVANJE	105	2	1	5	105	2	1	5	70	2		4,5																				
SVOJSTVA ROBE	POZNAVANJE ROBE	70	2		3,5	70	2		2,5	70	2		2,5	64	2		2,5																
PODUZETNIŠTVO U TRGOVINI	PODUZETNIŠTVO	35	1		2	70	2		4	70	2		4																				
	STRUKOVNE VJEŽBE	70		2	3,5	70		2	4	70		2	4,5	128		4	7																
RAČUNOVODSTVO	OSNOVE RAČUNOVODSTVA					70	2		3,0	70	1	1	3,5																				
	ANALIZA USPJEŠNOSTI POSLOVANJA													64	2		4,5																
KOMUNIKACIJA U POSLOVNOM OKRUŽENJU	POSLOVNA KOMUNIKACIJA	70	1	1	4,5	70	1	1	3,5																								
POSLOVANJE U MARKETINŠKOM OKRUŽENJU	MARKETING									70	2		4,5	64	1	1	4,5																
STATISTIKA	OSNOVE STATISTIKE													64	1	1	4																
LOGISTIKA I POSLOVANJE S INOZEMSTVOM	POSLOVNA LOGISTIKA									70	2		4,5																				
	VANJSKOTRGOVINSKO POSLOVANJE									70	2		4	64	2		4																
ZAKONSKA REGULATIVA VEZANA UZ ZANIMANJE	PRAVNO OKRUŽENJE													64	2		3,5																
UKUPNO SATI / BODOVA B1.		350	6	4	18,5	455	9	4	22	560	13	3	32	512	10	6	30																
UDIO OBVEZNIH STRUKOVNIH PREDMETA / BODOVA U UKUPNOM FONDU %		31,25%				30,83%				40,63%				36,67%				50,00%				53,33%				51,61%				50,00%			

B2. IZBORNI STRUKOVNI MODULI	NASTAVNI PREDMETI **	Broj sati (godišnje i tjedno - teorija, vježbe i praktična nastava) i broj bodova																			
		1. razred					2. razred					3. razred					4. razred				
		godišnje	tjedno			bodovi	godišnje	tjedno			bodovi	godišnje	tjedno			bodovi	godišnje	tjedno			bodovi
			T	V	PN			T	V	PN			T	V	PN			T	V	PN	
POSLOVNA INFORMATIKA	RAČUNALO U STRUCI	70	1	1		2															
	POSLOVNA INFORMATIKA						35	1			2										
KREATIVNOST U POSLOVANJU	KREATIVNOST U POSLOVANJU	70	1	1		2															
PREZENTACIJSKE VJEŠTINE	PREZENTACIJSKE VJEŠTINE						35	1			2										
E-POSLOVANJE	E-POSLOVANJE											70	1	1		2					
POSLOVNI STRANI JEZIK	POSLOVNI STRANI JEZIK											70	1	1		2					
POSLOVNO PREGOVARANJE	POSLOVNO PREGOVARANJE																64	1	1		2
KULTURA POSLOVANJA	KULTURA POSLOVANJA																64	1	1		2
UKUPNO SATI / BODOVA B2.		70	1	1		2	35	1			2	70	1	1		2	64	1	1		2
UDIO IZBORNIH STRUKOVNIH PREDMETA / BODOVA U UKUPNOM FONDU %		3,13%				6,25%	3,13%				6,25%	3,13%				6,25%	3,13%				6,25%
UKUPNO SATI / BODOVI B1. + B2.		420	7	5		20,5	490	10	4		24	630	14	4		34	576	11	7		32
UDIO STRUKOVNIH PREDMETA / BODOVA U UKUPNOM FONDU %		37,50%				34%	43,75%				40,00%	56,25%				56,67%	58,06%				53,33%
C. ZAVRŠNI RAD																					
UKUPNO BODOVA C.																					4
SVEUKUPNO SATI / BODOVI A + B + C		1120	25	7		60	1120	26	6		60,0	1120	26	6		60	992	22	9		60

* Napomena: u prvom, drugom, trećem i četvrtom razredu, u općeobrazovnom modulu, polaznici biraju jedan od ponuđenih predmeta.

**Napomena: u prvom, drugom, trećem i četvrtom razredu, u izbornom strukovnom modulu, polaznici biraju jedan od ponuđenih predmeta.

2.2. Nastavni program

2.2.1. Općeobrazovni dio

Naziv nastavnog predmeta: **HRVATSKI JEZIK**

Cilj predmeta:	<ul style="list-style-type: none">▪ naučiti jezikom izraziti vlastite misli, osjećaje, ideje, stavove i prikladno jezično reagirati u međudjelovanju sa sugovornicima u različitim situacijama razvijajući (samo)poštovanje▪ steći potrebne razine slušanja, razumijevanja i govorenja koje su ključne za učenje, rad i život, tj. razviti sposobnost komunikacije u različitim situacijama▪ razumjeti kako jezik djeluje i ovladati potrebnim jezikoslovnim pojmovima, tekstnim vrstama i stilovima▪ steći potrebne razine pisanja ključne za učenje, rad i život, tj. razviti sposobnost komunikacije u različitim situacijama▪ razviti razumijevanje književnosti kao umjetnosti riječi, poštivati hrvatsku književnost i kulturu te književnosti i kulture drugih naroda
Opis predmeta:	<p>U hrvatskom jeziku pet je jedinica ishoda učenja:</p> <ol style="list-style-type: none">I. Slušanje i govorenjeII. Struktura hrvatskog jezikaIII. PisanjeIV. Analiza književnih tekstovaV. Analiza neknjiževnih tekstova. <p>Ishodi su jedinica koncipirani na način da se njihovim ostvarivanjem razvijaju komunikacijske vještine i kompetencije polaznika te cjelovito razumijevanje govorenih i pisanih tekstova.</p> <p>Svi se navedeni ishodi ostvaruju u svakoj godini učenja hrvatskog jezika.</p>

Nastavni predmet po razredima i ishodima učenja

Naziv nastavnog predmeta: **HRVATSKI JEZIK**

Razred: **prvi (1.)**

U prvom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:

Slušanje i govorenje

1. razlikovati slušanjem monološke i dijaloške govorne oblike s obzirom na komunikacijski kontekst i primatelja
2. utvrditi slušanjem bit govornog teksta – eksplicitno i implicitno
3. odabrati način govora, rječnik i strukturu rečenice primjereno komunikacijskoj situaciji i primatelju
4. organizirati jasno i smisleno govornu poruku pomoću bilježaka i grafičkih prikaza
5. govoriti tečno u skladu s pravogovornom, fonološkom, morfološkom, tvorbenom, sintaktičkom, leksičko-semantičkom i stilističkom normom
6. provjeriti učinak vlastitog ili tuđeg govora s obzirom na komunikacijsku situaciju i primatelja govorne poruke

Struktura hrvatskog jezika

1. razvrstati jezikoslovne pojmove
2. opisati sadržaje povezane s povijesti hrvatskog jezika
3. razlikovati značajke hrvatskog standardnog jezika u odnosu na druge idiome hrvatskog jezika
4. navesti jezična pravila
5. izdvojiti strukturu jezičnih jedinica na pojedinoj jezičnoj razini
6. utvrditi jezične jedinice na sintagmatskoj razini
7. uporabiti jezična pravila hrvatskog standardnog jezika u skladu s pravopisnom, pravogovornom, fonološkom, morfološkom, tvorbenom, sintaktičkom, leksičko-semantičkom i stilističkom normom

Pisanje

1. sastavljati različite vrste tekstova
2. oblikovati tekstove koji ispunjavaju različite komunikacijske funkcije
3. planirati sadržaj teksta primjeren komunikacijskoj funkciji i čitatelju uz smjernice ili samostalno
4. napisati samostalno logički i sadržajno povezan tekst
5. rabiti različite postupke u oblikovanju teksta s obzirom na vrstu i komunikacijsku funkciju teksta
6. koristiti rječnik primjeren komunikacijskoj funkciji teksta i čitatelju
7. uporabiti jezična pravila hrvatskog standardnog jezika u skladu s pravopisnom, pravogovornom, fonološkom, morfološkom, tvorbenom, sintaktičkom, leksičko-semantičkom i stilističkom normom
8. provjeriti napisani tekst samostalno s obzirom na sadržajnu, strukturnu i jezičnu točnost i primjerenost

Analiza književnih tekstova

1. odrediti književne tekstove prema vanjskim odrednicama
2. objasniti književnoteoretske pojmove na prototipnim primjerima
3. utvrditi na književnim tekstovima strukturalna, tematska,

	<p>sadržajna i stilska obilježja</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. prikupiti informacije o zadanim književnim tekstovima iz različitih izvora 5. izdvojiti jezične i stilske pojedinosti u književnim tekstovima 6. usporediti poznate književne tekstove na strukturnoj, sadržajnoj i jezičnoj razini 7. potvrditi argumentima svoj stav o poznatom književnom tekstu <p>Analiza neknjiževnih tekstova</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. razlikovati tekstove po vrsti i komunikacijskoj funkciji iz tiskanog ili elektroničkog izvora 2. identificirati postupke u oblikovanju teksta kojima se ostvaruje komunikacijska funkcija teksta 3. razjasniti značenja riječi u kontekstu specifičnom za pojedini tekst 4. tumačiti tekstove s grafičkim elementima 5. utvrditi bit teksta i sadržajne pojedinosti – eksplicitno i implicitno 6. objasniti namjeru teksta s obzirom na obilježja teksta, očekivanja čitatelja i djelovanje na čitatelja 7. prikupiti informacije o zadanim neknjiževnim tekstovima iz različitih izvora 8. izdvojiti jezične pojedinosti u neknjiževnim tekstovima 9. poduprijeti argumentima stav o neknjiževnom tekstu
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Slušanje – monološki oblici	Javni govor
Govorenje – monološki oblici	Govor
Govorenje – dijaloški oblici	Oluja ideja
Funkcija glasova u jeziku	Fonem, alofon, fon Fonem i grafem
Tvorba i podjela glasova	Podjela glasova prema otvoru Slogovi i slogovna struktura Podjela glasova prema zvučnosti Podjela glasova prema mjestu tvorbe
Glasovne promjene	Jednačenje glasova po zvučnosti Jednačenje glasova po mjestu tvorbe Gubljenje suglasnika Palatalizacija Sibilarizacija Jotacija Vokalizacija Nepostojano a
Pravogovorna i pravopisna norma	Pravogovor ili ortoepija Naglasni sustav hrvatskog standardnog jezika Vrednote govornog jezika Pravopis ili ortografija Pisanje velikog i malog slova Pravopisni i rečenični znakovi Pisanje glasova č/ć, dž/đ Alternacije ije/je/e/i

Hrvatski jezik od prvih pisanih spomenika do kraja 15. stoljeća	Jezik – temelj narodne kulture: trojezičnost i tropismenost hrvatske srednjovjekovne književnosti Izvori hrvatskog književnog jezika (spomenici pismenosti, historiografski spisi, zakonici)
Pisanje - opisivanje	Opisivanje kao postupak
Pisanje - pripovijedanje	Pripovijedanje kao postupak Priča Tehničko izvješće Obavijest Životopis Molba
Priča i novela	Polaznici čitaju dva djela s popisa. Prvo je djelo na popisu obvezatno. Valja odabrati još jedno cjelovito djelo po izboru nastavnika i/ili čitalačkim interesima polaznika. Ranko Marinković, <i>Prah</i> Giovanni Boccaccio, <i>Chichibio</i> Ivan Aralica, <i>Svemu ima vrijeme</i> ili <i>Školjka</i> Miro Gavran, <i>Mali neobični ljudi</i> ili <i>Obiteljske priče</i> Antun Šoljan, <i>Dobri čovjek s Kaprija</i> Ivo Andrić, <i>Put Alije Đerzeleza</i> Dubravko Horvatić, <i>Đavo u podne</i> Vjekoslav Kaleb, <i>Gost</i>
Roman	Polaznici čitaju dva djela s popisa. Prvo je djelo na popisu obvezatno. Valja odabrati još jedno cjelovito djelo po izboru nastavnika i/ili čitalačkim interesima polaznika. Pavao Pavličić, <i>Večernji akt</i> Marija Jurić Zagorka, <i>Vitez slavonske ravni</i> Ivana Simić Bodrožić, <i>Hotel Zagorje</i> Victoria Hislop, <i>Otok</i> Khaled Hosseini, <i>Gonič zmajeva</i> John Ronald Reuel Tolkien, <i>Hobbit</i>
Drama	Polaznici čitaju dva djela s popisa. Prvo je djelo na popisu obvezatno. Valja odabrati još jedno cjelovito djelo po izboru nastavnika i/ili čitalačkim interesima polaznika. Miro Gavran, <i>Ljubavi Georgea Washingtona</i> Plaut, <i>Škrtac</i> Pero Budak, <i>Mećava</i> Carlo Goldoni, <i>Gostioničarka Mirandolina</i>
Lirika	Polaznici čitaju šest pjesama: dvije pjesme vezanog stiha, dvije pjesme slobodnog stiha i dvije pjesme u prozi. Vezani stih: Antun Gustav Matoš, Tin Ujević, Vladimir Nazor, Dobriša Cesarić, Vesna Parun, Jacques Prevert, Francesco Petrarca Slobodni stih: Antun Branko Šimić, Dragutin Tadijanović, Nikola Miličević, Mak Dizdar, Nikola Šop, Josip Pupačić, Reiner Maria Rilke Pjesma u prozi: Miroslav Krleža, Danijel Dragojević
Ep	Polaznici čitaju pet pjevanja. Dante Alighieri, <i>Pakao</i> (od I. do V. pjevanja)
Čitanje - opisivački tekstovi	Postupak opisivanja u različitim vrstama tekstova
Čitanje - pripovjedački	Postupak pripovijedanja u različitim vrstama tekstova Molba

tekstovi	Životopis
Napomene:	Polaznici tijekom nastavne godine pišu dvije školske zadaće. Obvezatne su četiri domaće zadaće u mjesecu.
Ostalo	
Metode i oblici rada:	<p>Metode: usmeno izlaganje, razgovor, čitanje i rad s tekstem, objašnjavanje, pisanje, igranje uloga, simulacije, projektna nastava, placemat (podložak), grupna slagalica.</p> <p>Oblici: individualni oblik rada, čelni oblik rada, rad u paru, rad u skupinama, timski rad, istraživačko učenje, suradničko učenje, samoregulirano učenje.</p> <p>Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.</p>
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	<p>Elementi: pisanje, govorenje i slušanje, jezik, književni tekstovi, neknjiževni tekstovi.</p> <p>Oblici: usmena provjera, pisana provjera, domaća zadaća, školska zadaća, predstavljanje rezultata rada; vrjednovanje od strane polaznika, samovrjednovanje, zajednička evaluacija, učeničke mape, bilješke opisnog praćenja (odnos prema radu, samostalnost, odgovornost).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv nastavnog predmeta: **HRVATSKI JEZIK**

Razred: **drugi (2.)**

U drugom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:	Ishodi učenja navedeni za prvi razred ostvaruju se u sva četiri razreda učenja hrvatskog jezika.
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Slušanje – monološki oblici	Predavanje
Slušanje – dijaloški oblici	Intervju
Govorenje – monološki oblici	Predavanje
Govorenje – dijaloški oblici	Anketa
Morfem i morfologija	Morfem, alomorf, morfologija Vrste morfema
Gramatičke kategorije	Kategorije vrsta riječi Kategorije oblika riječi
Promjenjive riječi	Imenice Imenice i pravopis Zamjenice Zamjenice i pravopis Pridjevi Pridjevi i pravopis Brojevi Brojevi i pravopis Glagoli Glagoli i pravopis
Nepromjenjive riječi	Prilozi Prijedlozi Veznici Čestice Usklici
Hrvatski jezik od 16. do kraja 18. stoljeća	Najvažnije jezikoslovna djela (Bartol Kašić, Juraj Habdelić, Jakov Mikalja Ardelio Della Bella, Ivan Belostenec)
Pisanje - izlaganje	Izlaganje kao postupak Definicije Sažetak Bilješke i natuknice Zapisnik Stručno izvješće
Cijeli se svijet igra.	<i>Polaznici čitaju tri djela s popisa. Prvo je djelo na popisu obvezatno. Valja odabrati još jedno cjelovito djelo i jedan ulomak po izboru nastavnika i/ili čitalačkim interesima polaznika.</i> Molière: <i>Škrtac</i> Pedro Calderón de la Barca, <i>Život je san</i> William Shakespeare, <i>San ljetne noći</i> William Shakespeare, <i>Romeo i Julija</i> Tennessee Williams, <i>Tramvaj zvan žudnja</i> Elvis Bošnjak, <i>Nosi nas rijeka</i> Tena Štivičić, <i>Fragile</i>

Prometeji	<p>Polaznici čitaju tri djela s popisa. Prvo je djelo na popisu obvezatno. Valja odabrati još jedno cjelovito epsko ili dramsko djelo te ulomak ili pjesmu po izboru nastavnika i/ili čitalačkim interesima polaznika.</p> <p>Eshil, <i>Okovani Prometej</i> Miguel de Cervantes Saavedra, <i>Don Quijote</i> Johann Wolfgang Goethe, <i>Prometej</i> Alfred Victor de Vigny, <i>Smrt vuka</i> Ivan Mažuranić, <i>Smrt Smail-age Čengića</i> Mihail Jurjevič Ljermontov, <i>Junak našeg doba</i> Tin Ujević, <i>Visoki jablani</i> George Gordon Byron, <i>Hodočašće Childea Harolda</i></p>
Žena u književnom djelu	<p>Polaznici čitaju četiri djela s popisa. Prvo je djelo na popisu obvezatno. Valja odabrati još jedno cjelovito epsko ili dramsko djelo i dvije pjesme po izboru nastavnika i/ili čitalačkim interesima polaznika.</p> <p>Milan Begović, <i>Bez trećega</i> Vesna Parun, <i>Ti koja imaš nevinije ruke</i> Biblija, <i>Pjesma nad pjesmama</i> Ivan Slamnig, <i>Barbara</i> Horacije, <i>Lidiji</i> Josip Kozarac, <i>Tena</i> Dinko Šimunović, <i>Muljika</i> Dubravka Ugrešić, <i>Štefica Cvek u raljama života</i> Sofoklo, <i>Antigona</i></p>
Čitanje - izlagački tekstovi	<p>Postupak izlaganja u različitim vrstama tekstova Sažetak Stručno izvješće Popularno-znanstveni članak</p>
Napomene:	<p>Polaznici tijekom nastavne godine pišu dvije školske zadaće. Obvezatne su četiri domaće zadaće u mjesecu.</p>
Ostalo	
Metode i oblici rada:	<p>Metode: usmeno izlaganje, razgovor, čitanje i rad s tekstom, objašnjavanje, pisanje, igranje uloga, simulacije, projektna nastava, placemat (podložak), grupna slagalica. Oblici: individualni oblik rada, čelni oblik rada, rad u paru, rad u skupinama, timski rad, istraživačko učenje, suradničko učenje, samoregulirano učenje. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.</p>
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	<p>Elementi: pisanje, govorenje i slušanje, jezik, književni tekstovi, neknjiževni tekstovi. Oblici: usmena provjera, pisana provjera, domaća zadaća, školska zadaća, predstavljanje rezultata rada; vrjednovanje polaznika, samovrjednovanje, zajednička evaluacija, učeničke mape, bilješke opisnog praćenja (odnos prema radu, samostalnost, odgovornost).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	<p>Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.</p>

Naziv nastavnog predmeta: **HRVATSKI JEZIK**

Razred: **treći (3.)**

U trećem razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:	Ishodi učenja navedeni za prvi razred ostvaruju se u sva četiri razreda učenja hrvatskog jezika.
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Slušanje – monološki oblici	Izvještaj
Slušanje – dijaloški oblici	Razgovor na temu
Govorenje – monološki oblici	Izvještaj
Govorenje – dijaloški oblici	Službeni razgovor
Sintaksa	Sintaksa
Spojevi riječi	Tipovi odnosa među sastavnicama spojeva riječi
Ustrojstvo rečenice	Obavijesno ustrojstvo rečenice Gramatičko ustrojstvo rečenice
Rečenice po sastavu	Jednostavne i složene rečenice
Nezavisno složena rečenica	Sastavna, rastavna, suprotna, isključna i zaključna rečenica
Zavisno složena rečenica	Subjektna, predikatna, objektna, atributna rečenica Priložne rečenice: vremenske, načinske, mjesne, pogodbene, uzročne, posljedične, namjerne, dopusne
Povezivanje rečenica u tekstu	Red riječi u rečenici
Pravopisna pravila u sintaksi	Uporaba razgodaka i pravopisnih znakova
Hrvatski jezik u 19. stoljeću	Ljudevit Gaj, <i>Kratka osnova horvatsko-slavenskoga pravopisanja</i>
Pisanje - dokazivanje	Dokazivanje kao postupak Pismo za iskazivanje interesa Prikaz Problemski članak (na teme iz strukovne kvalifikacije i sadržaja predmeta hrvatski jezik) Školski esej
Jureći vlak braće Lumière	Polaznici čitaju tri djela s popisa. Prvo je djelo na popisu obvezatno. Valja odabrati još jedno cjelovito epsko ili dramsko djelo i jednu pjesmu po izboru nastavnika i/ili čitalačkim interesima polaznika. Janko Polić Kamov, <i>Brada</i> Antun Gustav Matoš, <i>Cvijet sa raskršća</i> Antun Gustav Matoš, <i>Notturmo</i> Milan Begović, <i>Kvartet</i> Vladimir Vidrić, <i>Pejzaž II.</i> Charles Baudelaire, <i>Cvjetovi zla</i> Konstantinos Kavafis, <i>Čekajući barbare</i> Arthur Schnitzler, <i>Novela o snu</i>
Društveni angažman	Polaznici čitaju tri djela s popisa. Prva su dva djela na popisu obvezatna. Valja odabrati još jedno cjelovito djelo po izboru nastavnika i/ili čitalačkim interesima polaznika. August Šenoa, <i>Prijan Lovro</i> Fjodor Mihajlovič Dostojevski, <i>Zločin i kazna</i> Silvije Strahimir Kranjčević, <i>Gospodskom Kastoru</i>

	Antun Gustav Matoš, <i>Kip domovine leta 188*</i> Vjenceslav Novak, <i>Posljednji Stipančići</i> Ivan Goran Kovačić, <i>Dani gnjeva</i> Honoré de Balzac, <i>Otac Goriot</i> Charles Dickens, <i>Velika očekivanja</i>
Unutarnji svijet	Polaznici čitaju četiri djela s popisa. Prva su dva djela na popisu obvezatna. Valja odabrati još jedno cjelovito epsko ili dramsko djelo i jednu pjesmu po izboru nastavnika i/ili čitalačkim interesima polaznika. William Shakespeare, <i>Hamlet</i> Janko Leskovar, <i>Misao na vječnost</i> Henrik Ibsen, <i>Nora</i> Petar Preradović, <i>Ljudsko srce</i> Ralph Waldo Emerson, <i>Ljubav</i> Milutin Cihlar Nehajev, <i>Bijeg</i> Ranko Marinković, <i>Ruke</i> Franz Kafka, <i>Preobrazba</i>
Čitanje - dokazivački tekstovi	Postupak dokazivanja u različitim vrstama tekstova Prikaz Pismo za iskazivanje interesa Problemski članak
Napomene:	<i>Polaznici</i> i tijekom nastavne godine pišu dvije školske zadaće. Obvezatne su četiri domaće zadaće u mjesecu.
Ostalo	
Metode i oblici rada:	Metode: usmeno izlaganje, razgovor, čitanje i rad s tekstom, objašnjavanje, pisanje, igranje uloga, simulacije, projektna nastava, placemat (podložak), grupna slagalica. Oblici: individualni oblik rada, čelni oblik rada, rad u paru, rad u skupinama, timski rad, istraživačko učenje, suradničko učenje, samoregulirano učenje. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	Elementi: pisanje, govorenje i slušanje, jezik, književni tekstovi, neknjiževni tekstovi. Oblici: usmena provjera, pisana provjera, domaća zadaća, školska zadaća, predstavljanje rezultata rada; vrjednovanje od strane suučenika, samovrjednovanje, zajednička evaluacija, učeničke mape, bilješke opisnog praćenja (odnos prema radu, samostalnost, odgovornost).
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv nastavnog predmeta: **HRVATSKI JEZIK**

Razred: **četvrti (4.)**

U četvrtom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:	Ishodi učenja navedeni za prvi razred ostvaruju se u sva četiri razreda učenja hrvatskog jezika.
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Slušanje – monološki oblici	Komentar
Slušanje – dijaloški oblici	Debata
Govorenje – monološki oblici	Komentar
Govorenje – dijaloški oblici	Razgovor na temu
Leksikologija	Uvod u leksikologiju
Jezični sustav i jezični znak	Struktura jezičnog znaka Jednoznačnost i višeznačnost leksema
Leksičko-semantički odnosi	Sinonimija Antonimija Homonimija
Raslojenost leksika	Vremenska raslojenost leksika Područna raslojenost leksika Funkcionalna raslojenost leksika
Međujezični dodiri i leksičko posuđivanje	Posuđenice Vrste posuđenica
Jezična norma i jezični purizam	Jezična norma Jezični purizam
Frazeologija	Frazem i frazeologija Frazemske istoznačnice i frazemski antonimi
Leksikografija	Vrste rječnika Leksikografski (rječnički) članak
Hrvatski jezik u 20. i 21. stoljeću	<i>Deklaracija o položaju i nazivu hrvatskoga književnog jezika kao izraz samobitnosti hrvatskoga jezika</i> Hrvatski jezik - službeni jezik Europske unije
Pisanje - dokazivanje	Školski esej
Pisanje - upućivanje	Upućivanje kao postupak Tehnička uputa
Stoljeće nemira	<i>Polaznici čitaju tri djela s popisa. Prva su dva djela na popisu obvezatna. Valja odabrati još jedno cjelovito djelo po izboru nastavnika i/ili čitalačkim interesima polaznika.</i> Slavko Mihalić, <i>Majstore, ugasi svijeću</i> Miroslav Krleža, <i>Gospoda Glembajevi</i> Ranko Marinković, <i>Kiklop</i> Ivan Goran Kovačić, <i>Jama</i> Miljenko Jergović, <i>Sarajevski Marlboro</i> Eugène Ionesco, <i>Čelava pjevačica</i> William Golding, <i>Gospodar muha</i> Orhan Pamuk, <i>Snijeg</i>
Globalno selo	<i>Polaznici čitaju tri djela s popisa. Prva su dva djela na popisu obvezatna. Valja odabrati još jedno cjelovito djelo po izboru nastavnika i/ili čitalačkim interesima polaznika.</i>

	<p>Albert Camus, <i>Stranac</i> Miroslav Krleža, <i>Cvrčak pod vodopadom</i> Antun Šoljan, <i>Luka</i> Nikolaj Vasiljevič Gogolj, <i>Kabanica</i> Gabriel García Marquez, <i>Sto godina samoće</i> Raymond Carver, <i>Katedrala</i> Aldous Huxley, <i>Divni novi svijet</i> William Gibson, <i>Neuromancer</i></p>
Hrvatska književna baština	<p>Polaznici čitaju pet djela s popisa. Prva su četiri djela na popisu obvezatna. Valja odabrati još jedan ulomak ili pjesmu po izboru nastavnika i/ili čitalačkim interesima polaznika.</p> <p>Marko Marulić, <i>Judita</i> (ulomci) Hanibal Lucić, <i>Jur ni jedna na svit vila</i> Marin Držić, <i>Dundo Maroje</i> Ivan Gundulić, <i>Osman</i> (1. pjevanje) Ivan Bunić Vučić, <i>Nemoj, nemoj ma Ljubice</i> Fran Krsto Frankopan, <i>Cvitja razmišljenje</i> i žalostno protuženje Tituš Brezovački, <i>Matijaš grabancijaš dijak</i> Matija Antun Reljković, <i>Satir iliti divji čovik</i> Andrija Kačić Miošić, <i>Razgovor ugodni naroda slovinskoga</i></p>
Čitanje - dokazivački tekstovi	Kritika Komentar
Čitanje - upućivački tekstovi	Postupak upućivanja u različitim vrstama tekstova Tehnička uputa Zakoni
Napomene:	Polaznici tijekom nastavne godine pišu dvije školske zadaće. Obvezatne su četiri domaće zadaće u mjesecu.
Ostalo	
Metode i oblici rada:	<p>Metode: usmeno izlaganje, razgovor, čitanje i rad s tekstem, objašnjavanje, pisanje, igranje uloga, simulacije, projektna nastava, placemat (podložak), grupna slagalica.</p> <p>Oblici: individualni oblik rada, čelni oblik rada, rad u paru, rad u skupinama, timski rad, istraživačko učenje, suradničko učenje, samoregulirano učenje.</p> <p>Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.</p>
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	<p>Elementi: pisanje, govorenje i slušanje, jezik, književni tekstovi, neknjiževni tekstovi.</p> <p>Oblici: usmena provjera, pisana provjera, domaća zadaća, školska zadaća, predstavljanje rezultata rada; vrjednovanje od strane suučenika, samovrjednovanje, zajednička evaluacija, učeničke mape, bilješke opisnog praćenja (odnos prema radu, samostalnost, odgovornost).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv nastavnog predmeta: **ENGLESKI JEZIK**

<p>Cilj predmeta:</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ osposobiti se za usmenu i pisanu kompetenciju na engleskom jeziku u različitim situacijama svakodnevnog života i struke ▪ učiti jezik radi daljnje izobrazbe i usavršavanja, tj. za cjeloživotno učenje i obrazovanje ▪ razvijati jezična i nejezična znanja, vještine, sposobnosti, strategije i vrijednosti koje će im omogućiti da aktivno, kritički i uspješno odgovore na potrebe suvremenog društva i tržišta rada ▪ razvijati svijest o višejezičnosti, međukulturalnim sličnostima i razlikama, tolerancija i empatija prema drugom i drugačijem ▪ razumijeti zanimanje, poštovanje i skrb za vlastiti jezik i kulturu ▪ primijeniti jezične zakonitosti i vokabular u razvijanju jezičnih vještina radi ostvarivanja pisane i usmene komunikacije ▪ čitati tekstove koji su pisani standardnim jezikom ili jezikom struke ▪ razumjeti opis osjećaja i želja u osobnim pismima ▪ razumjeti glavne poruke radijskih i televizijskih programa o tekućim događajima ili temama od osobnog interesa i iz jezika struke ako su iskazane relativno polako i razumljivo ▪ napisati osobno pismo opisujući doživljaje i dojmove ▪ komunicirati u većini situacija koje se mogu pojaviti tijekom putovanja područjem na kojemu se taj jezik govori ▪ uključiti se bez pripreme u razgovor o temama koje su im poznate ▪ obrazložiti svoja stajališta i ukratko objasniti, ispričati priču, opisati reakcije ▪ razviti bitna sociokulturna orijentacijska znanja o zemlji/zemljama jezika koji se uči u svim jezičnim djelatnostima ▪ primijeniti znanja o različitim uzrocima nerazumijevanja između osoba iz različitih kultura ▪ prepoznati i preispitati sličnosti i razlike između kulture vlastite zemlje i zemlje jezika cilja ▪ isticati tolerantno ophođenje s osobama iz drugih kultura ▪ ostvariti složeniju komunikaciju i suradnju s različitim osobama i skupinama u promjenjivim uvjetima uz uvažavanje različitosti ▪ prosuđivati o različitostima uz obranu i argumentiranje vlastitih stavova i vrijednosti te uvažavanja tuđih
<p>Opis predmeta:</p>	<p>Engleski jezik je općeobrazovni predmet koji se uči tijekom sve četiri godine školovanja i to tri sata tjedno što ukupno u četiri godine iznosi od 411 sati nastave. Uspješnim svladavanjem nastave engleskog jezika polaznik maksimalno stječe 24 kreditna boda.</p> <p>Nastavom engleskog jezika, uz korištenje kombiniranih metoda i oblika rada, usvajaju se obrasci usmene i pisane komunikacije na tom jeziku. Pri određivanju razina jezične kompetencije koje bi polaznici trebali postići na kraju pojedinih odgojno-obrazovnih razdoblja, tj. ciklusa srednjoškolskog obrazovanja uzete su u obzir smjernice <i>Zajedničkog europskog referentnog okvira za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje, Europskog jezičnog portfolia</i> i <i>Nacionalnog okvirnog kurikulumu za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje</i> te činjenica da je riječ o nastavku učenja prvog stranog jezika u kontinuitetu od 1. razreda osnovne škole. Po završetku četverogodišnjeg obrazovanja očekuje se da će polaznici doseći razinu B1, prije svega u području receptivnih jezičnih vještina. Premda bi polaznici sukladno <i>Nastavnom planu i programu za osnovnu školu</i> i <i>Nacionalnom okvirnom kurikulumu za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje</i> nakon osam godina učenja prvog stranog jezika već</p>

	<p>trebali dosegnuti razinu A2 realno je očekivati heterogenost polaznikovih znanja iz osnovne škole koja će trebati usložniti uz manja proširenja gradiva povezanih s novim kontekstom i strukom. Napomena: nastavnik odlučuje o udjelu i postotku nastavnih sadržaja iz područja struke. Postotak može varirati od 10 do 20%, ovisno o razini i godini učenja, uvažavajući činjenicu da se u završnim razredima povećava udio stručnih predmeta/modula i/ili sadržaja.</p>
--	--

Nastavni predmet po razredima i ishodima učenjaNaziv nastavnog predmeta: **ENGLESKI JEZIK**Razred: **prvi (1.)**

<p>U prvom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:</p>	<p>Jezični sustav i sadržaji stranog jezika</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. prepoznati jezične strukture više razine i vokabular u usmenom i pisanom izričaju uz progresiju jezika struke <p>Čitanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. izdvojiti globalni i detaljni smisao tekstova šireg raspona vokabulara i složenijih jezičnih struktura koji su pisani standardnim jezikom ili jezikom struke <p>Slušanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. identificirati složene jezične strukture i vokabular <p>Pisanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. odabrati jezične strukture i vokabular sukladno obliku i vrsti pisanog jezičnog izričaja 2. povezati vlastita stajališta i mišljenja o svakodnevnim i stručnim temama u jednostavne pisane izričaje <p>Govor</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. odabrati jezične strukture i vokabular sukladno s oblikom i vrstom usmenog izričaja <p>Međukulturalno djelovanje (interkulturalna kompetencija)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. usporediti posebnosti vlastite kulture i vrijednosti s kulturom i vrijednostima jezika cilja 2. procijeniti istaknuta obilježja kulture i vrijednosti zemlje (ili zemalja) jezika cilja
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Ja i svijet oko mene	<p>Predstavljanje sebe i drugih Predstavljanje sebe i drugoga (osobni podatci, izgled, osobine) obitelj Članovi uže i šire obitelji Odnosi u obitelji</p>
Stanovanje	<p>Moj dom Prostorije u kući/stanu Dijelovi namještaja Život u gradu/na selu/u manjem mjestu Stanovanje u svijetu Vrste stambenih objekata u različitim zemljama svijeta</p>
Slobodno vrijeme	<p>Sport i rekreacija Vrste sportskih i rekreativnih aktivnosti Izleti Hobiji Igre, kućni ljubimci, zabava, izlasci Izvanastavne / izvanškolske aktivnosti</p>
Svakodnevica/ stilovi života	<p>Svakodnevni život i običaji Odijevanje i moda Moda/ modni trendovi Kupovanje Novac Vrste trgovina Kupovanje u različitim trgovinama</p>
Briga o zdravlju	Dijelovi tijela

	Osobna higijena i njega tijela Bolesti i nezgode Briga za zdravlje
Prehrambene navike	Prehrana Hrana i piće Obroci Zdrave i alternativne prehrambene navike Prehrambene navike (piramida prehrane) Posuđe, pribor za jelo Jelovnik, restorani
Vrijeme	Dnevni raspored Koliko je sati? Dijelovi dana i dani u tjednu Svakodnevne aktivnosti Vrijeme kroz godinu Godišnja doba, mjeseci Vremenske prilike Obilježavanje važnih datuma (blagdani i praznici)
Napomene:	Postignuća u prvom stranom jeziku orijentiraju se prema temeljnom stupnju (B1) <i>Zajedničkog europskog referentnog okvira za jezike</i> , pritom se može očekivati da će polaznici, ako su dotičnom jeziku više izloženi u svakodnevnom okruženju, navedena postignuća vjerojatno nadmašiti. Popis potrebnih jezičnih struktura: <ul style="list-style-type: none"> ▪ IMENICE: vrste, rod, broj, posvojni oblik, fraza <i>of</i> ▪ ČLANOVI: određeni i neodređeni, nulti ▪ ZAMJENICE: osobne, upitne, pokazne, <i>it, there is, there are</i>, relativne ▪ VEZNICI: <i>and, or, but, yet, so, when, until, if, although, since</i>, itd. ▪ PRIDJEVI: stupnjevanje (pravilno i nepravilno), posvojni, pokazni i opisni, pridjevi neodređene količine ▪ BROJEVI: glavni i redni ▪ PRILOZI: mjesta, određenog i neodređenog vremena, načina ▪ SINTAKSA: red riječi u rečenici i u nezavisno složenoj rečenici; mjesto izravnog i neizravnog objekta, mjesto priloga mjesta i vremena, upitna rečenica s <i>who</i> kao subjektom i kao s objektom ▪ GLAGOLI: 5 osnovnih oblika: osnova-s oblik, <i>-ed</i> oblik, particip s nastavkom <i>-ing, -ed</i>. Osnovna glagolska vremena – ponavljanje; tvorba i uporaba budućih vremena (<i>going to + infinitive; shall, will; Present Continuous</i> za budućnost), pojam aktiva i pasiva, modalni glagoli.
Ostalo	
Metode i oblici rada:	Metode: razgovora, usmenog izlaganja (pripovijedanje i objašnjavanje), slušanja, čitanja i rada na tekstu, metoda pisanja i pisanih radova, metoda demonstracije. Oblici: frontalni rad, individualni rad, radu u paru, skupinski rad, alternativni oblici rada. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika	Elementi: usvojenost svih četiriju jezičnih vještina: govorna produkcija i interakcija, pisano izražavanje (kreativnost i originalnost u pisanom izražavanju), čitanje i slušanje s razumijevanjem, uporaba jezika (gramatička točnost i bogatstvo leksika) te usvojenost određenih sadržaja (npr. elementi kulture i civilizacije, područje struke).

	<p>Oblici: formativno i sumativno vrjednovanje, samovrjednovanje. Usmena i pisana provjera znanja Načini, postupci i elementi vrjednovanja odgojnoobrazovnih postignuća polaznika usklađuju se s odredbama važećega Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi (NN 112/10).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv nastavnog predmeta: **ENGLESKI JEZIK**

Razred: **drugi (2.)**

<p>U drugom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:</p>	<p>Jezični sustav i sadržaji stranog jezika</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. upotrijebiti osnovne jezične sadržaje i oblike više razine u svrhu ostvarivanja komunikacije 2. izdvojiti potrebne jezične strukture radi ostvarenja komunikacije s različitim osobama u poznatim i novim uvjetima <p>Čitanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. klasificirati opis događaja, osjećaja i želja u osobnim pismima 2. izdvojiti ključne informacije u tekstu koji se bavi svakodnevnim temama na standardnom jeziku <p>Slušanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. slijediti zahtjevne upute, izlaganja, programe 2. izdvojiti glavnu misao i namjeru govornika u razgovoru na standardnom jeziku <p>Pisanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. izvesti zaključke iz nezahtjevnih tekstova 2. prikazati informacije u jednostavnim službenim pisanim izričajima <p>Govor</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. povezati vlastita stajališta i mišljenja o svakodnevnim i stručnim temama u tečne i točne govorne izričaje 2. komentirati nezahtjevne tekstove <p>Međukulturalno djelovanje (interkulturalna kompetencija)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. prikazati pojavnosti koje nose obilježja stereotipa ili diskriminacije 2. argumentirati mišljenje o uzrocima nerazumijevanja između osoba iz različitih kultura
<p>Razrada</p>	
<p>Nastavne cjeline</p>	<p>Razrada – Nastavne teme</p>
<p>Putovanja i praznici</p>	<p>Putovanja Organizacija putovanja Praznici i kako ih provesti Vozni red i prospekti Vrste prijevoza Snalaženje u stranoj zemlji Znamenitosti</p>
<p>Multikulturalnost</p>	<p>Multikulturalnost Slavni ljudi i događaji Kulturne manifestacije zemalja čiji se jezik uči Hrvatske kulturne manifestacije Europa Europa jučer i danas Europska unija, Vijeće Europe, Europske institucije za mlade</p>
<p>Mediji i suvremena komunikacija</p>	<p>Mediji Tiskani i elektronički mediji Radio i televizija TV vodič i programi Komunikacija Pisana i Usmena komunikacija Telefon, SMS, MMS, e-pošta, internet, društvene mreže itd. Pametni telefoni (Skype, Facetime)</p>

Škola i obrazovanje	Škole Predmeti, ocjenjivanje Život u školi Školske aktivnosti Obrazovni sustav Školski sustav - usporedba i prezentiranje Školski sustav u Hrvatskoj i drugim zemljama
Sport i zdravlje	Sport Važnost bavljenja sportom Istaknuti hrvatski i svjetski sportaši Međunarodni sportski događaji, Olimpijske igre Zdravlje Briga o zdravlju i tijelu Bolesti i ovisnosti Posjet liječniku
Međuljudski odnosi	Emocije Generacijski jaz Formalne i neformalne situacije
Napomene:	Postignuća u prvom stranom jeziku orijentiraju se prema temeljnom stupnju (B1) <i>Zajedničkog europskog referentnog okvira za jezike</i> , pritom se može očekivati da će polaznici, ako su dotičnom jeziku više izloženi u svakodnevnom okruženju, navedena postignuća vjerojatno nadmašiti. Popis potrebnih jezičnih struktura: <ul style="list-style-type: none"> ▪ ponavljanje iz prethodnih godina i proširivanje gradiva ▪ IMENICE: brojive, nebrojive, glagolske imenice ▪ ZAMJENICE: posvojne i povratne zamjenice; <i>one</i> kao zamjenica ▪ PRIDJEVI: stupnjevanje (<i>comparison of equality</i>) ▪ PRIJEDLOZI: vrijeme (<i>on, at, in, by, from</i>), mjesto, pravac (<i>on, at, above, under, into</i>) i uzroka (<i>because, for the sake of</i>) ▪ TVORBA RIJEČI: <i>compounds</i> ▪ PRILOZI: tvorba priloga načina – položaj u rečenici, komparacija priloga ▪ SINTAKSA: upravni i neupravni govor; red riječi u rečenici – načelo tvorbe upitnih i negativnih oblika u jednostavnim i složenim vremenima; slaganje vremena; zavisnosložene rečenice, vremenske, uzročne, pogodbene ▪ GLAGOLI: tvorba i uporaba glagolskih vremena <i>Present Perfect Tense - Simple Continuous</i> (odnos); <i>Present Perfect Tense - Preterite Tense</i> (odnos).
Ostalo	
Metode i oblici rada:	Metode: razgovora, usmenog izlaganja (pripovijedanje i objašnjavanje), slušanja, čitanja i rada na tekstu, metoda pisanja i pisanih radova, metoda demonstracije. Oblici: frontalni rad, individualni rad, radu u paru, skupinski rad, alternativni oblici rada. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika	Elementi: usvojenost svih četiriju jezičnih vještina: govorna produkcija i interakcija, pisano izražavanje (kreativnost i originalnost u pisanom izražavanju), čitanje i slušanje s razumijevanjem, uporaba jezika (gramatička točnost i bogatstvo leksika) te usvojenost određenih sadržaja (npr. elementi kulture i civilizacije, područje struke). Oblici: formativno i sumativno vrjednovanje, samovrjednovanje, Usmena i pisana provjera znanja.

	Načini, postupci i elementi vrjednovanja odgojnoobrazovnih postignuća polaznika usklađuju se s odredbama važećega Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi (NN 112/10).
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

<p>U trećem razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:</p>	<p>Jezični sustav i sadržaji stranog jezika</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. primijeniti osnove jezičnog sustava više razine na novim sadržajima 2. koristiti osnovne jezične strukture više razine i prošireni vokabular u jednostavnim opisima i situacijama iz svakodnevice <p>Čitanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. izdvojiti specifične informacije iz nešto složenijih izvornih i didaktičkih tekstova 2. kritički procijeniti sadržaj teksta i namjere autora <p>Slušanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. interpretirati razgovor između izvornih govornika na poznatu temu 2. razlikovati pojedinosti i specifične informacije iz snimljenih i/ili izgovorenih odlomaka, uz uvjet da se govori razgovijetno i na standardnom jeziku <p>Pisanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. izložiti svoje misli, osjećaje, ideje u osobnim pismima, razglednicama ili e-pošti 2. koristiti bilješke za oblikovanje strukturiranog teksta nakon slušanja ili čitanja teksta <p>Govor</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. preispitati svoje misli, osjećaje, ideje o govornom izričaju 2. povezati bilješke nakon slušanja ili čitanja u strukturirano usmeno izlaganje <p>Međukulturalno djelovanje (interkulturalna kompetencija)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. vrjednovati ustaljena pravila ponašanja u komunikaciji na jeziku cilju 2. razlikovati pozitivne sociokulturne vrijednosti od etnocentrizma, nacionalizma, rasizma i drugih čimbenika diskriminacije 3. stvoriti nove komunikacijske situacije koje sadržavaju mogućnost verbalne i neverbalne strategije za uspostavljanje kontakta s osobom iz različite kulture
<p>Razrada</p>	
<p>Nastavne cjeline</p>	<p>Razrada – Nastavne teme</p>
<p>Europsko okruženje</p>	<p>Mladi i europsko okruženje Europsko zajedništvo (valuta itd.) Gospodarenje vlastitim novcem</p>
<p>Javne službe</p>	<p>Javno zdravstvo Nezgode, nesreće i bolesti Javne institucije</p>
<p>Mladi i njihov svijet</p>	<p>Obitelj i društvene veze Mladi na djelu Problemi mladih Oblici prihvatljivoga i neprihvatljivog ponašanja Kultura i supkultura mladih (odijevanje, glazba itd.)</p>
<p>Mobilnost i</p>	<p>Mobilnost ljudi i znanja</p>

migracije	Posjeti i razmjene polaznika Stručna praksa i rad u inozemstvu
Društvo i svijet koji nas okružuje	Svijet u kojem živimo – pogled u budućnost Život u suvremenom društvu (ovisnosti, problemi u ponašanju) Problemi čovječanstva – glad, siromaštvo, nezaposlenost Građanski odgoj Socijalni i društveni odnosi Duhovne i etičke vrijednosti Odnosi među spolovima
Kultura i civilizacija	Osnove povijesti Kultura i civilizacija zemalja i naroda čiji se jezik uči i zemalja EU
Znanost i tehnologija	Izumi i otkrića Poznati znanstvenici Suvremene tehnologije
Strukovno usmjerene teme	Povijest struke Zanimljivosti i osobitosti Međunarodno tržište rada
Napomene:	Postignuća u prvom stranom jeziku orijentiraju se prema temeljnom stupnju (B1) <i>Zajedničkog europskog referentnog okvira za jezike</i> , pritom se može očekivati da će polaznici, ako su dotičnom jeziku više izloženi u svakodnevnom okruženju, navedena postignuća vjerojatno nadmašiti. Popis potrebnih jezičnih struktura: <ul style="list-style-type: none"> ▪ ponavljanje, proširivanje i sistematiziranje gradiva iz prethodnih godina ▪ <i>tenses</i> – ponavljanje; slaganje vremena; frazalni glagoli; pogodbene rečenice (tip 0, I, II, III); <i>-ing</i> oblik glagola, pasivne rečenice, modalni glagoli, frazalni glagoli, prijedlozi, upravni i neupravni govor, neizravna pitanja, question tags, fraze iz stručnog jezika i jezika formalnog dopisivanja.
Ostalo	
Metode i oblici rada:	Metode: razgovora, usmenog izlaganja (pripovijedanje i objašnjavanje), slušanja, čitanja i rada na tekstu, metoda pisanja i pisanih radova, metoda demonstracije. Oblici: frontalni rad, individualni rad, radu u paru, skupinski rad, alternativni oblici rada. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika	Elementi: usvojenost svih četiriju jezičnih vještina: govorna produkcija i interakcija, pisano izražavanje (kreativnost i originalnost u pisanom izražavanju), čitanje i slušanje s razumijevanjem, uporaba jezika (gramatička točnost i bogatstvo leksika) te usvojenost određenih sadržaja (npr. elementi kulture i civilizacije, područje struke). Oblici: formativno i sumativno vrjednovanje, samovrjednovanje, Usmena i pisana provjera znanja. Načini, postupci i elementi vrjednovanja odgojnoobrazovnih postignuća polaznika usklađuju se s odredbama važećega Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi (NN 112/10).
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

<p>U četvrtom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:</p>	<p>Jezični sustav i sadržaji stranog jezika</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. iskazati podatke o poznatim i bliskim temama uz povremenu stručnu pomoć u različitim uvjetima 2. uočiti osnovne jezične pojave više razine radi izbjegavanja ili ispravljanja vlastitih ili tuđih pogrješaka u govoru i pismu <p>Čitanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. uočiti značajke različitih vrsta tekstova <p>Slušanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. uočiti glavne misli jednostavnih izlaganja o poznatim temama, pod uvjetom da su jasno strukturirana <p>Pisanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. interpretirati informacije o razgovoru, tekstu ili vizualnom materijalu 2. upotrijebiti klasificirane informacije u strukturiranom pisanom izričaju <p>Govor</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. provjeriti informacije u razgovoru <p>Međukulturalno djelovanje (interkulturalna kompetencija)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. koristiti prigodni jezični registar (formalno/neformalno) u različitim skupinama i situacijama u promjenjivim uvjetima 2. ostvariti komunikaciju i suradnju s pojedincima ili skupinom u nepredviđenim uvjetima uz uvažavanje različitosti 3. samovrjednovati osobne vrijednosti i stavove u odnosu na različitosti općenito i različite kulture zemlje (ili zemalja) jezika cilja
<p>Razrada</p>	
<p>Nastavne cjeline</p>	<p>Razrada – Nastavne teme</p>
<p>Posao i obrazovanje</p>	<p>Zanimanja Oglasi Životopis i Europass Molba i razgovor za posao Moja budućnost</p>
<p>Svijet rada</p>	<p>Moje zanimanje u suvremenom društvu Moje zanimanje u europskom okviru Suvremeni trendovi u mom zanimanju Na radnom mjestu</p>
<p>Potrošačko društvo</p>	<p>Reklame i utjecaj na mlade Konzumerizam</p>
<p>Kultura i civilizacija</p>	<p>Fenomen globalizacije Svijet kao globalno selo Pitanja kulturnog identiteta i suvereniteta</p>
<p>Znanost, umjetnost i popularna kultura</p>	<p>Svijet znanosti i umjetnosti (izložbe, muzeji, koncerti, film) Slavni ljudi i događaji</p>
<p>Građanski odgoj</p>	<p>Socijalni i društveni odnosi Duhovne i etičke vrijednosti Kompetitivnost na međunarodnom tržištu rada</p>
<p>Strukovno usmjerene teme</p>	<p>Budućnost struke Tehnika i tehnologija u službi struke</p>

	Stručni sadržaji povezani s kvalifikacijom
Napomene:	<p>Postignuća u prvom stranom jeziku orijentiraju se prema temeljnom stupnju (B1) <i>Zajedničkog europskog referentnog okvira za jezike</i>, pritom se može očekivati da će polaznici, ako su dotičnom jeziku više izloženi u svakodnevnom okruženju, navedena postignuća vjerojatno nadmašiti.</p> <p>Popis potrebnih jezičnih struktura:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ponavljanje i sistematiziranje gradiva iz prethodnih godina ▪ pasivne rečenice, odnosno rečenice, pogodbene rečenice (posebnosti); - <i>ing</i> oblik glagola; <i>causative have</i>, upravni i neupravni govor, neizravna pitanja, složenice, prijedlozi; fraze iz stručnog jezika i jezika formalnog dopisivanja.
Ostalo	
Metode i oblici rada:	<p>Metode: razgovora, usmenog izlaganja (pripovijedanje i objašnjavanje), slušanja, čitanja i rada na tekstu, metoda pisanja i pisanih radova, metoda demonstracije.</p> <p>Oblici: frontalni rad, individualni rad, radu u paru, skupinski rad, alternativni oblici rada.</p> <p>Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.</p>
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika	<p>Elementi: usvojenost svih četiriju jezičnih vještina: govorna produkcija i interakcija, pisano izražavanje (kreativnost i originalnost u pisanom izražavanju), čitanje i slušanje s razumijevanjem, uporaba jezika (gramatička točnost i bogatstvo leksika) te usvojenost određenih sadržaja (npr. elementi kulture i civilizacije, područje struke).</p> <p>Oblici: formativno i sumativno vrjednovanje, samovrjednovanje. Usmena i pisana provjera znanja.</p> <p>Načini, postupci i elementi vrjednovanja odgojnoobrazovnih postignuća polaznika usklađuju se s odredbama važećega Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi (NN 112/10).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv nastavnog predmeta: **NJEMAČKI JEZIK**

<p>Cilj predmeta:</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ razlikovati i primijeniti jezične zakonitosti i vokabular u razvijanju jezičnih vještina na odgovarajućoj razini radi ostvarivanja pisane i usmene komunikacije ▪ čitati kraće tekstove koji su pisani standardnim jezikom ili jezikom struke ▪ razumjeti opis događaja u osobnim pismima ▪ identificirati glavne misli jasnog standardnog razgovora o poznatim temama s kojima se redovito susreću u školi i u slobodno vrijeme ▪ napisati jednostavan vezani tekst o temi od osobnog interesa ▪ komunicirati u jednostavnim uobičajenim situacijama o poznatim temama i aktivnostima te sudjelovati u kraćim razgovorima bez pripreme ▪ jednostavno povezivati rečenice kako bi opisali događaje i svoje doživljaje ▪ usvojiti sociokulturna orijentacijska znanja o zemlji/zemljama jezika koji se uči kroz sve jezične djelatnosti ▪ usvojiti znanje o različitim uzrocima nerazumijevanja između osoba iz različitih kultura ▪ prepoznati sličnosti i razlike između kulture vlastite zemlje i zemlje jezika cilja ▪ uočiti potrebu tolerantnoga ophođenja s osobama iz drugih kultura ▪ ostvariti komunikaciju i suradnju s različitim osobama i skupinama u poznatim uvjetima uz uvažavanje različitosti
<p>Opis predmeta:</p>	<p>Njemački jezik je općeobrazovni predmet koji se uči tijekom sve četiri godine školovanja i to tri sata tjedno što ukupno u četiri godine iznosi 411 sati nastave. Uspješnim svladavanjem nastave njemačkoga jezika polaznik maksimalno stječe 24 boda.</p> <p>Nastavom njemačkog jezika, uz korištenje kombiniranih metoda i oblika rada, usvajaju se obrasci usmene i pisane komunikacije na tom jeziku. Pri određivanju razina jezične kompetencije koje bi polaznici trebali postići na kraju pojedinih odgojno-obrazovnih razdoblja, tj. ciklusa srednjoškolskog obrazovanja uzete su u obzir smjernice Zajedničkog europskog referentnog okvira za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje, Europskog jezičnog portfolia i Nacionalnog okvirnog kurikuluma za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje te činjenica da je riječ o nastavku učenja prvog stranog jezika u kontinuitetu od 1. razreda osnovne škole. Po završetku 4. razreda strukovne škole, polaznici bi u osnovnim područjima jezičnih djelatnosti u njemačkom jeziku mogli ostvariti razinu B1. Premda bi polaznici sukladno Nastavnom planu i programu za osnovnu školu i Nacionalnom okvirnom kurikulumu za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje nakon osam godina učenja prvog stranog jezika već trebali dosegnuti razinu A2, ista je razina jezične kompetencije polaznika predviđena i na završetku 1. razreda strukovne škole budući da je u tom razredu realno očekivati heterogenost polaznikovih znanja iz osnovne škole koja će trebati poravnati/usložniti uz (manja) proširenja gradiva povezanih s novim kontekstom i strukom.</p> <p>NAPOMENA: nastavnik odlučuje o udjelu i postotku nastavnih sadržaja iz područja struke. Postotak može varirati od 10 do 20%, ovisno o razini i godini učenja, uvažavajući činjenicu da se u završnim razredima povećava udio stručnih predmeta/modula i/ili sadržaja.</p>

Nastavni predmet po razredima i ishodima učenjaNaziv nastavnog predmeta: **NJEMAČKI JEZIK**Razred: **prvi (1.)**

<p>U prvom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:</p>	<p>Jezični sustav i sadržaji stranog jezika</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. prepoznati jezične strukture više razine i vokabular u usmenom i pisanom izričaju uz progresiju jezika struke <p>Čitanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. izdvojiti globalan i detaljan smisao tekstova šireg raspona vokabulara i složenijih jezičnih struktura koji su pisani standardnim jezikom ili jezikom struke <p>Slušanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. identificirati složene jezične strukture i vokabular <p>Pisanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. odabrati jezične strukture i vokabular sukladno obliku i vrsti pisanog jezičnog izričaja 2. povezati vlastita stajališta i mišljenja o svakodnevnim i stručnim temama u jednostavne pisane izričaje <p>Govor</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. odabrati jezične strukture i vokabular sukladno s oblikom i vrstom usmenog izričaja <p>Međukulturalno djelovanje (interkulturalna kompetencija)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. usporediti posebnosti vlastite kulture i vrijednosti s kulturom i vrijednostima jezika cilja 2. procijeniti istaknuta obilježja kulture i vrijednosti zemlje (ili zemalja) jezika cilja
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Ja i svijet oko mene	<p>Predstavljanje sebe i drugih Predstavljanje sebe i drugoga (osobni podatci, izgled, osobine) Obitelj Članovi uže i šire obitelji Odnosi u obitelji</p>
Stanovanje	<p>Moj dom Prostorije u kući/stanu Dijelovi namještaja Život u gradu/na selu/u manjem mjestu Stanovanje u svijetu Vrste stambenih objekata u različitim zemljama svijeta</p>
Slobodno vrijeme	<p>Sport i rekreacija Vrste sportskih i rekreativnih aktivnosti Izleti Hobiji Igre, kućni ljubimci, zabava, izlasci Izvanastavne / izvanškolske aktivnosti</p>
Svakodnevica / stilovi života	<p>Svakodnevni život i običaji odijevanje i moda Moda/ modni trendovi Kupovanje Novac Vrste trgovina Kupovanje u različitim trgovinama</p>

Briga o zdravlju	Dijelovi tijela Osobna higijena i njega tijela Bolesti i nezgode Briga za zdravlje
Prehrambene navike	Prehrana Hrana i piće Obroci Zdrave i alternativne prehrambene navike Prehrambene navike (piramida prehrane) Posuđe, pribor za jelo Jelovnik, restorani
Vrijeme	Dnevni raspored Koliko je sati? Dijelovi dana i dani u tjednu Svakodnevne aktivnosti Vrijeme kroz godinu Godišnja doba, mjeseci Vremenske prilike Obilježavanje važnih datuma (blagdani i praznici)
Napomene:	<p>Postignuća u prvom stranom jeziku orijentiraju se prema temeljnom stupnju (A2) <i>Zajedničkog europskog referentnog okvira za jezike</i>, pritom se može očekivati da će polaznici, ako su dotičnom jeziku više izloženi u svakodnevnom okruženju, navedena postignuća vjerojatno nadmašiti.</p> <p>Ponavljanje i sistematiziranje gradiva iz osnovne škole. Proširivanje i uvođenje novih struktura.</p> <p>Popis potrebnih jezičnih struktura:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ IMENICE: vrste, rod, broj ▪ ČLANOVI: određeni, neodređeni ▪ ZAMJENICE: osobne, pokazne, posvojne, odnosne (nominativ i akuzativ), deklinacija zamjenice, bezlična <i>man</i>; upitna zamjenica <i>welcher</i> ▪ PRIDJEVI: stupnjevanje, predikatna uporaba, osnove deklinacije pridjeva ▪ BROJEVI: glavni i redni ▪ PRIJEDLOZI: osnovni prijedlozi s akuzativom, dativom i genitivom; prijedlozi s dativom i akuzativom- <i>Wechselpräpositionen</i> ▪ PRILOZI: upitne riječi (Was? Wer? Wieviel? Wie? Wo? Wohin? Wann?) ▪ SINTAKSA: red riječi u izjavnoj, upitnoj i niječnoj rečenici, red riječi u nezavisnim i zavisnim rečenicama objektivnoj, vremenskoj, odnosnoj i uzročnoj rečenici (<i>denn, dass, weil, wenn, deshalb, damit ...</i>) ▪ GLAGOLI: pomoćni, modalni, pravilni i nepravilni, djeljivi i nedjeljivi u prezentu; povratni glagoli; preterit pomoćnih i modalnih glagola, perfekt, imperativ, Konjunktiv II od <i>haben</i>.
Ostalo	
Metode i oblici rada:	<p>Metode: razgovora, usmenog izlaganja (pripovijedanje i objašnjavanje), slušanja, čitanja i rada na tekstu, metoda pisanja i pisanih radova, metoda demonstracije.</p> <p>Oblici: frontalni rad, individualni rad, radu u paru, skupinski rad, alternativni oblici rada.</p> <p>Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.</p>
Elementi i oblici praćenja i	Elementi: usvojenost svih četiriju jezičnih vještina: govorna produkcija i interakcija, pisano izražavanje (kreativnost i originalnost

vrjednovanja polaznika	u pisanom izražavanju), čitanje i slušanje s razumijevanjem, uporaba jezika (gramatička točnost i bogatstvo leksika) te usvojenost određenih sadržaja (npr. elementi kulture i civilizacije, područje struke). Oblici: formativno i sumativno vrjednovanje, samovrjednovanje. Usmena i pisana provjera znanja. Načini, postupci i elementi vrjednovanja odgojnoobrazovnih postignuća polaznika usklađuju se s odredbama važećega Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi (NN 112/10).
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv nastavnog predmeta: **NJEMAČKI JEZIK**

Razred: **drugi (2.)**

<p>U drugom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:</p>	<p>Jezični sustav i sadržaji stranog jezika</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. upotrijebiti osnovne jezične sadržaje i oblike više razine u svrhu ostvarivanja komunikacije 2. izdvojiti potrebne jezične strukture radi ostvarenja komunikacije s različitim osobama u poznatim i novim uvjetima <p>Čitanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. klasificirati opis događaja, osjećaja i želja u osobnim pismima 2. izdvojiti ključne informacije u tekstu koji se bavi svakodnevnim temama na standardnom jeziku <p>Slušanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. slijediti zahtjevne upute, izlaganja, programe 2. izdvojiti glavnu misao i namjeru govornika u razgovoru na standardnome jeziku <p>Pisanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. izvesti zaključke iz nezahtjevnih tekstova 2. prikazati informacije u jednostavnim službenim pisanim izričajima <p>Govor</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. povezati vlastita stajališta i mišljenja o svakodnevnim i stručnim temama u tečne i točne govorne izričaje 2. komentirati nezahtjevne tekstove <p>Međukulturalno djelovanje (interkulturalna kompetencija)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. prikazati pojavnosti koje nose obilježja stereotipa ili diskriminacije 2. argumentirati mišljenje o uzrocima nerazumijevanja između osoba iz različitih kultura
<p>Razrada</p>	
<p>Nastavne cjeline</p>	<p>Razrada – Nastavne teme</p>
<p>Putovanja i praznici</p>	<p>Putovanja Organizacija putovanja Praznici i kako ih provesti Vozni red i prospekti Vrste prijevoza Snalaženje u stranoj zemlji Znamenitosti</p>
<p>Multikulturalnost</p>	<p>Multikulturalnost Slavni ljudi i događaji Kulturne manifestacije zemalja čiji se jezik uči Hrvatske kulturne manifestacije Europa Europa jučer i danas Europska unija, Vijeće Europe, Europske institucije za mlade</p>
<p>Mediji i suvremena komunikacija</p>	<p>Mediji Tiskani i elektronički mediji Radio i televizija TV vodič i programi Komunikacija Pisana i Usmena komunikacija Telefon, SMS, MMS, e-pošta, internet, društvene mreže itd. Pametni telefoni (Skype, Facetime)</p>

Škola i obrazovanje	Škole Predmeti, ocjenjivanje Život u školi Školske aktivnosti Obrazovni sustav Školski sustav - usporedba i prezentiranje Školski sustav u Hrvatskoj i drugim zemljama
Sport i zdravlje	Sport Važnost bavljenja sportom Istaknuti hrvatski i svjetski sportaši Međunarodni sportski događaji, Olimpijske igre Zdravlje Briga o zdravlju i tijelu Bolesti i ovisnosti Posjet liječniku
Međuljudski odnosi	Emocije Generacijski jaz Formalne i neformalne situacije
Napomene:	Postignuća u prvom stranom jeziku orijentiraju se prema temeljnom stupnju (A2+) <i>Zajedničkog europskog referentnog okvira za jezike</i> , pritom se može očekivati da će polaznici, ako su dotičnom jeziku više izloženi u svakodnevnom okruženju, navedena postignuća vjerojatno nadmašiti. Popis potrebnih jezičnih struktura: <ul style="list-style-type: none"> ▪ ponavljanje iz prethodnih godina i proširivanje gradiva ▪ IMENICE: složenice ▪ ČLANOVI: uporaba određenog, neodređenog i nultog člana ▪ ZAMJENICE: deklinacija neodređenih zamjenica ▪ PRIDJEVI: stupnjevanje, deklinacija pridjeva ▪ PRIJEDLOZI: sistematizacija, prijedlozi s dativom, akuzativom i genitivom ▪ SINTAKSA: red riječi u zavisnim rečenicama: objektnoj, vremenskoj, odnosnoj, uzročnoj rečenici, namjerne ▪ GLAGOLI: preterit i perfekt pravilnih i nepravilnih glagola, konjunktiv II modalnih i pomoćnih glagola i uporaba <i>haben</i> i <i>mögen</i> kod izricanja molbe i želje, Futur I; pasiv; reakcija glagola, kondicional, zu+infinitiv.
Ostalo	
Metode i oblici rada:	Metode: razgovora, usmenog izlaganja (pripovijedanje i objašnjavanje), slušanja, čitanja i rada na tekstu, metoda pisanja i pisanih radova, metoda demonstracije. Oblici: frontalni rad, individualni rad, radu u paru, skupinski rad, alternativni oblici rada. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika	Elementi: usvojenost svih četiriju jezičnih vještina: govorna produkcija i interakcija, pisano izražavanje (kreativnost i originalnost u pisanom izražavanju), čitanje i slušanje s razumijevanjem, uporaba jezika (gramatička točnost i bogatstvo leksika) te usvojenost određenih sadržaja (npr. elementi kulture i civilizacije, područje struke). Oblici: formativno i sumativno vrjednovanje, samovrjednovanje. Usmena i pisana provjera znanja. Načini, postupci i elementi vrjednovanja odgojnoobrazovnih postignuća polaznika usklađuju se s odredbama važećega <i>Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi (NN 112/10)</i> .
Literatura	

Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.
--------------------------	---

<p>U trećem razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:</p>	<p>Jezični sustav i sadržaji stranog jezika</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. primijeniti osnove jezičnog sustava više razine na novim sadržajima 2. koristiti osnovne jezične strukture više razine i prošireni vokabular u jednostavnim opisima i situacijama iz svakodnevice <p>Čitanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. izdvojiti specifične informacije iz nešto složenijih izvornih i didaktičkih tekstova 2. kritički procijeniti sadržaj teksta i namjere autora <p>Slušanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. interpretirati razgovor između izvornih govornika na poznatu temu 2. razlikovati pojedinosti i specifične informacije iz snimljenih i/ili izgovorenih odlomaka, uz uvjet da se govori razgovijetno i na standardnome jeziku <p>Pisanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. izložiti svoje misli, osjećaje, ideje u osobnim pismima, razglednicama ili e-pošti 2. koristiti bilješke za oblikovanje strukturiranog teksta nakon slušanja ili čitanja teksta <p>Govor</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. preispitati svoje misli, osjećaje, ideje u govornom izričaju 2. povezati bilješke nakon slušanja ili čitanja u strukturirano usmeno izlaganje <p>Međukulturalno djelovanje (interkulturalna kompetencija)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. vrjednovati ustaljena pravila ponašanja u komunikaciji na jeziku cilju 2. razlikovati pozitivne sociokulturne vrijednosti od etnocentrizma, nacionalizma, rasizma i drugih čimbenika diskriminacije 3. stvoriti nove komunikacijske situacije koje sadržavaju mogućnost verbalne i neverbalne strategije za uspostavljanje kontakta s osobom iz različite kulture
	<p>Razrada</p>
<p>Nastavne cjeline</p>	<p>Razrada – Nastavne teme</p>
<p>Europsko okruženje</p>	<p>Mladi i europsko okruženje Europsko zajedništvo (valuta itd.) Gospodarenje vlastitim novcem</p>
<p>Javne službe</p>	<p>Javno zdravstvo Nezgode, nesreće i bolesti Javne institucije</p>
<p>Mladi i njihov svijet</p>	<p>Obitelj i društvene veze Mladi na djelu Problemi mladih Oblici prihvatljivog i neprihvatljivog ponašanja Kultura i supkultura mladih (odijevanje, glazba itd.)</p>
<p>Mobilnost i</p>	<p>Mobilnost ljudi i znanja</p>

migracije	Posjeti i razmjene polaznika Stručna praksa i rad u inozemstvu
Društvo i svijet koji nas okružuje	Svijet u kojem živimo – pogled u budućnost Život u suvremenom društvu (ovisnosti, problemi u ponašanju ...) Problemi čovječanstva – glad, siromaštvo, nezaposlenost Građanski odgoj Socijalni i društveni odnosi Duhovne i etičke vrijednosti Odnosi među spolovima
Kultura i civilizacija	Osnove povijesti Kultura i civilizacija zemalja i naroda čiji se jezik uči i zemalja EU
Znanost i tehnologija	Izumi i otkrića Poznati znanstvenici Suvremene tehnologije
Strukovno usmjerene teme	Povijest struke Zanimljivosti i osobitosti Međunarodno tržište rada
Napomene:	Postignuća u prvom stranom jeziku orijentiraju se prema temeljnom stupnju (A2+) <i>Zajedničkog europskog referentnog okvira za jezike</i> , pritom se može očekivati da će polaznici, ako su dotičnom jeziku više izloženi u svakodnevnom okruženju, navedena postignuća vjerojatno nadmašiti. Popis potrebnih jezičnih struktura: <ul style="list-style-type: none"> ▪ ponavljanje iz prethodnih godina i proširivanje gradiva ▪ prijedlozi s genitivom; pasiv i pasiv preterita, prijedlozi s genitivom, <i>Fragepronomen</i>, <i>Frageadverbien</i>, pogodbene rečenice u sadašnjosti, vremenske i namjerne rečenice; infinitiv <i>sa zu</i>; odnosne rečenice; nepravilne upitne rečenice; zamjenički priloz (<i>welcher</i>, <i>dieser</i>); nepravni govor, fraze iz stručnog jezika i jezika formalnog dopisivanja.
Ostalo	
Metode i oblici rada:	Metode: razgovora, usmenog izlaganja (pripovijedanje i objašnjavanje), slušanja, čitanja i rada na tekstu, metoda pisanja i pisanih radova, metoda demonstracije Oblici: frontalni rad, individualni rad, radu u paru, skupinski rad, alternativni oblici rada. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika	Elementi: usvojenost svih četiriju jezičnih vještina: govorna produkcija i interakcija, pisano izražavanje (kreativnost i originalnost u pisanom izražavanju), čitanje i slušanje s razumijevanjem, uporaba jezika (gramatička točnost i bogatstvo leksika) te usvojenost određenih sadržaja (npr. elementi kulture i civilizacije, područje struke). Oblici: formativno i sumativno vrjednovanje, samovrjednovanje. Usmena i pisana provjera znanja. Načini, postupci i elementi vrjednovanja odgojnoobrazovnih postignuća polaznika usklađuju se s odredbama važećega Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi (NN 112/10)
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv predmeta: **NJEMAČKI JEZIK**

Razred: **četvrti (4.)**

<p>U četvrtom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:</p>	<p>Jezični sustav i sadržaji stranog jezika</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. iskazati podatke o poznatim i bliskim temama uz povremenu stručnu pomoć u različitim uvjetima 2. uočiti osnovne jezične pojave više razine radi izbjegavanja ili ispravljanja vlastitih ili tuđih pogrješaka u govoru i pismu <p>Čitanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. uočiti značajke različitih vrsta tekstova <p>Slušanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. uočiti glavne misli jednostavnih izlaganja o poznatim temama, pod uvjetom da su jasno strukturirana <p>Pisanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. interpretirati informacije o razgovoru, tekstu ili vizualnom materijalu 2. upotrijebiti klasificirane informacije u strukturiranom pisanom izričaju <p>Govor</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. provjeriti informacije u razgovoru <p>Međukulturalno djelovanje (interkulturalna kompetencija)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. koristiti prigodni jezični registar (formalno/neformalno) u različitim skupinama i situacijama u promjenjivim uvjetima 2. ostvariti komunikaciju i suradnju s pojedincima ili skupinom u nepredviđenim uvjetima uz uvažavanje različitosti 3. samovrjednovati osobne vrijednosti i stavove u odnosu na različitosti općenito i različite kulture zemlje (ili zemalja) jezika cilja
<p>Razrada</p>	
<p>Nastavne cjeline</p>	<p>Razrada – Nastavne teme</p>
<p>Posao i obrazovanje</p>	<p>Zanimanja Oglasi Životopis i Europass Molba i razgovor za posao Moja budućnost</p>
<p>Svijet rada</p>	<p>Moje zanimanje u suvremenom društvu Moje zanimanje u europskom okviru Suvremeni trendovi u mom zanimanju Na radnom mjestu</p>
<p>Potrošačko društvo</p>	<p>Reklame i utjecaj na mlade Konzumerizam</p>
<p>Kultura i civilizacija</p>	<p>Fenomen globalizacije Svijet kao globalno selo Pitanja kulturnog identiteta i suvereniteta</p>
<p>Znanost, umjetnost i popularna kultura</p>	<p>Svijet znanosti i umjetnosti (izložbe, muzeji, koncerti, film) Slavni ljudi i događaji</p>
<p>Građanski odgoj</p>	<p>Socijalni i društveni odnosi Duhovne i etičke vrijednosti Kompetitivnost na međunarodnom tržištu rada</p>
<p>Strukovno usmjerene teme</p>	<p>Budućnost struke Tehnika i tehnologija u službi struke</p>

	Stručni sadržaji povezani s kvalifikacijom
Napomene:	<p>Postignuća u prvom stranom jeziku orijentiraju se prema temeljnom stupnju (A2+) <i>Zajedničkog europskog referentnog okvira za jezike</i>, pritom se može očekivati da će polaznici, ako su dotičnom jeziku više izloženi u svakodnevnom okruženju, navedena postignuća vjerojatno nadmašiti.</p> <p>Popis potrebnih jezičnih struktura:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ponavljanje i sistematiziranje gradiva iz prethodnih godina ▪ usporedne rečenice, rekcija glagola, Partizip I, Konjunktiv II pomoćnih i modalnih glagola; würde + Infinitiv, zavisna rečenice s ob, rečenice s dva objekta, Plusquamperfekt, genitiv kod vlastitih imena, stupnjevanje priloga, veznici entweder, oder; denn, nicht, sondern; ob; seit; um, zu; so, dass; obwohl, darum, deswegen, trotzdem; fraze iz stručnog jezika i jezika formalnog dopisivanja.
Ostalo	
Metode i oblici rada:	<p>Metode: razgovora, usmenog izlaganja (pripovijedanje i objašnjavanje), slušanja, čitanja i rada na tekstu, metoda pisanja i pisanih radova, metoda demonstracije.</p> <p>Oblici: frontalni rad, individualni rad, radu u paru, skupinski rad, alternativni oblici rada.</p> <p>Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.</p>
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika	<p>Elementi: usvojenost svih četiriju jezičnih vještina: govorna produkcija i interakcija, pisano izražavanje (kreativnost i originalnost u pisanom izražavanju), čitanje i slušanje s razumijevanjem, uporaba jezika (gramatička točnost i bogatstvo leksika) te usvojenost određenih sadržaja (npr. elementi kulture i civilizacije, područje struke).</p> <p>Oblici: formativno i sumativno vrjednovanje, samovrjednovanje. Usmena i pisana provjera znanja.</p> <p>Načini, postupci i elementi vrjednovanja odgojnoobrazovnih postignuća polaznika usklađuju se s odredbama važećega Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi (NN 112/10).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv nastavnog predmeta: **POVIJEST**

<p>Cilj predmeta:</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ razviti kod polaznika sposobnost povijesnog razmišljanja i širenje temeljnih povijesnih znanja stečenih u osnovnoj školi o povijesti svoje nacije, regije, Europe i svijeta kroz šest povijesnih razdoblja ▪ vrjednovati dokaze ▪ razvijati komparativne i uzročno-posljedične analize ▪ interpretirati povijesne podatke ▪ konstruirati čvrste povijesne argumente i povijesne perspektive
<p>Opis predmeta:</p>	<p>U nastavi povijesti postoje dvije razine obrazovnih standarda: temeljna povijesna znanja i sposobnost povijesnog razmišljanja.</p> <p><i>Standard 1.</i> Temeljna povijesna znanja čine:</p> <p>a) poznavanje najvažnijih činjenica, datuma i povijesnih osoba te b) razumijevanje temeljnih povijesnih pojmova ili tzv. koncepata prvog reda</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ o povijesti svijeta i svoje nacije na pet područja ljudske aktivnosti: društvenom, ekonomskom, znanstveno-tehnološkom, političkom i filozofsko-religijsko-estetskom <p><i>Standard 2.</i> Sposobnost povijesnog razmišljanja sastoji se od pet vještina:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vještina kronološkog razmišljanja ▪ vještina razumijevanja povijesne naracije ▪ vještina analize i interpretacije povijesnih događaja i procesa ▪ vještina povijesnog istraživanja ▪ vještina analize vrijednosnih povijesnih tema i zauzimanje stavova <p>Razvijanje navedenih pet vještina obuhvaća u sebi i upoznavanje tzv. <i>tehničkih koncepata</i> pomoću kojih razumijemo kako se stvara i konstruira povijest. Među tehničke koncepte ubrajamo: kronologiju i pripovijedanje, uzročno-posljedični niz, kontinuitet i promjenu, usporedbu i povijesne izvore.</p> <p>Temeljna povijesna znanja, sposobnost povijesnog razmišljanja i tehnički koncepti razvijaju se u funkcionalnoj međuzavisnosti. Također, svih pet vještina su kumulativnog karaktera, tj. svaka sljedeća vještina ovisi o dovoljno razvijenim vještinama na prethodnoj razini.</p> <p>Kurikulum povijesti ima dvije temeljne komponente, odgojnu i obrazovnu. Poučavanje i učenje povijesti strukturirano je tako da otvara polaznicima prozor u svijet velikog ljudskog iskustva u raznim podnebljima i različitim vremenima. Ono također otkriva širok opseg prilagodbe pojedinca i društva u odnosu na probleme s kojima su se morali suočiti i osvjetljava posljedice različitih izbora koje su ljudi donosili. Dakle, poučavamo o snažnim i dugotrajnim povijesnim procesima unutar civilizacijskih i kulturnih cjelina. Povijest nije događaj već stvarni proces. Bez dobrog poznavanja povijesnih procesa mi danas ne možemo pristupiti raspravi o političkim, socijalnim, gospodarskim, kulturnim i moralnim temama u društvu. Bez poznavanja povijesti ne možemo dobiti informirane i samosvjesne građane što je važno za njihovo djelotvorno sudjelovanje u demokratskim procesima upravljanja i ostvarivanja demokratskih ideala nacije za sve građane.</p> <p>Duhovni i moralni razvoj polaznika u koji spadaju tolerancija, slobodno iskazivanje vlastitog mišljenja, poštivanje tuđih stavova i uvjerenja, miroljubivost, patriotizam i izbjegavanje sukoba - sastavni su dio odgojne dimenzije poučavanja i učenja povijesti.</p>

	<p>Vrjednovanjem nasljeđa raznolikih etničkih i kulturnih baština olakšava se dijalog među pripadnicima različitih kultura. Razvoj temeljnih povijesnih znanja i povijesnog razmišljanja te multikulturalna dimenzija poučavanja i učenja pomoći će mladim ljudima da postanu dobri građani svoje domovine i da se ujedno osjećaju i građanima Europe i svijeta.</p>
--	--

Nastavni predmet po razredima i ishodima učenja

Naziv nastavnog predmeta: **POVIJEST**

Razred: **prvi (1.)**

U prvom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:

Od lovca i sakupljača do stanovnika grada

1. opisati svakodnevni život paleolitskog lovca i sakupljača plodova
2. preispitati neolitsku revoluciju, podjelu rada, prve izume i tehnologiju
3. objasniti kulturne grupe na prostoru današnje Hrvatske u prapovijesno doba i njihove karakteristike
4. identificirati vremenski slijed, prostor i karakteristike ranih civilizacija i prvih gradova
5. razmotriti graditeljska, umjetnička i znanstvena dostignuća ranih civilizacija
6. usporediti prva pisma i njihov utjecaj na politički, društveni i kulturni život ljudi
7. razlikovati povjesne procese na današnjem hrvatskom prostoru s onima u Euroaziji do kraja 2. Tisućljeća prije Krista

Uspon i pad staroga svijeta

1. objasniti obilježja i utjecaj nomadskih naroda na razvoj država do kraja 1. tisućljeća prije Krista
2. izdvojiti inovacije i promjene u gradovima i državama mediteranskog bazena do rimskih osvajanja
3. raspraviti o velikim religijama i svjetonazorima koji su obilježili stari svijet
4. ispitati najznačajnija postignuća helenske i helenističke kulture
5. objasniti proces objedinjavanja sredozemnog bazena pod rimskom vlašću
6. analizirati pojavu kršćanstva i rimsko pravo kao osnove budućeg europskog nasljeđa
7. usporediti širenje grčkog i rimskog utjecaja na prostor današnje Hrvatske

Srednjovjekovne civilizacije

1. raščlaniti krizu Rimskog Carstva i dezintegracijske procese od 4. do 10. stoljeća
2. objasniti političke, društvene i kulturne promjene u Europi između 500. i 1000. godine
3. ustanoviti početak, tijek i posljedice razvoja islamske civilizacije na trima kontinentima
4. razmotriti konsolidaciju Bizantskog Carstva i širenje kršćanstva na prostor jugoistočne Europe
5. istražiti temeljne procese rasta i zastoja u ranom srednjovjekovlju na prostoru Hrvatske
6. ispitati promjene u organizaciji države, društva i širenju kršćanstva od 11. do 14. stoljeća
7. identificirati jačanje međuregionalne trgovine i kulturne razmjene između triju kontinenata
8. protumačiti pojavu i rast Mongolskog Carstva i njegov utjecaj na europske narode i Hrvatsku
9. izložiti sazrijevanje i rast društava i kulture u Hrvatskoj i susjednim područjima do 14. stoljeća

Razrada

Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Kultura i način života prvih ljudi ledenog doba	Pojava i razvoj prvih ljudi Materijalna kultura i način života Religijska vjerovanja i prvi tragovi umjetnosti
Neolitska i urbana revolucija	Nagli napredak čovječanstva u doba neolitika Kulturne grupe i nastanak prvih naroda Od stanovnika sela do stanovnika grada
Pojava pisma i nastanak prvih država i civilizacija	Stari istok Pismo – pronalazak neprocjenjive važnosti Graditeljstvo, umjetnost i znanost ranih civilizacija
Današnji hrvatski prostor u prapovijesti	Život paleolitskog lovca – krapinski pračovjek Vučedolska kultura – sjedilački život i metalurgija Iliri i njihova kultura
Prijelomna vremena - inovacije i velika seoba	Nove tehnologije, trgovina i migracije na Sredozemlju i u jugozapadnoj Aziji Uspon i pad starih i novih država Pojava judaizma i židovska država
Pojava i razvoj egejske civilizacije	Vladavina aristokracije i demokracija u grčkim polisima Grčka i Stari istok između Aleksandra i Rimljana Najpoznatije religije staroga svijeta Helenska i helenistička kultura
Doba velikih carstava	Ujedinjenje Mediterana pod Rimskim Carstvom Religija, rimska kultura i pravo kao kulturno nasljeđe Indija i Kina
Susreti i prožimanja istočnog Jadrana i Sredozemlja	Od autohtonog ilirskog sela do autohtonog grada Grčki i rimski gradovi na istočnoj obali Jadrana Način života i arhitektura rimskog grada na istočnoj obali Jadrana
Susret i suživot triju svijetova na Sredozemlju	Kriza Rimskog Carstva i dezintegracijski procesi Bizantsko Carstvo i širenje kršćanstva Pojava i uspon islamske civilizacije Kulturna i znanstvena razmjena triju svjetova na Sredozemlju
Oporavak Zapada	Nova carstva, kraljevstva i komune Gospodarski i kulturni oporavak Kršćanstvo i društvo Prvi svjetski sustav trgovine (1250. – 1350.)
Slavenski svijet u Europi	Konsolidacija slavenskih naroda nakon seobe Slavenski svijet na razmeđu Istoka i Zapada Mongoli i njihov utjecaj na slavenski svijet
Hrvatska između sredozemnog i srednjoeuropskog svijeta	Istočna obala Jadrana u vrijeme seoba: etnogeneza i identiteti Pokrštavanje, organizacija države i razvoj društva Kulturni i gospodarski utjecaji: komune na Jadranu i gradovi u unutrašnjosti „Rubna područja“ hrvatskog srednjovjekovlja
Napomene:	U prvom razredu učenja polaznik će u trima jedinicama ishoda učenja <i>Od lovca i sakupljača do stanovnika grada (od pojave čovjeka do 1200. g. pr. Kr.), Uspon i pad staroga svijeta (od 1200. g. pr. Kr. do 300.g.) i Srednjovjekovne civilizacije (od 300. g. do 1350. g.)</i> razumjeti biološke i kulturne procese u svijetu, Europi i na prostoru današnje Hrvatske, koji su doveli do stvaranja najranijih ljudskih zajednica, prvih oblika kulture i organizacije društvenog života. Polaznik će razumjeti migracije, pojavu i izgradnju različitih država, religija, kultura, znanosti i trgovine u svijetu, Europi i na prostoru današnje Hrvatske od kraja 2. tisućljeća prije Krista do 300. godine te pojavu i razvoj srednjovjekovnih civilizacija, novih država i kultura na trima kontinentima te kako su te nove države i različite kulturne tradicije i povijesna iskustva utjecala na društvene promjene i odnose u srednjem vijeku.

Ostalo	
Metode i oblici rada:	<p>Metode: verbalne metode (vođeni/tematski usmjereni razgovor, debata, interpretacija povijesnih tekstova, analiza problemskih situacija, polaznikovo izlaganje, dijalog, nastavničko izlaganje); demonstracijske metode (igranja uloga); dokumentacijske metode (rad s udžbenikom, rad s pomoćnom literaturom, rad s posebno pripremljenim materijalima i rad s video-materijalima i filmovima); operativne metode (grafički i pisani radovi, izrada plakata, mapa i vizualnih prikaza, intervju).</p> <p>Oblici: frontalni, individualni, rad u paru, grupni rad, terenski rad, projektna nastava.</p> <p>Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.</p>
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika	<p>Elementi: činjenično znanje, konceptualno znanje, proceduralno znanje i metakognitivno znanje.</p> <p>Oblici: pisana provjera, usmena provjera, samostalni i grupni rad (eseji, referati, prezentacija, plakat, mapa, vizualni prikazi, igranje uloga).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv nastavnog predmeta: **POVIJEST**

Razred: **drugi (2.)**

U drugom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:	<p>Temelji modernog svijeta</p> <ol style="list-style-type: none">1. ispitati izvore, značajke i posljedice demografske krize i promjene u 14. i 15. stoljeću u svijetu, Europi i Hrvatskoj2. obrazložiti kako su napredak tehnologije, znanosti i kulture, te geografska otkrića u 15. i 16. stoljeću doveli do promjena3. ocijeniti karakter gospodarske, političke i kulturne dominacije europskih sila nad narodima u kolonijama4. raspraviti kako je hrvatsko društvo doživjelo vjersku, političku, društvenu i kulturnu transformaciju u 16. i 17. stoljeću5. usporediti značajke i razvoj monarhija u Europi te znanstvenu revoluciju i prosvjetiteljstvo6. opisati zbivanja na prostoru Hrvatske u kontekstu ekspanzije Venecije, Habsburgovaca i Osmanlija7. ustanoviti stupanj gospodarskih, kulturnih i religijskih promjena u Europi i Hrvatskoj do kraja 17. stoljeća <p>Doba građanskih revolucija</p> <ol style="list-style-type: none">1. raščlaniti uzroke i posljedice građanskih revolucija krajem 18. i u prvoj polovici 19. stoljeća2. objasniti uzroke i posljedice industrijske i agrarne revolucije3. istražiti kako su liberalizam i socijalističke ideje utjecale na promjene u europskim državama i Hrvatskoj4. ocijeniti kako se razvoj znanosti i tehnologije odrazio na intelektualna kretanja i kulturne promjene u 19. stoljeću5. identificirati promjene u euroazijskim carstvima u razdoblju globalne trgovine i europske premoći u svijetu6. ustanoviti uzroke, pravce i posljedice prekooceanskih migracija Hrvata i ostalih naroda do početka 20. stoljeća7. protumačiti proces teritorijalne integracije i formiranja hrvatske i ostalih nacija u drugoj polovici 19. stoljeća8. raspraviti o promjenama i sukobima u Europi i svijetu u razdoblju "novog imperijalizma" <p>Dvadeseto stoljeće</p> <ol style="list-style-type: none">1. raščlaniti ekonomska, politička i ideološka suparništva između velikim silama kao uzroke svjetskih ratova2. objasniti tijek i posljedice Prvog svjetskog rata u svijetu, Europi i Hrvatskoj3. opisati pokušaje uspostave demokracije i uvođenje totalitarnih sustava nakon Prvog svjetskog rata u svijetu i Europi4. obrazložiti pojavu i karakter nacionalsocijalizma u Njemačkoj5. ispitati višestruke uzroke, tijek i globalne posljedice Drugog svjetskog rata u svijetu, Europi i Hrvatskoj6. izložiti položaj i probleme Hrvatske u prvoj i drugoj jugoslavenskoj državi7. protumačiti raspad komunizma u Europi, raspad socijalističke Jugoslavije i stvaranje samostalne hrvatske države8. identificirati očekivanja i proturječnosti u svijetu u drugoj polovici 20. stoljeća
	Razrada

Rađanje moderne Europe	Crna smrt i njezine posljedice Pojava nacionalnih država, gradovi i komune Temelji humanizma i renesanse
Velika geografska otkrića i europska ekspanzija	Razvoj znanosti, tehnologije i gospodarstva Kolonijalizam i europeizacija svijeta
Raspad srednjovjekovnih carstava i pojava nacionalnih monarhija	Izazovi s Istoka - Uspon Osmanlijskog Carstva i kraj Bizanta Uspon protestantizma i vjerski ratovi u Europi Nastanak modernih europskih država
Hrvatska u "produženom srednjovjekovlju"	Hrvatska u razdoblju zastoja i ugroženosti Stvaranje Habsburškog carstva i kriza Osmanlijskog carstva - teritorijalne promjene krajem 17. stoljeća Religijske i kulturne promjene u hrvatskim zemljama
Uzroci i posljedice građanskih revolucija krajem 18. i početkom 19. stoljeća	Doba razuma Američka i Francuska revolucija
Uzroci i posljedice industrijske i agrarne revolucije 18. i 19. stoljeća	Industrijalizacija i modernizacija Uspon SAD-a do svjetske sile
Promjene u euroazijskim društvima u razdoblju svjetske trgovine i porasta europske moći	Osmanlijsko Carstvo i Rusija u 19. stoljeću Kina i Japan u 19. stoljeću
Primjeri nacionalizma, izgradnje država i društvenih reformi u Europi od 1830. do 1914. godine	Europa između restauracije i revolucije Europa u doba nacionalizma i radničkog pokreta
„Novi imperijalizam“ moćnih nacionalnih država 1850.-1914. godine i važniji globalni trendovi	Svijet u razdoblju imperijalizma Porast stanovništva i preoceanske migracije Građanska kultura od romantizma do moderne
Teritorijalna integracija hrvatskih zemalja i stvaranje moderne hrvatske nacije	Hrvatski narodni preporod Hrvatska između Austrije i Ugarske
Opća kriza modernog svijeta - problemi	Politički odnosi, savezi i sukobi europskih država Revolucionarni pokreti u svijetu početkom stoljeća Europska kultura između historicizma i novih izražajnih oblika

industrijalizacije, demokracije i nacionalnosti	
Prvi svjetski rat	Pitanje krivnje za rat i politički učinak rata u pojedinim državama Uzroci i posljedice ruske revolucije 1917. godine Hrvatska u vrtlogu ratnih zbivanja Ljudske žrtve i globalne posljedice Prvog svjetskog rata
Tri oblika političke scene u svijetu od 1919. do 1939. godine	Komunistički sovjetski sustav, fašizam i građanske parlamentarne demokracije Hrvatska u prvoj jugoslavenskoj državi
Drugi svjetski rat	Uzroci i karakter Drugog svjetskog rata Pokreti otpora i ljudske žrtve u Drugom svjetskome ratu Hrvatska u procjepu između nacifašističke i komunističke ideologije - oslobodilački i građanski rat Ljudske žrtve i globalne posljedice Drugog svjetskog rata
Novi međunarodni odnosi i dekolonijalizacija u drugoj polovici 20. stoljeća	Hladni rat i internacionalne krize Dekolonizacija, Kina i Japan u drugoj polovici 20. stoljeća Raspad komunističkog sustava u Europi i stvaranje Europske unije
Hrvatska u socijalističkoj Jugoslaviji i stvaranje samostalne hrvatske države	Hrvatska u socijalističkoj Jugoslaviji Križa konfederacije i samoupravljanja Domovinski rat i stvaranje samostalne hrvatske države
Napomene:	U drugom razredu učenja polaznik će u trima jedinicama ishoda učenja Temelji modernog svijeta (od 1350. do 1750. g.), Doba građanskih revolucija (od 1750. do 1914. g.) i Dvadeseto stoljeće razumjeti napredak znanosti, tehnologije i gospodarstva kao i društvena i politička zbivanja te sazrijevanje različitih institucija, ideja i stilova, u Europi, svijetu i Hrvatskoj u vrijeme širenja prekomorske trgovine. Polaznik će razumjeti tri međusobno povezana povijesna procesa u Europi, svijetu i Hrvatskoj: znanstvenu i industrijsku revoluciju, građanske revolucije i uspostavu europske dominacije u svijetu te znanstveni, tehnološki i kulturni napredak čovječanstva kao i ratne sukobe u 20. stoljeću u svijetu, Europi i Hrvatskoj.
Ostalo	
Metode i oblici rada:	Metode: verbalne metode (vođeni/tematski usmjereni razgovor, debata, interpretacija povijesnih tekstova, analiza problemskih situacija, polaznikovo izlaganje, dijalog, nastavničko izlaganje); demonstracijske metode (igranja uloga); dokumentacijske metode (rad s udžbenikom, rad s pomoćnom literaturom, rad s posebno pripremljenim materijalima i rad s video-materijalima i flimovima); operativne metode (grafički i pisani radovi, izrada plakata, mapa i vizualnih prikaza, intervju). Oblici: frontalni, individualni, rad u paru, grupni rad, terenski rad, projektna nastava. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika	Elementi: činjenično znanje, konceptualno znanje, proceduralno znanje i metakognitivno znanje. Oblici: pisana provjera, usmena provjera, samostalni i grupni rad (eseji, referati, prezentacija, plakat, mapa, vizualni prikazi, igranje uloga).
Literatura	

Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.
--------------------------	---

Naziv nastavnog predmeta: **GEOGRAFIJA**

Cilj predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ razviti temeljna znanja, vještine i kompetencije polaznika u području geografije ▪ osposobiti ih za zanimanja u određenom strukovnom području
Opis predmeta:	<p>Nastavni predmet ciljevima i obrazovnim ishodima pridonosi ostvarenju općih ciljeva odgoja i obrazovanja u Hrvatskoj, a posebice općim ciljevima prirodoslovnog i društveno-humanističkog područja kao i temeljnim vrijednostima navedenim u Nacionalnom okvirnom kurikulumu. Primjenom načela aktualizacije i korelacije geografija ostvaruje posebnu ulogu u povezivanju društvenog i humanističkog područja, čime pridonosi korelaciji i integraciji nastavnih sadržaja, a time i koherentnosti poučavanja u ova dva područja odgoja i obrazovanja.</p> <p>Budući da geografija primarno proučava prirodno-geografske i društveno-geografske elemente, procese i sustave, u različitim prostornim okvirima, od lokalnog, preko regionalnog i nacionalnog do globalnog, geografsko obrazovanje omogućuje polaznicima razumijevanje svijeta u kojem žive, razumijevanje prostornih odnosa i organizaciju prostora, prakticiranje načela održivog razvoja te razvija vještine važne za svakodnevni život. Geografska znanja i vještine primarno omogućuju razvoj prirodoslovne kompetencije i opće kulture (kulturna svijest i izražavanje), a participiraju u razvoju svih ostalih temeljnih kompetencija, posebice u razvoju kompetencije komuniciranja na materinskom i stranom jeziku, matematičke kompetencije i primjeni informacijsko-komunikacijske tehnologije.</p> <p>U sustavu znanosti geografija je polje u području interdisciplinarnih znanosti i podijeljena je na četiri grane: fizičku, društvenu, regionalnu i primijenjenu geografiju. Nastavni sadržaji koji će se poučavati u prvom i drugom razredu za zanimanje komercijalist znanstveno su utemeljeni, prilagođeni dobi polaznika i strukturirani po načelu od bližeg prema daljnjem.</p>

Nastavni predmet po razredima i ishodima učenja

Naziv nastavnog predmeta: **GEOGRAFIJA**

Razred: **prvi (1.)**

U prvom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:	<p>Geografski pristup</p> <ol style="list-style-type: none">1. izreći definiciju geografije i discipline specifične za zanimanje2. opisati razvoj geografije3. razlikovati grane i discipline geografije prema objektu istraživanja pojedinih disciplina4. obrazložiti položaj geografije u sustavu znanosti i sustavu odgoja i obrazovanja5. navesti dokaze o važnosti geografije u obrazovanju i svakodnevnom životu osobe6. analizirati doprinos znanstvenih spoznaja geografije unapređenju kvalitete života, razvoju društva i gospodarstva7. obrazložiti ulogu geografije u prostornom i regionalnom planiranju i upravljanju prostorom prema konceptu održivog razvoja <p>Zemlja u Sunčevu sustavu i svemiru</p> <ol style="list-style-type: none">1. opisati postanak svemira2. razlikovati svemirska tijela3. objasniti strukturu i odnose u Sunčevom sustavu4. opisati postanak, oblik i dimenzije Zemlje5. objasniti uzroke i posljedice osnovnih gibanja Zemlje6. protumačiti utjecaj gibanja Zemlje na ljude i ljudske djelatnosti <p>Orijentacija i geografske karte</p> <ol style="list-style-type: none">1. primijeniti osnovne kartografske pojmove u interpretaciji geografskih karata2. usporediti vrste i upotrebu geografskih karata3. rabiti planove naselja, topografske karte, kompas i GPS za kretanje u prostoru4. objasniti primjenu suvremenih tehničkih sredstava za orijentaciju5. predočiti prostorne pojave i procese na temelju samostalno prikupljenih podataka koristeći se skicama, dijagramima, tablicama, tematskim kartama <p>Prirodno-geografski procesi i organizacija prostora</p> <ol style="list-style-type: none">1. usporediti elemente prirodne osnove (reljef, klima, vode, tlo i vegetacija) na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i kontinentalnoj razini2. istražiti prirodno-geografske procese na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i kontinentalnoj razini3. objasniti prirodne pojave i interakcije pozivajući se na osnovne principe prirodnih znanosti i koristiti znanstveno nazivlje4. analizirati utjecaj prirodno-geografskih obilježja na organizaciju prostora (gospodarski razvoj, strukturu gospodarstva, strukturu stanovništva i naseljenost)5. koristiti istraživačke metode u prikupljanju, obradi te interpretaciji rezultata istraživanja, raspraviti zaključke istraživanja o prirodno-geografskim pojavama i procesima6. raspraviti problematiku o globalnoj promjeni klime i onečišćenju okoliša
---	---

	<p>7. vrjednovati mogućnosti povećanja zaštićenih područja u Hrvatskoj i svijetu</p> <p>8. primjeniti koncept održivog razvoja u iskorištavanju prirodnih resursa na lokalnoj i nacionalnoj razini</p>
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Geografski pristup	<p>Podjela i razvoj geografije u Hrvatskoj i svijetu</p> <p>Razvoj ekonomske geografije</p> <p>Osnovna obilježja gospodarstva</p> <p>Ekonomski prostorni sustavi i njihovi elementi</p> <p>Sektori djelatnosti</p>
Zemlja u Sunčevu sustavu i svemiru	<p>Svemir – postanak i struktura</p> <p>Sunčev sustav</p> <p>Gibanja Zemlje</p>
Orijentacija i geografske karte	<p>Orijentacija u prostoru i određivanja položaja na Zemlji</p> <p>Predočavanje prostornih pojava i procesa na geografskim kartama</p> <p>Izrada tablica, dijagrama i tematskih karata</p> <p>Geografski informacijski sustavi</p>
Prirodno-geografski procesi i organizacija prostora	<p>Elementi i oblici reljefa na Zemlji</p> <p>Geološka prošlost Zemlje</p> <p>Zonalna građa Zemlje i sastav litosfere</p> <p>Globalna tektonika ploča</p> <p>Endogeni procesi i oblici reljefa</p> <p>Egzogeni procesi i oblici reljefa</p> <p>Vrijeme i klima te promjene klime</p> <p>Klasifikacija klime</p> <p>Povezanost klime, vegetacije i tla</p> <p>Svjetsko more (podjela, svojstva i gibanja)</p> <p>Vode na kopnu (voda u podzemlju, tekućice, jezera, močvare)</p> <p>Led na Zemlji</p> <p>Prirodna bogatstva</p> <p>Odnos čovjeka prema prirodnim bogatstvima</p> <p>Onečišćenje zraka, voda i tla</p> <p>Zaštićena područja</p>
Napomene: /	
Ostalo	
Metode i oblici rada:	<p>Metode: razgovora, demonstracije, rada na tekstu, izravna grafička, neizravna grafička, pisanih radova, praktičnih radova, usmenog izlaganja, terenskog rada.</p> <p>Oblici: frontalni, samostalni, rad u paru, rad u skupinama, timski rad, terenski rad, projektna nastava.</p> <p>Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.</p>
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika	<p>Elementi: odnos prema radu, napredovanje u radu i postignućima, samostalnom i timskom radu; ocjenjuje se opisno, a ne brojčanom ocjenom.</p> <p>Oblici: usmena provjera, pisana provjera, samostalni praktični rad (projekt, prezentacija, istraživanje, plakat, poster, modeli, istraživački izvještaj, dnevnik terenskog rada ili terenske nastave).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv nastavnog predmeta: **GEOGRAFIJA**

Razred: **drugi (2.)**

<p>U drugom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:</p>	<p>Društveno-geografski procesi i organizacija prostora</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. istražiti demografske strukture u zavičaju, Hrvatskoj i u svijetu 2. analizirati prirodno, prostorno i opće kretanje stanovništva u zavičaju, Hrvatskoj i svijetu 3. analizirati utjecaj svjetskih religija na kulturu, tradiciju, umjetnost, gospodarstvo i način života 4. usporediti organizaciju prostora i odnose među naseljima u zavičaju, Hrvatskoj i svijetu 5. izdvojiti prostorne sustave primarnih, sekundarnih i tercijarnih djelatnosti u zavičaju, Hrvatskoj i svijetu 6. istražiti temeljne gospodarske pojmove, sustave i razvojne trendove 7. analizirati nejednaki regionalni razvoj na nacionalnoj i svjetskoj razini 8. analizirati procese europskog integriranja i globalizacijske procese te njihov utjecaj na hrvatsko društvo 9. istražiti djelovanje međunarodnih organizacija i regionalnih integracija te njihovo političko i gospodarsko značenje 10. obrazložiti važnost poznavanja i pozitivnog vrjednovanja nasljeđa i vlastitoga identiteta kao hrvatskih, europskih građanina i građanina svijeta
<p>Razrada</p>	
<p>Nastavne cjeline</p>	<p>Razrada – Nastavne teme</p>
<p>Društveno-geografski procesi i organizacija prostora</p>	<p>Razvoj naseljenosti u Hrvatskoj i svijetu Razmještaj stanovništva u Hrvatskoj i svijetu Prirodno kretanje stanovništva u Hrvatskoj i svijetu Prostorno kretanje stanovništva u Hrvatskoj i svijetu Opće kretanje stanovništva u Hrvatskoj i svijetu Populacijska politika u Hrvatskoj i svijetu Biološki, društveno-gospodarski i kulturno-antropološki sastav stanovništva u Hrvatskoj i svijetu Prostorni sustavi primarnih, sekundarnih i tercijarnih djelatnosti u Hrvatskoj i svijetu Regionalna tržišta svijeta: tržišta Europe, Angloamerike, Australije, Azije, Afrike, Latinske Amerike Ljudske djelatnosti, organizacija prostora i okoliš Naseljenost i naselja u Hrvatskoj i svijetu Gospodarski sustavi Povezanost demografskih i ekonomskih procesa Opći pokazatelji gospodarskog razvoja Gospodarska razvijenost i stanovništvo Nejednaki gospodarski i regionalni razvoj Prostor i položaj Republike Hrvatske Položaj Republike Hrvatske u međunarodnim organizacijama i regionalnim integracijama Europska unija Globalizacija i identitet</p>
<p>Napomene: /</p>	
<p>Ostalo</p>	
<p>Metode i oblici rada:</p>	<p>Metode: razgovora, demonstracije, rada na tekstu, izravna grafička, neizravna grafička, pisanih radova, praktičnih radova, usmenog izlaganja, terenskog rada. Oblici: frontalni, samostalni, rad u paru, rad u skupinama, timski rad, terenski rad, projektna nastava. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje</p>

	nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika	Elementi: odnos prema radu, napredovanje u radu i postignućima, samostalnom i timskom radu. Ocjenjuje se opisno, a ne brojčanom ocjenom. Oblici: usmena provjera, pisana provjera, samostalni praktični rad (projekt, prezentacija, istraživanje, plakat, poster, modeli, istraživački izvještaj, dnevnik terenskog rada ili terenske nastave).
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv nastavnog predmeta: **TJELESNA I ZDRAVSTVENA KULTURA**

<p>Cilj predmeta:</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ stjecati optimalnu količinu kinezioloških teorijskih znanja koja su bitna za provedbu smislenog i samostalnog tjelesnog vježbanja ▪ provoditi različite kineziološke aktivnosti koje su izravno u funkciji usvajanja i usavršavanja motoričkih znanja kojima se polaznik /djelatnik koristi u sportsko-rekreacijske svrhe ▪ poznavati i provoditi kineziološke transformacijske i kineziterapeutske postupke koji su izravno u funkciji unapređenja zdravlja i prevencije profesionalnih bolesti
<p>Opis predmeta:</p>	<p>Komercijalist nabavlja i prodaje robu trgovačkim i proizvodnim gospodarskim subjektima, organizira skladištenje i isporuku (transport, špediciju i osiguranje). Glavni zadatak komercijalista je odabrati odgovarajuću robu tijekom procesa nabave, te tijekom prodajnog procesa zainteresirati kupca za robu koju nudi, realizirati prodaju i naplatiti prodano.</p> <p>Ovo zanimanje najčešće se obavlja u sjedećem položaju. Leđa su najopterećeniji dio tijela, otežan je rad krvotoka u nogama, prisutne su kontrakcije mišića vrata te neaktivnost mišića prsiju, trbuha i nogu.</p> <p>Preporuča se da postupci unapređenja kinantopoloških obilježja budu usmjereni na jačanje mišića trupa, nogu i prsiju.</p> <p>Kineziološke postupke unapređenja zdravlja usmjeriti ka usvajanju znanja koja će koristiti za preventivno, relaksacijsko i korektivno smanjenje različitih problema povezanih s kralježnicom.</p> <p>Sjedenje zahtijeva malu energetska potrošnju i nepovoljno djeluju na rad dišnog i probavnog sustava pa su takve osobe sklone povećanju tjelesne mase i masnog tkiva. Zbog navedenog, preporuča se posebnu pažnju usmjeriti ka razvoju aerobnih kapaciteta.</p> <p>U ovom zanimanju osobe su značajno izložene stresu. Polaznike je potrebno zainteresirati za izlete u prirodu s kineziološkim rekreacijskim sadržajima kao što su planinarenja, rafting i sl., Potrebno je utjecati na stvaranje navika korištenja spomenutih sadržaja kako bi ih mogli preventivno koristiti u smanjivanju stresa. Istovremeno je potrebno naučiti i osvijestiti polaznike kako bavljenje bilo kojom organiziranom kineziološkom aktivnošću smanjuje stres. Od izvannastavnih dislociranih aktivnosti, s obzirom na utvrđenu statičku aktivaciju lokomotornog sustava, preporuča se plivanje i aktivnosti koje uključuju hodanja.</p>

Nastavni predmet po razredima i ishodima učenjaNaziv nastavnog predmeta: **TJELESNA I ZDRAVSTVENA KULTURA**Razred: **prvi (1.)**

U prvom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:	<p>Kineziološka teorijska znanja</p> <ol style="list-style-type: none">1. poznavati bitne informacije iz povijesti sporta kao dijela opće kulture2. prepoznati indiciranost i kontraindiciranost određenih kinezioloških aktivnosti prema izabranom zanimanju3. navesti značaj i specifičnosti vježbanja koje treba provoditi tijekom radnog vijeka u funkciji sportske rekreacije4. navesti teorijska znanja o samostalnom planiranju, programiranju i kontroli procesa vježbanja (određivanje volumena, ekstenziteta i intenziteta vježbanja)5. nabrojiti specifične kineziološke i kineziterapeutske transformacijske postupke za unapređenje i očuvanje zdravlja s ciljem prevencije potencijalno najčešćih antropoloških negativnosti tijekom obavljanja izabranog zanimanja <p>Kineziološke aktivnosti</p> <ol style="list-style-type: none">1. isplanirati monostrukturne ciklične aktivnosti koje se mogu koristiti u funkciji cjeloživotnog vježbanja kao sportsko-rekreacijski sadržaj2. uskladiti polistrukturalne acikličke aktivnosti koje su međupovezane s tipičnim kinantropološkim obilježjima iz opisa zanimanja3. kombinirati polistrukturalne kompleksne aktivnosti koje su međupovezane s tipičnim kinantropološkim obilježjima iz opisa zanimanja4. ovladati polistrukturalnim konvencionalnim aktivnostima koje su međupovezane s tipičnim kinantropološkim obilježjima iz opisa zanimanja5. demonstrirati izvođenje jedne monostrukturne ciklične aktivnosti koja se može koristiti u funkciji cjeloživotnog vježbanja kao osnovni sportsko-rekreacijski sadržaj, a po mogućnosti polaznik ima interesa za njom <p>Transformacija kinantropoloških obilježja</p> <ol style="list-style-type: none">1. isplanirati izvedbu odabranih sadržaja s ciljem utjecaja na razvoj i održavanje bitnih morfoloških obilježja (optimizaciju sastava tijela - povećanje mišićne mase, potkožno masno tkivo)2. razlikovati izvedbu odabranih sadržaja s ciljem utjecaja na razvoj i održavanje bitnih motoričkih sposobnosti (fleksibilnost, koordinacijska svojstva, brzinsko eksplozivnih svojstva razvoj i održavanje jakosti)3. prilagoditi izvedbu odabranih sadržaja s ciljem utjecaja na razvoj i održavanje bitnih funkcionalnih sposobnosti (aerobna i anaerobna izdržljivost)4. usporediti izvedbu bitnih kinezioloških sadržaja s ciljem cjelovite transformacije lokomotornog sustava (mobilnosti lokomotornog sustava stabilnosti lokomotornog sustava)
---	---

	<p>5. kombinirati izvedbu odabranih sadržaja s ciljem svladavanja sadržaja različitih programa za prevenciju lokomotornih ozljeda (relativne vježbe jakosti, primjena elastičnih otpora, primjena proprioceptivnih vježbi, primjeri povezivanja sadržaja iz različitih programa prevencije s ciljem maksimizacije učinkovitosti)</p> <p>Kineziološki postupci unapređenja zdravlja</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pokazati i nabrojiti kineziterapeutske vježbe za prevenciju tegoba onih dijelova lokomotornog sustava koji su najviše aktivirani izabranim zanimanjem 2. izabrati i pokazati statičke vježbe istezanja (stretching) za regeneraciju onih dijelova lokomotornog sustava koji su najviše aktivirani izabranim zanimanjem 3. pokazati i provesti kineziterapeutske vježbe za rehabilitaciju nakon ozljeda onih dijelova lokomotornog sustava koji su najviše aktivirani izabranim zanimanjem 4. sastaviti i provesti statičke vježbe istezanja (stretching) za smanjenje tonusa onih dijelova lokomotornog sustava koji su najviše aktivirani izabranim zanimanjem 5. objasniti i primijeniti skup vježbi masaže i samomasaže (labavljenja, glađenja, gnječenja, istresanja) u stajanju, sjedenju ili ležanju onih dijelova lokomotornog sustava koji su najviše aktivirani izabranim zanimanjem
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Kineziološka teorijska znanja	<p>UVODNIK: za ovu jedinicu ishoda učenja izvedbeno je predviđen fond do 10% ukupnog fonda sati (6-7 sati). Teorijske nastavne teme u pravilu se trebaju provoditi kako su navedene jer su smisleno povezane s ostalim jedinicama ishoda učenja u svakom razredu. Naravno da je u različitim uvjetima rada dopušteno osmišljavanje drukčijih teorijskih tema. Takav pristup omogućuje da se osmisle teorijske nastavne teme koje su izravno povezane s provedivim motoričkim nastavnim temama u uvjetima pojedine srednje strukovne škole.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Značaj tjelesnog vježbanja i sporta u razvoju društva 2. Sustav za kretanje čovjeka (dijelovi, građa, funkcija) 3. Energetski potencijali čovjeka tijekom vježbanja 4. Optimalni sastav tijela (metode optimizacije) 5. Pravilna prehrana i važnost unosa tekućine 6. Utjecaj procesa vježbanja na ljudski organizam (pozitivni učinci vježbanja i štetnosti tjelesne neaktivnosti) 7. Modeliranje postupaka za redukciju potkožnoga masnoga tkiva
Kineziološke aktivnosti	<p>UVODNIK: u ovoj jedinici ishoda učenja hotimično je naveden veliki broj nastavnih tema. Razlog tomu izvire iz činjenice da se uvjeti rada za nastavu u srednjim strukovnim školama izrazito razlikuju. Zato ovakav način omogućuje izbor nastavnih tema iz propisanog nastavnog plana i programa, bez obzira na uvjete rada, koje će uvrstiti u izvedbeni nastavni plan i program.</p> <p>I. ATLETIKA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kros ili standardna ciklična kretanja različitim tempom do 8 min.

	<ol style="list-style-type: none"> 2. „Leteće“ trčanje do 40 m 3. Trčanje do 100 m 4. Trčanja –motoričko postignuće 5. Skokovi s noge na nogu po označenim prostorima (ili sa strunjače na strunjaču) 6. Skokovi odrazom svaki četvrti korak 7. Skok udalj tehnikom 2 ½ koraka 8. Bacanje Vortex-a u dalj 9. Atletski troboj (trčanje, skok, bacanje) <p>II. SPORTSKA GIMNASTIKA – POLAZNICI</p> <ol style="list-style-type: none"> 10. Različite varijante premeta strance 11. Stoj na glavi 12. Stoj na rukama, kolut naprijed 13. Odbočka <p>III. SPORTSKA GIMNASTIKA – POLAZNICE</p> <ol style="list-style-type: none"> 14. Ljuljanje na karikama 15. Pomicanje u visu 16. Njihom strance premah odnožno 17. Klimom premah zgrčeno 18. Okreti u čučnju i usponu na obje noge za 180 (niska greda) 19. Valcer – korak, okret u usponu za 180 na obje noge (niska greda) 20. Galop – naprijed, okret u čučnju za 180 na obje noge (niska greda) <p>IV. RITMIČKA GIMNASTIKA</p> <ol style="list-style-type: none"> 21. Kruženje rukama u čeonj, bočnoj i vodoravnoj ravnini (obručem, loptom, vijačom) u mjestu i kretanju 22. Poskoci i skokovi ritmičke gimnastike kroz vijaču 23. Bacanje i hvatanje vijače u kombinaciji s tjelesnim elementima 24. Skok "kadet" 25. Skok "jelenji" <p>V. PLES I AEROBIKA</p> <ol style="list-style-type: none"> 26. Engleski valcer (okreti, wisq, promenada) 27. Disko foks plesovi 28. Aerobika <p>VI. BORILAČKI SPORTOVI</p> <ol style="list-style-type: none"> 29. Bočno bacanje tsuri goshi 30. Nožno bacanje de ashi braai 31. Kretanja tsugi ashi i ayumi ashi 32. Polukružni koraci – tai sabaki (mae sabaki i ushiro sabaki) <p>VII. KOŠARKA</p> <ol style="list-style-type: none"> 33. Dodavanje jednom rukom guranjem – izravno i od podloge 34. Promjene smjera i tempa kretanja s poluaktivnom i aktivnom obranom 35. Ubacivanje lopte u koš jednom rukom odozgor nakon okreta 36. Obrana „čovjek na čovjeka“ (1:1; 2:2; 3:3) 37. Igra (taktika i suđenje) <p>VIII. NOGOMET</p> <ol style="list-style-type: none"> 38. Vođenje lopte različitim dijelovima stopala i brzine kretanja (pravocrtno vođenje i uz promjene pravca vođenja)
--	--

	<p>39. Promjene mjesta vođenjem lopte te primopredajom lopte u suradnji dvojice polaznika</p> <p>40. Promjene mjesta vođenjem lopte te primopredajom lopte u suradnji dvojice polaznika s udarcem na vrata</p> <p>41. Igra za posjed lopte u ograničenom prostoru 4:2, 4:4, 5:5 (otkrivanje, slobodan broj dodira po lopti)</p> <p>42. Igra futsal – mali nogomet (taktika igre, primjena pravila i suđenje)</p> <p>IX. ODBOJKA</p> <p>43. Pojedinačni blok smeča visoke lopte</p> <p>44. Odbijanje podlakticama preko glave</p> <p>45. Vršno odbijanje skretanjem pravca leta lopte</p> <p>46. Igra 6:6, zaštita od protivničkog napada 1:2:3 (1 polaznik u bloku, 2. polaznik u prednjoj zoni iza bloka, 3. polaznik u stražnjoj zoni)</p> <p>47. Igra (taktika i suđenje)</p> <p>X. RUKOMET</p> <p>48. Razne igre s loptom</p> <p>49. Šutiranje s tla iskorakom suprotnom nogom u odnosu na šutersku ruku u visini boka i iznad visine boka „jensen“</p> <p>50. Jednostruka križanja</p> <p>51. Prizemljenje do skleka nakon šuta s crte</p> <p>52. Osnovna vratarska tehnika, bočno i dubinsko kretanje braniča te sprječavanje napadača sportskim prekršajem</p> <p>53. Igra (taktika i suđenje)</p> <p>XI. BADMINTON</p> <p>54. Bekend servis</p> <p>55. Vodoravni (drive) udarac</p> <p>56. Osnove taktike igre u paru</p> <p>57. Igra (taktika i suđenje)</p> <p>XII. TENIS</p> <p>58. Privikavanje na lopticu i reket (spužvasta loptica)</p> <p>59. Forhend (spužvasta loptica)</p> <p>60. Bekend (spužvasta loptica)</p> <p>61. Igra (taktika i suđenje)</p>
<p>Transformacija kinantropoloških obilježja</p>	<p>UVODNIK: u ovoj jedinici ishoda učenja za svaku nastavnu temu naveden je jedan primjer njene provedbe. To omogućuje da se dorečeno prepozna njezin smisao te da se, u različitim uvjetima rada, osmisle daljnje nastavne teme s istovjetnim ciljem.</p> <p>I. MORFOLOŠKA OBILJEŽJA (opći razvoj i održavanje)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Primjena vijače (redukcija potkožnog masnog tkiva) 2. Primjena medicinke (razvoj mišićne mase) 3. Primjena elastičnih traka (razvoj mišićne mase) 4. Primjena bučica (razvoj mišićne mase) <p>II. MOTORIČKE SPOSOBNOSTI (razvoj i održavanje fleksibilnosti)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Statičko aktivno istezanje (pretklon raznožno) 2. Statičko pasivno istezanje (prednoženje u ležećem položaju uz

	<p>potisak partnera)</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Dinamičko istezanje (dinamičko prednoženje u stojećem položaju) 4. PNF istezanje (istezanje, kontrakcija, relaksacija) 5. Balističko istezanje (prednoženje i zanoženje maksimalnom amplitudom u stojećem položaju) <p>(razvoj i održavanje koordinacijskih svojstava)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Biotički načini svladavanja prostora (hodanja, trčanja, puzanja, valjanja) 2. Biotički načini svladavanja prepreka (preskoci, penjanja, provlačenja, obilaženja) 3. Biotički načini svladavanja otpora (dizanja, nošenja, potiskivanja, vučenja) 4. Biotički načini svladavanja baratanja predmetima (dodavanja, bacanja, vođenja, žongliranja) 5. Vježbe pravovremenosti - timing (kretanje i zaustavljanje u zadanim uvjetima) 6. Vježbe ritma (prelazak podnih ljestava niskim skipom) <p>III. FUNKCIONALNE SPOSOBNOSTI (razvoj i održavanje aerobnih sposobnosti)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Standardna metoda (trčanje 20' intenzitetom 50%) 2. Varijabilna metoda (trčanje 20' s izmjenama intenziteta 2' 40% i 2' 60%) 3. Intervalna metoda (trčanje maksimalnim intenzitetom 6x20" s odmorom 10")
<p>Kineziološki postupci unapređenja zdravlja</p>	<p>UVODNIK: nastavne teme iz ove jedinice učenja mogu se sustavno provoditi tijekom svih godina školovanja. Primjeri ovih kinezioloških postupaka za unapređenje zdravlja navedeni u poglavlju „Ostalo“ koji se nalazi na kraju programa četvrtog razreda.</p> <p>I. Prevencija razvoja cervikalnog i lumbalno-sakralnog sindroma VJEŽBE ZA KRALJEŽNICU</p> <p>II. Prevencija razvoja kalcificirajućeg tendinitisa i drugih simptoma bolnog ramena VJEŽBE ZA RAMENA</p> <p>III. Prevencija razvoja sindroma karpalnog i kubitalnog kanala, rizartroze i De Quervainove bolesti VJEŽBE ZA ŠAKE I RUČNE ZGLOBOVE</p> <p>IV. Prevencija razvoja osteoartritisa kuka i sindroma prenaprezanja mišića kukova, prevencija razvoja prepatelarnog burzitisa, skakačkog koljena i drugih simptoma bolnog koljena VJEŽBE ZA KUKOVE I KOLJENA</p> <p>V. Prevencija razvoja spuštenih svodova stopala i osteoartritisa nožnih zglobova VJEŽBE ZA STOPALA</p>
<p>Napomene:</p>	<p>Opće napomene Program za srednje strukovne škole izrađen je u skladu s vrijednostima ovog odgojno-obrazovnog područja i njegovim dokazanim utjecajem na integralne promjene antropoloških obilježja, s naglaskom na unapređenje</p>

kinantropoloških obilježja. Ispunjavanje navedenih vrijednosti uvjetovalo je izradbu ovog programa temeljem većeg broja kriterija. Prvi se odnosi na provedivost nastavnih tema u izrazito različitim materijalnim uvjetima srednjih strukovnih škola Republike Hrvatske. Upravo zbog različitih materijalnih uvjeta u programu je naveden veći broj nastavnih tema kako bi se za različite uvjete i zanimanja mogao izraditi provediv, a prema zanimanju usmjeren izvedbeni nastavni plan i program. Zbog toga se drugi kriterij morao odnositi na primjerenost svake nastavne teme dobi i spolu polaznika, a treći na indiciranu usmjerenost nastavnih tema prema strukovnim zanimanjima. Slijede kriteriji sigurnost polaznika i usklađenost s potencijalnim interesima i stvarnim potrebama polaznika. Time je ovaj program rasterećen nastavnih tema koje zbog nedostatnih materijalnih uvjeta nije moguće provesti u većem broju srednjih strukovnih škola. Nadalje, rasterećen je i onih nastavnih tema koje zbog svoje složenosti ne mogu biti u funkciji ishoda učenja jer ih većina polaznika ne može svladati određenim uspjehom.

Program za srednje strukovne škole osmišljen je na način da u svakom razredu sadrži četiri međupovezane jedinice ishoda učenja. To su (1)kineziološka teorijska znanja, (2)kineziološke aktivnosti, (3)transformacija kinantropoloških obilježja i (4)kineziološki postupci unapređenja zdravlja. Time je potpuno promijenjen smisao nastave u srednjim strukovnim školama jer su određene mjerljive jedinice ishoda učenja koje svaki polaznik (osim polaznika s posebnim potrebama) tijekom redovitog pohađanja nastave mora obvezno naučiti na primjerenoj razini. Na takav način skupna učinkovitost svih jedinica ishoda učenja omogućuje ostavriavanje bitnih kompetencija iz ovog odgojno-obrazovnog područja za pojedino zanimanje.

U programu se nastavna tema navodi samo jedanput i ne ponavlja se u istom navodu, što znači da se ista može izabrati i ponavljati u svim višim razredima. Drugim riječima, ono što je navedeno kao nastavna tema, primjerice u 1. razredu, može se planirati i u svim višim razredima, iako se ista ne navodi u programima viših razreda. Navedeno pravilo, zbog vertikalne unutarpredmetne povezanosti i programske povezanosti osnovnog i srednjeg školstva, nastavnik po potrebi može koristiti i sve nastavne teme iz programa za osnovne škole. Takav pristup istodobno omogućuje kreativnost nastavnika i olakšava izradu izvedbenog nastavnog plana i programa za pojedini razredni odjel jer uvažava zahtjeve s obzirom na različit sastav polaznika prema sposobnostima i pojedinačne razlike u količini stečenih motoričkih znanja u osnovnoj školi.

Temeljna postavka ovog programa uzima u obzir biološke različitosti polaznika i polaznica. Zbog toga se predmetna nastava u srednjim strukovnim školama, kako sa znanstvenih tako i sa stručnih spoznaja mora se organizirati i provoditi posebno (odvojeno) za polaznike, a posebno za polaznice.

Posebne napomene

Nastavni predmet tjelesna i zdravstvena kultura ima veliki broj posebnosti. Zbog toga je neke uputno istaknuti:

- u izvedbeni nastavni plan i program treba međupovezano uvrstiti nastavne teme koje su određene svim jedinicama ishoda učenja
- zbog posebnosti nastavnog predmeta i uvjeta u kojima se odvija nastavni proces posebnu pozornost treba obratiti sigurnosti i motivaciji polaznika
- vrednovanje postignuća polaznika provoditi prema individualnim mogućnostima
- nastavu izvoditi u nastavnim satima od 45 minuta, osim gdje su školske sportske dvorane udaljene od škole više od 10 minuta hoda i ako nastavu nije moguće na drugi način organizirati.

Primjeri nastavnih tema za jedinicu ishoda učenja:

KINEZIOLOŠKI POSTUPCI UNAPREĐENJA ZDRAVLJA

I. Prevencija razvoja cervikalnog i lumbalno-sakralnog sindroma VJEŽBE ZA KRALJEŽNICU

Statičke vježbe za vratni dio kralježnice

1. postaviti dlanove s ukriženim prstima na čelo pa gurati glavu naprijed, a istovremeno rukama pružati otpor
2. postaviti dlanove s ukriženim prstima na desnu stranu lica pa gurati glavu u desnu stranu, a istovremeno rukama pružati otpor
3. postaviti dlanove s ukriženim prstima na lijevu stranu lica pa gurati glavu u lijevu stranu, a istovremeno rukama pružati otpor
4. postaviti dlanove s ukriženim prstima iza glave pa gurati glavu prema natrag, a istovremeno rukama pružati otpor

Dinamičke vježbe za vratni dio kralježnice

1. glavom izvoditi pokret naprijed – natrag
2. glavom rotirati u desnu pa u lijevu stranu
3. podizati ramena gore i polako ih spuštati
4. postaviti dlanove s ukriženim prstima iza glave te potiskivati laktove prema unutra

Statičke vježbe za lumbalno-sakralni dio kralježnice

Položaj na leđima (ruke su uz tijelo):

1. stopala pogrčiti i zadržati položaj
2. koljena pogrčiti pa leđima pritiskati podlogu
3. koljena pogrčiti pa naizmjenično lijevom i desnom nogom uz pogrčeno stopalo koljeno privlačiti k sebi, a rukom pružati otpor
4. koljena pogrčiti pa s obje noge istodobno uz pogrčena stopala koljena privlačiti k sebi, a rukama pružati otpor
5. koljena pogrčiti, tjeme fiksirati uz podlogu, dlanove ukriženih prstiju postaviti na čelo te izvoditi pretklon glavom, a istovremeno rukama pružati otpor

Potrbuške (s podloškom pod kukovima, ruke u priručenju):

1. upiranje o podlogu prstima nogu do potpunog opružanja koljena
2. s rukama u uzručenju naizmjenice po podlozi istezati suprotnu ruku i suprotnu nogu
3. s rukama u uzručenju istovremeno po podlozi istezati obje ruke i obje noge
4. s dlanovima ukriženih prstiju iza glave izvoditi zaklon glavom, a istovremeno rukama pružati otpor

Dinamičke vježbe za lumbalno-sakralni dio kralježnice

Položaj na leđima (ruke su uz tijelo):

1. plantarna fleksija
2. pogrčiti lijevo stopalo pa privlačiti petu po podlozi k sebi, ponoviti desnom
3. pogrčiti istovremeno oba stopala pa privlačiti pete po podlozi k sebi
4. koljena pogrčiti te polako podizati i spuštati zdjelicu
5. koljena pogrčiti, staviti ruke na prsa i podizati trup

Položaj na boku (donja ruka je pod glavom, gornjom se oslanja o podlogu, donja je noga savijena, a gornja ispružena):

1. pogrčiti gornju nogu, opružiti ju do početnog položaja
2. pogrčiti stopalo pa odizati ispruženu nogu
3. pogrčiti stopalo pa ispruženom nogom napraviti krug

Potrbuške (s podloškom pod kukovima, ruke u priručenju):

1. nožnim prstima upirati se u podlogu do opružanja koljena
2. naizmjenična fleksija potkoljenica
3. istovremena fleksija potkoljenica
4. s rukama u priručenju, doći do položaja uzručenja
5. s rukama u uzručenju, naizmjenice podizati lijevu ruku i desnu nogu, pa desnu ruku i lijevu nogu

II. Prevencija razvoja kalcificirajućeg tendinitisa i drugih simptoma bolnog ramena

VJEŽBE ZA RAMENA

Ležeći na leđima

(ruke u priručenju s nogama flektiranim u zglobu koljena i kuka):

1. podizati ruke do odručenja, a ramena istovremeno pritiskati dolje i natrag
2. rukom uhvatiti suprotni lakat u visini ramena, istegnuti ruku u jednu stranu te s drugom rukom u drugu stranu
3. s laktovima postavljenim u visini ramena stisnuti šake, okrenuti ruke prema vani i pritiskati šakama o podlogu
4. laktove spojiti u visini ramena ispred glave, podlaktice prisloniti jednu uz drugu, stisnuti šake i raširiti ruke pod pravim kutem uz pritiskanje o podlogu
5. s glavom u prirodnom položaju, rukama u priručenju, ramena podizati prema gore
6. s rukama u uzručenju, naizmjenično izvoditi opružanja rukama

Ležeći na trbuhu

(stisnute pete uz petu, stisnute stražnjice)

1. s laktovima u visini ramena, stisnuti šake i podizati ruke i glavu od podloge (kao da se želi spojiti lopatica), pogled usmjeriti prema dolje
2. uhvatiti ruke iza leđa, podignuti glavu, ramena i gornji dio tijela, pogled usmjeriti prema dolje

III. Prevencija razvoja sindroma karpalnog i kubitalnog kanala, izartroze i De Quervainove bolesti

VJEŽBE ZA ŠAKE I RUČNE ZGLOBOVE

1. stisnuti prste šake te opružiti
2. raširiti ispružene prste pa zatvoriti šaku stišćući prste
3. pomicanje palca u njegovom korijenskom zglobu uz izvedbu što većeg kruga
4. istegnuti palac što dalje od šake te ga vratiti pokušavajući dodirnuti vrškove jednog po jednog prsta, od drugog do petog
5. ruku koja je položena na rukohvat stolice ili na stol, savijati u ručnom zglobu prema gore i dolje
6. s rukom koja je u laktu flektirana pod pravim kutom, okretati dlan prema gore pa prema dolje, a da pri tome ne pomicati lakat
7. stisnuti list papira između ispruženih prstiju šake, a drugom ga rukom pokušati izvući

8. osloniti podlakticu na ravnu površinu s dlanom okrenutim prema gore, te savijati šaku prema gore uz pružanje otpora suprotnom šakom
9. osloniti podlakticu na ravnu površinu s dlanom okrenutim prema dolje te savijati šaku prema gore, uz pružanje otpora suprotnom šakom

IV. Prevencija razvoja osteoartritisa kuka i sindroma prenaprezanja mišića kukova, prevencija razvoja prepatelarnog burzitisa, skakačkog koljena i drugih simptoma bolnog koljena

VJEŽBE ZA KUKOVE I KOLJENA

Ležeći na leđima

1. rukama u priručenju, ispruženih nogu s pogrčenim stopalima, izvoditi naizmjenična odnoženja
2. s jastukom ispod koljena, naizmjenično opružanje nogu s pogrčenim stopalom, gurajući jastuk u pod
3. obje noge flektirane, ispružiti jednu nogu u visini s koljenom druge noge, stopalo pogrčiti prema sebi, zadržati i vratiti u početni položaj, izvoditi naizmjenice jednom pa drugom nogom
4. početni položaj polusjedeći, noge su ispružene stopala pogrčena, između nogu jastuk, stisnuti jastuk napinjući mišiće stražnjice i zadržavati koljena ispružena, opustiti se i ponoviti u ležećem i stojećem položaju
5. početni položaj ležeći na boku, savinuti ruku i nogu na kojima se leži, gornja noga je ispružena, stopala pogrčena prema sebi, podignuti nogu, zadržati je u odignutom položaju. gornja ruka je savijena i oslonjena dlanom o podlogu
6. položaj na trbuhu, s jastukom ispod trbuha, pogrčiti stopalo jedne noge, savinuti koljeno i natkoljenicu od podloge, odizati koljeno i natkoljenicu od podloge, bez podizanja zdjelice, zadržati u tom položaju
7. sjedeći na stolcu uspravno, pridržavajući se rukama, jednu pa drugu nogu ispružiti u koljenskom zglobu, zadržati u tom položaju te vratiti u početni položaj
8. sjedeći na stolcu uspravno, pridržavajući se rukama, jednu pa drugu nogu saviti u zglobu kuku, zadržati u tom položaju te vratiti u početni položaj

V. Prevencija razvoja spuštenih svodova stopala i osteoartritisa nožnih zglobova

VJEŽBE ZA STOPALA

Sjedeći položaj

1. savinuti nožne prste oba stopala ne dižući ih s poda, ispraviti prste stopala
2. podignuti prednji dio stopala držeći petu na podu, spustiti prednji dio stopala, zatim podignuti i spustiti petu
3. podignuti prednji dio stopala, okrenuti stopalo prema van, spustiti stopalo, vratiti u sredinu
4. podignuti pete, okrenuti pete prema van, spustiti pete, vratiti u sredinu
5. podignuti jedno koljeno, ispružiti stopalo, zategnuti stopalo, spustiti stopalo, naizmjenice lijevo i desno pa istovremeno oba

	<p>6. podignuti ispruženu nogu, zategnuti prste prema sebi, naizmjenično jedna pa druga noga pa istovremeno obje</p> <p>7. podignuti ispruženu nogu, kružno pomicati stopalo, stopalom ispisivati brojeve po zraku</p> <p>8. bosim prstima stopala gužvati novinski papir</p>
Ostalo	
Metode i oblici rada:	<p>Metode:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ prikazivanja – metoda usmenog izlaganja, metoda postavljanja i rješavanja, metoda pokazivanja ili demonstracije ▪ vježbanja – intervalna metoda vježbanja, varijabilna metoda vježbanja, kontinuirana metoda vježbanja ▪ sigurnosti – metoda sprječavanja ili prevencije, čuvanja ili zaštite, pomaganja ili asistencije ▪ nadzora – metoda praćenja vježbanja, usmjeravanja vježbanja, zaustavljanja vježbanja. <p>Oblici:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ jednostavniji (pojedinačni, dvojke, trojke, četvorke i paralelni) ▪ složeniji (paralelno-izmjenični, sukcesivno-izmjenični, izmjenični, kružni, stanični, stazni i poligonski). <p>Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.</p>
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	<p>Elementi: motorička znanja, motorička postignuća, kinantropološka postignuća (morfoloških obilježja, motoričkih sposobnosti i funkcionalnih sposobnosti prema metodologiji vrjednovanja), odgojni učinci rada.</p> <p>Oblici: vrjednovanje rada polaznika provoditi uvažavajući stanje njihova antropološkog statusa, stvarne mogućnosti svakog polaznika i cjelokupni napredak pojedinca tijekom nastavne godine.</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta

Naziv nastavnog predmeta: **TJELESNA I ZDRAVSTVENA KULTURA**

Razred: **drugi (2.)**

<p>U drugom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:</p>	<p>Ishodi učenja navedeni za prvi razred ostvaruju se u sva četiri razreda.</p>
<p>Razrada</p>	
<p>Nastavne cjeline</p>	<p>Razrada – Nastavne teme</p>
<p>Kineziološka teorijska znanja</p>	<p>UVODNIK: za ovu jedinicu ishoda učenja izvedbeno je predviđen fond do 10% ukupnog fonda sati (6-7 sati). Teorijske nastavne teme u pravilu se trebaju provoditi kako su navedene jer su smisleno povezane s ostalim jedinicama ishoda učenja u svakom razredu. Naravno da je u različitim uvjetima rada dopušteno osmišljavanje drukčijih teorijskih tema. Takav pristup omogućuje da se osmisle teorijske nastavne teme koje su izravno povezane s provedivim motoričkim nastavnim temama u uvjetima pojedine srednje strukovne škole.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Olimpizam 2. Tjelesno vježbanje kao čimbenik kulture življenja 3. Sastav kinantropoloških obilježja i postupci razvoja 4. Izračun indeksa tjelesne mase (ITM) u funkciji redukcije masnog tkiva i povećanja mišićne mase 5. Utjecaj tjelesnog vježbanja na pojedine organske sustave (lokomotorni, neurološki) sa stajališta pojedinog zanimanja 6. Obilježja morfološkog, motoričkog i funkcionalnog razvoja polaznika u adolescenciji 7. Energetske vrijednosti prehrambenih namirnica (vitamini, minerali, voda-postupci prehidratacije, hidratacije i rehidratacije, dodaci prehrani...)
<p>Kineziološke aktivnosti</p>	<p>UVODNIK: u ovoj jedinici ishoda učenja hotimično je naveden veliki broj nastavnih tema. Razlog tomu izvire iz činjenice da se uvjeti rada za nastavu u srednjim strukovnim školama izrazito razlikuju. Zato ovakav način omogućuje izbor nastavnih tema iz propisanog nastavnog plana i programa, bez obzira na uvjete rada, koje će uvrstiti u izvedbeni nastavni plan i program.</p> <ol style="list-style-type: none"> I. ATLETIKA <ol style="list-style-type: none"> 1. Tehnika brzog hodanja 2. Kros ili standardna ciklička kretanja različitim tempom do 10 min 3. Trčanje dionica 150 - 200 m 4. Trčanja –motoričko postignuće 5. Skokovi odrazom svaki treći korak 6. Skok uvis prekoračnom tehnikom L i D nogom pojedinačno sa zbrojem preskočenih visina – motoričko postignuće 7. Sunožno preskakivanje prepreka različitih visina (20 – 50 cm) 8. Bacanje Vortex-a u cilj na tlu 9. Atletski troboj (trčanje, skok, bacanje) II. SPORTSKA GIMNASTIKA - POLAZNICI <ol style="list-style-type: none"> 10. Leteći kolut 11. Raznoška uzduž sprave (kozlič) 12. Salto na povišenje od mekih strunjača pomoću odraznog pomagala III. SPORTSKA GIMNASTIKA – POLAZNICE <ol style="list-style-type: none"> 13. Stoj na rukama u kolut naprijed

	<p>14. Ljuljanja na karikama – saskok u zaljuljaju</p> <p>15. Klimom premah raznožni</p> <p>16. Upor prednji na nižoj pritki, kovrtljaj naprijed</p> <p>17. Naskok premahom jedne noge odnožno do upora jašućeg; polkin korak, "tupfer", "vaga", saskok "jelenji"</p> <p>IV. RITMIČKA GIMNASTIKA</p> <p>18. Skokovi s udarcem noge o nogu</p> <p>19. Kotrljanje lopte po tlu i tijelu</p> <p>20. Bacanje i hvatanje lopte u kombinaciji s tjelesnim elementima</p> <p>21. Otvoreni - zatvoreni poskok na mjestu i u kretanju</p> <p>22. Preskakivanje vijače naprijed i nazad križanjem ruku</p> <p>23. "Leteći" skok vijačom</p> <p>24. Skok "škare" povezano naprijed – nazad</p> <p>V. PLES I AEROBIKA</p> <p>25. Rock plesovi</p> <p>26. Rumba (okreti, wisq, promenada)</p> <p>27. Samba (okreti, wisq, promenada)</p> <p>28. „New body“ aerobika (aerobika s bučicama)</p> <p>VI. BORILAČKI SPORTOVI</p> <p>29. Okreti za bacanja – mae mawari sabaki ushiro mawari sabaki</p> <p>30. Bočno bacanje tsumi goshi</p> <p>31. Nožno bacanje de ashi braai u kretanju</p> <p>32. Poluga juji gatame i gušenje hadaka jime</p> <p>VII. KOŠARKA</p> <p>33. Ubacivanje lopte u koš jednom rukom preko glave – horog (nakon vođenja i na dodanu loptu)</p> <p>34. Obrambeni skok i zagrađivanje</p> <p>35. Oduzimanje lopte (presijecanjem ili izbijanjem iz posjeda)</p> <p>36. Slobodna bacanja</p> <p>37. Zonska obrana</p> <p>38. Igra (taktika i suđenje)</p> <p>VIII. VIII. NOGOMET</p> <p>39. Dinamičko dodavanje i primanje lopte različitim dijelovima stopala (primopredaja lopte u suradnji dvojice polaznika)</p> <p>40. Udarci na vrata nakon dodane lopte</p> <p>41. Dupli pas u suradnji dvojice polaznika (osnovna struktura suradnje)</p> <p>42. Dupli pas u suradnji dvojice polaznika s udarcem na vrata 2:1 (+ vratar)</p> <p>43. Slobodna igra 5+1 : 5+1 (taktika i suđenje)</p> <p>IX. ODBOJKA</p> <p>44. Vršno odbijanje preko glave</p> <p>45. Niski odbojkaški stav i obrana «oštrih» lopti poluupijačem</p> <p>46. Povaljka u stranu i odbijanje čekićem</p> <p>47. Obrana u prednjoj liniji - pojedinačni i grupni blok</p> <p>48. Igra 6:6, zaštita vlastitog smeča 2:3 (2 polaznika u prednjoj zoni, 3 polaznika u stražnjoj zoni, suđenje)</p> <p>X. RUKOMET</p>
--	--

	<p>49. Zaustavljanje lopte s dvije i jednom rukom u različitim visinama 50. Šutiranje sa zemlje otklonom u suprotnu stranu u odnosu na šutersku ruku „ polueret“ 51. Povratna lopta – dupli pas 52. Poučavanje zonske obrane 5:1 53. Igra (taktika i suđenje)</p> <p>XI. BADMINTON 54. Smeč udarac 55. Obrana nakon smeč udarca (paralela i dijagonala, forhend i bekend) 56. Forhend i bekend visoki (lift) udarac s mreže (dugi udarac s mreže zamahom reketa ispod struka) 57. Igra (taktika i suđenje)</p> <p>XII. TENIS 58. Forhend i bekend s obzirom na vrste rotacija (ravni, spin,...) 59. Ravni servis</p>
<p>Transformacija kinantropoloških obilježja</p>	<p>UVODNIK: u ovoj jedinici ishoda učenja za svaku nastavnu temu naveden je jedan primjer njene provedbe. To omogućuje da se dorečeno prepozna njezin smisao te da se, u različitim uvjetima rada, osmisle daljnje nastavne teme s istovjetnim ciljem.</p> <p>I. MORFOLOŠKA OBILJEŽJA razvoj i održavanje mobilnosti lokomotornog sustava</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vježbe za mobilnost gležnja (dinamička dorzalna fleksija u stojećem položaju) 2. Vježbe za mobilnost kuka (dinamičko istezanje pregibača natkoljenice u iskoraku) 3. Vježbe torakalne mobilnosti (zasuci) 4. Vježbe mobilnosti ramena (kruženje rukom uz imitaciju dodavanja) 5. Primjeri vježbanja za razvoj i održavanje mobilnosti lokomotornog sustava 6. Pilates s malim loptama <p>II. MOTORIČKE SPOSOBNOSTI razvoj i održavanje jakosti</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vježbe relativne jakosti (sklek) 2. Vježbe repetitivne jakosti (potisak s ravne klupe, 3 serije po 8-10 ponavljanja) 3. Vježbe maksimalne jakosti (potisak s ravne klupe, 5 serija po 1-3 ponavljanja) 4. Vježbe elastična jakosti (potisak s ravne klupe s naglašenom brzinom u obje faze) 5. Vježbe eksplozivne jakosti (bacanje medicinke iz sjeda, samo koncentričkim načinom) <p>III. FUNKCIONALNE SPOSOBNOSTI sadržaji za razvoj i održavanje anaerobne izdržljivosti</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Intervalna standardna metoda fosfagene izdržljivosti (trčanje 10x50m, maksimalni intenzitet, odmor 2')

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Intervalna varijabilna metoda fosfagene izdržljivosti (trčanje 10x50m, maksimalni intenzitet, a između ponavljanja vrlo sporo trčanje 2') 3. Intervalna standardna metoda glikolitičke izdržljivosti (trčanje 6x400m, intenzitet 80-90%, odmor 4') 4. Intervalna varijabilna metoda glikolitičke izdržljivosti (trčanje 3x6', 30" maksimalni intenzitet, 30" 50%, odmor 5') 5. Kontinuirana varijabilna metoda glikolitičke izdržljivosti (trčanje 12', 1' maksimalni intenzitet, 1' 50%)
Kineziološki postupci unapređenja zdravlja	<p>UVODNIK: nastavne teme iz ove jedinice učenja mogu se sustavno provoditi tijekom svih godina školovanja. Primjeri ovih kinezioloških postupaka za unapređenje zdravlja navedeni su u poglavlju „Ostalo“ koje se nalazi na kraju programa četvrtog razreda.</p> <ol style="list-style-type: none"> I. Prevencija razvoja cervikalnog i lumbalno-sakralnog sindroma VJEŽBE ZA KRALJEŽNICU II. Prevencija razvoja kalcificirajućeg tendinitisa i drugih simptoma bolnog ramena VJEŽBE ZA RAMENA III. Prevencija razvoja sindroma karpalnog i kubitalnog kanala, rizartroze i De Quervainove bolesti VJEŽBE ZA ŠAKE I RUČNE ZGLOBOVE IV. Prevencija razvoja osteoartritisa kuka i sindroma prenaprezanja mišića kukova, prevencija razvoja prepatelarnog burzitisa, skakačkog koljena i drugih simptoma bolnog koljena VJEŽBE ZA KUKOVE I KOLJENA V. Prevencija razvoja spuštenih svodova stopala i osteoartritisa nožnih zglobova VJEŽBE ZA STOPALA
Napomene:	<p>Opće napomene</p> <p>Program za srednje strukovne škole izrađen je u skladu s vrijednostima ovog odgojno-obrazovnog područja i njegovim dokazanim utjecajem na integralne promjene antropoloških obilježja, s naglaskom na unaprjeđenje kinantropoloških obilježja. Ispunjavanje navedenih vrijednosti uvjetovalo je izradbu ovog programa temeljem većeg broja kriterija. Prvi se odnosi na provedivost nastavnih tema u izrazito različitim materijalnim uvjetima srednjih strukovnih škola Republike Hrvatske. Upravo zbog različitih materijalnih uvjeta u programu je naveden veći broj nastavnih tema kako bi se za različite uvjete i zanimanja mogao izraditi provediv, a prema zanimanju usmjeren izvedbeni nastavni plan i program. Zbog toga se drugi kriterij morao odnositi na primjerenost svake nastavne teme dobi i spolu polaznika, a treći na indiciranu usmjerenost nastavnih tema prema strukovnim zanimanjima. Slijede kriteriji sigurnost polaznika i usklađenost s potencijalnim interesima i stvarnim potrebama polaznika. Time je ovaj program rasterećen nastavnih tema koje zbog nedostatnih materijalnih uvjeta nije moguće provesti u većem broju srednjih strukovnih škola. Nadalje, rasterećen je i onih nastavnih tema koje zbog svoje složenosti ne mogu biti u funkciji ishoda učenja jer ih većina polaznika ne može svladati određenim uspjehom.</p> <p>Program za srednje strukovne škole osmišljen je na način da u svakom razredu sadržava četiri međupovezane jedinice ishoda učenja. To su (1)kineziološka teorijska znanja, (2)kineziološke aktivnosti, (3)transformacija kinantropoloških obilježja i (4)kineziološki postupci unapređenja zdravlja. Time je potpuno promijenjen smisao nastave u</p>

srednjim strukovnim školama jer su određene mjerljive jedinice ishoda učenja koje svaki polaznik (osim polaznika s posebnim potrebama) tijekom redovitog pohađanja nastave mora obvezno naučiti na primjerenom razini. Na takav način skupna učinkovitost svih jedinica ishoda učenja omogućuje ostavriavanje bitnih kompetencija iz ovog odgojno-obrazovnog područja za pojedino zanimanje.

U programu se nastavna tema navodi samo jedanput i ne ponavlja se u istom navodu, što znači da se ista može izabrati i ponavljati u svim višim razredima. Drugim riječima, ono što je navedeno kao nastavna tema, primjerice u 1. razredu, može se planirati i u svim višim razredima, iako se ista ne navodi u programima viših razreda. Navedeno pravilo, zbog vertikalne unutarpredmetne povezanosti i programske povezanosti osnovnog i srednjeg školstva, nastavnik po potrebi može koristiti i sve nastavne teme iz programa za osnovne škole. Takav pristup istodobno omogućuje kreativnost nastavnika i olakšava izradu izvedbenog nastavnog plana i programa za pojedini razredni odjel jer uvažava zahtjeve s obzirom na različit sastav polaznika prema sposobnostima i pojedinačne razlike u količini stečenih motoričkih znanja u osnovnoj školi. Temeljna postavka ovog programa uzima u obzir biološke različitosti polaznika i polaznica. Zbog toga se predmetna nastava u srednjim strukovnim školama, kako sa znanstvenih tako i sa stručnih spoznaja, mora organizirati i provoditi posebno (odvojeno) za polaznika, a posebno za polaznice.

Posebne napomene

Nastavni predmet tjelesna i zdravstvena kultura ima veliki broj posebnosti. Zbog toga je neke uputno istaknuti:

- u izvedbeni nastavni plan i program treba međupovezano uvrstiti nastavne teme koje su određene svim jedinicama ishoda učenja
- zbog posebnosti nastavnog predmeta i uvjeta u kojima se odvija nastavni proces posebnu pozornost treba obratiti sigurnosti i motivaciji polaznika
- vrjednovanje postignuća polaznika provoditi prema individualnim mogućnostima
- nastavu izvoditi u nastavnim satima od 45 minuta, osim gdje su školske sportske dvorane udaljene od škole više od 10 minuta hoda i ako nastavu nije moguće na drugi način organizirati

Primjeri nastavnih tema za jedinicu ishoda učenja:

KINEZIOLOŠKI POSTUPCI UNAPREĐENJA ZDRAVLJA

I. Prevencija razvoja cervikalnog i lumbalno-sakralnog sindroma

VJEŽBE ZA KRALJEŽNICU

Statičke vježbe za vratni dio kralježnice:

1. postaviti dlanove s ukriženim prstima na čelo pa gurati glavu naprijed, a istovremeno rukama pružati otpor
2. postaviti dlanove s ukriženim prstima na desnu stranu lica pa gurati glavu u desnu stranu, a istovremeno rukama pružati otpor
3. postaviti dlanove s ukriženim prstima na lijevu stranu lica pa gurati glavu u lijevu stranu, a istovremeno rukama pružati otpor
4. postaviti dlanove s ukriženim prstima iza glave pa gurati glavu prema natrag, a istovremeno rukama pružati otpor

Dinamičke vježbe za vratni dio kralježnice:

1. glavom izvoditi pokret naprijed – natrag
2. glavom rotirati u desnu pa u lijevu stranu
3. podizati ramena gore i polako ih spuštati

4. postaviti dlanove s ukriženim prstima iza glave te potiskivati laktove prema unutra

Statičke vježbe za lumbalno-sakralni dio kralježnice

Položaj na leđima (ruke su uz tijelo):

1. stopala pogrčiti i zadržati položaj
2. koljena pogrčiti pa leđima pritiskati podlogu
3. koljena pogrčiti pa naizmjenično lijevom i desnom nogom uz pogrčeno stopalo koljeno privlačiti k sebi, a rukom pružati otpor
4. koljena pogrčiti pa s obje noge istodobno uz pogrčena stopala koljena privlačiti k sebi, a rukama pružati otpor
5. koljena pogrčiti, tjeme fiksirati uz podlogu, dlanove ukriženih prstiju postaviti na čelo te izvoditi pretklon glavom, a istovremeno rukama pružati otpor

Potrbuške (s podloškom pod kukovima, ruke u priručenju):

1. upiranje o podlogu prstima nogu do potpunog opružanja koljena
2. s rukama u uzručenju naizmjenice po podlozi istezati suprotnu ruku i suprotnu nogu
3. s rukama u uzručenju po podlozi istezati obje ruke i obje noge
4. s dlanovima ukriženih prstiju iza glave izvoditi zaklon glavom, a istovremeno rukama pružati otpor

Dinamičke vježbe za lumbalno-sakralni dio kralježnice

Položaj na leđima (ruke su uz tijelo):

1. plantarna fleksija
2. pogrčiti lijevo stopalo pa privlačiti petu po podlozi k sebi, ponoviti desnom
3. pogrčiti istovremeno oba stopala pa privlačiti pete po podlozi k sebi
4. koljena pogrčiti te polako podizati i spuštati zdjelicu
5. koljena pogrčiti, staviti ruke na prsa i podizati trup.

Položaj na boku (donja ruka je pod glavom, gornjom se oslanja o podlogu, donja je noga savijena, a gornja ispružena):

1. pogrčiti gornju nogu, opružiti ju do početnog položaja
2. pogrčiti stopalo pa odizati ispruženu nogu
3. pogrčiti stopalo pa ispruženom nogom napraviti krug.

Potrbuške (s podloškom pod kukovima, ruke u priručenju):

1. nožnim prstima upirati se u podlogu do opružanja koljena
2. naizmjenična fleksija potkoljenica
3. istovremena fleksija potkoljenica
4. s rukama u priručenju doći do položaja uzručenja
5. s rukama u uzručenju, naizmjenice podizati lijevu ruku i desnu nogu pa desnu ruku i lijevu nogu.

II. Prevencija razvoja kalcificirajućeg tendinitisa i drugih simptoma bolnog ramena

VJEŽBE ZA RAMENA

Ležeći na leđima (ruke u priručenju s nogama flektiranim u zglobu koljena i kuka):

1. podizati ruke do odručenja, a ramena istovremeno pritiskati dolje i natrag

2. rukom uhvatiti suprotni lakat u visini ramena, istegnuti ruku u jednu stranu te drugom rukom u drugu stranu
3. s laktovima postavljenim u visini ramena stisnuti šake, okrenuti ruke prema van i pritiskati šakama o podlogu
4. laktove spojiti u visini ramena ispred glave, podlaktice prisloniti jednu uz drugu, stisnuti šake i raširiti ruke pod pravim kutem uz pritiskanje o podlogu
5. s glavom u prirodnom položaju, rukama u priručenju, ramena podizati prema gore
6. s rukama u uzručenju, naizmjenično izvoditi opružanja rukama.

Ležeći na trbuhu (stisnute pete uz petu, stisnute stražnjice):

1. s laktovima u visini ramena, stisnuti šake i podizati ruke i glavu od podloge (kao da se želi spojiti lopatica), pogled usmjeriti prema dolje
2. uhvatiti ruke iza leđa, podignuti glavu, ramena i gornji dio tijela, pogled usmjeriti prema dolje.

III. Prevencija razvoja sindroma karpalnog i kubitalnog kanala, rizartroze i De Quervainove bolesti

VJEŽBE ZA ŠAKE I RUČNE ZGLOBOVE

Vježbe su sljedeće:

1. stisnuti prste šake te opružiti
2. raširiti ispružene prste pa zatvoriti šaku stižući prste
3. pomicanje palca u njegovom korijenskom zglobu uz izvedbu što većeg kruga
4. istegnuti palac što dalje od šake te ga vratiti pokušavajući dodirnuti vrškove jednog po jednog prsta, od drugog do petog
5. ruku koja je položena na rukohvat stolice ili na stol, savijati u ručnom zglobu prema gore i dolje
6. s rukom koja je u laktu flektirana pod pravim kutom, okretati dlan prema gore pa prema dolje, a pri tome ne pomicati lakat
7. stisnuti list papira između ispruženih prstiju šake, a drugom ga rukom pokušati izvući
8. osloniti podlakticu na ravnu površinu s dlanom okrenutim prema gore te savijati šaku prema gore uz pružanje otpora suprotnom šakom
9. osloniti podlakticu na ravnu površinu s dlanom okrenutim prema dolje te savijati šaku prema gore, uz pružanje otpora suprotnom šakom

IV. Prevencija razvoja osteoartritisa kuka i sindroma prenaprezanja mišića kukova, prevencija razvoja prepatelarnog burzitisa, skakačkog koljena i drugih simptoma bolnog koljena

VJEŽBE ZA KUKOVE I KOLJENA

Ležeći na leđima:

1. rukama u priručenju, ispruženih nogu s pogrčenim stopalima, izvoditi naizmjenična odnoženja
2. s jastukom ispod koljena, naizmjenično opružanje nogu s pogrčenim stopalom, gurajući jastuk u pod

	<ol style="list-style-type: none"> 3. obje noge flektirane, ispružiti jednu nogu u visini s koljenom druge noge, stopalo pogrčiti prema sebi, zadržati i vratiti u početni položaj, izvoditi naizmjenice jednom pa drugom nogom 4. početni položaj polusjedeći, noge su ispružene, stopala pogrčena, između nogu jastuk, stisnuti jastuk napinjući mišiće stražnjice i zadržavati koljena ispružena, opustiti se i ponoviti u ležećem i stojećem položaju 5. početni položaj ležeći na boku, savinuti ruku i nogu na kojima se leži, gornja noga je ispružena, stopala pogrčena prema sebi, podignuti nogu, zadržati je u odignutom položaju, gornja ruka je savijena i oslonjena dlanom o podlogu 6. položaj na trbuhu, s jastukom ispod trbuha, pogrčiti stopalo jedne noge, savinuti koljeno i natkoljenicu od podloge, odizati koljeno i natkoljenicu od podloge, bez podizanja zdjelice, zadržati u tom položaju 7. sjedeći na stolcu uspravno, pridržavajući se rukama, jednu pa drugu nogu ispružiti u koljenskom zglobu, zadržati u tom položaju te vratiti u početni položaj 8. sjedeći na stolcu uspravno, pridržavajući se rukama, jednu pa drugu nogu saviti u zglobu kuku, zadržati u tom položaju te vratiti u početni položaj <p>V. Prevencija razvoja spuštenih svodova stopala i osteoartritisa nožnih zglobova</p> <p>VJEŽBE ZA STOPALA Sjedeći položaj:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. savinuti nožne prste oba stopala ne dižući ih s poda, ispraviti prste stopala 2. podignuti prednji dio stopala držeći petu na podu, spustiti prednji dio stopala, zatim podignuti i spustiti petu 3. podignuti prednji dio stopala, okrenuti stopalo prema van, spustiti stopalo, vratiti u sredinu 4. podignuti pete, okrenuti pete prema van, spustiti pete, vratiti u sredinu 5. podignuti jedno koljeno, ispružiti stopalo, zategnuti stopalo, spustiti stopalo, naizmjenice lijevo i desno pa istovremeno oba 6. podignuti ispruženu nogu, zategnuti prste prema sebi, naizmjenično jedna pa druga noga pa istovremeno obje 7. podignuti ispruženu nogu, kružno pomicati stopalo, stopalom ispisivati brojeve po zrakubosim prstima stopala gužvati novinski papir
Ostalo	
<p>Metode i oblici rada:</p>	<p>Metode:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ prikazivanja – metoda usmenog izlaganja, metoda postavljanja i rješavanja, metoda pokazivanja ili demonstracije ▪ vježbanja – intervalna metoda vježbanja, varijabilna metoda vježbanja, kontinuirana metoda vježbanja ▪ sigurnosti – metoda sprječavanja ili prevencije, čuvanja ili zaštite, pomaganja ili asistencije ▪ nadzora – metoda praćenja vježbanja, usmjeravanja vježbanja, zaustavljanja vježbanja. <p>Oblici:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ jednostavniji (pojedinačni, dvojke, trojke, četvorke i paralelni)

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ složeniji (paralelno-izmjenični, sukcesivno-izmjenični, izmjenični, kružni, stanični, stazni i poligonski) <p>Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.</p>
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	<p>Elementi: motorička znanja, motorička postignuća, kinantropološka postignuća (morfoloških obilježja, motoričkih sposobnosti i funkcionalnih sposobnosti prema metodologiji vrjednovanja), odgojni učinci rada.</p> <p>Oblici: vrednovanje rada polaznika provoditi uvažavajući stanje njihova antropološkog statusa, stvarne mogućnosti svakog polaznika i cjelokupni napredak pojedinca tijekom nastavne godine.</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta

Naziv nastavnog predmeta: **TJELESNA I ZDRAVSTVENA KULTURA**

Razred: **treći (3.)**

<p>U trećem razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:</p>	<p>Ishodi učenja navedeni za prvi razred ostvaruju se u sva četiri razreda.</p>
<p>Razrada</p>	
<p>Nastavne cjeline</p>	<p>Razrada – Nastavne teme</p>
<p>Kineziološka teorijska znanja</p>	<p>UVODNIK: za ovu jedinicu ishoda učenja izvedbeno je predviđen fond do 10% ukupnog fonda sati (6-7 sati). Teorijske nastavne teme u pravilu se trebaju provoditi kako su navedene jer su smisleno povezane s ostalim jedinicama ishoda učenja u svakom razredu. Naravno da je u različitim uvjetima rada dopušteno osmišljavanje drukčijih teorijskih tema. Takav pristup omogućuje da se osmisle teorijske nastavne teme koje su izravno povezane s provedivim motoričkim nastavnim temama u uvjetima pojedine srednje strukovne škole.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. razvoj tjelesnog vježbanja i sporta u hrvatskoj 2. uzroci ozljeđivanja u izabranom zanimanju 3. indicirane i kontraindicirane vrste kinezioloških aktivnosti sa stajališta izabranog zanimanja 4. određivanje volumena opterećenja tijekom tjelesnog vježbanja 5. osobitosti spolova i tjelesno vježbanje 6. rehabilitacija pokretom i kretanjem nakon profesionalnih ozljeda 7. cjeloživotni utjecaj kinezioloških tjelevoježbenih podražaja na zdravlje polaznika
<p>Kineziološke aktivnosti</p>	<p>UVODNIK: u ovoj jedinici ishoda učenja hotimično je naveden veliki broj nastavnih tema. Razlog tomu izvire iz činjenice da se uvjeti rada za nastavu u srednjim strukovnim školama izrazito razlikuju. Zato ovakav način omogućuje izbor nastavnih tema iz propisanog nastavnog plana i programa, bez obzira na uvjete rada, koje će uvrstiti u izvedbeni nastavni plan i program.</p> <ol style="list-style-type: none"> I. ATLETIKA <ol style="list-style-type: none"> 1. Kros i standardna ciklička kretanja različitim tempom do 12 minuta 2. Trčanje dionica 40, 60, 80 m 3. Trčanje dionica 200 - 300 m 4. Trčanja –motoričko postignuće 5. Troskok s mjesta 6. Jednonožni skokovi po označenom prostoru (ili sa strunjače na strunjaču) 7. Skok uvis leđnom ili prekoračnom tehnikom – motoričko postignuće 8. Atletski troboj (trčanje, skok, bacanje) II. SPORTSKA GIMNASTIKA – POLAZNICI <ol style="list-style-type: none"> 9. Sastav po izboru polaznika (tlo) III. SPORTSKA GIMNASTIKA – POLAZNICE <ol style="list-style-type: none"> 10. Sastav po izboru polaznica (tlo) 11. Sastav po izboru polaznica (greda) IV. RITMIČKA GIMNASTIKA <ol style="list-style-type: none"> 12. „Jelenji“ skok 13. Vrtnje obruča oko šake i dijelova tijela 14. Kotrljanje obruča po tlu u kombinaciji s tjelesnim elementima

15. Bacanje i hvatanje obruča povezano s plesnim koracima
16. Vodoravni krug vijačom jednom rukom iznad glave i povezano vodoravni krug s preskokom ("osmica") u mjestu i kretanju
17. Preskakivanje vijače "škarama" pogrčeno
18. Preskakivanje vijače plesnim koracima (galop naprijed, polka)
19. Sastav (vijača) - sastav prema izboru polaznica
20. Sastav (obruč) - sastav prema izboru polaznica

V. PLES I AEROBIKA

21. Cha-cha-cha
22. Salsa
23. Polka, Western polka (okreti, wisq, promenada)
24. Step aerobika

VI. BORILAČKI SPORTOVI

25. Poluga ude garami
26. Udarac rukom naprijed pravocrtni
27. Udarac nogom naprijed pravocrtni
28. Donji, unutarnji i vanjski blok

VII. KOŠARKA

29. Otvaranje za prijem lopte
30. Razvijanje protunapada – dolazak u prijem lopte, otvaranje prvog dodavanja i tranzicija
31. Presing čovjek na čovjeka na polovici i cijelom igralištu
32. Napad na presing čovjek na čovjeka
33. Igra (taktika i suđenje)

VIII. NOGOMET

34. Driblinzi i fintiranja 1:1
35. Driblinzi i fintiranja 1:1 s udarcima na vrata (vratar)
36. Oduzimanja lopte 1:1 i 2:2
37. Suradnja dvojice polaznika (otkrivanja, primopredaja lopte, driblinzi i fintiranja) 2:1 i 2:2 s udarcima na vrata (vratar), te oduzimanja lopte
38. Igra 4+1 : 4+1 (taktika i suđenje)

IX. ODBOJKA

39. Smeč iz zaleta varkom «kuhanjem» iza bloka
40. Povaljka u stranu odbijanje jednom rukom
41. Vršno odbijanje u skoku
42. Taktika igre (napad trećom loptom)

X. RUKOMET

43. Finta – varka s presvlačenjem
44. Skok šut s otklonom tijela u suprotnu stranu u odnosu na šutersku ruku „ skokšut polueret“
45. Kombinirani sustav obrane – varijanta 5+1
46. Igra (taktika i suđenje)

XI. BADMINTON

47. Rezani forhend drop
48. Bekend dugi udarac (clear)
49. Kretanja po terenu s naglaskom na centralnu poziciju (obrambena i napadačka)

	<p>50. Igra (taktika i suđenje)</p> <p>XII. TENIS</p> <p>51. Forhend volej (spužvasta loptica)</p> <p>52. Bekend volej (spužvasta loptica)</p> <p>53. Smeč (spužvasta loptica)</p> <p>54 Igra (taktika i suđenje)</p>
<p>Transformacija kinantropoloških obilježja</p>	<p>UVODNIK: u ovoj jedinici ishoda učenja za svaku nastavnu temu naveden je jedan primjer njene provedbe. To omogućuje da se dorečeno prepozna njezin smisao te da se, u različitim uvjetima rada, osmisle daljnje nastavne teme s istovjetnim ciljem.</p> <p>I. MORFOLOŠKA OBILJEŽJA Razvoj i održavanje stabilnosti lokomotornog sustava</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vježbe stabilnosti stopala (podizanje na prste) 2. Vježbe stabilnosti koljena (ravni naizmjenični iskorak) 3. Vježbe stabilnosti lumbalno-sakralnog dijela trupa (prednji izdržaj 40") 4. Vježbe stabilnosti lopatice (vanjska rotacija u ramenu s elastičnom trakom) 5. Primjer vježbanja za stabilnost lokomotornog sustava u funkciji zanimanja 6. Pilates s velikim loptama <p>II. MOTORIČKE SPOSOBNOSTI Razvoj i održavanje brzinsko eksplozivnih svojstava</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vježbe za razvoj i održavanje brzine (10 ustajanja iz raznih položaja s reakcijom na zvučni podražaj) 2. Vježbe za razvoj i održavanje agilnosti (trčanje naprijed-natraske 6x5m) 3. Vježbe za razvoj i održavanje eksplozivne snage tipa skoka (preskoci preko švedske klupe) 4. Vježbe za razvoj i održavanje eksplozivne snage tipa sprinta (10x5m, odmor 30") 5. Vježbe za razvoj i održavanje eksplozivne snage tipa udarca (izvođenje različitih udaraca specifičnih za pojedine sportove) <p>III. FUNKCIONALNE SPOSOBNOSTI Optimizacija sastava tijela (smanjenje potkožnog masnog tkiva)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Metode aerobnog vježbanja (trčanje 30' niskim intenzitetom) 2. Metode anaerobnog vježbanja (trčanje 20', 2' visoki intenzitet, 2' 50%) 3. Metode vježbanja s vanjskim opterećenjem (kružno vježbanje, 15 vježbovnih mjesta, vježbanje 60", a oporavak 20")
<p>Kineziološki postupci unapređenja zdravlja</p>	<p>UVODNIK: nastavne teme iz ove jedinice učenja mogu se sustavno provoditi tijekom svih godina školovanja. Primjeri ovih kinezioloških postupaka za unapređenje zdravlja navedeni su u poglavlju „Ostalo“ koje se nalazi na kraju programa četvrtog razreda.</p> <p>I. Prevencija razvoja cervikalnog i lumbalno-sakralnog sindroma VJEŽBE ZA KRALJEŽNICU</p> <p>II. Prevencija razvoja kalcificirajućeg tendinitisa i drugih simptoma</p>

	<p>bolnog ramena VJEŽBE ZA RAMENA</p> <p>III. Prevencija razvoja sindroma karpalnog i kubitalnog kanala, rizartroze i De Quervainove bolesti VJEŽBE ZA ŠAKE I RUČNE ZGLOBOVE</p> <p>IV. Prevencija razvoja osteoartritisa kuka i sindroma prenaprezanja mišića kukova, prevencija razvoja prepatelarnog burzitisa, skakačkog koljena i drugih simptoma bolnog koljena VJEŽBE ZA KUKOVE I KOLJENA</p> <p>V. Prevencija razvoja spuštenih svodova stopala i osteoartritisa nožnih zglobova VJEŽBE ZA STOPALA</p>
Napomene:	<p>Opće napomene</p> <p>Program za srednje strukovne škole izrađen je u skladu s vrijednostima ovog odgojno-obrazovnog područja i njegovim dokazanim utjecajem na integralne promjene antropoloških obilježja, s naglaskom na unapređenje kinantropoloških obilježja. Ispunjavanje navedenih vrijednosti uvjetovalo je izradbu ovog programa temeljem većeg broja kriterija. Prvi se odnosi na provedivost nastavnih tema u izrazito različitim materijalnim uvjetima srednjih strukovnih škola Republike Hrvatske. Upravo zbog različitih materijalnih uvjeta u programu je naveden veći broj nastavnih tema kako bi se za različite uvjete i zanimanja mogao izraditi provediv, a prema zanimanju usmjeren izvedbeni nastavni plan i program. Zbog toga se drugi kriterij morao odnositi na primjerenost svake nastavne teme dobi i spolu polaznika, a treći na indiciranu usmjerenost nastavnih tema prema strukovnim zanimanjima. Slijede kriteriji sigurnost polaznika i usklađenost s potencijalnim interesima i stvarnim potrebama polaznika. Time je ovaj program rasterećen nastavnih tema koje zbog nedostatnih materijalnih uvjeta nije moguće provesti u većem broju srednjih strukovnih škola. Nadalje, rasterećen je i onih nastavnih tema koje zbog svoje složenosti ne mogu biti u funkciji ishoda učenja jer ih većina polaznika ne može svladati određenim uspjehom.</p> <p>Program za srednje strukovne škole osmišljen je na način da u svakom razredu sadržava četiri međupovezane jedinice ishoda učenja. To su (1)kineziološka teorijska znanja, (2)kineziološke aktivnosti, (3)transformacija kinantropoloških obilježja i (4)kineziološki postupci unapređenja zdravlja. Time je potpuno promijenjen smisao nastave u srednjim strukovnim školama jer su određene mjerljive jedinice ishoda učenja koje svaki polaznik (osim polaznika s posebnim potrebama) tijekom redovitog pohađanja nastave mora obvezno naučiti na primjerenoj razini. Na takav način skupna učinkovitost svih jedinica ishoda učenja omogućuje ostavriavanje bitnih kompetencija iz ovog odgojno-obrazovnog područja za pojedino zanimanje.</p> <p>U programu se nastavna tema navodi samo jedanput i ne ponavlja se u istom navodu, što znači da se ista može izabrati i ponavljati u svim višim razredima. Drugim riječima, ono što je navedeno kao nastavna tema, primjerice u 1. razredu, može se planirati i u svim višim razredima, iako se ista ne navodi u programima viših razreda. Navedeno pravilo, zbog vertikalne unutarpredmetne povezanosti i programske povezanosti osnovnog i srednjeg školstva, nastavnik po potrebi može koristiti i sve nastavne teme iz programa za osnovne škole. Takav pristup istodobno omogućuje kreativnost nastavnika i olakšava izradu izvedbenog nastavnog plana i programa za pojedini razredni odjel jer uvažava zahtjeve s obzirom na različit sastav polaznika prema sposobnostima i pojedinačne razlike u količini stečenih motoričkih znanja u osnovnoj školi. Temeljna postavka ovog programa uzima u obzir biološke različitosti polaznika i polaznica. Zbog toga se predmetna nastava u srednjim strukovnim školama, kako sa znanstvenih tako i sa stručnih spoznaja,</p>

mora organizirati i provoditi posebno (odvojeno) za polaznike, a posebno za polaznice.

Posebne napomene

Nastavni predmet tjelesna i zdravstvena kultura ima veliki broj posebnosti. Zbog toga je neke uputno istaknuti:

- u izvedbeni nastavni plan i program treba međupovezano uvrstiti nastavne teme koje su određene svim jedinicama ishoda učenja
- zbog posebnosti nastavnog predmeta i uvjeta u kojima se odvija nastavni proces posebnu pozornost treba obratiti sigurnosti i motivaciji polaznika
- vrjednovanje postignuća polaznika provoditi prema individualnim mogućnostima
- nastavu izvoditi u nastavnim satima od 45 minuta, osim gdje su školske sportske dvorane udaljene od škole više od 10 minuta hoda i ako nastavu nije moguće na drugi način organizirati

Primjeri nastavnih tema za jedinicu ishoda učenja:

KINEZIOLOŠKI POSTUPCI UNAPREĐENJA ZDRAVLJA

VI. Prevencija razvoja cervikalnog i lumbalno-sakralnog sindroma VJEŽBE ZA KRALJEŽNICU

Statičke vježbe za vratni dio kralježnice

1. postaviti dlanove s ukriženim prstima na čelo pa gurati glavu naprijed, a istovremeno rukama pružati otpor
2. postaviti dlanove s ukriženim prstima na desnu stranu lica pa gurati glavu u desnu stranu, a istovremeno rukama pružati otpor
3. postaviti dlanove s ukriženim prstima na lijevu stranu lica pa gurati glavu u lijevu stranu, a istovremeno rukama pružati otpor
4. postaviti dlanove s ukriženim prstima iza glave pa gurati glavu prema natrag, a istovremeno rukama pružati otpor

Dinamičke vježbe za vratni dio kralježnice

1. glavom izvoditi pokret naprijed – natrag
2. glavom rotirati u desnu pa u lijevu stranu
3. podizati ramena gore i polako ih spuštati
4. postaviti dlanove s ukriženim prstima iza glave te potiskivati laktove prema unutra

Statičke vježbe za lumbalno-sakralni dio kralježnice

Položaj na leđima (ruke su uz tijelo):

1. stopala pogrčiti i zadržati položaj
2. koljena pogrčiti pa leđima pritiskati podlogu
3. koljena pogrčiti pa naizmjenično lijevom i desnom nogom uz pogrčeno stopalo koljeno privlačiti k sebi, a rukom pružati otpor
4. koljena pogrčiti pa s obje noge istodobno uz pogrčena stopala koljena privlačiti k sebi, a rukama pružati otpor
5. koljena pogrčiti, tjeme fiksirati uz podlogu, dlanove ukriženih prstiju postaviti na čelo te izvoditi pretklon glavom, a istovremeno rukama pružati otpor

Potrbuške (s podloškom pod kukovima, ruke u priručenju):

1. upiranje o podlogu prstima nogu do potpunog opružanja koljena
2. s rukama u uzručenju naizmjenice po podlozi istezati suprotnu ruku

- i suprotnu nogu
- 3. s rukama u uzručenju istovremeno po podlozi istezati obje ruke i obje noge
- 4. s dlanovima ukriženih prstiju iza glave izvoditi zaklon glavom, a istovremeno rukama pružati otpor

Dinamičke vježbe za lumbalno-sakralni dio kralježnice

Položaj na leđima (ruke su uz tijelo):

1. plantarna fleksija
2. pogrčiti lijevo stopalo pa privlačiti petu po podlozi k sebi, ponoviti desnom
3. pogrčiti istovremeno oba stopala pa privlačiti pete po podlozi k sebi
4. koljena pogrčiti te polako podizati i spuštati zdjelicu
5. koljena pogrčiti, staviti ruke na prsa i podizati trup

Položaj na boku (donja ruka je pod glavom, gornjom se oslanja o podlogu, donja je noga savijena, a gornja ispružena):

1. pogrčiti gornju nogu, opružiti ju do početnog položaja
2. pogrčiti stopalo pa odizati ispruženu nogu
3. pogrčiti stopalo pa ispruženom nogom napraviti krug

Potrbuške (s podloškom pod kukovima, ruke u priručenju):

1. nožnim prstima upirati se u podlogu do opružanja koljena
2. naizmjenična fleksija potkoljenica
3. istovremena fleksija potkoljenica
4. s rukama u priručenju, doći do položaja uzručenja
5. s rukama u uzručenju, naizmjenice podizati lijevu ruku i desnu nogu, pa desnu ruku i lijevu nogu

VII. Prevencija razvoja kalcificirajućeg tendinitisa i drugih simptoma bolnog ramena

VJEŽBE ZA RAMENA

Ležeći na leđima

(ruke u priručenju s nogama flektiranim u zglobov koljena i kuka):

1. podizati ruke do odručenja, a ramena istovremeno pritiskati dolje i natrag
2. rukom uhvatiti suprotni lakat u visini ramena, istegnuti ruku u jednu stranu, te s drugom rukom u drugu stranu
3. s laktovima postavljenim u visini ramena stisnuti šake, okrenuti ruke prema vani i pritiskati šakama o podlogu
4. laktove spojiti u visini ramena ispred glave, podlaktice prisloniti jednu uz drugu, stisnuti šake i raširiti ruke pod pravim kutem uz pritiskanje o podlogu
5. s glavom u prirodnom položaju, rukama u priručenju, ramena podizati prema gore
6. s rukama u uzručenju, naizmjenično izvoditi opružanja rukama

Ležeći na trbuhu

(stisnute pete uz petu, stisnute stražnjice)

1. s laktovima u visini ramena, stisnuti šake i podizati ruke i glavu od podloge (kao da se želi spojiti lopatica), pogled usmjeriti prema dolje
2. uhvatiti ruke iza leđa, podignuti glavu, ramena i gornji dio tijela,

pogled usmjeriti prema dolje

VIII. Prevencija razvoja sindroma karpalnog i kubitalnog kanala, izartroze i De Quervainove bolesti

VJEŽBE ZA ŠAKE I RUČNE ZGLOBOVE

1. stisnuti prste šake te opružiti
2. raširiti ispružene prste pa zatvoriti šaku stišćući prste
3. pomicanje palca u njegovom korijenskom zglobu uz izvedbu što većeg kruga
4. istegnuti palac što dalje od šake te ga vratiti pokušavajući dodirnuti vrškove jednog po jednog prsta, od drugog do petog
5. ruku koja je položena na rukohvat stolice ili na stol, savijati u ručnom zglobu prema gore i dolje
6. s rukom koja je u laktu flektirana pod pravim kutom, okretati dlan prema gore pa prema dolje, a da pri tome ne pomicati lakat
7. stisnuti list papira između ispruženih prstiju šake, a drugom ga rukom pokušati izvući
8. osloniti podlakticu na ravnu površinu s dlanom okrenutim prema gore te savijati šaku prema gore uz pružanje otpora suprotnom šakom
9. osloniti podlakticu na ravnu površinu s dlanom okrenutim prema dolje te savijati šaku prema gore, uz pružanje otpora suprotnom šakom

IX. Prevencija razvoja osteoartritisa kuka i sindroma prenaprezanja mišića kukova, prevencija razvoja prepatelarnog burzitisa, skakačkog koljena i drugih simptoma bolnog koljena

VJEŽBE ZA KUKOVE I KOLJENA

Ležeći na leđima

1. rukama u priručenju, ispruženih nogu s pogrčenim stopalima, izvoditi naizmjenična odnoženja
2. s jastukom ispod koljena, naizmjenično opružanje nogu s pogrčenim stopalom, gurajući jastuk u pod
3. obje noge flektirane, ispružiti jednu nogu u visini s koljenom druge noge, stopalo pogrčiti prema sebi, zadržati i vratiti u početni položaj, izvoditi naizmjenice jednom pa drugom nogom
4. početni položaj polusjedeći, noge su ispružene stopala pogrčena, između nogu jastuk, stisnuti jastuk napinjući mišiće stražnjice i zadržavati koljena ispružena, opustiti se i ponoviti u ležećem i stojećem položaju
5. početni položaj ležeći na boku, savinuti ruku i nogu na kojima se leži, gornja noga je ispružena, stopala pogrčena prema sebi, podignuti nogu, zadržati je u odignutom položaju. gornja ruka je savijena i oslonjena dlanom o podlogu
6. položaj na trbuhu, s jastukom ispod trbuha, pogrčiti stopalo jedne noge, savinuti koljeno i natkoljenicu od podloge, odizati koljeno i natkoljenicu od podloge, bez podizanja zdjelice, zadržati u tom položaju
7. sjedeći na stolcu uspravno, pridržavajući se rukama, jednu pa drugu nogu ispružiti u koljenskom zglobu, zadržati u tom položaju te vratiti u početni položaj
8. sjedeći na stolcu uspravno, pridržavajući se rukama, jednu pa

	<p>drugu nogu saviti u zglobu kuku, zadržati u tom položaju te vratiti u početni položaj</p> <p>X. Prevencija razvoja spuštenih svodova stopala i osteoartritisa nožnih zglobova</p> <p>VJEŽBE ZA STOPALA</p> <p>Sjedeći položaj</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. savinuti nožne prste oba stopala ne dižući ih s poda, ispraviti prste stopala 2. podignuti prednji dio stopala držeći petu na podu, spustiti prednji dio stopala, zatim podignuti i spustiti petu 3. podignuti prednji dio stopala, okrenuti stopalo prema van, spustiti stopalo, vratiti u sredinu 4. podignuti pete, okrenuti pete prema van, spustiti pete, vratiti u sredinu 5. podignuti jedno koljeno, ispružiti stopalo, zategnuti stopalo, spustiti stopalo, naizmjenice lijevo i desno pa istovremeno oba 6. podignuti ispruženu nogu, zategnuti prste prema sebi, naizmjenično jedna pa druga noga pa istovremeno obje 7. podignuti ispruženu nogu, kružno pomicati stopalo, stopalom ispisivati brojeve po zraku 8. bosim prstima stopala gužvati novinski papir
Ostalo	
Metode i oblici rada:	<p>Metode:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ prikazivanja – metoda usmenog izlaganja, metoda postavljanja i rješavanja, metoda pokazivanja ili demonstracije ▪ vježbanja – intervalna metoda vježbanja, varijabilna metoda vježbanja, kontinuirana metoda vježbanja ▪ sigurnosti – metoda sprječavanja ili prevencije, čuvanja ili zaštite, pomaganja ili asistencije ▪ nadzora – metoda praćenja vježbanja, usmjeravanja vježbanja, zaustavljanja vježbanja. <p>Oblici:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ jednostavnije (pojedinačna, dvojke, trojke, četvorke i paralelna) ▪ složenije (paralelno-izmjenična, sukcesivno-izmjenična, izmjenična, kružna, stanična, stazna i poligonska). <p>Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.</p>
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	<p>Elementi: motorička znanja, motorička postignuća, kinantropološka postignuća (morfoloških obilježja, motoričkih sposobnosti i funkcionalnih sposobnosti prema metodologiji vrjednovanja), odgojni učinci rada.</p> <p>Oblici: vrjednovanje rada polaznika provoditi uvažavajući stanje njihova antropološkog statusa, stvarne mogućnosti svakog polaznika i cjelokupni napredak pojedinca tijekom nastavne godine.</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta

Naziv nastavnog predmeta: **TJELESNA I ZDRAVSTVENA KULTURA**

Razred: **četvrti (4.)**

<p>U četvrtom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:</p>	<p>Ishodi učenja navedeni za prvi razred ostvaruju se u sva četiri razreda.</p>
<p>Razrada</p>	
<p>Nastavne cjeline</p>	<p>Razrada – Nastavne teme</p>
<p>Kineziološka teorijska znanja</p>	<p>UVODNIK: za ovu jedinicu ishoda učenja izvedbeno je predviđen fond do 10% ukupnog fonda sati (6-7 sati). Teorijske nastavne teme u pravilu se trebaju provoditi kako su navedene jer su smisleno povezane s ostalim jedinicama ishoda učenja u svakom razredu. Naravno da je u različitim uvjetima rada dopušteno osmišljavanje drukčijih teorijskih tema. Takav pristup omogućuje da se osmisle teorijske nastavne teme koje su izravno povezane s provedivim motoričkim nastavnim temama u uvjetima pojedine srednje strukovne škole.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kulturološko-povijesne dimenzije tjelesnog vježbanja i sporta u funkciji kulture življenja 2. Energetska potrošnja tijekom radnog dana i optimizacija prehrane 3. Masaža i samomasaža kao sredstvo oporavka (utjecaj, vrste, izvođenja pojedinih zahvata) 4. Odabir kinezioloških aktivnosti u funkciji sportske rekreacije 5. Moguća patološka stanja uzrokovana izabranim zanimanjem 6. Primjena novih tehnologija u funkciji samostalnog praćenja procesa tjelesnog vježbanja (monitori srčane frekvencije-Polar, Omron ili Tanita vage...)
<p>Kineziološke aktivnosti</p>	<p>UVODNIK: u ovoj jedinici ishoda učenja hotimično je naveden veliki broj nastavnih tema. Razlog tomu izvire iz činjenice da se uvjeti rada za nastavu u srednjim strukovnim školama izrazito razlikuju. Zato ovakav način omogućuje izbor nastavnih tema iz propisanog nastavnog plana i programa, bez obzira na uvjete rada, koje će uvrstiti u izvedbeni nastavni plan i program.</p> <ol style="list-style-type: none"> I. ATLETIKA <ol style="list-style-type: none"> 1. Kros i standardna ciklička kretanja različitim tempom 12 min. i više 2. Trčanje dionica 300-400 m 3. Trčanja –motoričko postignuće 4. Troskok s mjesta – motoričko postignuće 5. Skok udalj individualno odabranim tehnikom - motoričko postignuće 6. Skok uvis leđna ili prekoračna tehnika – motoričko postignuće 7. Atletski troboj (trčanje, skok, bacanje) II. RITMIČKA GIMNASTIKA <ol style="list-style-type: none"> 8. Individualna / skupna vježba s vijačom, loptom ili obručem III. PLES I AEROBIKA <ol style="list-style-type: none"> 9. Bečki valcer (koreografija) 10. Quadrilla (koreografija) 11. Tae-bo aerobika IV. BORILAČKI SPORTOVI

	<p>12. Obrana od šamara (udarca rukom) 13. Obrana od obuhvata 14. Obrana od hvata za kosu 15. Sprovođenje ključem na ruci 16. Obrana od napada nožem</p> <p>V. KOŠARKA 17. Dodavanje lopte uz primjenu finte dodavanje 18. Suradnja dva igrača u napadu – napad blokadama 19. Obrana od blokade preuzimanjem i probijanjem 20. Igra (primjena timske taktike 5:5)</p> <p>VI. NOGOMET 21. Žongliranje loptom po podlozi i u zraku različitim dijelovima tijela 22. Igra za posjed lopte u ograničenom prostoru 4:2 i 5:2 s određenim brojem dodira po lopti (3 dodira, 2 dodira, 1 dodir) 23. Igra za posjed lopte u ograničenom prostoru 4:4 i 5:5 s određenim brojem dodira po lopti (3 dodira, 2 dodira) 24. Igra 4+1: 4+1 s određenim brojem dodira po lopti (3 dodira, 2 dodira)</p> <p>VII. ODBOJKA 25. Tenis servis 26. Tradicionalni sustav 4-2 (dizač u prednjoj zoni) 27. Povezivanje sustava obrane polja VI-naprijed u 28. Povezivanje zaštite 1:2:3 (1 polaznik u bloku, 2. polaznik u prednjoj zoni iza bloka, 3. polaznik u stražnjoj zoni) i zaštite 2:3 (2. polaznik u prednjoj zoni, 3. polaznik u stražnjoj zoni) 29. Igra (taktika i suđenje)</p> <p>VIII. RUKOMET 30. Blokade u napadu (okomite i dijagonalne) 31. Utrčavanja te odvlačenja krilnih napadača bez lopte i s loptom 32. Fintiranje u vođenju i dodavanju (R) 33. Igra (taktika i suđenje)</p> <p>IX. BADMINTON 34. Igra na mreži: zakucavanje (net kill), rezana kratka loptica 35. Igranje udaraca s fintama, varkama (dugi, drop, net drop) 36. Igra (osnovne taktike u mješovitim parovima)</p> <p>X. TENIS 37. Spin servis 38. Igra mali tenis (Taktička primjena osnovnih udaraca u igri)</p>
<p>Transformacija kinantropoloških obilježja</p>	<p>UVODNIK: u ovoj jedinici ishoda učenja za svaku nastavnu temu naveden je jedan primjer njene provedbe. To omogućuje da se dorečeno prepozna njezin smisao te da se, u različitim uvjetima rada, osmisle daljnje nastavne teme s istovjetnim ciljem.</p> <p>I. LOKOMOTORNI SUSTAV prevencija lokomotornih ozljeda</p> <p>1. Primjena relativnih vježbi jakosti u programima prevencije ozljeda (jednonožni čučanj) 2. Primjena elastičnih otpora u programima prevencije ozljeda</p>

	<p>(odupiranje trupa rotacijskoj sili elastičnog otpora)</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Primjena proprioceptivnih vježbi u programima prevencije ozljeda (sporo trčanje s naskokom na jednu nogu i zadržavanjem ravnoteže) 4. Primjeri treninga za prevenciju ozljeda lokomotornog sustava <p>II. MORFOLOŠKA OBILJEŽJA optimizacija sastava tijela (povećanje mišićne mase)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vježbe potisaka i privlačenja (potisak s ravne klupe, horizontalno veslanje) 2. Vježbe pregiba i opružanja (pregib podlaktica bućicama, opružanje podlaktica bućicama) 3. Vježbe odmicanja i primicanja (razvlačenje bućicama, primicanje natkoljenice ležeći na boku) 4. Sustavi vježbanja I. (kumulativna ponavljanja, retrokumulativna ponavljanja, superserije) 5. Sustavi vježbanja II. (padajuće serije, negativna ponavljanja, forsirana ponavljanja)
Kineziološki postupci unapređenja zdravlja	<p>UVODNIK: nastavne teme iz ove jedinice učenja mogu se sustavno provoditi tijekom svih godina školovanja. Primjeri ovih kinezioloških postupaka za unapređenje zdravlja navedeni u poglavlju „Ostalo“ koji se nalazi na kraju programa četvrtoga razreda.</p> <p>I. Prevencija razvoja cervikalnog i lumbalno-sakralnog sindroma VJEŽBE ZA KRALJEŽNICU</p> <p>II. Prevencija razvoja kalcificirajućeg tendinitisa i drugih simptoma bolnog ramena VJEŽBE ZA RAMENA</p> <p>III. Prevencija razvoja sindroma karpalnog i kubitalnog kanala rizartrize i De Quervainove bolesti VJEŽBE ZA ŠAKE I RUČNE ZGLOBOVE</p> <p>IV. Prevencija razvoja osteoartritisa kuka i sindroma prenaprezanja mišića kukova, prevencija razvoja prepatelarnog burzitisa, skakačkog koljena i drugih simptoma bolnog koljena VJEŽBE ZA KUKOVE I KOLJENA</p> <p>V. Prevencija razvoja spuštenih svodova stopala i osteoartritisa nožnih zglobova VJEŽBE ZA STOPALA</p>
Napomene	<p>Opće napomene</p> <p>Program za srednje strukovne škole izrađen je u skladu s vrijednostima ovog odgojno-obrazovnog područja i njegovim dokazanim utjecajem na integralne promjene antropoloških obilježja, s naglaskom na unapređenje kinantropoloških obilježja. Ispunjavanje navedenih vrijednosti uvjetovalo je izradbu ovog programa temeljem većeg broja kriterija. Prvi se odnosi na provedivost nastavnih tema u izrazito različitim materijalnim uvjetima srednjih strukovnih škola Republike Hrvatske. Upravo zbog različitih materijalnih uvjeta u programu je naveden veći broj nastavnih tema kako bi se za različite uvjete i zanimanja mogao izraditi provediv, a prema zanimanju usmjeren izvedbeni nastavni plan i program. Zbog toga se drugi kriterij morao odnositi na primjerenost svake nastavne teme dobi i spolu polaznika, a treći na indiciranu usmjerenost nastavnih tema prema strukovnim zanimanjima. Slijede kriteriji sigurnost polaznika i usklađenost s potencijalnim interesima i stvarnim potrebama polaznika. Time je ovaj</p>

program rasterećen nastavnih tema koje zbog nedostatnih materijalnih uvjeta nije moguće provesti u većem broju srednjih strukovnih škola. Nadalje, rasterećen je i onih nastavnih tema koje zbog svoje složenosti ne mogu biti u funkciji ishoda učenja jer ih većina polaznika ne može svladati određenim uspjehom.

Program za srednje strukovne škole osmišljen je na način da u svakom razredu sadržava četiri međupovezane jedinice ishoda učenja. To su (1)kineziološka teorijska znanja, (2)kineziološke aktivnosti, (3)transformacija kinantropoloških obilježja i (4)kineziološki postupci unapređenja zdravlja. Time je potpuno promijenjen smisao nastave u srednjim strukovnim školama jer su određene mjerljive jedinice ishoda učenja koje svaki polaznik (osim polaznika s posebnim potrebama) tijekom redovitog pohađanja nastave mora obvezno naučiti na primjerenoj razini. Na takav način skupna učinkovitost svih jedinica ishoda učenja omogućuje ostavriavanje bitnih kompetencija iz ovog odgojno-obrazovnog područja za pojedino zanimanje.

U programu se nastavna tema navodi samo jedanput i ne ponavlja se u istom navodu, što znači da se ista može izabrati i ponavljati u svim višim razredima. Drugim riječima, ono što je navedeno kao nastavna tema, primjerice u 1. razredu, može se planirati i u svim višim razredima, iako se ista ne navodi u programima viših razreda. Navedeno pravilo, zbog vertikalne unutarpredmetne povezanosti i programske povezanosti osnovnog i srednjeg školstva, nastavnik po potrebi može koristiti i sve nastavne teme iz programa za osnovne škole. Takav pristup istodobno omogućuje kreativnost nastavnika i olakšava izradu izvedbenog nastavnog plana i programa za pojedini razredni odjel jer uvažava zahtjeve s obzirom na različit sastav polaznika prema sposobnostima i pojedinačne razlike u količini stečenih motoričkih znanja u osnovnoj školi.

Temeljna postavka ovog programa uzima u obzir biološke različitosti polaznika i polaznica. Zbog toga se predmetna nastava u srednjim strukovnim školama, kako sa znanstvenih tako i sa stručnih spoznaja mora organizirati i provoditi posebno (odvojeno) za polaznike, a posebno za polaznice.

Posebne napomene

Nastavni predmet tjelesna i zdravstvena kultura ima veliki broj posebnosti. Zbog toga je neke uputno istaknuti:

- u izvedbeni nastavni plan i program treba međupovezano uvrstiti nastavne teme koje su određene svim jedinicama ishoda učenja
- zbog posebnosti nastavnog predmeta i uvjeta u kojima se odvija nastavni proces posebnu pozornost treba obratiti sigurnosti i motivaciji polaznika
- vrjednovanje postignuća polaznika provoditi prema individualnim mogućnostima
- nastavu izvoditi u nastavnim satima od 45 minuta, osim gdje su školske sportske dvorane udaljene od škole više od 10 minuta hoda i ako nastavu nije moguće na drugi način organizirati.

Primjeri nastavnih tema za jedinicu ishoda učenja:

KINEZIOLOŠKI POSTUPCI UNAPREĐENJA ZDRAVLJA

I. Prevencija razvoja cervikalnog i lumbalno-sakralnog sindroma VJEŽBE ZA KRALJEŽNICU

Statičke vježbe za vratni dio kralježnice

1. postaviti dlanove s ukriženim prstima na čelo pa gurati glavu naprijed, a istovremeno rukama pružati otpor

2. postaviti dlanove s ukriženim prstima na desnu stranu lica pa gurati glavu u desnu stranu, a istovremeno rukama pružati otpor
3. postaviti dlanove s ukriženim prstima na lijevu stranu lica pa gurati glavu u lijevu stranu, a istovremeno rukama pružati otpor
4. postaviti dlanove s ukriženim prstima iza glave pa gurati glavu prema natrag, a istovremeno rukama pružati otpor

Dinamičke vježbe za vratni dio kralježnice

1. glavom izvoditi pokret naprijed – natrag
2. glavom rotirati u desnu pa u lijevu stranu
3. podizati ramena gore i polako ih spuštati
4. postaviti dlanove s ukriženim prstima iza glave te potiskivati laktove prema unutra

Statičke vježbe za lumbalno-sakralni dio kralježnice

Položaj na leđima (ruke su uz tijelo):

1. stopala pogrčiti i zadržati položaj
2. koljena pogrčiti pa leđima pritiskati podlogu
3. koljena pogrčiti pa naizmjenično lijevom i desnom nogom uz pogrčeno stopalo koljeno privlačiti k sebi, a rukom pružati otpor
4. koljena pogrčiti pa s obje noge istodobno uz pogrčena stopala koljena privlačiti k sebi, a rukama pružati otpor
5. koljena pogrčiti, tjeme fiksirati uz podlogu, dlanove ukriženih prstiju postaviti na čelo te izvoditi pretklon glavom, a istovremeno rukama pružati otpor

Potrbuške (s podloškom pod kukovima, ruke u priručenju):

1. upiranje o podlogu prstima nogu do potpunog opružanja koljena
2. s rukama u uzručenju naizmjenice po podlozi istezati suprotnu ruku i suprotnu nogu
3. s rukama u uzručenju istovremeno po podlozi istezati obje ruke i obje noge
4. s dlanovima ukriženih prstiju iza glave izvoditi zaklon glavom, a istovremeno rukama pružati otpor

Dinamičke vježbe za lumbalno-sakralni dio kralježnice

Položaj na leđima (ruke su uz tijelo):

1. plantarna fleksija
2. pogrčiti lijevo stopalo pa privlačiti petu po podlozi k sebi, ponoviti desnom
3. pogrčiti istovremeno oba stopala pa privlačiti pete po podlozi k sebi
4. koljena pogrčiti te polako podizati i spuštati zdjelicu
5. koljena pogrčiti, staviti ruke na prsa i podizati trup

Položaj na boku (donja ruka je pod glavom, gornjom se oslanja o podlogu, donja je noga savijena, a gornja ispružena):

1. pogrčiti gornju nogu, opružiti ju do početnog položaja
2. pogrčiti stopalo pa odizati ispruženu nogu
3. pogrčiti stopalo pa ispruženom nogom napraviti krug

Potrbuške (s podloškom pod kukovima, ruke u priručenju):

1. nožnim prstima upirati se u podlogu do opružanja koljena
2. naizmjenična fleksija potkoljenica
3. istovremena fleksija potkoljenica

4. s rukama u priručenju, doći do položaja uzručenja
5. s rukama u uzručenju, naizmjenice podizati lijevu ruku i desnu nogu, pa desnu ruku i lijevu nogu

II. Prevencija razvoja kalcificirajućeg tendinitisa i drugih simptoma bolnog ramena

VJEŽBE ZA RAMENA

Ležeći na leđima

(ruke u priručenju s nogama flektiranim u zglobu koljena i kuka):

1. podizati ruke do odručenja, a ramena istovremeno pritiskati dolje i natrag
2. rukom uhvatiti suprotni lakat u visini ramena, istegnuti ruku u jednu stranu te s drugom rukom u drugu stranu
3. s laktovima postavljenim u visini ramena stisnuti šake, okrenuti ruke prema vani i pritiskati šakama o podlogu
4. laktove spojiti u visini ramena ispred glave, podlaktice prisloniti jednu uz drugu, stisnuti šake i raširiti ruke pod pravim kutem uz pritiskanje o podlogu
5. s glavom u prirodnom položaju, rukama u priručenju, ramena podizati prema gore
6. s rukama u uzručenju, naizmjenično izvoditi opružanja rukama

Ležeći na trbuhu

(stisnute pete uz petu, stisnute stražnjice)

1. s laktovima u visini ramena, stisnuti šake i podizati ruke i glavu od podloge (kao da se želi spojiti lopatica), pogled usmjeriti prema dolje
2. uhvatiti ruke iza leđa, podignuti glavu, ramena i gornji dio tijela, pogled usmjeriti prema dolje

III. Prevencija razvoja sindroma karpalnog i kubitalnog kanala, izartroze i De Quervainove bolesti

VJEŽBE ZA ŠAKE I RUČNE ZGLOBOVE

1. stisnuti prste šake te opružiti
2. raširiti ispružene prste pa zatvoriti šaku stišćući prste
3. pomicanje palca u njegovom korijenskom zglobu uz izvedbu što većeg kruga
4. istegnuti palac što dalje od šake te ga vratiti pokušavajući dodirnuti vrškove jednog po jednog prsta, od drugog do petog
5. ruku koja je položena na rukohvat stolice ili na stol, savijati u ručnom zglobu prema gore i dolje
6. s rukom koja je u laktu flektirana pod pravim kutom, okretati dlan prema gore pa prema dolje, a da pri tome ne pomicati lakat
7. stisnuti list papira između ispruženih prstiju šake, a drugom ga rukom pokušati izvući
8. osloniti podlakticu na ravnu površinu s dlanom okrenutim prema gore, te savijati šaku prema gore uz pružanje otpora suprotnom šakom
9. osloniti podlakticu na ravnu površinu s dlanom okrenutim prema dolje te savijati šaku prema gore, uz pružanje otpora suprotnom šakom

IV. Prevencija razvoja osteoartritisa kuka i sindroma prenaprezanja

	<p>mišića kukova, prevencija razvoja prepatelarnog burzitisa, skakačkog koljena i drugih simptoma bolnog koljena</p> <p>VJEŽBE ZA KUKOVE I KOLJENA</p> <p>Ležeći na leđima</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. rukama u priručenju, ispruženih nogu s pogrčenim stopalima, izvoditi naizmjenična odnoženja 2. s jastukom ispod koljena, naizmjenično opružanje nogu s pogrčenim stopalom, gurajući jastuk u pod 3. obje noge flektirane, ispružiti jednu nogu u visini s koljenom druge noge, stopalo pogrčiti prema sebi, zadržati i vratiti u početni položaj, izvoditi naizmjenice jednom pa drugom nogom 4. početni položaj polusjedeći, noge su ispružene stopala pogrčena, između nogu jastuk, stisnuti jastuk napinjući mišiće stražnjice i zadržavati koljena ispružena, opustiti se i ponoviti u ležećem i stojećem položaju 5. početni položaj ležeći na boku, savinuti ruku i nogu na kojima se leži, gornja noga je ispružena, stopala pogrčena prema sebi, podignuti nogu, zadržati je u odignutom položaju. gornja ruka je savijena i oslonjena dlanom o podlogu 6. položaj na trbuhu, s jastukom ispod trbuha, pogrčiti stopalo jedne noge, savinuti koljeno i natkoljenicu od podloge, odizati koljeno i natkoljenicu od podloge, bez podizanja zdjelice, zadržati u tom položaju 7. sjedeći na stolcu uspravno, pridržavajući se rukama, jednu pa drugu nogu ispružiti u koljenskom zglobu, zadržati u tom položaju te vratiti u početni položaj 8. sjedeći na stolcu uspravno, pridržavajući se rukama, jednu pa drugu nogu saviti u zglobu kuku, zadržati u tom položaju te vratiti u početni položaj <p>V. Prevencija razvoja spuštenih svodova stopala i osteoartritisa nožnih zglobova</p> <p>VJEŽBE ZA STOPALA</p> <p>Sjedeći položaj</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. savinuti nožne prste oba stopala ne dižući ih s poda, ispraviti prste stopala 2. podignuti prednji dio stopala držeći petu na podu, spustiti prednji dio stopala, zatim podignuti i spustiti petu 3. podignuti prednji dio stopala, okrenuti stopalo prema van, spustiti stopalo, vratiti u sredinu 4. podignuti pete, okrenuti pete prema van, spustiti pete, vratiti u sredinu 5. podignuti jedno koljeno, ispružiti stopalo, zategnuti stopalo, spustiti stopalo, naizmjenice lijevo i desno pa istovremeno oba 6. podignuti ispruženu nogu, zategnuti prste prema sebi, naizmjenično jedna pa druga noga pa istovremeno obje 7. podignuti ispruženu nogu, kružno pomicati stopalo, stopalom ispisivati brojeve po zraku 8. bosim prstima stopala gužvati novinski papir
Ostalo	
Metode i oblici rada:	<p>Metode:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ prikazivanja – metoda usmenog izlaganja, metoda postavljanja i

	<p>rješavanja, metoda pokazivanja ili demonstracije</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vježbanja – intervalna metoda vježbanja, varijabilna metoda vježbanja, kontinuirana metoda vježbanja ▪ sigurnosti – metoda sprječavanja ili prevencije, čuvanja ili zaštite, pomaganja ili asistencije ▪ nadzora – metoda praćenja vježbanja, usmjeravanja vježbanja, zaustavljanja vježbanja. <p>Oblici:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ jednostavnije (pojedinačna, dvojke, trojke, četvorke i paralelna) ▪ složenije (paralelno-izmjenična, sukcesivno-izmjenična, izmjenična, kružna, stanična, stazna i poligonska). <p>Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.</p>
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	<p>Elementi: motorička znanja, motorička postignuća, kinantropološka postignuća (morfoloških obilježja, motoričkih sposobnosti i funkcionalnih sposobnosti prema metodologiji vrjednovanja), odgojni učinci rada.</p> <p>Oblici: vrjednovanje rada polaznika provoditi uvažavajući stanje njihova antropološkog statusa, stvarne mogućnosti svakog polaznika i cjelokupni napredak pojedinca tijekom nastavne godine.</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta

Naziv nastavnog predmeta: **POLITIKA I GOSPODARSTVO**

Cilj predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uočiti važnost participacije u društvenom, kulturnom, gospodarskom i političkom razvoju društva u kojem živimo ▪ razviti političku kulturu kao činitelja stvaranja i stabilnosti suvremenih demokracija ▪ usvojiti znanja o pravima i obvezama građana u demokraciji ▪ usvojiti znanja o ljudskim pravima kao važnom preduvjetu za život u multikulturalnom svijetu s naglaskom na poštivanje različitosti ▪ usvojiti znanja i steći sposobnost kritičkog prosuđivanja položaja hrvatskog društva u kontekstu europskih integracija i globalizacijskih procesa ▪ razviti stavove prema aktualnim političkim zbivanjima ▪ usvojiti znanja o ustrojstvu vlasti na nacionalnoj razini ▪ prepoznati čimbenike i razlikovati tipove gospodarskih sustava ▪ shvatiti važnost razvijanja poduzetničke kompetencije
Opis predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prvi dio obuhvaća politiku u kojoj se obrađuju pojmovi iz politike čija je svrha izgradnja polaznikovih stavova prema aktualnim političkim zbivanjima te shvaćanje politike kao nezaobilaznog segmenta u svakodnevnom funkcioniranju pojedinca i društva ▪ u okviru gospodarstva obrađuju se sadržaji koji uključuju temelje slobodnog tržišnog gospodarstva te razvijanje poduzetničke kompetencije kao bitnog činitelja na tržištu rada.

Nastavni predmet po razredima i ishodima učenjaNaziv nastavnog predmeta: **POLITIKA I GOSPODARSTVO**Razred: **prvi (1.)**

<p>U prvom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:</p>	<p>Politika</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. opisati razvoj političke znanosti od stare Grčke do danas 2. povezati utjecaj zakona i aktivnosti u svakodnevnom životu 3. izložiti pojmove moći, vlasti i autoriteta 4. prikazati načine političkog djelovanja u demokratskom društvu 5. identificirati odrednice civilnog društva 6. protumačiti pojam ljudskih prava u kontekstu njihovog razvoja i dokumenata koji ih reguliraju 7. navesti značajke i oblike države 8. prepoznati različite političke sustave - demokracija, tiranija, aristokracija, diktatura, totalitarizam 9. iskazati obilježja i funkcije političkih stranaka 10. prikazati politički sustav Republike Hrvatske s naglaskom na djelokrug rada zakonodavne, izvršne i sudske vlasti <p>Gospodarstvo</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. opisati razvoj ekonomske znanosti 2. izložiti osnovne ekonomske pojmove 3. pokazati vrste gospodarskih sustava s naglaskom na temeljna ekonomska pitanja 4. prikazati funkcioniranje tržišta i tržišnih mehanizama 5. istražiti vrste novca i načine financiranja poslovnih organizacija 6. povezati vrste ekonomske politike i vrste ekonomskih ciljeva 7. demonstrirati značenje poduzetničkog pothvata 8. interpretirati obilježja marketinga i instrumente marketinškog spleta 9. raspraviti o gospodarskom sustavu Republike Hrvatske s naglaskom na globalizacijski proces 10. protumačiti povijesni razvoj i funkcioniranje EU
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Politika i političko djelovanje	Razvoj političke znanosti Značaj zakona u svakodnevnom životu Vlast Moć i autoritet Političko djelovanje Politička utakmica Politička kultura Civilno društvo Ljudska prava Dokumenti ljudskih prava Organizacije u funkciji zaštite ljudskih prava
Država	Država Teritorijalno ustrojstvo države Oblici države Narod i nacija Manjine
Politički sustavi	Politički sustavi Demokracija- neposredna i predstavnička Totalitarizam, diktatura, tiranija, aristokracija Političke stranke Ideološka obilježja političkih stranaka Razvoj višestranačja u RH

	Političke stranke u Republici Hrvatskoj
Izbori	Izbori Izborni sustavi Izborni zakon Republike Hrvatske
Ustrojstvo Republike Hrvatske	Ustav Republike Hrvatske Ustrojstvo vlasti Republike Hrvatske – zakonodavna vlast Izvršna vlast Sudska vlast Lokalna i područna samouprava
Uvod u ekonomiju	Razvoj ekonomske znanosti Osnovni ekonomski pojmovi Oskudnost i izbor – zakon ograničenosti i oportunitetni trošak Činitelji proizvodnje Temeljna ekonomska pitanja Vrste gospodarskih sustava
Tržište	Tržište i tržišni mehanizmi Ekonomska politika – fiskalna i monetarna politika Ekonomske ciljevi – makroekonomski i mikroekonomski ciljevi Novac i gospodarstvo – vrste novca i oblici kapitala Vrste poslovnih organizacija
Poduzetništvo i marketing	Poduzetništvo i poduzetnički pothvat Vrste poduzeća - mala, srednja i velika poduzeća Obilježja marketinga Marketinški splet Marketing i etika
Hrvatska i Europska unija	Gospodarski sustav Republike Hrvatske Povijesni razvoj EU i institucije EU Hrvatska i EU
Napomene: /	
Ostalo	
Metode i oblici rada	Metode: predavačka metoda, metoda dijaloga, heuristička metoda, problemska metoda, istraživačka metoda. Oblici: frontalni oblik nastave, diferencirana nastava, individualizirana nastava, problemska nastava, programirana nastava, mentorska nastava, demonstracijska nastava. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.
Elementi praćenja i vrjednovanja polaznika:	Elementi: usvojenost i razumijevanje sadržaja (usmenim i pisanim načinom). Oblici: aktivnost (domaće zadaće, seminarski rad, istraživanje, suradnja u nastavi i dr.).
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv nastavnog predmeta: **ETIKA**

Cilj predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ stjecati teorijsko znanje iz vrijednosnog normativnog područja koje se odnosi na međuljudske odnose i komunikaciju te ▪ razvijati svijest o moralnoj odgovornosti prema sebi i uzajamnosti prema zajednici
Opis predmeta:	<p>Etika u srednjoj školi je predmetno područje koje se bavi filozofijom morala kao dijela filozofije koje razmatra odnos dobra i zla, te načela ispravnog djelovanja. U okviru filozofije etika je sistematizirana kao praktična disciplina koja se bavi ljudskim djelovanjem unutar neke socijalne skupine prema kriterijima moralne ispravnosti. U tom smislu etika je temeljna disciplina iz koje je moguće izvesti različite primijenjene etike kao što su individualna etika, socijalna etika, te različite etike specifičnih područja poput bioetike, profesionalnih etika i sl. Etika kao disciplina crpi svoja uporišta i iz drugih filozofskih disciplina poput filozofske antropologije, političke, pravne i socijalne filozofije. Unutar interdisciplinarnog pristupa etika također uključuje spoznaje znanstvenih disciplina poput psihologije, sociologije, socijalne i razvojne psihologije te općih teorija kulture. Unutar interdisciplinarne suradnje nužno je uključiti filozofiju bez koje nije moguće utemeljeno i bez proizvoljnosti raspravljati o ključnim životnim i odgojnim temama.</p> <p>Osnovni smisao poduke u ovom području jest razviti kompetencije moralne prosudbe, te usvajanje obrazaca moralnog ponašanja; pri tome je bitno polaznike uvesti u situacije koje uključuju moralne konflikte za koje nemaju gotove odgovore i do kojih trebaju doći razložnim sučeljavanjem različitih stajališta. Smisao moralnog razvoja jest intuitivno i impulzivno rješavanje problema zamijeniti racionalnom i logičnom argumentacijom.</p> <p>Moralne prosudbe zahtijevaju sposobnost percipiranja realiteta, procjenu vlastitog iskustva, sposobnost razumijevanja stajališta drugih i sposobnost apstraktnog mišljenja. To znači da nije dovoljno znati pravila nego i kako ih primijeniti u određenim situacijama.</p>

Nastavni predmet po razredima i ishodima učenja

Naziv nastavnog predmeta: **ETIKA**

Razred: **prvi (1.)**

U prvom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:	Moralno iskustvo – predrefleksivna svijest <ol style="list-style-type: none">1. razlikovati osnovne etičke pojmove2. ispitati različite perspektive samospoznaje3. analizirati konstitutivne pojmove mitsko-religijskih izvora etike4. preispitati moralne temelje i poruke mitsko-religijskih izvora i učenja5. identificirati granične situacije6. procijeniti različita moralna načela djelovanja7. suprotstaviti razloge moralnih sukoba analizom konfliktnih situacija
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
U potrazi za identitetom	Različite perspektive samospoznaje Uloge, uzori, idoli Osjećanje, htijenje, mišljenje
Prepreke u potrazi	Granične situacije Borba sa zlom ili s moći Žudnja za znanjem ili izazov želje za moći
Orijentacija i zamke na putu	Životni izbor Zloupotreba moći Ispravnost/neispravnost individualnog puta
Ciljevi: lažni, prividni, istinski	Potruga za nedostižnim Logika srca i logika uma Transcendiranje realiteta kao put do vrjednota
Odgovornost za sebe i druge – moralna dimenzija života	Savjest Moralni razvitak kroz konfliktnu situaciju Moralnost kao uzajamnost odnosa s drugima Etika kao svijest o moralu
Napomene:	Nastavni se proces 75 % vremena izvodi praktično radi zadovoljenja kriterija izvedbe navedenog ishoda, a 25 % služi za povezivanje usvojenih sadržaja s teorijskim spoznajama i praktičnom primjenom.
Ostalo	
Metode i oblici rada:	Metode: metoda razgovora (vođeni/tematski usmjereni razgovor, diskusija, interpretacija tekstova, analize problemskih situacija, polaznikove rasprave...), izrada PPT prezentacija, metoda pisanja (eseja), rada na tekstu, praktičnih radova (plakata), usmenog izlaganja, rad s filmom, izrada projektnih zadataka, izrada domaćih uradaka. Oblici: frontalni, individualni, skupni, rad u paru, timski rad, projektna nastava. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	Elementi: usvojenost sadržaja, konkretna primjena sadržaja na različitim oblicima zadaća, suradnja u nastavi. Oblici: pisana provjera, Usmena provjera, samostalni i skupni praktični rad (eseji, referati, projekt, prezentacija, istraživanje, plakat, poster).
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv nastavnog predmeta: **ETIKA**

Razred: **drugi (2.)**

<p>U drugom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:</p>	<p>Etika socijalnog života</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. analizirati značaj individualne slobode u ljudskom društvu 2. identificirati temeljne vrijednosti ljudskog zajedništva 3. izdvojiti razloge konflikata u društvu i mogućnosti kompromisa 4. otkriti temeljne vrijednosti antičke političke filozofije 5. ispitati pretpostavke novovjekovnih političkih i socijalnih filozofija 6. preispitati smisao pojmova ljudskog dostojanstva, ljudskih prava, slobode, jednakosti, socijalne pravednosti i tolerancije u modernoj demokraciji 7. procijeniti fenomene suvremenog društva, razvoja znanosti i tehnologije, konzumerizma i zlouporabe medija
<p>Razrada</p>	
<p>Nastavne cjeline</p>	<p>Razrada – Nastavne teme</p>
<p>Individualna sloboda i odgovornost prema zajednici</p>	<p>Višedimenzionalnost pojma slobode: sloboda individualnog izbora, slobodna volja, sloboda djelovanja Individualne slobode i djelovanje u odnosu prema drugima: odgovornost i uzajamnost Uspješnost ili neuspješnost partnerstva s drugima Sukob između potrebe za vlastitim ispunjenjem i ispunjenjem socijalnih zahtjeva (egoizam i altruizam, težnja ka sreći i moralna odgovornost) Rješavanje individualnih sukoba s drugima: strpljivost, suosjećanje, obazrivost, tolerancija Različitost interesa ili sukobi interesa u društvu? Imperativ mirnog rješavanja sukoba Temelji kulturnog pluralizma Feministički pokret i ravnopravnost žena</p>
<p>Najviše vrijednosti socijalnog i političkog života (antičko i moderno razdoblje)</p>	<p>Platonova utopija pravednosti Temelji Aristotelove teorije djelovanja Politička filozofija kao jedinstvo etike i politike Čudoređe kao temelj zajedništva Etičke kreposti i načelo sredine Vrste pravednosti (komutativna i distributivna) Novovjekovne utopije, borba protiv privatnog vlasništva (T. More) Kontraktualistički modeli države (T. Hobbes, J.J. Rousseau) Klasični utilitarizam i principi utilitarizma (J.S. Mill, J. Bentham) Opće dobro kao zbroj pojedinačnih interesa Račun užitka. Hedonizam i pravednost Pojam ljudskog dostojanstva Ljudska prava i njihovo podrijetlo Pravo i pravednost, legalnost i moralnost (J. Locke, I. Kant) Pojam socijalne pravednosti; razlike među ljudima i problem jednakost ljudi (K. Marx, J. Rawls)</p>
<p>Izazovi suvremenog društva</p>	<p>Ambivalentnost razvoja znanosti i tehnologije Imperativ beskonačnog napretka Tehnologija i znanost u službi moći Konzumerizam kao stil života Veliki ekonomski i politički sustavi i (ne)mogućnost njihove kontrole Uloga medija u svakodnevnom životu i mogućnost njihove zlouporabe</p>
<p>Napomene:</p>	<p>Nastavni se proces 75 % vremena izvodi praktično radi zadovoljenja kriterija izvedbe navedenog ishoda, a 25 % služi za povezivanje usvojenih sadržaja s teorijskim spoznajama i praktičnom primjenom.</p>
<p>Ostalo</p>	
<p>Metode i oblici rada:</p>	<p>Metode: metoda razgovora (vođeni/tematski usmjereni razgovor, diskusija, interpretacija tekstova, analize problemskih situacija,</p>

	<p>polaznikove rasprave...), izrada PPT prezentacija, metoda pisanja (eseja), rada na tekstu, praktičnih radova (plakata), usmenog izlaganja, rad s filmom, izrada projektnih zadataka, izrada domaćih uradaka.</p> <p>Oblici: frontalni, individualni, skupni, rad u paru, timski rad, projektna nastava.</p> <p>Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.</p>
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	<p>Elementi: usvojenost sadržaja, konkretna primjena sadržaja na različitim oblicima zadaća, suradnja u nastavi.</p> <p>Oblici: pisana provjera, usmena provjera, samostalni i skupni praktični rad (eseji, referati, projekt, prezentacija, istraživanje, plakat, poster).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv nastavnog predmeta: **ETIKA**

Razred: **treći (3.)**

U trećem razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:	<p>Primijenjena etika</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. identificirati izabrane pojmove iz područja primijenjene etike 2. preispitati različita shvaćanja odnosa čovjeka i prirode 3. razlikovati različite ekološke teorije 4. procijeniti smisao i granice znanstveno-tehnološkog razvoja 5. analizirati smisao etičkih kodeksa i zakletvi 6. izdvojiti karakteristične probleme medicinske bioetike
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Čovjek, priroda, etika	Čovjek i priroda Pojam i predmet bioetike Antropocentrizam, patocentrizam, biocentrizam, holizam Čovjek i životinjski svijet Čovjek i svijet biljaka
Kvaliteta života	Opstanak i preživljavanje Poboljšanje kvalitete života Održivi razvoj
Smisao i granice tehnološkog razvoja	Odgovornost u tehnološkoj civilizaciji Tehnološka izvedivost i etička dopustivost Etika odgovornosti kao etika tehnološke civilizacije
Ekologija i zaštita okoliša	Ekološki pokret i ekološka etika Ekološka odgovornost Ekosustavi Ekološka svijest i osobna angažiranost
Bioetika i biologijske znanosti	Evolucionizam, darvinizam, kreacionizam Eugenika Genetika i biotehnologija
Medicinska bioetika	Etika humanih reproduktivnih tehnologija Pobačaj Etika transplantacije organa i trgovina organima Etika umiranja i smrti Eutanazija
Napomene:	Nastavni se proces 75 % vremena izvodi praktično radi zadovoljenja kriterija izvedbe navedenog ishoda, a 25 % služi za povezivanje usvojenih sadržaja s teorijskim spoznajama i praktičnom primjenom.
Ostalo	
Metode i oblici rada:	<p>Metode: metoda razgovora (vođeni/tematski usmjereni razgovor, diskusija, interpretacija tekstova, analize problemskih situacija, polaznikove rasprave...), izrada PPT prezentacija, metoda pisanja (eseja), rada na tekstu, praktičnih radova (plakata), usmenog izlaganja, rad s filmom, izrada projektnih zadataka, izrada domaćih uradaka.</p> <p>Oblici: frontalni, individualni, skupni, rad u paru, timski rad, projektna nastava.</p> <p>Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.</p>
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	<p>Elementi: usvojenost sadržaja, konkretna primjena sadržaja na različitim oblicima zadaća, suradnja u nastavi.</p> <p>Oblici: pisana provjera, Usmena provjera, samostalni i skupni praktični rad (eseji, referati, projekt, prezentacija, istraživanje, plakat, poster).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv nastavnog predmeta: **ETIKA**

Razred: **četvrti (4.)**

<p>U četvrtom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:</p>	<p>Etika kao filozofija morala</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ispitati odnos morala i etike 2. analizirati moral kao predrefleksivno iskustvo 3. razlučiti pojmove morala i ćudoređa 4. procijeniti idealan zahtjev važenja morala 5. raščlaniti strukturu etike 6. izdvojiti osnovne etičke pojmove <p>Etička argumentacija i etičke teorije</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. razlikovati filozofske pristupe utemeljenju etike 2. razlučiti strategije opravdanja važenja etike 3. preispitati filozofsko-antropološko utemeljene etike 4. suprotstaviti različite etičke argumentacije 5. analizirati etičke tekstove
<p>Razrada</p>	
<p>Nastavne cjeline</p>	<p>Razrada – Nastavne teme</p>
<p>Moral i etika</p>	<p>Moral kao predmet i sadržaj etike Moral kao predrefleksivno iskustvo Moral i ćudoređe Idealni zahtjev važenja morala, moral kao trebanje Etika kao filozofija morala Struktura etike: normativna, deskriptivna i metaetika Temeljni etički pojmovi</p>
<p>Različiti filozofski pristupi utemeljenju etike</p>	<p>Razdioba etičkih teorija Etika pravila i etika dobrog života Aristotelovo utemeljenje etike vrline Kantova deontološka etika Utilitaristička etika (Bentham, Mill) Nietzscheova kritika morala, etički nihilizam Habermasova etika diskursa Kontraktualistička etika (Hobbes, Rousseau, Rawls) Metaetička, logičko-jezična analiza etičkih iskaza Relativističko osporavanje etike (kulturni relativizam) Metafizičko opravdanje etike (teološka etika) Tradicijsko i religiozno opravdanje etike (običajnost i ćudoređe) Filozofsko-antropološko opravdanje/osporavanje etike izvedeno iz biti čovjeka</p>
<p>Napomene:</p>	<p>Nastavni se proces 75 % vremena izvodi praktično radi zadovoljenja kriterija izvedbe navedenog ishoda, a 25 % služi za povezivanje usvojenih sadržaja s teorijskim spoznajama i praktičnom primjenom.</p>
<p>Ostalo</p>	
<p>Metode i oblici rada:</p>	<p>Metode: metoda razgovora (vođeni/tematski usmjereni razgovor, diskusija, interpretacija tekstova, analize problemskih situacija, polaznikove rasprave...), izrada PPT prezentacija, metoda pisanja (eseja), rada na tekstu, praktičnih radova (plakata), usmenog izlaganja, rad s filmom, izrada projektnih zadataka, izrada domaćih uradaka. Oblici : frontalni, individualni, skupni, rad u paru, timski rad, projektna nastava. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.</p>
<p>Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:</p>	<p>Elementi: usvojenost sadržaja, konkretna primjena sadržaja na različitim oblicima zadaća, suradnja u nastavi. Oblici: pisana provjera, usmena provjera, samostalni i skupni praktični rad (eseji, referati, projekt, prezentacija, istraživanje,</p>

	plakat, poster).
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv nastavnog predmeta: **MATEMATIKA**

<p>Cilj predmeta:</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ usvojiti temeljna matematička znanja, vještine i procese te uspostaviti i razumjeti matematičke odnose i veze ▪ biti osposobljeni za rješavanje matematičkih problema i primjenu matematike u različitim kontekstima, uključujući i svijet rada ▪ razviti pozitivan odnos prema matematici, odgovornost za svoj uspjeh i napredak te svijest o svojim matematičkim postignućima ▪ prepoznati i razumjeti povijesnu i društvenu ulogu matematike u znanosti, kulturi, umjetnosti i tehnologiji te njezin potencijal za budućnost društva ▪ biti osposobljeni za apstraktno i prostorno mišljenje te logičko zaključivanje ▪ učinkovito primjenjivati matematička znanja, ideje i rezultate služeći se različitim prikazima ▪ učinkovito primjenjivati tehnologiju ▪ steći čvrste temelje za cjeloživotno učenje i nastavak obrazovanja
<p>Opis predmeta:</p>	<p>U društvu temeljenom na informacijama i tehnologiji potrebno je kritički misliti o složenim temama, tumačiti dostupne informacije, analizirati nove situacije i prilagoditi im se, donositi utemeljene odluke u svakodnevnom životu, rješavati različite probleme, učinkovito primjenjivati tehnologiju te razmjenjivati ideje i mišljenja. Budući da matematika izučava kvantitativne odnose, strukturu, oblike i prostor, pravilnosti i zakonitosti, analizira slučajne pojave, promatra i opisuje promjene u različitim kontekstima te daje precizan simbolički jezik i sustav za opisivanje, prikazivanje, analizu, propitivanje, tumačenje i posredovanje ideja, matematičko obrazovanje polaznicima omogućuje stjecanje znanja, vještina, sposobnosti, načina mišljenja i stavova nužnih za uspješno i korisno sudjelovanje u takvu društvu.</p>

Nastavni predmet po razredima i ishodima učenjaNaziv nastavnog predmeta: **MATEMATIKA**Razred: **prvi (1.)**

<p>U prvom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:</p>	<p>Brojevi</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. računati u skupovima N, Z, Q i R 2. rabiti apsolutnu vrijednost u složenijim algebarskim izrazima 3. odrediti udaljenost točaka na brojevnom pravcu 4. provoditi u skupu realnih brojeva osnovne računске operacije potenciranje s racionalnim eksponentom i korjenovanje 5. procijeniti i prikazati vrijednost realnog broja na traženu točnost 6. rabiti vrijednost trigonometrijskih funkcija šiljastog kuta <p>Algebra i funkcije</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. primijeniti postotke, omjere i razmjere u složenijim situacijama 2. rabiti potencije s racionalnim eksponentom i korijene 3. računati s algebarskim izrazima i razlomcima 4. diskutirati rješenje linearne jednadžbe, nejednadžbe i njihovih sustava koristeći linearnu funkciju <p>Oblik i prostor</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. koristiti pravokutni koordinatni sustav u ravnini za prikaz točaka te određivanje udaljenosti i polovišta 2. primijeniti osnovne geometrijske oblike u ravnini i njihova svojstva 3. rabiti poučke o sukladnosti i sličnosti trokuta kod jednostavnih geometrijskih oblika u ravnini <p>Mjerenje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. primijeniti odgovarajuće mjere i mjerne jedinice i pretvoriti ih u odgovarajuće vrijednosti veće ili manje mjerne jedinice 2. primijeniti formule za opseg i površinu geometrijskih oblika u ravnini 3. rabiti Pitagorin poučak i njegov obrat, proporcionalnost i sličnost 4. primijeniti svojstva kutova (poučak o obodnom i središnjem kutu, Talesov poučak i svojstva zbroja unutarnjih kutova trokuta, četverokuta i mnogokuta) 5. povezati trigonometriju pravokutnog trokuta sa svakodnevnim životom i strukom <p>Podatci</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. prikupiti tražene podatke uz raspravu valjanosti metode 2. rasporediti prikupljene podatke po izabranom kriteriju 3. predočiti prikupljene podatke pomoću linijskog, stupčastog i kružnog dijagrama
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Brojevi	<p>Skupovi N, Z, Q i R Računske operacije u skupu R (zbrajanje, oduzimanje, množenje, dijeljenje, potenciranje s racionalnim eksponentom, korjenovanje) Apsolutna vrijednost realnog broja Brojevni pravac Vrijednosti sinusa, kosinusa i tangensa u pravokutnom trokutu Procjena i zaokruživanje</p>

Algebra i funkcije	Postotci, omjeri i razmjeri Potencije i korijeni Algebarski izrazi i algebarski razlomci Linearne jednadžbe i sustavi jednadžbi Linearne nejednadžbe i sustavi nejednadžbi Linearna funkcija
Oblik i prostor	Pravokutni koordinatni sustav u ravnini Sukladnost i sličnost Geometrijski oblici u ravnini
Mjerenje	Mjerne jedinice Geometrijski oblici u ravnini – opseg i površina, Pitagorin poučak, poučak o obodnom i središnjem kutu, Talesov poučak i svojstva zbroja unutarnjih kutova trokuta, četverokuta i mnogokuta Trigonometrija pravokutnog trokuta
Podatci	Prikupljanje, obrada i predočavanje podataka
Napomene:	Matematički procesi (prikazivanje i komunikacija, povezivanje, logičko mišljenje, argumentiranje i zaključivanje, rješavanje problema i matematičko modeliranje, primjena tehnologije) ne poučavaju se kao zasebne nastavne cjeline već se ostvaruju pri poučavanju i učenju konkretnih matematičkih sadržaja.
Ostalo	
Metode i oblici rada:	Metode: predavačka metoda, metoda dijaloga, heuristička metoda, problemska metoda, programirana metoda, demonstracijska metoda i istraživačka metoda. Oblici: frontalni oblik nastave, diferencirana nastava, individualizirana nastava, problemska nastava, programirana nastava, egzemplarna nastava, mentorska nastava, demonstracijska nastava. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	Elementi: usvojenost i razumijevanje sadržaja, primjena znanja, aktivnost. Oblici: pisana provjera, usmena provjera, samostalni i skupni rad (domaće zadaće, projekti, istraživanje, seminarski rad, suradnja u nastavi i dr.).
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv nastavnog predmeta: **MATEMATIKA**

Razred: **drugi (2.)**

<p>U drugom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:</p>	<p>Brojevi</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. primijeniti definiciju logaritma i osnovna svojstva računskih operacija s logaritmima u računski složenijim situacijama <p>Algebra i funkcije</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. analizirati kvadratne jednadžbe, nejednadžbe i kvadratnu funkciju 2. primijeniti eksponencijalnu i logaritamsku funkciju te eksponencijalne i logaritamske jednadžbe i nejednadžbe <p>Oblik i prostor</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. proučiti osnovne geometrijske oblike u prostoru i njihova svojstva <p>Mjerenje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. analizirati složene geometrijske oblike u prostoru <p>Podatci</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. protumačiti prikupljene i prikazane podatke
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Brojevi	Logaritam pozitivnog broja
Algebra i funkcije	Kvadratna jednadžba Kvadratna funkcija Kvadratna nejednadžba Eksponencijalna funkcija Logaritamska funkcija Eksponencijalna i logaritamska jednadžba Eksponencijalna i logaritamska nejednadžba
Oblik i prostor	Geometrija prostora
Mjerenje	Geometrijski oblici u prostoru – oplošje i obujam
Podatci	Analiza prikupljenih i obrađenih podataka
Napomene:	Matematički procesi (prikazivanje i komunikacija, povezivanje, logičko mišljenje, argumentiranje i zaključivanje, rješavanje problema i matematičko modeliranje, primjena tehnologije) ne poučavaju se kao zasebne nastavne cjeline već se ostvaruju pri poučavanju i učenju konkretnih matematičkih sadržaja.
Ostalo	
Metode i oblici rada:	<p>Metode: predavačka metoda, metoda dijaloga, heuristička metoda, problemska metoda, programirana metoda, demonstracijska metoda i istraživačka metoda.</p> <p>Oblici: frontalni oblik nastave, diferencirana nastava, individualizirana nastava, problemska nastava, programirana nastava, egzemplarna nastava, mentorska nastava, demonstracijska nastava.</p> <p>Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.</p>
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	<p>Elementi: usvojenost i razumijevanje sadržaja, primjena znanja, aktivnost.</p> <p>Oblici: pisana provjera, usmena provjera, samostalni i skupni rad (domaće zadaće, projekti, istraživanje, seminarski rad, suradnja u nastavi i dr.).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv nastavnog predmeta: **MATEMATIKA**

Razred: **treći (3.)**

<p>U trećem razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:</p>	<p>Brojevi</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. rabiti trigonometrijsku kružnicu i džepno računalo za određivanje vrijednosti trigonometrijskih funkcija kuta zadanog u stupnjevima ili radijanima 2. primijeniti $n!$ u složenijim algebarskim izrazima <p>Algebra i funkcije</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. analizirati trigonometrijske funkcije i riješiti trigonometrijske jednadžbe i nejednadžbe koristeći trigonometrijsku kružnicu i formule identiteta 2. povezati binomni poučak i elemente kombinatorike <p>Oblik i prostor</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. računati s vektorima u ravnini 2. povezati pravac u koordinatnom sustavu u ravnini s njegovom jednadžbom 3. povezati kružnicu u koordinatnom sustavu u ravnini s njezinom jednadžbom <p>Mjerenje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. povezati trigonometriju pravokutnog i kosokutnog trokuta sa svakodnevnim životom i strukom 2. primijeniti skalarni umnožak vektora 3. odrediti površinu nepravilnog lika u ravnini 4. služiti se konceptom mjerenja pri rješavanju problemskih zadataka <p>Podatci</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. proračunati srednje vrijednosti i mjere raspršenosti niza podataka 2. odrediti vjerojatnost događaja za prikupljene i analizirane podatke
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Brojevi	Trigonometrijska kružnica Faktorije
Algebra i funkcije	Trigonometrijske funkcije realnog broja Trigonometrijske jednadžbe i nejednadžbe Binomni poučak Permutacije, kombinacije i varijacije
Oblik i prostor	Vektori u ravnini Pravac u koordinatnom sustavu Kružnica u koordinatnom sustavu
Mjerenje	Trigonometrija kosokutnog trokuta Vektori u ravnini – skalarni umnožak vektora
Podatci	Vjerojatnost
Napomene:	Matematički procesi (prikazivanje i komunikacija, povezivanje, logičko mišljenje, argumentiranje i zaključivanje, rješavanje problema i matematičko modeliranje, primjena tehnologije) ne poučavaju se kao zasebne nastavne cjeline već se ostvaruju pri poučavanju i učenju konkretnih matematičkih sadržaja.
Ostalo	
Metode i oblici rada:	Metode: predavačka metoda, metoda dijaloga, heuristička metoda, problemska metoda, programirana metoda, demonstracijska metoda i

	<p>istraživačka metoda.</p> <p>Oblici: frontalni oblik nastave, diferencirana nastava, individualizirana nastava, problemska nastava, programirana nastava, egzemplarna nastava, mentorska nastava, demonstracijska nastava.</p> <p>Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.</p>
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	<p>Elementi: usvojenost i razumijevanje sadržaja, primjena znanja, aktivnost.</p> <p>Oblici: pisana provjera, usmena provjera, samostalni i skupni rad (domaće zadaće, projekti, istraživanje, seminarski rad, suradnja u nastavi i dr.).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv nastavnog predmeta: **MATEMATIKA**

Razred: **četvrti (4.)**

<p>U četvrtom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:</p>	<p>Brojevi</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. primijeniti zapis broja u zadanom ili nepoznatom brojevnom sustavu <p>Algebra i funkcije</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. primijeniti nizove i redove 2. analizirati složene funkcije pomoću svojstava elementarnih funkcija <p>Podatci</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. istražiti utjecaj dodavanja ili uklanjanja podataka na srednje vrijednosti niza podataka <p>Infinitezimalni račun</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. odrediti limes niza 2. iskazati limes funkcije u točki 3. odrediti prvu derivaciju funkcije zadane u obliku algebarskog polinoma 4. rabiti derivaciju funkcije pri određivanju tangente u točki grafa funkcije i stacionarnih točaka 5. skicirati graf algebarskog polinoma do trećeg stupnja
<p>Razrada</p>	
<p>Nastavne cjeline</p>	<p>Razrada – Nastavne teme</p>
<p>Brojevi</p>	<p>Brojevni sustavi</p>
<p>Algebra i funkcije</p>	<p>Nizovi i redovi Funkcije</p>
<p>Podatci</p>	<p>Statistika</p>
<p>Infinitezimalni račun</p>	<p>Limes niza Limes funkcije Derivacija funkcije</p>
<p>Napomene:</p>	<p>Matematički procesi (prikazivanje i komunikacija, povezivanje, logičko mišljenje, argumentiranje i zaključivanje, rješavanje problema i matematičko modeliranje, primjena tehnologije) ne poučavaju se kao zasebne nastavne cjeline već se ostvaruju pri poučavanju i učenju konkretnih matematičkih sadržaja.</p>
<p>Ostalo</p>	
<p>Metode i oblici rada:</p>	<p>Metode: predavačka metoda, metoda dijaloga, heuristička metoda, problemska metoda, programirana metoda, demonstracijska metoda i istraživačka metoda.</p> <p>Oblici: frontalni oblik nastave, diferencirana nastava, individualizirana nastava, problemska nastava, programirana nastava, egzemplarna nastava, mentorska nastava, demonstracijska nastava.</p> <p>Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.</p>
<p>Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:</p>	<p>Elementi: usvojenost i razumijevanje sadržaja, primjena znanja, aktivnost.</p> <p>Oblici: pisana provjera, usmena provjera, samostalni i skupni rad (domaće zadaće, projekti, istraživanje, seminarski rad, suradnja u nastavi i dr.).</p>
<p>Literatura</p>	
<p>Literatura za polaznike:</p>	<p>Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.</p>

Naziv izbornog nastavnog predmeta: **ENGLESKI JEZIK**

<p>Cilj predmeta:</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ osposobiti za usmenu i pisanu kompetenciju na engleskom jeziku u različitim situacijama svakodnevnog života i struke te za samostalno učenje jezika i primjenu izvora znanja na engleskom jeziku radi dalje izobrazbe i usavršavanja, tj. za cjeloživotno učenje i obrazovanje ▪ razviti jezična i nejezična znanja, vještine, sposobnosti, strategije i vrijednosti koje će im omogućiti da aktivno, kritički i uspješno odgovore na potrebe suvremenog društva i tržišta rada ▪ upoznati sa elementima kulture i civilizacije zemalja jezika cilja u korelaciji s kulturom vlastite zemlje razvija se svijest o višejezičnosti, međukulturalnim sličnostima i razlikama, tolerancija i empatija prema drugom i drugačijem, ali i bolje razumijevanje, zanimanje, poštovanje i skrb za vlastiti jezik i kulturu ▪ prepoznati i primijeniti jezične zakonitosti i vokabular u razvijanju jezičnih vještina radi ostvarivanja pisane i usmene komunikacije ▪ čitati kratke i jednostavne tekstove; pronaći određenu predvidivu informaciju u jednostavnim svakodnevnim pisanim materijalima ▪ razumjeti fraze i najčešće korištene riječi iz područja od neposrednog osobnog interesa; razumjeti osnovno značenje kratkih, jasnih i jednostavnih poruka i javnih obavijesti ▪ pisati kratke jednostavne bilješke, poruke i odgovoriti na pismo ▪ komunicirati u jednostavnim uobičajenim situacijama o poznatim temama i aktivnostima te sudjelovati u kraćim razgovorima koji zahtijevaju jednostavnu razmjenu informacija ▪ opisati jednostavnim jezikom, jednostavnim rečenicama i frazama pojavnosti i sadržaje iz bližega i daljega životnoga okružja ▪ primijeniti bitna sociokulturna orijentacijska znanja o zemlji/zemljama jezika koji se uči u svim jezičnim djelatnostima ▪ prepoznati sličnosti i razlike između kulture vlastite zemlje i zemlje jezika cilja i ostvariti jednostavnu komunikaciju i suradnju s pojedinim osobama uz uvažavanje različitosti
<p>Opis predmeta:</p>	<p>Engleski jezik je općeobrazovni predmet koji se uči tijekom sve četiri godine školovanja i to dva sata tjedno što ukupno u četiri godine iznosi 274 sata nastave. Uspješnim svladavanjem nastave engleskog jezika polaznik maksimalno stječe 16 boda.</p> <p>Nastavom engleskog jezika, uz korištenje kombiniranih metoda i oblika rada, usvajaju se obrasci usmene i pisane komunikacije na tom jeziku. Pri određivanju razina jezične kompetencije koje bi polaznici trebali postići na kraju pojedinih odgojno-obrazovnih razdoblja, tj. ciklusa srednjoškolskoga obrazovanja uzete su u obzir smjernice <i>Zajedničkog europskog referentnog okvira za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje, Europskog jezičnog portfolia i Nacionalnom okvirnom kurikulumu za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje</i> te činjenica da je riječ o nastavku učenja prvog stranog jezika u kontinuitetu od 1. razreda osnovne škole. Po završetku trogodišnjeg obrazovanja očekuje se da će polaznici doseći razinu A2, prije svega u području receptivnih jezičnih vještina. Premda bi polaznici sukladno <i>Nastavnom planu i programu za osnovnu školu i Nacionalnog okvirnog kurikuluma za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje</i> nakon osam godina učenja prvoga stranog jezika već trebali dosegnuti razinu A2 realno je očekivati heterogenost polaznikovih znanja iz osnovne škole koja će trebati usložniti uz manja proširenja gradiva povezanih s novim kontekstom i strukom.</p> <p>NAPOMENA: nastavnik odlučuje o udjelu i postotku nastavnih sadržaja</p>

	iz područja struke. Postotak može varirati od 10 do 20%, ovisno o razini i godini učenja, uvažavajući činjenicu da se u završnim razredima povećava udio stručnih predmeta/modula i/ili sadržaja.
--	---

Nastavni predmet po razredima i ishodima učenjaNaziv izbornog nastavnog predmeta: **ENGLESKI JEZIK**Razred: **prvi (1.)**

<p>U prvom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:</p>	<p>Jezični sustav i sadržaji stranog jezika</p> <p>1. prepoznati jezične strukture više razine i vokabular u usmenom i pisanom izričaju uz progresiju jezika struke</p> <p>Čitanje</p> <p>1. izdvojiti globalni i detaljni smisao tekstova šireg raspona vokabulara i složenijih jezičnih struktura koji su pisani standardnim jezikom ili jezikom struke</p> <p>Slušanje</p> <p>1. razumjeti složene jezične strukture i vokabular</p> <p>Pisanje</p> <p>1. odabrati jezične strukture i vokabular sukladno obliku i vrsti pisanog jezičnog izričaja</p> <p>2. povezati vlastita stajališta i mišljenja o svakodnevnim i stručnim temama u jednostavne pisane izričaje</p> <p>Govor</p> <p>1. odabrati jezične strukture i vokabular sukladno obliku i vrsti usmenog izričaja</p> <p>Međukulturalno djelovanje (interkulturalna kompetencija)</p> <p>1. usporediti posebnosti vlastite kulture i vrijednosti s kulturom i vrijednostima jezika cilja</p> <p>2. procijeniti istaknuta obilježja kulture i vrijednosti zemlje (ili zemalja) jezika cilja</p>
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Ja i svijet oko mene	<p>Predstavljanje sebe i drugih Predstavljanje sebe i drugoga (osobni podatci, izgled, osobine...) Obitelj Članovi uže i šire obitelji Odnosi u obitelji</p>
Stanovanje	<p>Moj dom Prostorije u kući/stanu Dijelovi namještaja Život u gradu/na selu/u manjem mjestu Stanovanje u svijetu Vrste stambenih objekata u različitim zemljama svijeta</p>
Slobodno vrijeme	<p>Sport i rekreacija Vrste sportskih i rekreativnih aktivnosti Izleti Hobiji Igre, kućni ljubimci, zabava, izlasci</p>
Svakodnevica	<p>Dnevni raspored Koliko je sati? Dijelovi dana i dani u tjednu Svakodnevne aktivnosti Vrijeme kroz godinu Godišnja doba, mjeseci Vremenske prilike Obilježavanje važnih datuma (blagdani i praznici)</p>
Prehrambene	Prehrana

navike	Hrana i piće Obroci Prehrambene navike (piramida prehrane)
Kupovina	Novac Vrste valuta U trgovini Vrste trgovina Kupovanje u različitim trgovinama
Napomene:	Postignuća u prvom stranom jeziku orijentiraju se prema temeljnom stupnju (A2) <i>Zajedničkog europskog referentnog okvira za jezike</i> , pritom se može očekivati da će polaznici, ako su dotičnom jeziku više izloženi u svakodnevnom okruženju, navedena postignuća vjerojatno nadmašiti. Popis potrebnih jezičnih struktura: <ul style="list-style-type: none"> ▪ IMENICE: vrste, rod, broj, posvojni oblik ▪ ČLANOVI: određeni i neodređeni, nulti ▪ ZAMJENICE: osobne, upitne, pokazne, <i>it, there is, there are</i>, relativne ▪ PRIDJEVI: stupnjevanje (pravilno i nepravilno), posvojni, pokazni i opisni ▪ BROJEVI: glavni i redni ▪ PRILOZI: mjesta, određenog i neodređenog vremena ▪ SINTAKSA: red riječi u rečenici i nezavisno složenoj rečenici; mjesto izravnoga i neizravnoga objekta, mjesto priloga mjesta i vremena ▪ GLAGOLI: 5 osnovnih oblika: osnova-s oblik, <i>-ed</i> oblik, particip s nastavkom <i>-ing, -ed</i>. Osnovna glagolska vremena – ponavljanje; tvorba i uporaba budućih vremena (<i>going to + infinitive; shall, will; Present Continuous</i> za budućnost).
Ostalo	
Metode i oblici rada:	Metode: razgovora, usmenog izlaganja (pripovijedanje i objašnjavanje), slušanja, čitanja i rada na tekstu, metoda pisanja i pisanih radova, metoda demonstracije. Oblici: frontalni rad, individualni rad, radu u paru, skupinski rad, alternativni oblici rada. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika	Elementi: usvojenost svih četiriju jezičnih vještina: govorna produkcija i interakcija, pisano izražavanje (kreativnost i originalnost u pisanom izražavanju), čitanje i slušanje s razumijevanjem, uporaba jezika (gramatička točnost i bogatstvo leksika) te usvojenost određenih sadržaja (npr. elementi kulture i civilizacije, područje struke). Oblici: formativno i sumativno vrjednovanje, samovrjednovanje Usmena i pisana provjera znanja. Načini, postupci i elementi vrjednovanja odgojnoobrazovnih postignuća polaznika usklađuju se s odredbama važećega Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja polaznika u osnovnoj i srednjoj školi (NN 112/10).
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

<p>U drugom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:</p>	<p>Jezični sustav i sadržaji stranog jezika</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. upotrijebiti osnovne jezične sadržaje i oblike više razine u svrhu ostvarivanja komunikacije 2. izdvojiti potrebne jezične strukture radi ostvarenja komunikacije s različitim osobama u poznatim i novim uvjetima <p>Čitanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. klasificirati opis događaja, osjećaja i želja u osobnim pismima 2. izdvojiti ključne informacije u tekstu koji se bavi svakodnevnim temama na standardnom jeziku <p>Slušanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. slijediti zahtjevne upute, izlaganja, programe 2. izdvojiti glavnu misao i namjeru govornika u razgovoru na standardnome jeziku <p>Pisanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. izvesti zaključke iz nezahtjevnih tekstova 2. prikazati informacije u jednostavnim službenim pisanim izričajima <p>Govor</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. povezati vlastita stajališta i mišljenja o svakodnevnim i stručnim temama u tečne i točne informacije 2. komentirati nezahtjevne tekstove <p>Međukulturalno djelovanje (interkulturalna kompetencija)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. prikazati pojavnosti koje nose obilježja stereotipa ili diskriminacije 2. argumentirati mišljenje o uzrocima nerazumijevanja između osoba iz različitih kultura
<p>Razrada</p>	
<p>Nastavne cjeline</p>	<p>Razrada – Nastavne teme</p>
<p>Putovanja i praznici</p>	<p>Putovanja Organizacija putovanja Praznici i kako ih provesti Vozni red i prospekti Vrste prijevoza Snalaženje u stranoj zemlji Znamenitosti</p>
<p>Multikulturalnost</p>	<p>Multikulturalnost Hrvatske kulturne manifestacije Kulturne manifestacije zemalja čiji se jezik uči Slavni ljudi i događaji Europa Europa jučer i danas Europska unija, Vijeće Europe, Europske institucije za mlade</p>
<p>Mediji i suvremena komunikacija</p>	<p>Mediji Tiskani i elektronički mediji Radio i televizija TV vodič i programi Komunikacija</p>

	Pisana i Usmena komunikacija Telefon, SMS, MMS, e-pošta, internet, društvene mreže itd.
Škola i obrazovanje	Škole Vrste škola Predmeti Ocjene Školski pribor Život u školi Obrazovni sustav Školski sustav u Hrvatskoj i drugim zemljama
Sport i zdravlje	Sport Važnost bavljenja Sportom Istaknuti hrvatski i svjetski sportaši Zdravlje Briga o zdravlju i tijelu Posjet liječniku
Međuljudski odnosi	Generacijski jaz Odnosi među spolovima Formalne i neformalne situacije
Napomene:	Postignuća u prvom stranom jeziku orijentiraju se prema temeljnom stupnju (A2+) <i>Zajedničkog europskog referentnog okvira za jezike</i> , pritom se može očekivati da će polaznici, ako su dotičnom jeziku više izloženi u svakodnevnom okruženju, navedena postignuća vjerojatno nadmašiti. Popis potrebnih jezičnih struktura: <ul style="list-style-type: none"> ▪ ponavljanje iz prethodnih godina i proširivanje gradiva ▪ ZAMJENICE: posvojne i povratne zamjenice; <i>one</i> kao zamjenica ▪ PRIDJEVI: stupnjevanje (<i>comparison of equality</i>) ▪ VEZNICI: <i>and, or, yet, so, when, until, if, although, since</i>, itd. ▪ BROJEVI: glavni i redni ▪ PRILOZI: tvorba priloga načina – položaj u rečenici ▪ SINTAKSA: upravni i neupravni govor; red riječi u rečenici; slaganje vremena ▪ GLAGOLI: tvorba i uporaba glagolskih vremena <i>Present Perfect Tense - Simple Continuous</i> (odnos); <i>Present Perfect Tense - Preterite Tense</i> (odnos).
Ostalo	
Metode i oblici rada:	Metode: razgovora, usmenog izlaganja (pripovijedanje i objašnjavanje), slušanja, čitanja i rada na tekstu, metoda pisanja i pisanih radova, metoda demonstracije. Oblici: frontalni rad, individualni rad, radu u paru, skupinski rad, alternativni oblici rada. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika	Elementi: usvojenost svih četiriju jezičnih vještina: govorna produkcija i interakcija, pisano izražavanje (kreativnost i originalnost u pisanom izražavanju), čitanje i slušanje s razumijevanjem, uporaba jezika (gramatička točnost i bogatstvo leksika) te usvojenost određenih sadržaja (npr. elementi kulture i civilizacije, područje struke). Oblici: formativno i sumativno vrjednovanje, samovrjednovanje, Usmena i pisana provjera znanja. Načini, postupci i elementi vrjednovanja odgojnoobrazovnih postignuća polaznika usklađuju se s odredbama važećega Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi (NN 112/10).
Literatura	

Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.
--------------------------	---

<p>U trećem razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:</p>	<p>Jezični sustav i sadržaji stranog jezika</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. primijeniti osnove jezičnoga sustava više razine na novim sadržajima 2. koristiti osnovne jezične strukture više razine i prošireni vokabular u jednostavnim opisima i situacijama iz svakodnevice <p>Čitanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. izdvojiti specifične informacije iz nešto složenijih izvornih i didaktičkih tekstova 2. kritički procijeniti sadržaj teksta i namjere autora <p>Slušanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. razumjeti razgovor između izvornih govornika na poznatu temu 2. razumjeti pojedinosti i specifične informacije iz snimljenih i/ili izgovorenih odlomaka, uz uvjet da se govori razgovijetno i na standardnome jeziku <p>Pisanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. izložiti svoje misli, osjećaje, ideje u osobnim pismima, razglednicama ili e-pošti 2. koristiti bilješke za oblikovanje strukturiranog teksta nakon slušanja ili čitanja teksta <p>Govor</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. preispitati svoje misli, osjećaje, ideje u govornom izričaju 2. povezati bilješke nakon slušanja ili čitanja u strukturirano usmeno izlaganje <p>Međukulturalno djelovanje(interkulturalna kompetencija)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. vrjednovati ustaljena pravila ponašanja u komunikaciji na jeziku cilju 2. razlikovati pozitivne sociokulturne vrijednosti od etnocentrizma, nacionalizma, rasizma i drugih čimbenika diskriminacije 3. stvoriti nove komunikacijske situacije koje sadržavaju mogućnost verbalne i neverbalne strategije za uspostavljanje kontakta s osobom iz različite kulture
<p>Razrada</p>	
<p>Nastavne cjeline</p>	<p>Razrada – Nastavne teme</p>
<p>Posao i obrazovanje</p>	<p>Zanimanja Oglasi Životopis i Europass Molba i razgovor za posao Moja budućnost</p>
<p>Svijet rada</p>	<p>Moje zanimanje u suvremenom društvu Moje zanimanje u europskom okviru Na radnom mjestu</p>
<p>Potrošačko društvo</p>	<p>Reklame i utjecaj na mlade Konzumerizam</p>
<p>Mobilnost i</p>	<p>Mobilnost ljudi i znanja</p>

migracije	Kompetitivnost na međunarodnom tržištu rada Posjeti i razmjene polaznika Stručna praksa i rad u inozemstvu
Društvo i svijet koji nas okružuje	Švijet u kojem živimo – pogled u budućnost Život u suvremenom društvu (ovisnosti, problemi u ponašanju...) Problemi čovječanstva – glad, siromaštvo, nezaposlenost Građanski odgoj Socijalni i društveni odnosi Duhovne i etičke vrijednosti
Solidarnost	Osjetljivost za druge, za obitelj, za slabe, siromašne i bolesne Međugeneracijska skrb Ekološka osviještenost
Strukovno orijentirane teme	Škola i radionica škole Sajmovi i izložbe Tehnika i tehnologija u službi struke
Napomene:	Postignuća u prvom stranom jeziku orijentiraju se prema temeljnom stupnju (A2+) <i>Zajedničkog europskog referentnog okvira za jezike</i> , pritom se može očekivati da će polaznici, ako su dotičnom jeziku više izloženi u svakodnevnom okruženju, navedena postignuća vjerojatno nadmašiti. Popis potrebnih jezičnih struktura: <ul style="list-style-type: none"> ▪ ponavljanje iz prethodnih godina i proširivanje gradiva ▪ <i>tenses</i> – ponavljanje; slaganje vremena; pogodbene rečenice (tip I i II); pasivne rečenice.
Ostalo	
Metode i oblici rada:	Metode: razgovora, usmenog izlaganja (pripovijedanje i objašnjavanje), slušanja, čitanja i rada na tekstu, metoda pisanja i pisanih radova, metoda demonstracije. Oblici: frontalni rad, individualni rad, radu u paru, skupinski rad, alternativni oblici rada. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika	Elementi: usvojenost svih četiriju jezičnih vještina: govorna produkcija i interakcija, pisano izražavanje (kreativnost i originalnost u pisanom izražavanju), čitanje i slušanje s razumijevanjem, uporaba jezika (gramatička točnost i bogatstvo leksika) te usvojenost određenih sadržaja (npr. elementi kulture i civilizacije, područje struke). Oblici: formativno i sumativno vrjednovanje, samovrjednovanje. Usmena i pisana provjera znanja. Načini, postupci i elementi vrjednovanja odgojnoobrazovnih postignuća polaznika usklađuju se s odredbama važećega Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi (NN 112/10).
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

<p>U četvrtom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:</p>	<p>Jezični sustav i sadržaji stranog jezika</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. iskazati podatke o poznatim i bliskim temama uz povremenu stručnu pomoć u različitim uvjetima 2. uočiti osnovne jezične pojave više razine radi izbjegavanja ili ispravljanja vlastitih ili tuđih pogrešaka u govoru i pismu <p>Čitanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. uočiti značajke različitih vrsta tekstova <p>Slušanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. uočiti glavne misli jednostavnih izlaganja o poznatim temama, pod uvjetom da su jasno strukturirana <p>Pisanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. interpretirati informacije o razgovoru, tekstu ili vizualnom materijalu 2. upotrijebiti klasificirane informacije u strukturiranom pisanom izričaju <p>Govor</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. provjeriti informacije u razgovoru <p>Međukulturalno djelovanje (interkulturalna kompetencija)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. koristiti prigodni jezični registar (formalno/neformalno) u različitim skupinama i situacijama u promjenjivim uvjetima 2. ostvariti komunikaciju i suradnju s pojedincima ili skupinom u predviđenim uvjetima uz uvažavanje različitosti 3. samovrjednovati osobne vrijednosti i stavove u odnosu na različitosti općenito i različite kulture zemlje (ili zemalja) jezika cilja
<p>Razrada</p>	
<p>Nastavne cjeline</p>	<p>Razrada – Nastavne teme</p>
<p>Mladi i njihov svijet</p>	<p>Obitelj i društvene veze Mladi na djelu Problemi mladih Oblici prihvatljivog i neprikladnog ponašanja Kultura i supkultura mladih (odijevanje, glazba itd.)</p>
<p>Kultura i civilizacija</p>	<p>Fenomen globalizacije Svijet kao globalno selo Pitanja kulturnoga identiteta i suvereniteta</p>
<p>Znanost i tehnologija</p>	<p>Izumi i otkrića Poznati znanstvenici Suvremene tehnologije</p>
<p>Umjetnost i popularna kultura</p>	<p>Svijet umjetnosti (izložbe, muzeji, koncerti, film) Slavni ljudi i događaji</p>
<p>Strukovno usmjerene teme</p>	<p>Povijest struke Zanimljivosti i osobitosti Aktualnosti povezane sa strukom</p>
<p>Napomene:</p>	<p>Postignuća u prvom stranom jeziku orijentiraju se prema temeljnom stupnju (A2+) <i>Zajedničkog europskog referentnog okvira za jezike</i>, pritom se može očekivati da će polaznici, ako su dotičnom jeziku više izloženi u svakodnevnom okruženju, navedena postignuća vjerojatno nadmašiti.</p>

	<p>Popis potrebnih jezičnih struktura:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ponavljanje iz prethodnih godina i proširivanje gradiva ▪ <i>tenses</i> – ponavljanje; slaganje vremena; pogodbene rečenice (tip I i II); pasivne rečenice.
Ostalo	
Metode i oblici rada:	<p>Metode: razgovora, usmenog izlaganja (pripovijedanje i objašnjavanje), slušanja, čitanja i rada na tekstu, metoda pisanja i pisanih radova, metoda demonstracije.</p> <p>Oblici: frontalni rad, individualni rad, radu u paru, skupinski rad, alternativni oblici rada.</p> <p>Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.</p>
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika	<p>Elementi: usvojenost svih četiriju jezičnih vještina: govorna produkcija i interakcija, pisano izražavanje (kreativnost i originalnost u pisanom izražavanju), čitanje i slušanje s razumijevanjem, uporaba jezika (gramatička točnost i bogatstvo leksika) te usvojenost određenih sadržaja (npr. elementi kulture i civilizacije, područje struke).</p> <p>Oblici: formativno i sumativno vrjednovanje, samovrjednovanje, Usmena i pisana provjera znanja.</p> <p>Načini, postupci i elementi vrjednovanja odgojnoobrazovnih postignuća polaznika usklađuju se s odredbama važećega Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi (NN 112/10).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv izbornog nastavnog predmeta: **NJEMAČKI JEZIK**

<p>Cilj predmeta:</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ osposobiti za usmenu i pisanu komunikaciju na njemačkom jeziku u različitim situacijama svakodnevnog života i struke te za samostalno učenje jezika i primjenu izvora znanja na njemačkom jeziku radi dalje izobrazbe i usavršavanja, tj. za cjeloživotno učenje i obrazovanje ▪ razviti jezična i nejezična znanja, vještine, sposobnosti, strategije i vrijednosti koje će im omogućiti da aktivno, kritički i uspješno odgovore na potrebe suvremenog društva i tržišta rada ▪ upoznati s elementima kulture i civilizacije zemalja jezika cilja u korelaciji s kulturom vlastite zemlje ▪ razviti svijest o višejezičnosti, međukulturalnim sličnostima i razlikama, tolerancija i empatija prema drugom i drugačijem ali i bolje razumijevanje, zanimanje, poštovanje i skrb za vlastiti jezik i kulturu ▪ prepoznati i primijeniti jezične zakonitosti i vokabular u razvijanju jezičnih vještina radi ostvarivanja pisane i usmene komunikacije ▪ čitati kratke i jednostavne tekstove, pronaći određenu predvidivu informaciju u jednostavnim svakodnevnim pisanim materijalima ▪ razumjeti fraze i najčešće korištene riječi iz područja od neposrednog osobnog interesa. razumjeti osnovno značenje kratkih, jasnih i jednostavnih poruka i javnih obavijesti ▪ pisati kratke jednostavne bilješke, poruke i odgovoriti na pismo ▪ komunicirati u jednostavnim uobičajenim situacijama o poznatim temama i aktivnostima te sudjelovati u kraćim razgovorima koji zahtijevaju jednostavnu razmjenu informacija, jednostavnim jezikom, jednostavnim rečenicama i frazama opisati pojavnosti i sadržaje iz bližega i daljega životnoga okružja ▪ primijeniti bitna sociokulturna orijentacijska znanja o zemlji/zemljama jezika koji se uči u svim jezičnim djelatnostima ▪ prepoznati sličnosti i razlike između kulture vlastite zemlje i zemlje jezika cilja i ostvariti jednostavnu komunikaciju i suradnju s pojedinim osobama uz uvažavanje različitosti
<p>Opis predmeta:</p>	<p>Njemački jezik je općeobrazovni predmet koji se uči tijekom sve četiri godine školovanja i to dva sata tjedno što ukupno u četiri godine iznosi 274 sata nastave. Uspješnim svladavanjem nastave njemačkoga jezika polaznik maksimalno stječe 16 boda. Nastavom njemačkog jezika, uz korištenje kombiniranih metoda i oblika rada, usvajaju se obrasci usmene i pisane komunikacije na tom jeziku. Pri određivanju razina jezične kompetencije koje bi polaznici trebali postići na kraju pojedinih odgojno-obrazovnih razdoblja, tj. ciklusa srednjoškolskog obrazovanja uzete su u obzir smjernice <i>Zajedničkog europskog referentnog okvira za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje, Europskog jezičnog portfolia i Nacionalnog okvirnog kurikuluma za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje</i> te činjenica da je riječ o nastavku učenja prvog stranoga jezika u kontinuitetu od 1. razreda osnovne škole. Po završetku 3. razreda strukovne škole, polaznici bi u osnovnim područjima jezičnih djelatnosti u njemačkom jeziku mogli ostvariti razinu A2+. Premda bi polaznici sukladno <i>Nastavnom planu i</i></p>

	<p><i>programu za osnovnu školu i Nacionalnom okvirnom kurikulumu za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje nakon osam godina učenja prvog stranog jezika već trebali dosegnuti razinu A2, ista je razina jezične kompetencije polaznika predviđena i na završetku 1. razreda strukovne škole budući da je u tom razredu realno očekivati heterogenost polaznikovih znanja iz osnovne škole koja će trebati poravnati/usložniti uz (manja) proširenja gradiva povezanih s novim kontekstom i strukom.</i></p> <p><i>NAPOMENA: nastavnik odlučuje o udjelu i postotku nastavnih sadržaja iz područja struke. Postotak može varirati od 10 do 20%, ovisno o razini i godini učenja, uvažavajući činjenicu da se u završnim razredima povećava udio stručnih predmeta/modula i/ili sadržaja.</i></p>
--	---

Nastavni predmet po razredima i ishodima učenjaNaziv izbornog nastavnog predmeta: **NJEMAČKI JEZIK**Razred: **prvi (1.)**

U prvom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:	<p>Jezični sustav i sadržaji stranog jezika</p> <p>1. prepoznati jezične strukture više razine i vokabular povezan u usmenome i pisanome izričaju uz progresiju jezika struke</p> <p>Čitanje</p> <p>1. izdvojiti globalni i detaljni smisao tekstova šireg raspona vokabulara i složenijih jezičnih struktura koji su pisani standardnim jezikom ili jezikom struke</p> <p>Slušanje</p> <p>1. razumjeti složene jezične strukture i vokabular</p> <p>Pisanje</p> <p>1. odabrati jezične strukture i vokabular sukladno obliku i vrsti pisanog jezičnog izričaja</p> <p>2. povezati vlastita stajališta i mišljenja o svakodnevnim i stručnim temama u jednostavne pisane izričaje</p> <p>Govor</p> <p>1. odabrati jezične strukture i vokabular sukladno obliku i vrsti usmenog izričaja</p> <p>Međukulturalno djelovanje (interkulturalna kompetencija)</p> <p>1. usporediti posebnosti vlastite kulture i vrijednosti s kulturom i vrijednostima jezika cilja</p> <p>2. procijeniti istaknuta obilježja kulture i vrijednosti zemlje (ili zemalja) jezika cilja</p>
	Razrada
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Ja i svijet oko mene	Predstavljanje sebe i drugih Predstavljanje sebe i drugoga (osobni podaci, izgled, osobine...) Obitelj Članovi uže i šire obitelji Odnosi u obitelji
Stanovanje	Moj dom Prostorije u kući/stanu Dijelovi namještaja Život u gradu/na selu/u manjem mjestu Stanovanje u svijetu Vrste stambenih objekata u različitim zemljama svijeta
Slobodno vrijeme	Sport i rekreacija Vrste sportskih i rekreativnih aktivnosti Izleti Hobiji Igre, kućni ljubimci, zabava, izlasci
Svakodnevica	Dnevni raspored Koliko je sati? Dijelovi dana i dani u tjednu Svakodnevne aktivnosti Vrijeme kroz godinu Godišnja doba, mjeseci Vremenske prilike Obilježavanje važnih datuma (blagdani i praznici)
Prehrambene	Prehrana

navike	Hrana i piće Obroci Prehrambene navike (piramida prehrane)
Kupovina	Novac Vrste valuta U trgovini Vrste trgovina Kupovanje u različitim trgovinama
Napomene:	Postignuća u prvom stranom jeziku orijentiraju se prema temeljnom stupnju (A2) <i>Zajedničkog europskog referentnog okvira za jezike</i> , pritom se može očekivati da će polaznici, ako su dotičnom jeziku više izloženi u svakodnevnom okruženju, navedena postignuća vjerojatno nadmašiti. Popis potrebnih jezičnih struktura: <ul style="list-style-type: none"> ▪ IMENICE: vrste, rod, broj ▪ ČLANOVI: određeni, neodređeni ▪ ZAMJENICE: osobne, pokazne i posvojne, deklinacija zamjenice, bezlična <i>man</i> ▪ PRIDJEVI: komparacija, predikatna uporaba, osnove deklinacije pridjeva ▪ PRIJEDLOZI: osnovni prijedlozi s dativom, akuzativom i genitivom ▪ PRILOZI: upitne riječi (<i>Was? Wer? Wieviel? Wie? Wo? Wohin? Wann?</i>) ▪ SINTAKSA: red riječi u izjavnoj, upitnoj i niječnoj rečenici, red riječi u zavisnoj objektivnoj, vremenskoj, odnosnoj i uzročnoj rečenici (<i>dass, weil, wenn, denn...</i>) ▪ GLAGOLI: pomoćni, modalni, djeljivi i nedjeljivi u prezentu; preterit pomoćnih glagola, perfekt, imperativ.
Ostalo	
Metode i oblici rada:	Metode: razgovora, usmenog izlaganja (pripovijedanje i objašnjavanje), slušanja, čitanja i rada na tekstu, metoda pisanja i pisanih radova, metoda demonstracije. Oblici: frontalni rad, individualni rad, radu u paru, skupinski rad, alternativni oblici rada. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika	Elementi: usvojenost svih četiriju jezičnih vještina: govorna produkcija i interakcija, pisano izražavanje (kreativnost i originalnost u pisanom izražavanju), čitanje i slušanje s razumijevanjem, uporaba jezika (gramatička točnost i bogatstvo leksika) te usvojenost određenih sadržaja (npr. elementi kulture i civilizacije, područje struke). Oblici: formativno i sumativno vrjednovanje, samovrjednovanje, Usmena i pisana provjera znanja. Načini, postupci i elementi vrjednovanja odgojnoobrazovnih postignuća polaznika usklađuju se s odredbama važećega Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi (NN 112/10).
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv izbornog nastavnog predmeta: **NJEMAČKI JEZIK**

Razred: **drugi (2.)**

<p>U drugom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:</p>	<p>Jezični sustav i sadržaji stranog jezika</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. upotrijebiti osnovne jezične sadržaje i oblike više razine u svrhu ostvarivanja komunikacije 2. izdvojiti potrebne jezične strukture radi ostvarenja komunikacije s različitim osobama u poznatim i novim uvjetima <p>Čitanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. klasificirati opis događaja, osjećaja i želja u osobnim pismima 2. izdvojiti ključne informacije u tekstu koji se bavi svakodnevnim temama na standardnom jeziku <p>Slušanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. slijediti zahtjevne upute, izlaganja, programe 2. izdvojiti glavnu misao i namjeru govornika u razgovoru na standardnome jeziku <p>Pisanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. izvesti zaključke iz nezahtjevnih tekstova 2. prikazati informacije u jednostavnim službenim pisanim izričajima <p>Govor</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. povezati vlastita stajališta i mišljenja o svakodnevnim i stručnim temama u tečne i točne informacije 2. komentirati nezahtjevne tekstove <p>Međukulturalno djelovanje (interkulturalna kompetencija)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. prikazati pojavnosti koje nose obilježja stereotipa ili diskriminacije 2. argumentirati mišljenje o uzrocima nerazumijevanja između osoba iz različitih kultura
<p>Razrada</p>	
<p>Nastavne cjeline</p>	<p>Razrada – Nastavne teme</p>
<p>Putovanja i praznici</p>	<p>Putovanja Organizacija putovanja Praznici i kako ih provesti Vozni red i prospekti Vrste prijevoza Snalaženje u stranoj zemlji Znamenitosti</p>
<p>Multikulturalnost</p>	<p>Multikulturalnost Hrvatske kulturne manifestacije Kulturne manifestacije zemalja čiji se jezik uči Slavni ljudi i događaji Europa Europa jučer i danas Europska unija, Vijeće Europe, Europske institucije za mlade</p>
<p>Mediji i suvremena komunikacija</p>	<p>Mediji Tiskani i elektronički mediji Radio i televizija TV vodič i programi</p>

	Komunikacija Pisana i Usmena komunikacija Telefon, SMS, MMS, e-pošta, internet, društvene mreže itd.
Škola i obrazovanje	Škole Vrste škola Predmeti Ocjene Školski pribor Život u školi Obrazovni sustav Školski sustav u Hrvatskoj i drugim zemljama
Sport i zdravlje	Sport Važnost bavljenja Sportom Istaknuti hrvatski i svjetski sportaši Zdravlje Briga o zdravlju i tijelu Posjet liječniku
Međuljudski odnosi	Generacijski jaz Odnosi među spolovima Formalne i neformalne situacije
Napomene:	Postignuća u prvom stranom jeziku orijentiraju se prema temeljnom stupnju (A2+) <i>Zajedničkog europskog referentnog okvira za jezike</i> , pritom se može očekivati da će polaznici, ako su dotičnom jeziku više izloženi u svakodnevnom okruženju, navedena postignuća vjerojatno nadmašiti. Popis potrebnih jezičnih struktura: <ul style="list-style-type: none"> ▪ ponavljanje i proširivanje ▪ PRIDJEVI: komparacija, deklinacija pridjeva ▪ PRIJEDLOZI: prijedlozi s dativom, akuzativom i genitivom ▪ SINTAKSA: red riječi u zavisnim rečenicama ▪ GLAGOLI: pregled konjugacije u prezentu, preterit modalnih glagola, konjunktiv II modalnih i pomoćnih glagola i uporaba <i>haben</i> i <i>mögen</i> kod izricanja molbe i želje, Futur I.
Ostalo	
Metode i oblici rada:	Metode: razgovora, usmenog izlaganja (pripovijedanje i objašnjavanje), slušanja, čitanja i rada na tekstu, metoda pisanja i pisanih radova, metoda demonstracije. Oblici: frontalni rad, individualni rad, radu u paru, skupinski rad, alternativni oblici rada. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika	Elementi: usvojenost svih četiriju jezičnih vještina: govorna produkcija i interakcija, pisano izražavanje (kreativnost i originalnost u pisanom izražavanju), čitanje i slušanje s razumijevanjem, uporaba jezika (gramatička točnost i bogatstvo leksika) te usvojenost određenih sadržaja (npr. elementi kulture i civilizacije, područje struke). Oblici: formativno i sumativno vrjednovanje, samovrjednovanje. Usmena i pisana provjera znanja. Načini, postupci i elementi vrjednovanja odgojnoobrazovnih postignuća polaznika usklađuju se s odredbama važećega Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi (NN 112/10)
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

<p>U trećem razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:</p>	<p>Jezični sustav i sadržaji stranog jezika</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. primijeniti osnove jezičnoga sustava više razine na novim sadržajima 2. koristiti osnovne jezične strukture više razine i prošireni vokabular u jednostavnim opisima i situacijama iz svakodnevice <p>Čitanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. izdvojiti specifične informacije iz nešto složenijih izvornih i didaktičkih tekstova 2. kritički procijeniti sadržaj teksta i namjere autora <p>Slušanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. razumjeti razgovor između izvornih govornika na poznatu temu 2. razumjeti pojedinosti i specifične informacije iz snimljenih i/ili izgovorenih odlomaka, uz uvjet da se govori razgovijetno i na standardnome jeziku <p>Pisanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. izložiti svoje misli, osjećaje, ideje u osobnim pismima, razglednicama ili e-pošti 2. koristiti bilješke za oblikovanje strukturiranog teksta nakon slušanja ili čitanja teksta <p>Govor</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. preispitati svoje misli, osjećaje, ideje u govornom izričaju 2. povezati bilješke nakon slušanja ili čitanja u strukturirano usmeno izlaganje <p>Međukulturalno djelovanje(interkulturalna kompetencija)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. vrjednovati ustaljena pravila ponašanja u komunikaciji na jeziku cilju 2. razlikovati pozitivne sociokulturne vrijednosti od etnocentrizma, nacionalizma, rasizma i drugih čimbenika diskriminacije 3. stvoriti nove komunikacijske situacije koje sadržavaju mogućnost verbalne i neverbalne strategije za uspostavljanje kontakta s osobom iz različite kulture
<p>Razrada</p>	
<p>Nastavne cjeline</p>	<p>Razrada – Nastavne teme</p>
<p>Posao i obrazovanje</p>	<p>Zanimanja Oglasi Životopis i Europass Molba i razgovor za posao Moja budućnost</p>
<p>Svijet rada</p>	<p>Moje zanimanje u suvremenom društvu Moje zanimanje u europskom okviru Na radnom mjestu</p>
<p>Potrošačko društvo</p>	<p>Reklame i utjecaj na mlade Konzumerizam</p>
<p>Mobilnost i migracije</p>	<p>Mobilnost ljudi i znanja Kompetitivnost na međunarodnom tržištu rada Posjeti i razmjene polaznika Stručna praksa i rad u inozemstvu</p>
<p>Društvo i svijet</p>	<p>Svijet u kojem živimo – pogled u budućnost</p>

koji nas okružuje	Život u suvremenome društvu (ovisnosti, problemi u ponašanju...) Problemi čovječanstva – glad, siromaštvo, nezaposlenost Građanski odgoj Socijalni i društveni odnosi Duhovne i etičke vrijednosti
Solidarnost	Osjetljivost za druge, za obitelj, za slabe, siromašne i bolesne Međugeneracijska skrb Ekološka osviještenost
Strukovno orijentirane teme	Škola i radionica škole Povijest struke Zanimljivosti i osobitosti Sajmovi i izložbe Tehnika i tehnologija u službi struke
Napomene:	Postignuća u prvom stranom jeziku orijentiraju se prema temeljnom stupnju (A2+) <i>Zajedničkog europskog referentnog okvira za jezike</i> , pritom se može očekivati da će polaznici, ako su dotičnom jeziku više izloženi u svakodnevnom okruženju, navedena postignuća vjerojatno nadmašiti. Popis potrebnih jezičnih struktura: <ul style="list-style-type: none"> ▪ ponavljanje iz prethodnih godina i proširivanje gradiva ▪ pasiv, prijedlozi s genitivom, rekcija glagola; vremenske i namjerne rečenice; infinitiv <i>sa zu</i>; odnosne rečenice; nepravilne upitne rečenice; zamjenički prilozi (<i>welcher, dieser</i>).
Ostalo	
Metode i oblici rada:	Metode: razgovora, usmenog izlaganja (pripovijedanje i objašnjavanje), slušanja, čitanja i rada na tekstu, metoda pisanja i pisanih radova, metoda demonstracije. Oblici: frontalni rad, individualni rad, radu u paru, skupinski rad, alternativni oblici rada. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika	Elementi: usvojenost svih četiriju jezičnih vještina: govorna produkcija i interakcija, pisano izražavanje (kreativnost i originalnost u pisanom izražavanju), čitanje i slušanje s razumijevanjem, uporaba jezika (gramatička točnost i bogatstvo leksika) te usvojenost određenih sadržaja (npr. elementi kulture i civilizacije, područje struke). Oblici: formativno i sumativno vrjednovanje, samovrjednovanje. Usmena i pisana provjera znanja. Načini, postupci i elementi vrjednovanja odgojnoobrazovnih postignuća polaznika usklađuju se s odredbama važećega Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi (NN 112/10).
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv izbornog nastavnog predmeta: **NJEMAČKI JEZIK**

Razred: **četvrti (4.)**

<p>U četvrtom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:</p>	<p>Jezični sustav i sadržaji stranog jezika</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. iskazati podatke o poznatim i bliskim temama uz povremenu stručnu pomoć u različitim uvjetima 2. uočiti osnovne jezične pojave više razine radi izbjegavanja ili ispravljanja vlastitih ili tuđih pogrješaka u govoru i pismu <p>Čitanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. uočiti značajke različitih vrsta tekstova <p>Slušanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. uočiti glavne misli jednostavnih izlaganja o poznatim temama, pod uvjetom da su jasno strukturirana <p>Pisanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. interpretirati informacije o razgovoru, tekstu ili vizualnom materijalu 2. upotrijebiti klasificirane informacije u strukturiranom pisanom izričaju <p>Govor</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. provjeriti informacije u razgovoru <p>Međukulturalno djelovanje (interkulturalna kompetencija)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. koristiti prigodni jezični registar (formalno/neformalno) u različitim skupinama i situacijama u promjenjivim uvjetima 2. ostvariti komunikaciju i suradnju s pojedincima ili skupinom u nepredviđenim uvjetima uz uvažavanje različitosti 3. samovrjednovati osobne vrijednosti i stavove u odnosu na različitosti općenito i različite kulture zemlje (ili zemalja) jezika cilja
<p>Razrada</p>	
<p>Nastavne cjeline</p>	<p>Razrada – Nastavne teme</p>
<p>Mladi i njihov svijet</p>	<p>Obitelj i društvene veze Mladi na djelu Problemi mladih Oblici prihvatljivog i neprikladnog ponašanja Kultura i supkultura mladih (odijevanje, glazba itd.)</p>
<p>Kultura i civilizacija</p>	<p>Fenomen globalizacije Svijet kao globalno selo Pitanja kulturnoga identiteta i suvereniteta</p>
<p>Znanost i tehnologija</p>	<p>Izumi i otkrića Poznati znanstvenici Suvremene tehnologije</p>
<p>Umjetnost i popularna kultura</p>	<p>Svijet umjetnosti (izložbe, muzeji, koncerti, film) Slavni ljudi i događaji</p>
<p>Strukovno usmjerene teme</p>	<p>Povijest struke Zanimljivosti i osobitosti Aktualnosti povezane sa strukom</p>

Napomene:	<p>Postignuća u prvom stranom jeziku orijentiraju se prema temeljnom stupnju (A2+) <i>Zajedničkog europskog referentnog okvira za jezike</i>, pritom se može očekivati da će polaznici, ukoliko su dotičnom jeziku više izloženi u svakodnevnom okruženju, navedena postignuća vjerojatno nadmašiti.</p> <p>Popis potrebnih jezičnih struktura:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ponavljanje iz prethodnih godina i proširivanje gradiva ▪ pasiv, prijedlozi s genitivom, rekcija glagola; vremenske i namjerne rečenice; infinitiv sa <i>zu</i>; odnosno rečenice; nepravilne upitne rečenice; zamjениčki prilozi (<i>welcher, dieser</i>).
Ostalo	
Metode i oblici rada:	<p>Metode: razgovora, usmenog izlaganja (pripovijedanje i objašnjavanje), slušanja, čitanja i rada na tekstu, metoda pisanja i pisanih radova, metoda demonstracije.</p> <p>Oblici: frontalni rad, individualni rad, radu u paru, skupinski rad, alternativni oblici rada.</p> <p>Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.</p>
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika	<p>Elementi: usvojenost svih četiriju jezičnih vještina: govorna produkcija i interakcija, pisano izražavanje (kreativnost i originalnost u pisanom izražavanju), čitanje i slušanje s razumijevanjem, uporaba jezika (gramatička točnost i bogatstvo leksika) te usvojenost određenih sadržaja (npr. elementi kulture i civilizacije, područje struke).</p> <p>Oblici: formativno i sumativno vrjednovanje, samovrjednovanje. Usmena i pisana provjera znanja.</p> <p>Načini, postupci i elementi vrjednovanja odgojnoobrazovnih postignuća polaznika usklađuju se s odredbama važećega Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi (NN 112/10).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv izbornog nastavnog predmeta: **STRANI JEZIK – FRANCUSKI JEZIK, ŠPANJOLSKI JEZIK ILI TALIJANSKI JEZIK**

<p>Cilj predmeta:</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ osposobiti za usmenu i pisanu komunikaciju na stranom jeziku u različitim situacijama svakodnevnog života i struke ▪ osposobiti za samostalno učenje jezika i korištenje i primjenu izvora znanja na stranom jeziku s ciljem dalje izobrazbe i usavršavanja, tj. za cjeloživotno učenje i obrazovanje ▪ razviti jezična i nejezična znanja, vještine, sposobnosti, strategije i vrijednosti koje će im omogućiti aktivno, kritički i uspješno odgovoriti na potrebe suvremenog društva i tržišta rada ▪ razviti svijest o višejezičnosti, međukulturalnim sličnostima i razlikama, tolerancija i empatija prema drugom i drugačijem, kao i bolje razumijevanje, zanimanje, poštovanje i skrb za vlastiti jezik i kulturu ▪ steći potrebne razine svih jezičnih vještina (slušanja i čitanja s razumijevanjem, govorenja i pisanja) ključnih za učenje, rad i život ▪ naučiti izraziti vlastite misli, osjećaje, ideje, stavove te prikladno jezično reagirati u međudjelovanju sa sugovornicima u različitim situacijama svakodnevnog života i struke ▪ razviti određene kompetencije i strategije i izvršavati zadatke, aktivnosti i procese potrebne za uspješno sudjelovanje u komunikacijskim situacijama ▪ razviti spoznajne vještine logičkog razmišljanja u različitim situacijama, razumjeti kako su pojedini jezici ustrojeni, ovladati potrebnim jezikoslovnim pojmovima te upoznati različite vrste tekstova ▪ učenjem stranog jezika u nizu jednostavnih/složenih komunikacijskih situacija i suradnjom u skupini moći osvijestiti povezanost unutar jezično-komunikacijskog područja i ostalih odgojno-obrazovnih područja stječući temelje za cjeloživotno učenje ▪ usvojiti humanističke vrijednosti, tj. prihvatiti tolerantno i empatično ophođenje s osobama iz drugih kultura, osvijestiti doživljavanje vlastite kulture te na taj način moći bolje razumjeti stranu kulturu ▪ steći samopoštovanje i samostalnost za izvršavanje sve složenijih zadataka na stranom jeziku te znati prilagoditi vlastito ponašanje u različitim životnim situacijama ▪ razviti sposobnost samoprocjene i samovrjednovanja osobnih postignuća u učenju stranog jezika te objektivne prosudbe tuđih postignuća
<p>Opis predmeta:</p>	<p>Strani jezik je općeobrazovni predmet koji se uči tijekom sve četiri godine školovanja i to dva sata tjedno, što ukupno u četiri godine iznosi 274 sata nastave. Uspješnim svladavanjem nastave stranog jezika polaznik maksimalno stječe 6 boda godišnje.</p> <p>Nastavom stranog jezika, uporabom kombiniranih metoda i oblika rada, usvajaju se obrasci usmene i pisane komunikacije na tome jeziku. Pri određivanju razina jezične kompetencije koje bi polaznici trebali postići na završetku pojedinih odgojno-obrazovnih razdoblja, tj. ciklusa srednjoškolskog obrazovanja uzete su u obzir smjernice <i>Zajedničkog europskog referentnog okvira za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje (ZEROJ), Europskog jezičnog portfolija, Nacionalnog okvirnog kurikulumu za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje.</i> Po završetku</p>

	četverogodišnjeg obrazovanja očekuje se da će polaznici doseći razinu A2, prije svega u području receptivnih jezičnih vještina. Napomena: u 3. i 4. razredu preporuča se obraditi 20% nastavnih sadržaja iz područja struke.
--	---

Nastavni predmet po razredima i ishodima učenja

Naziv izbornog nastavnog predmeta: **STRANI JEZIK – FRANCUSKI JEZIK, ŠPANJOLSKI JEZIK ILI TALIJANSKI JEZIK**

Razred: **prvi (1.)**

<p>U prvom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:</p>	<p>Slušanje</p> <ol style="list-style-type: none">1. razlikovati fonološke, ritmičke, naglasne i intonacijske osobine jezika cilja2. prepoznati osnovne jezične strukture i osnovni vokabular3. slijediti jednostavne upute i naredbe za rad u razredu4. identificirati globalno značenje snimljenog i/ili izgovorenog teksta na poznatu temu5. izdvojiti glavnu misao iz snimljenog i/ili izgovorenog teksta na poznatu temu6. uočiti bitne informacije iz kratkih snimljenih i/ili izgovorenih tekstova koji se odnose na svakodnevne životne situacije <p>Čitanje</p> <ol style="list-style-type: none">1. prepoznati globalni smisao kratkih jednostavnih tekstova pisanih standardnim jezikom2. identificirati ključne informacije u oglasima, plakatima, katalozima3. izdvojiti specifičnu informaciju iz oglasa, plakata, kataloga <p>Govor</p> <ol style="list-style-type: none">1. iskazati jednostavne, uglavnom izolirane izraze o ljudima i mjestima iz bliže i daljnje okoline2. iskazati osnovne informacije o sebi i osobama iz neposredne okoline3. opisati stvari i osobe iz neposredne okoline u jednostavnom govornom izričaju4. izvijestiti o osobnim iskustvima i aktivnostima <p>Pisanje</p> <ol style="list-style-type: none">1. primijeniti osnovne jezične strukture i osnovni vokabular u ispunjavanju upitnika i obrazaca2. napisati niz jednostavnih izraza i rečenica povezanih jednostavnim veznicima i veznim riječima o temama iz svakodnevnog života3. sastaviti kratku i jednostavnu poruku osobne naravi4. oblikovati jednostavno osobno pismo, razglednicu, e-poštu kojima će zatražiti ili dati neku informaciju <p>Jezični sustav i sadržaji stranog jezika</p> <ol style="list-style-type: none">1. prepoznati osnovne jezične strukture osnovne razine i osnovni vokabular povezan u usmenom i pisanom izričaju2. uočiti uporabu osnovnih jezičnih sadržaja i oblika3. koristiti osnovne jezične strukture i vokabular u jednostavnim opisima i situacijama iz svakodnevice4. iskazati podatke o poznatim i bliskim temama uz povremenu stručnu pomoć u poznatim uvjetima <p>Međukulturalno djelovanje (interkulturalna kompetencija)</p> <ol style="list-style-type: none">1. prepoznati posebnosti kulture zemlje (ili zemalja) jezika cilja2. usporediti sličnosti i razlike između kulture vlastite zemlje i zemlje (zemalja) jezika cilja
--	---

	<p>3. identificirati različite verbalne i neverbalne strategije za uspostavljanje kontakta s osobom iz kulture zemlje (ili zemalja) jezika cilja</p> <p>4. izdvojiti pozitivne svjetonazore od različitih oblika diskriminacije</p> <p>5. primijeniti osnovna pravila ponašanja u komunikaciji na jeziku cilju</p> <p>6. koristiti prigodni jezični registar (formalno/neformalno) u poznatim situacijama s pojedinim osobama</p>
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Ja i svijet oko mene Moja jezična putovnica	<p>Predstavljanje sebe i drugih</p> <p>Predstavljanje sebe i drugoga (osobni podatci, nacionalnosti...)</p> <p>Ukusi, sklonosti, raspoloženja</p> <p>Obitelj i dom</p> <p>Članovi uže i šire obitelji</p> <p>Stanovanje, život u gradu, na selu, u manjem mjestu</p> <p>Moj jezični portfolio</p>
Slobodno vrijeme	<p>Organizacija slobodnog vremena</p> <p>Izvanastavne/izvanškolske aktivnosti</p> <p>Hobiji</p> <p>Zabava i izlasci</p> <p>Igre</p> <p>Sport</p> <p>Kućni ljubimci</p>
Škola i školske aktivnosti	<p>Školski predmeti</p> <p>Školski pribor</p> <p>Raspored sati</p> <p>Život u školi</p>
Vrijeme	<p>Dijelovi dana</p> <p>Koliko je sati?</p> <p>Kalendar: godišnja doba, mjeseci, dani u tjednu</p> <p>Vremenska prognoza</p> <p>Blagdani, praznici, svetkovine prema kalendaru, obilježavanje važnih datuma</p>
Zdrav način življenja	<p>Zdravlje</p> <p>Dijelovi tijela</p> <p>Osobna higijena i njega tijela</p> <p>Briga za zdravlje</p> <p>Prehrana</p> <p>Hrana i piće/obroci</p> <p>Zdrave/alternativne prehrambene navike</p>
Svakodnevica i stilovi života	<p>Svakodnevni život i običaji</p> <p>Odijevanje i moda</p> <p>Moda/ modni trendovi</p> <p>Kupovanje</p> <p>Novac</p> <p>Vrste trgovina</p> <p>Kupovanje u različitim trgovinama</p>
Napomene:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ obilježiti dolazeće blagdane/praznike prema kalendaru ▪ pripremati recitacije/ kratke igrokaze u okviru 10% nastavnih sati tijekom godine prema interesima polaznika i izboru nastavnika, izrađivati tematske panoje, postere... ▪ u Dodatku su naznačene gramatičke/jezične strukture kojima bi polaznici trebali ovladati na kraju svakoga razreda srednjoškolskoga obrazovanja.
Ostalo	

Metode i oblici rada:	<p>Metode: razgovora, usmenog izlaganja (pripovijedanje i objašnjavanje), čitanja i rada na tekstu, metoda pisanja i pisanih radova, metoda demonstracije.</p> <p>Oblici: frontalni rad, individualni rad, rad u paru, skupini te drugi oblici rada.</p> <p>Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.</p>
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika	<p>Elementi: usvojenost svih četiriju jezičnih vještina: govorna produkcija i interakcija, pisano izražavanje, čitanje i slušanje s razumijevanjem te uporaba jezika (osnovne gramatičke strukture i vokabular).</p> <p>Oblici: formativno i sumativno vrjednovanje, samovrjednovanje. Usmena i pisana provjera znanja (domaće zadaće, suradnja u nastavi i dr.).</p> <p>Načini, postupci i elementi vrjednovanja odgojnoobrazovnih postignuća polaznika usklađuju se s odredbama važećega <i>Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u srednjoj školi</i> (NN 112/10).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

<p>U drugom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:</p>	<p>Slušanje</p> <ol style="list-style-type: none">1. razlikovati fonološke, ritmičke, naglasne i intonacijske osobine jezika cilja2. prepoznati osnovne jezične strukture i osnovni vokabular3. slijediti jednostavne upute i naredbe za rad u razredu4. identificirati globalno značenje snimljenog i/ili izgovorenog teksta na poznatu temu5. izdvojiti glavnu misao iz snimljenog i/ili izgovorenog teksta na poznatu temu6. uočiti bitne informacije iz kratkih snimljenih i/ili izgovorenih tekstova koji se odnose na svakodnevne životne situacije <p>Čitanje</p> <ol style="list-style-type: none">1. prepoznati globalni smisao kratkih jednostavnih tekstova pisanih standardnim jezikom2. identificirati ključne informacije u oglasima, plakatima, katalozima3. izdvojiti specifičnu informaciju iz oglasa, plakata, kataloga <p>Govor</p> <ol style="list-style-type: none">1. iskazati jednostavne, uglavnom izolirane izraze o ljudima i mjestima iz bliže i daljnje okoline2. iskazati osnovne informacije o sebi i osobama iz neposredne okoline3. izraziti svojim riječima vlastite misli, upute i planove povezane sa situacijama iz svakodnevnog života4. opisati stvari i osobe iz neposredne okoline u jednostavnom govornome izričaju5. poredati ključne informacije po važnosti <p>Pisanje</p> <ol style="list-style-type: none">1. primijeniti osnovne jezične strukture i osnovni vokabular u ispunjavanju upitnika i obrazaca2. napisati niz jednostavnih izraza i rečenica povezanih jednostavnim veznicima i veznim riječima o temama iz svakodnevnoga života3. napisati kratak i jednostavan opis svakodnevnih aktivnosti4. sastaviti kratku i jednostavnu poruku osobne naravi5. oblikovati jednostavno osobno pismo, razglednicu, e-poštu kojima će zatražiti ili dati neku informaciju6. opisati poznate osobe, stvari i događaje <p>Jezični sustav i sadržaji stranog jezika</p> <ol style="list-style-type: none">1. prepoznati osnovne jezične strukture osnovne razine i osnovni vokabular povezan u usmenom i pisanom izričaju2. uočiti uporabu osnovnih jezičnih sadržaja i oblika3. primijeniti osnove jezičnog sustava na poznatim sadržajima4. koristiti osnovne jezične strukture i vokabular u jednostavnim opisima i situacijama iz svakodnevice5. iskazati podatke o poznatim i bliskim temama uz povremenu stručnu pomoć u poznatim uvjetima
---	--

	<p>Međukulturalno djelovanje (interkulturalna kompetencija)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. prepoznati posebnosti kulture zemlje (ili zemalja) jezika cilja 2. usporediti sličnosti i razlike između kulture vlastite zemlje i zemlje (zemalja) jezika cilja 3. identificirati različite verbalne i neverbalne strategije za uspostavljanje kontakta s osobom iz kulture zemlje (ili zemalja) jezika cilja 4. interpretirati drugačije stilove života i drugačije kulture kao osobno i društveno bogatstvo 5. izdvojiti pozitivne svjetonazore od različitih oblika diskriminacije 6. primijeniti osnovna pravila ponašanja u komunikaciji na jeziku cilju 7. koristiti prigodni jezični registar (formalno/neformalno) u poznatim situacijama s pojedinim osobama
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Putovanja, praznici, multikulturalnost	Putovanja Praznici i kako ih provesti Vozni red Prospekti Vrste prijevoza Kulturne i povijesne znamenitosti
Sport i aktivan život	Vrste sportova Važnost bavljenja sportom Istaknuti hrvatski i svjetski sportaši Međunarodni sportski događaji (Olimpijske igre)
Zdravlje	Dijelovi tijela Briga o zdravlju i tijelu Posjet liječniku Bolesti i ovisnosti
Mediji i suvremena komunikacija	Tiskani i elektronički mediji Radio Televizija i televizijski program Suvremeni mediji – telefon, SMS i MMS poruke, e-pošta, Internet, društvene mreže
Škola i obrazovanje	Školski sustav u Hrvatskoj i zemlji jezika cilja Vrste škola, predmeti, ocjene Život u školi Školske aktivnosti
Kulturni sadržaji	Kino Kazalište Koncerti Muzeji i izložbe
Napomene:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ obilježiti dolazeće blagdane/praznike prema kalendaru ▪ pripremati recitacije/ kratke igrokaze u okviru 10% nastavnih sati tijekom godine prema interesima polaznika i izboru nastavnika, izrađivati tematske panoje, postere... ▪ u Dodatku su naznačene gramatičke/jezične strukture kojima bi polaznici trebali ovladati na kraju svakoga razreda srednjoškolskoga obrazovanja
Ostalo	
Metode i oblici	Metode: razgovora, usmenog izlaganja (pripovijedanje i

rada:	<p>objašnjavanje), čitanja i rada na tekstu, metoda pisanja i pisanih radova, metoda demonstracije.</p> <p>Oblici: frontalni rad, individualni rad, rad u paru, skupini te drugi oblici rada.</p> <p>Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.</p>
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika	<p>Elementi: usvojenost svih četiriju jezičnih vještina: govorna produkcija i interakcija, pisano izražavanje, čitanje i slušanje s razumijevanjem te uporaba jezika (osnovne gramatičke strukture i vokabular).</p> <p>Oblici: formativno i sumativno vrjednovanje, samovrjednovanje. Usmena i pisana provjera znanja (domaće zadaće, suradnja u nastavi i dr.).</p> <p>Načini, postupci i elementi vrjednovanja odgojnoobrazovnih postignuća polaznika usklađuju se s odredbama važećega <i>Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u srednjoj školi</i> (NN 112/10).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

U trećem razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:

Slušanje

1. razlikovati fonološke, ritmičke, naglasne i intonacijske osobine jezika cilja
2. prepoznati osnovne jezične strukture i osnovni vokabular
3. slijediti jednostavne upute i naredbe za rad u razredu
4. identificirati globalno značenje snimljenog i/ili izgovorenog teksta na poznatu temu
5. izdvojiti glavnu misao iz snimljenog i/ili izgovorenog teksta na poznatu temu
6. uočiti bitne informacije iz kratkih snimljenih i/ili izgovorenih tekstova koji se odnose na svakodnevne životne situacije

Čitanje

1. prepoznati globalni smisao kratkih jednostavnih tekstova pisanih standardnim jezikom
2. identificirati ključne informacije u oglasima, plakatima, katalozima
3. izdvojiti specifičnu informaciju iz oglasa, plakata, kataloga
4. prepoznati ključne ideje u tekstu pregledno izložene argumentacije

Govor

1. iskazati jednostavne, uglavnom izolirane izraze o ljudima i mjestima iz bliže i daljnje okoline
2. izraziti svojim riječima vlastite misli, upute i planove povezane sa situacijama iz svakodnevnog života
3. iskazati osnovne informacije o sebi i osobama iz neposredne okoline
4. opisati stvari i osobe iz neposredne okoline u jednostavnom govornome izričaju
5. poredati ključne informacije po važnosti
6. izvijestiti o osobnim iskustvima i aktivnostima

Pisanje

1. primijeniti osnovne jezične strukture i osnovni vokabular u ispunjavanju upitnika i obrazaca
2. napisati niz jednostavnih izraza i rečenica povezanih jednostavnim veznicima i veznim riječima o temama iz svakodnevnog života
3. napisati kratak i jednostavan opis svakodnevnih aktivnosti
4. sastaviti kratku i jednostavnu poruku osobne naravi
5. oblikovati jednostavno osobno pismo, razglednicu, e-poštu kojima će zatražiti ili dati neku informaciju
6. opisati poznate osobe, stvari i događaje
7. sastaviti popis zadataka i planova u jednostavnom obliku

Jezični sustav i sadržaji stranog jezika

1. prepoznati osnovne jezične strukture osnovne razine i osnovni vokabular povezan u usmenom i pisanom izričaju
2. uočiti uporabu osnovnih jezičnih sadržaja i oblika
3. primijeniti osnove jezičnog sustava na poznatim sadržajima

	<ol style="list-style-type: none"> 4. koristiti osnovne jezične strukture i vokabular u jednostavnim opisima i situacijama iz svakodnevice 5. iskazati podatke o poznatim i bliskim temama uz povremenu stručnu pomoć u poznatim uvjetima 6. razlučiti najjednostavnije jezične pojave radi izbjegavanja ili ispravljanja vlastitih ili tuđih pogrješaka u govoru i pismu <p>Međukulturalno djelovanje (interkulturalna kompetencija)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. prepoznati posebnosti kulture zemlje (ili zemalja) jezika cilja 2. usporediti sličnosti i razlike između kulture vlastite zemlje i zemlje (zemalja) jezika cilja 3. identificirati različite verbalne i neverbalne strategije za uspostavljanje kontakta s osobom iz kulture zemlje (ili zemalja) jezika cilja 4. interpretirati drugačije stilove života i drugačije kulture kao osobno i društveno bogatstvo 5. izdvojiti pozitivne svjetonazore od različitih oblika diskriminacije 6. primijeniti osnovna pravila ponašanja u komunikaciji na jeziku cilju 7. koristiti prigodni jezični registar (formalno/neformalno) u poznatim situacijama s pojedinim osobama 8. ostvariti jednostavnu komunikaciju i suradnju s pojedinim osobama uz uvažavanje različitosti
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Ekologija i briga o okolišu	Čuvanje okoliša i briga o okolišu Klima i klimatske promjene Biljni i životinjski svijet
Europsko okruženje	Europska Unija, Vijeće Europe Europske institucije za mlade Mladi i europsko okruženje
Mladi i njihov svijet	Obitelj i društvene veze Humanitarne udruge i dobrovoljni rad Problemi mladih Kultura i supkultura mladih, odijevanje
Građanski odgoj	Socijalni i društveni odnosi Duhovne i etičke vrijednosti Problemi suvremenog društva – glad, siromaštvo, nerazposlenost
Međuljudski odnosi	Izražavanje pozitivnih i negativnih emocija Odnosi roditelji-djeca Prijateljski odnosi Odnosi među spolovima
Svijet rada	Vrste zanimanja Oglasi za posao Životopis Razgovor za posao
Napomene:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ obilježiti dolazeće blagdane/praznike prema kalendaru ▪ pripremati recitacije/ kratke igrokaze u okviru 10% nastavnih sati tijekom godine prema interesima polaznika i izboru nastavnika, izrađivati tematske panoje, postere... ▪ u Dodatku su naznačene gramatičke/jezične strukture kojima bi polaznici trebali ovladati na kraju svakoga razreda srednjoškolskoga obrazovanja
Ostalo	

Metode i oblici rada:	<p>Metode: razgovora, usmenog izlaganja (pripovijedanje i objašnjavanje), čitanja i rada na tekstu, metoda pisanja i pisanih radova, metoda demonstracije.</p> <p>Oblici: frontalni rad, individualni rad, rad u paru, skupini te drugi oblici rada.</p> <p>Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.</p>
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika	<p>Elementi: usvojenost svih četiriju jezičnih vještina: govorna produkcija i interakcija, pisano izražavanje, čitanje i slušanje s razumijevanjem te uporaba jezika (osnovne gramatičke strukture i vokabular).</p> <p>Oblici: formativno i sumativno vrjednovanje, samovrjednovanje. Usmena i pisana provjera znanja (domaće zadaće, suradnja u nastavi i dr.).</p> <p>Načini, postupci i elementi vrjednovanja odgojnoobrazovnih postignuća polaznika usklađuju se s odredbama važećega <i>Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u srednjoj školi</i> (NN 112/10).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

U četvrtom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:

Slušanje

1. razlikovati fonološke, ritmičke, naglasne i intonacijske osobine jezika cilja
2. prepoznati osnovne jezične strukture i osnovni vokabular
3. slijediti jednostavne upute i naredbe za rad u razredu
4. identificirati globalno značenje snimljenog i/ili izgovorenog teksta na poznatu temu
5. izdvojiti glavnu misao iz snimljenog i/ili izgovorenog teksta na poznatu temu
6. uočiti bitne informacije iz kratkih snimljenih i/ili izgovorenih tekstova koji se odnose na svakodnevne životne situacije

Čitanje

1. prepoznati globalni smisao kratkih jednostavnih tekstova pisanih standardnim jezikom
2. identificirati ključne informacije u oglasima, plakatima, katalozima
3. izdvojiti specifičnu informaciju iz oglasa, plakata, kataloga
4. prepoznati ključne ideje u tekstu pregledno izložene argumentacije
5. razlikovati pisani izričaj od govornog izričaja

Govor

1. iskazati jednostavne, uglavnom izolirane izraze o ljudima i mjestima iz bliže i daljnje okoline
2. izraziti svojim riječima vlastite misli, upute i planove povezane sa situacijama iz svakodnevnog života
3. iskazati osnovne informacije o sebi i osobama iz neposredne okoline
4. opisati stvari i osobe iz neposredne okoline u jednostavnom govornome izričaju
5. poredati ključne informacije po važnosti
6. izvijestiti o osobnim iskustvima i aktivnostima

Pisano izražavanje

1. primijeniti osnovne jezične strukture i osnovni vokabular u ispunjavanju upitnika i obrazaca
2. napisati niz jednostavnih izraza i rečenica povezanih jednostavnim veznicima i veznim riječima o temama iz svakodnevnog života
3. napisati kratak i jednostavan opis svakodnevnih aktivnosti
4. sastaviti kratku i jednostavnu poruku osobne naravi
5. oblikovati jednostavno osobno pismo, razglednicu, e-poštu kojima će zatražiti ili dati neku informaciju
6. opisati poznate osobe, stvari i događaje
7. sastaviti popis zadataka i planova u jednostavnom obliku

Jezični sustav i sadržaji stranog jezika

1. prepoznati osnovne jezične strukture osnovne razine i osnovni vokabular povezan u usmenom i pisanom izričaju
2. uočiti uporabu osnovnih jezičnih sadržaja i oblika

	<ol style="list-style-type: none"> 3. izdvojiti osnove jezičnog sustava radi ostvarenja komunikacije s pojedinim osobama u poznatim uvjetima 4. primijeniti osnove jezičnog sustava na poznatim sadržajima 5. koristiti osnovne jezične strukture i vokabular u jednostavnim opisima i situacijama iz svakodnevice 6. iskazati podatke o poznatim i bliskim temama uz povremenu stručnu pomoć u poznatim uvjetima 7. razlučiti najjednostavnije jezične pojave radi izbjegavanja ili ispravljanja vlastitih ili tuđih pogrešaka u govoru i pismu <p>Međukulturalno djelovanje (interkulturalna kompetencija)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. prepoznati posebnosti kulture zemlje (ili zemalja) jezika cilja 2. usporediti sličnosti i razlike između kulture vlastite zemlje i zemlje (zemalja) jezika cilja 3. identificirati različite verbalne i neverbalne strategije za uspostavljanje kontakta s osobom iz kulture zemlje (ili zemalja) jezika cilja 4. interpretirati drugačije stilove života i drugačije kulture kao osobno i društveno bogatstvo 5. izdvojiti pozitivne svjetonazore od različitih oblika diskriminacije 6. primijeniti osnovna pravila ponašanja u komunikaciji na jeziku cilju 7. koristiti prigodni jezični registar (formalno/neformalno) u poznatim situacijama s pojedinim osobama 8. ostvariti jednostavnu komunikaciju i suradnju s pojedinim osobama uz uvažavanje različitosti
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Posao i obrazovanje	Suvremena zanimanja Oglasi Životopis iprema modelu Europass Molba i razgovor za posao Moja budućnost
Suvremeno društvo	Fenomen globalizacije / svijet kao globalno selo Pitanje kulturnog identiteta
Svijet rada	Moje zanimanje u suvremenom društvu Suvremeni trendovi u mom zanimanju Moje zanimanje kao dio tržišne djelatnosti
Na radnome mjestu	Telefonski razgovori Poslovno dopisivanje Reklame Kupovina i prodaja robe
Mobilnost i migracije	Mobilnost ljudi i znanja Kompetitivnost na međunarodnom tržištu rada Posjeti i razmjene polaznika Stručna praksa i rad u inozemstvu
Solidarnost	Osjetljivost za druge, za obitelj, za slabe, siromašne i bolesne Međugeneracijska skrb, skrb za svoju okolinu i za cjelokupno životno okružje
Napomene:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ obilježiti dolazeće blagdane/praznike prema kalendaru ▪ pripremati recitacije/ kratke igrokaze u okviru 10% nastavnih sati tijekom godine prema interesima polaznika i izboru nastavnika, izrađivati tematske panoje, postere... ▪ u Dodatku su naznačene gramatičke/jezične strukture kojima bi

	polaznici trebali ovladati na kraju svakoga razreda srednjoškolskog obrazovanja.
Ostalo	
Metode i oblici rada:	<p>Metode: razgovora, usmenog izlaganja (pripovijedanje i objašnjavanje), čitanja i rada na tekstu, metoda pisanja i pisanih radova, metoda demonstracije.</p> <p>Oblici: frontalni rad, individualni rad, rad u paru, skupini te drugi oblici rada.</p> <p>Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.</p>
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika	<p>Elementi: usvojenost svih četiriju jezičnih vještina: govorna produkcija i interakcija, pisano izražavanje, čitanje i slušanje s razumijevanjem te uporaba jezika.</p> <p>Oblici: formativno i sumativno vrjednovanje, samovrjednovanje. Usmena i pisana provjera znanja (domaće zadaće, suradnja u nastavi i dr.).</p> <p>Načini, postupci i elementi vrjednovanja odgojnoobrazovnih postignuća polaznika usklađuju se s odredbama važećega <i>Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u srednjoj školi</i> (NN 112/10).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

2.2.2. Obvezni strukovni moduli

Naziv modula	TRGOVINSKO POSLOVANJE
Popis strukovnih jedinica ishoda učenja iz standarda kvalifikacije	Temeljni pojmovi u trgovini Praćenje zaliha Priprema i provedba procesa nabave Priprema i provedba procesa prodaje
Kako učiti i raditi s ovim modulom	
Cilj modula:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kao jednog od devet osnovnih modula za stjecanje potpune kvalifikacije komercijalist definiran je u uputama Standarda kvalifikacije u jedinicama temeljni pojmovi u trgovini, praćenje zaliha, priprema i provedba procesa nabave i priprema i provedba procesa prodaje.
Opis modula:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ steći znanja o osnovnim pojmovima iz tržišnog gospodarstva ▪ razlikovati organizacijske oblike tržišta i identificirati sudionike tržišno konkurentnog gospodarstva ▪ razlikovati vrste asortimana i razumjeti značenje zaliha u poslovanju gospodarskog subjekta ▪ računati kalkulaciju cijene robe ▪ istraživati kako smanjiti troškove skladištenja robe kako bi izabrao optimalan trenutak za nabavu i prodaju robe ▪ steći znanja o ciljevima, organizaciji, planiranju i politici nabavnog i prodajnog poslovanja ▪ provoditi istraživanje tržišta i predložiti planove nabave i prodaje robe ▪ vježbati uspostavljanje kontakta s poslovnim partnerima, vođenje poslovnih pregovora, te zaključivanje kupoprodajnog ugovora, a sve u svrhu razvijanja vještine za samostalno obavljanje procesa nabave i prodaje robe u gospodarskom subjektu ▪ razviti vještinu prepoznavanja potreba kupaca i racionalnog raspolaganja zalihama kako ne bi propustio/la zadovoljiti potrebe kupaca i ostvariti prodaju, jer „borba“ za svakog kupca je danas imperativ za svaki trgovački gospodarski subjekt
Nastavni predmeti koji se izvode u ovom modulu:	Unutarnje trgovinsko poslovanje (1. razred, 3 sata, 5 bodova) Unutarnje trgovinsko poslovanje (2. razred, 3 sata, 5 bodova) Unutarnje trgovinsko poslovanje (3. razred, 2 sata, 4,5 bodova)

Nastavni predmeti po razredima i ishodima učenjaNaziv nastavnog predmeta: **UNUTARNJE TRGOVINSKO POSLOVANJE**Razred: **prvi (1.)**

U prvom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:	<ol style="list-style-type: none"> 1. objasniti značaj trgovine 2. razlikovati vrste trgovine 3. opisati tržišne strukture i vrste tržišta 4. nabrojiti poslovne jedinice za trgovinu robom 5. razlikovati čimbenike poslovanja prodajnog mjesta 6. opisati poslovanje prodajnog mjesta 7. opisati pojam i vrste asortimana 8. objasni pojam, značaj i vrste zaliha 9. izračunati pokazatelje obrtaja zaliha 10. provjeriti stanje zaliha robe u skladu s količinom, vrstom i vremenom nabave
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Osnovna objašnjenja o gospodarstvu i tržištu	Pojam gospodarstva Proizvodnja, razmjena i potrošnja Čimbenici proizvodnje Temeljni gospodarski problemi Pojam i djelovanje tržišta Tržišne strukture Vrste tržišta
Trgovina	Pojam i značaj trgovine Povijesni razvoj trgovine Funkcije trgovine Vrste trgovine Pojam i struktura trgovačke mreže
Veleprodajne poslovne jedinice za trgovinu robom	Trgovačka predstavništva Prodajna skladišta Otkupna skladišta (otkupne stanice)
Maloprodajne poslovne jedinice za trgovinu robom	Općenito o prodavaonici Klasifikacija prodavaonica Oblici prodaje izvan prodavaonice Trgovački centar Tržnice Čimbenici poslovanja prodavaonica Poslovanje prodavaonice
Asortiman	Pojam asortimana i njegovo značenje Vrste asortimana Dimenzije asortimana Čimbenici koji utječu na dimenzije asortimana
Zalihe	Pojam i funkcija zaliha Vrste zaliha Obrtaj zaliha Gubici na zalihama i njihovo sprječavanje Evidencija zaliha robe Nadzor zaliha (operativna evidencija i popis robe)
Napomene:	Nastavni se proces 75% vremena izvodi obradom novih teorijskih sadržaja radi zadovoljenja kriterija izvedbe navedenih ishoda, a 25% vremena služi za povezivanje i primjenu usvojenih teorijskih sadržaja vježbama. Dio sadržaja dodatno se usvaja terenskom nastavom (posjet poslovnom subjektu - ovisno o mogućnostima školskog okruženja)
Ostalo	
Metode i oblici rada:	Metode: verbalne (metode usmenog izlaganja i dijaloška metoda), metoda demonstracije, tekstualno-ilustrativna metoda, metoda

	<p>grafičkih radova, laboratorijske metode.</p> <p>Oblici: frontalni, rad u skupini, rad u parovima, individualni rad.</p> <p>Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.</p>
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	<p>Elementi: usvojenost sadržaja, primjena sadržaja, suradnja u nastavnom procesu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ USVOJENOST SADRŽAJA - usvojenost sadržaja usmenim provjerama, usvojenost sadržaja pisanim provjerama, usvajanje stručne terminologije ▪ PRIMJENA SADRŽAJA - povezivanje nastavnog sadržaja s podacima dobivenim samostalnim istraživanjem, povezivanje stečenih kompetencija s primjerima iz prakse (analiza slučajeva, prezentacije, demonstracije), korelacija s ostalim obveznim i izbornim strukovnim modulima ▪ SURADNJA U NASTAVNOM PROCESU - praćenje domaćih uradaka u radnoj mapi, kontinuiranost i samostalnost u izradi domaćih zadataka, seminarskih radova, projektnih zadataka, odnos prema radu i odnos prema drugim polaznicima, motiviranost za predmet, razvijanje stvaralaštva i kreativnosti, suradnja u usvajanju nastavnih sadržaja, prezentacija grupnog/timskog rada ili rada u paru. <p>Oblici: usmeno, pisano (ZOT, nastavni listići, uradci polaznika - domaći uraci, kratka izlaganja, seminari, mentalne mape, plakati, prezentacije,...).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv nastavnog predmeta: **UNUTARNJE TRGOVINSKO POSLOVANJE**

Razred: **drugi (2.)**

U drugom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:	<ol style="list-style-type: none"> 1. identificirati vrste troškova poslovanja 2. sudjelovati u izradi kalkulacije cijena 3. poznavati postupak planiranja nabave 4. voditi pregovore oko uvjeta kupoprodaje 5. zaključiti ugovor o prodaji 6. izraditi nabavnu dokumentaciju 7. sudjelovati u preuzimanju i kontroliranju naručene i prispjele robe
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Troškovi	Pojam troškova Vrste troškova Pokriće troškova Važnost troškova u upravljanju gospodarskim subjektom
Kalkulacija	Pojam kalkulacije Vrste kalkulacije u trgovini Elementi kalkulacije Izračun kalkulacije Politika cijena
Osnovni pojmovi o nabavi	Pojam i zadaća nabave Ciljevi nabave Organizacija nabave prema različitim kriterijima Politika nabave
Priprema procesa nabave	Istraživanje tržišta nabave Planiranje nabave Izrada plana nabave Izbor dobavljača Uspostavljanje kontakta s dobavljačima Uspoređivanje ponude dobavljača Vođenje pregovora oko uvjeta nabave Pripremanje narudžbe dobavljaču Evidencija dobavljača
Provedba procesa nabave	Zaključenje nabave Bitni sastojci ugovora o prodaji Ostali sastojci ugovora o prodaji Sredstva pojačanja ugovora Izraditi nabavnu dokumentaciju Ispunjenje ugovora Mijenjanje ili raskid ugovora o prodaji Analiza nabave Elektronička nabava Rizici u nabavi i mogućnost njihova smanjenja Uloga pokazatelja u reguliranju procesa nabave Proces nabave u trgovačkom lancu Sastavnice procesa nabavljanja
Preuzimanje robe u skladištu i na prodajnom mjestu	Postupak preuzimanja robe Dokumentacija pri preuzimanju robe Komisijski zapisnik Reklamacija dobavljaču
Napomene:	Nastavni se proces 75% vremena izvodi obradom novih teorijskih sadržaja radi zadovoljenja kriterija izvedbe navedenih ishoda, a 25% vremena služi za povezivanje i primjenu usvojenih teorijskih sadržaja vježbama. Dio sadržaja dodatno se usvaja terenskom nastavom (posjet poslovnom subjektu - ovisno o mogućnostima školskog

	okruženja)
Ostalo	
Metode i oblici rada:	<p>Metode: verbalne (metode usmenog izlaganja i dijaloška metoda), metoda demonstracije, tekstualno-ilustrativna metoda, metoda grafičkih radova, laboratorijske metode.</p> <p>Oblici: frontalni, rad u skupini, rad u parovima, individualni rad</p> <p>Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.</p>
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	<p>Elementi: usvojenost sadržaja, primjena sadržaja, suradnja u nastavnom procesu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ USVOJENOST SADRŽAJA - usvojenost sadržaja usmenim provjerama, usvojenost sadržaja pisanim provjerama, usvajanje stručne terminologije ▪ PRIMJENA SADRŽAJA - povezivanje nastavnog sadržaja s podacima dobivenim samostalnim istraživanjem, povezivanje stečenih kompetencija s primjerima iz prakse (analiza slučajeva, prezentacije, demonstracije), korelacija s ostalim obveznim i izbornim strukovnim modulima ▪ SURADNJA U NASTAVNOM PROCESU - praćenje domaćih uradaka u radnoj mapi, kontinuiranost i samostalnost u izradi domaćih zadataka, seminarskih radova, projektnih zadataka, odnos prema radu i odnos prema drugim polaznicima, motiviranost za predmet, razvijanje stvaralaštva i kreativnosti, suradnja u usvajanju nastavnih sadržaja, prezentacija grupnog/timskog rada ili rada u paru. <p>Oblici: usmeno, pisano (ZOT, nastavni listići, uradci polaznika - domaći uraci, kratka izlaganja, seminari, mentalne mape, plakati, prezentacije,...).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv nastavnog predmeta: **UNUTARNJE TRGOVINSKO POSLOVANJE**

Razred: **treći (3.)**

U trećem razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:	<ol style="list-style-type: none"> 1. poznavati postupak planiranja prodaje 2. izraditi prodajnu dokumentaciju 3. organizirati otpremu robe 4. riješiti reklamaciju poslovnog partnera 5. ponuditi poslijekupovne usluge 6. sastaviti bazu podataka o poslovnim partnerima 7. pratiti plaćanja i naplate
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Osnovni pojmovi o prodaji	Pojam, ciljevi i zadaće prodaje Prodajni rizici i njihov utjecaj na uspješnost prodaje Organizacija prodaje
Priprema procesa prodaje	Istraživanje tržišta prodaje Tajno kupovanje (mystery shopping) Politika prodaje Planiranje prodaje Prikupljanje upita kupaca Izrađivanje ponude Pregovaranje s kupcima o uvjetima prodaje Prezentiranje robe Primanje narudžbe kupca
Provedba procesa prodaje	Zaključenje prodaje Nalog za isporuku robe Prodajna dokumentacija Koordinacija realizacije prodajnog procesa s transportom, špedicijom i osiguranjem Reklamacije kupaca Ponuda poslijeprodajne usluge kupcu Pokazatelji uspješnosti prodaje Vođenje kategorija robe (CM) Merchandising Prostorni management Izrada baze podataka poslovnih partnera
Različiti načini i oblici prodaje	Izbor načina prodaje Elektroničko poslovanje i elektronička trgovina Prodaja na malo Prodaja na veliko Posebni oblici prodaje Proces prodaje u trgovačkom lancu
Plaćanje	Vrste plaćanja Tiskanice platnog prometa Sredstva osiguranja plaćanja Obračunska plaćanja Evidencija i kontrola plaćanja
Napomene:	Nastavni se proces 75% vremena izvodi obradom novih teorijskih sadržaja radi zadovoljenja kriterija izvedbe navedenih ishoda, a 25% vremena služi za povezivanje i primjenu usvojenih teorijskih sadržaja vježbama. Dio sadržaja dodatno se usvaja terenskom nastavom (posjet poslovnom subjektu - ovisno o mogućnostima školskog okruženja)
Ostalo	
Metode i oblici rada:	Metode: verbalne (metode usmenog izlaganja i dijaloška metoda), metoda demonstracije, tekstualno-ilustrativna metoda, metoda grafičkih radova, laboratorijske metode.

	<p>Oblici: frontalni, rad u skupini, rad u parovima, individualni rad. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.</p>
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	<p>Elementi: usvojenost sadržaja, primjena sadržaja, suradnja u nastavnom procesu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ USVOJENOST SADRŽAJA - usvojenost sadržaja usmenim provjerama, usvojenost sadržaja pisanim provjerama, usvajanje stručne terminologije ▪ PRIMJENA SADRŽAJA - povezivanje nastavnog sadržaja s podacima dobivenim samostalnim istraživanjem, povezivanje stečenih kompetencija s primjerima iz prakse (analiza slučajeva, prezentacije, demonstracije), korelacija s ostalim obveznim i izbornim strukovnim modulima ▪ SURADNJA U NASTAVNOM PROCESU - praćenje domaćih uradaka u radnoj mapi, kontinuiranost i samostalnost u izradi domaćih zadataka, seminarskih radova, projektnih zadataka, odnos prema radu i odnos prema drugim polaznicima, motiviranost za predmet, razvijanje stvaralaštva i kreativnosti, suradnja u usvajanju nastavnih sadržaja, prezentacija grupnog/timskog rada ili rada u paru. <p>Oblici: usmeno, pisano (ZOT, nastavni listići, uradci polaznika - domaći uraci, kratka izlaganja, seminari, mentalne mape, plakati, prezentacije,...).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv modula	SVOJSTVA ROBE
Popis strukovnih jedinica ishoda učenja iz standarda kvalifikacije	Poznavanje prehrambene robe Poznavanje predmeta opće uporabe Poznavanje neprehrambene robe
Kako učiti i raditi s ovim modulom:	
Cilj modula:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kao jednog od devet osnovnih modula za stjecanje potpune kvalifikacije komercijalist/komercijalistica definiran je u uputama Standarda kvalifikacije u jedinicama, poznavanje prehrambene robe, poznavanje predmeta opće uporabe i poznavanje neprehrambene robe
Opis modula:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ steći osnovna znanja o robnim skupinama, svojstvima i tehnologijama proizvodnje robe ▪ steći detaljna znanja potrebna za nabavu i prodaju robe ▪ odabrati robu prema namjeni i svojstvu ▪ steći vještine prezentiranja svojstava robe poslovnom partneru
Nastavni predmeti koji se izvode u ovom modulu:	Poznavanje robe (1. razred, 2 sata, 3,5 bodova) Poznavanje robe (2. razred, 2 sata, 2,5 bodova) Poznavanje robe (3. razred, 2 sata, 2,5 bodova) Poznavanje robe (4. razred, 2 sata, 2,5 bodova)

Nastavni predmeti po razredima i ishodima učenja

Naziv nastavnog predmeta: **POZNAVANJE ROBE**

Razred: **prvi (1.)**

U prvom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:	<ol style="list-style-type: none">1. objasniti značenje robe i njenu podjelu u suvremenom prometu roba2. interpretirati zakonske propise koji se odnose na higijenu i očuvanje kakvoće prehrambene robe3. pružiti potrebne podatke o prehrambenim proizvodima i osigurati kvalitetnu uslugu4. pravilno rukovati namirnicama biljnog i životinjskog porijekla tijekom manipulacije, transporta i skladištenja5. obrazložiti karakteristike i uporabna svojstva zadane skupine prehrambene robe
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Osnovni pojmovi o robi	Općenito o robi Osnovni kemijski pojmovi povezani s robom Osnovni fizikalni pojmovi povezani s robom
Prehrambeni proizvodi i tržišnost hrane	Zakon o hrani Pravilnik o higijeni hrane HACCP Halal certifikat Kosher certifikat Prehrana i zdravlje Sastojci hrane Kvarenje hrane Kontrolirana sljedivost hrane Ekološki prehrambeni proizvodi Genetski modificirana hrana Vizualno označavanje kvalitetnih hrvatskih proizvoda
Osnovne skupine prehrambene robe u trgovini	Žitarice i žitne prerađevine Voće i voćne prerađevine Povrće, gljive i njihove prerađevine Šećer, med i umjetna sredstva za zaslađivanje Konditorski proizvodi Ulja i masti Jaja i proizvodi od jaja Mlijeko i mliječni proizvodi Meso i mesne prerađevine Ribe i riblji proizvodi Rakovi, glavonošci, školjkaši Puževi, žabe i kornjače Dijetetske namirnice i funkcionalna hrana Začini i mirodije Ostali prehrambeni proizvodi Kava, kavovine i čaj Bezalkoholna pića <ul style="list-style-type: none">▪ Pitka voda i mineralna voda▪ Osvježavajuća bezalkoholna pića Alkoholna pića <ul style="list-style-type: none">▪ Pivo▪ Vino▪ Žestoka alkoholna pića
Napomene:	Nastavni se proces 75% vremena izvodi teorijskom nastavom, a 25% služi razvijanju sposobnosti primjene usvojenih teorijskih spoznaja. Dio sadržaja dodatno se usvaja terenskom nastavom (posjet prodavaonicama, skladištima, sajmovima, i sl.)

Ostalo	
Metode i oblici rada:	<p>Metode: verbalne (metode usmenog izlaganja i dijaloška metoda), metoda demonstracije, tekstualno-ilustrativna metoda, metoda grafičkih radova, laboratorijske metode.</p> <p>Oblici: frontalni, rad u skupini, rad u parovima, individualni rad.</p> <p>Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.</p>
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	<p>Elementi: usvojenost sadržaja, primjena sadržaja, suradnja u nastavnom procesu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ USVOJENOST SADRŽAJA - usvojenost sadržaja predviđenih modulom usmenim provjerama, usvojenost sadržaja predviđenih modulom pisanim provjerama (zadaci objektivnog tipa), provjera usvojenosti stručne terminologije ▪ PRIMJENA SADRŽAJA - povezivanje nastavnog sadržaja s podacima dobivenim samostalnim istraživanjem, povezivanje stečenih kompetencija s primjerima iz prakse (analiza slučajeva, prezentacije, demonstracije), korelacija s ostalim obveznim i izbornim strukovnim modulima ▪ SURADNJA U NASTAVNOM PROCESU - praćenje domaćih uradaka u radnoj mapi, kontinuiranost i samostalnost u izradi domaćih zadaća, seminarskih radova, projektnih zadataka, odnos prema radu i odnos prema drugim polaznicima, motiviranost za predmet, razvijanje stvaralaštva i kreativnosti, suradnja u usvajanju nastavnih sadržaja, prezentacija grupnog/timskog rada ili rada u paru. <p>Oblici: usmeno, pisano (ZOT, nastavni listići, uradci polaznika - domaći uraci, kratka izlaganja, seminari, mentalne mape, plakati, prezentacije,...).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv nastavnog predmeta: **POZNAVANJE ROBE**

Razred: **drugi (2.)**

U drugom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:	<ol style="list-style-type: none"> 1. interpretirati podatke o funkciji ambalaže u prometu robe 2. obrazložiti prednosti i način zbrinjavanja ambalažnog otpada 3. razlikovati predmete opće uporabe od ostalih skupina roba 4. opisati zadanu skupinu predmeta opće uporabe 5. raščlaniti ponudu zadane skupine predmeta opće uporabe
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Ambalaža i pakiranje	<p>Pojam i značaj ambalaže Vrste ambalaže Vrste i značaj pakiranja robe Vrste i oblici ambalažnih materijala Osnovne funkcije ambalaže Oznake na ambalaži Biorazgradiva ambalaža i prirodni okoliš Pojam i vrste ambalažnog otpada Recikliranje ambalažnog otpada Pravilnik o ambalaži i ambalažnom otpadu</p>
Predmeti opće uporabe	<p>Zakon o predmetima opće uporabe Posuđe i pribor za namirnice Duhanske prerađevine Dječje igračke</p>
Sredstva za održavanje čistoće	<p>Sredstva za pranje tkanina Sredstva za održavanje čistoće Pribor za čišćenje</p>
Sredstva za osobnu higijenu, njegu i uljepšavanje	<p>Sredstva za osobnu higijenu Sredstva za njegu zuba i usne šupljine Sredstva za njegu nogu, ruku i noktiju Sredstva za njegu i zaštitu tijela Sredstva za njegu kose Sredstva za njegu lica Dekorativna kozmetika Ostale higijenske potrepštine Prirodna kozmetika Dječja kozmetika Miris</p>
Napomene:	<p>Nastavni se proces 70% vremena izvodi teorijskom nastavom, a 30% služi razvijanju sposobnosti primjene usvojenih teorijskih spoznaja. Dio sadržaja dodatno se usvaja terenskom nastavom (posjet prodavaonicama, skladištima, sajmovima, i sl.)</p>
Ostalo	
Metode i oblici rada:	<p>Metode: verbalne (metode usmenog izlaganja i dijaloška metoda), metoda demonstracije, tekstualno-ilustrativna metoda, metoda grafičkih radova, laboratorijske metode. Oblici: frontalni, rad u skupini, rad u parovima, individualni rad. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.</p>
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	<p>Elementi: usvojenost sadržaja, primjena sadržaja, suradnja u nastavnom procesu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ USVOJENOST SADRŽAJA - usvojenost sadržaja predviđenih modulom usmenim provjerama, usvojenost sadržaja predviđenih modulom pisanim provjerama (zadaci objektivnog tipa), provjera usvojenosti stručne terminologije ▪ PRIMJENA SADRŽAJA - povezivanje nastavnog sadržaja s podacima dobivenim samostalnim istraživanjem, povezivanje stečenih kompetencija s primjerima iz prakse (analiza slučajeva,

	<p>prezentacije, demonstracije), korelacija s ostalim obveznim i izbornim strukovnim modulima</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ SURADNJA U NASTAVNOM PROCESU - praćenje domaćih uradaka u radnoj mapi, kontinuiranost i samostalnost u izradi domaćih zadataka, seminarskih radova, projektnih zadataka, odnos prema radu i odnos prema drugim polaznicima, motiviranost za predmet, razvijanje stvaralaštva i kreativnosti, suradnja u usvajanju nastavnih sadržaja, prezentacija grupnog/timskog rada ili rada u paru. <p>Oblici: usmeno, pisano (ZOT, nastavni listići, uradci polaznika - domaći uraci, kratka izlaganja, seminari, mentalne mape, plakati, prezentacije,...).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv nastavnog predmeta: **POZNAVANJE ROBE**

Razred: **treći (3.)**

U trećem razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:	<ol style="list-style-type: none"> 1. raščlaniti ponudu školskog i uredskog pribora 2. razlikovati tekstilne proizvode prema porijeklu i svojstvima 3. prikazati specifičnosti ponude i održavanja gumene robe 4. objasniti svojstva, kvalitetu i način održavanja plastičnih masa 5. nabrojiti glavne skupine metalne robe i područja primjene
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Papir i proizvodi od papira	Osnovna svojstva papira Vrste papira u trgovini Papirna konfekcija
Školski i uredski pribor	Pribor za pisanje Pribor za likovno izražavanje Pribor za tehničko crtanje Uredski pribor
Tekstil i proizvodi od tekstila	Konac, tekstil i tkanina Tkanine na bazi prirodnih vlakana Tkanine na bazi kemijskih vlakana Pletivo Posebni tekstilni proizvodi Tekstilna konfekcija Označivanje kvalitete i održavanje tekstilnih proizvoda
Koža i proizvodi od kože	Pojam i vrste prerađene (gotove) kože Proizvodi od kože Prirodna i umjetna krzna
Guma i proizvodi od gume	Prirodna i umjetna guma Proizvodi od gume Auto-gume
Plastične mase	Pojam i podjela plastičnih masa Svojstva plastičnih masa Proizvodi od plastičnih masa
Staklo i proizvodi od stakla	Svojstva i vrste stakla Proizvodi od stakla
Keramika i proizvodi od keramike	Svojstva i vrste keramike Proizvodi od keramike
Drvo i proizvodi od drva	Svojstva i vrste drva Građevinski proizvodi od drva Drveni namještaj
Metal i proizvodi od metala	Svojstva i vrste metala Standardizacija proizvoda od metala Vrste metalnih proizvoda Armature Poljoprivredni i obrtnički alati Štednjaci i peći
Napomene:	Nastavni se proces 75% vremena izvodi teorijskom nastavom, a 25% služi razvijanju sposobnosti primjene usvojenih teorijskih spoznaja. Dio sadržaja dodatno se usvaja terenskom nastavom (posjet prodavaonicama, skladištima, sajmovima, i sl.).
Ostalo	
Metode i oblici rada:	Metode: verbalne (metode usmenog izlaganja i dijaloška metoda), metoda demonstracije, tekstualno-ilustrativna metoda, metoda grafičkih radova, laboratorijske metode. Oblici: frontalni, rad u skupini, rad u parovima, individualni rad. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.
Elementi i oblici	Elementi: usvojenost sadržaja, primjena sadržaja, suradnja u

<p>praćenja i vrjednovanja polaznika:</p>	<p>nastavnom procesu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ USVOJENOST SADRŽAJA - usvojenost sadržaja predviđenih modulom usmenim provjerama, usvojenost sadržaja predviđenih modulom pisanim provjerama (zadaci objektivnog tipa), provjera usvojenosti stručne terminologije ▪ PRIMJENA SADRŽAJA - povezivanje nastavnog sadržaja s podacima dobivenim samostalnim istraživanjem, povezivanje stečenih kompetencija s primjerima iz prakse (analiza slučajeva, prezentacije, demonstracije), korelacija s ostalim obveznim i izbornim strukovnim modulima ▪ SURADNJA U NASTAVNOM PROCESU - praćenje domaćih uradaka u radnoj mapi, kontinuiranost i samostalnost u izradi domaćih zadaća, seminarskih radova, projektnih zadataka, odnos prema radu i odnos prema drugim polaznicima, motiviranost za predmet, razvijanje stvaralaštva i kreativnosti, suradnja u usvajanju nastavnih sadržaja, prezentacija grupnog/timskog rada ili rada u paru. <p>Oblici: usmeno, pisano (ZOT, nastavni listići, uradci polaznika - domaći uraci, kratka izlaganja, seminari, mentalne mape, plakati, prezentacije,...).</p>
<p>Literatura</p>	
<p>Literatura za polaznike:</p>	<p>Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.</p>

Naziv nastavnog predmeta: **POZNAVANJE ROBE**

Razred: **četvrti (4.)**

U četvrtom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:	<ol style="list-style-type: none"> 1. prepoznati funkciju vezivnih i izolacijskih građevinskih materijala 2. objasniti namjenu i sastav premaznih sredstava te pribora za njihovo nanošenje 3. ukazati na specifičnosti elektrotehničkih proizvoda 4. isplanirati prezentaciju i prodaju elektroničkih proizvoda 5. navesti specifičnosti rukovanja kemijskim proizvodima za poljoprivredu
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Građevni materijal	Pojam i podjela građevnog materijala Vrste i svojstva betona Građevna veziva Izolacijski materijali
Boje i lakovi	Svojstva i vrste premaznih sredstava Pribor za rad s premaznim sredstvima Toksičnost premaznih sredstava
Motorna goriva	Pojam i vrste goriva Sustavi upravljanja u prometu motornim gorivima
Motorna vozila	Vrste motornih vozila Glavni dijelovi automobila Auto-kozmetika
Elektrotehnički proizvodi	Pojam elektrotehnike Vodiči električne energije Elektroinstalacijski materijal Potrošni i sitni elektro-materijal
Električni kućanski aparati	Termički aparati Aparati s elektromotorom Kombinirani električni aparati
Elektronički proizvodi	Pojam elektronike Računala i računalne komponente Televizori i video oprema Elektroakustika i audio oprema Foto-oprema Telefonija
Kemijski proizvodi za poljoprivredu	Mineralna gnojiva Kemijska sredstva za zaštitu bilja
Napomene:	Nastavni se proces 70% vremena izvodi teorijskom nastavom, a 20% služi razvijanju sposobnosti primjene usvojenih teorijskih spoznaja. Dio sadržaja dodatno se usvaja terenskom nastavom (posjet prodavaonicama, skladištima, sajmovima, i sl.).
Ostalo	
Metode i oblici rada:	Metode: verbalne (metode usmenog izlaganja i dijaloška metoda), metoda demonstracije, tekstualno-ilustrativna metoda, metoda grafičkih radova, laboratorijske metode. Oblici: frontalni, rad u skupini, rad u parovima, individualni rad. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	Elementi: usvojenost sadržaja, primjena sadržaja, suradnja u nastavnom procesu <ul style="list-style-type: none"> ▪ USVOJENOST SADRŽAJA - usvojenost sadržaja predviđenih modulom usmenim provjerama, usvojenost sadržaja predviđenih modulom pisanim provjerama (zadaci objektivnog tipa), provjera usvojenosti stručne terminologije

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PRIMJENA SADRŽAJA - povezivanje nastavnog sadržaja s podacima dobivenim samostalnim istraživanjem, povezivanje stečenih kompetencija s primjerima iz prakse (analiza slučajeve, prezentacije, demonstracije), korelacija s ostalim obveznim i izbornim strukovnim modulima ▪ SURADNJA U NASTAVNOM PROCESU - praćenje domaćih uradaka u radnoj mapi, kontinuiranost i samostalnost u izradi domaćih zadaća, seminarskih radova, projektnih zadataka, odnos prema radu i odnos prema drugim polaznicima, motiviranost za predmet, razvijanje stvaralaštva i kreativnosti, suradnja u usvajanju nastavnih sadržaja, prezentacija grupnog/timskog rada ili rada u paru. <p>Oblici: usmeno, pisano (ZOT, nastavni listići, uradci polaznika - domaći uraci, kratka izlaganja, seminari, mentalne mape, plakati, prezentacije,...).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv modula:	PODUZETNIŠTVO U TRGOVINI
Popis strukovnih jedinica ishoda učenja iz standarda kvalifikacije	Osnovni pojmovi o poduzetništvu Poduzetničko okruženje Poduzetnički pothvat Primjena poduzetništva Osnivanje vježbeničke tvrtke Poslovanje vježbeničke tvrtke Unapređenje poslovanja vježbeničke tvrtke
Kako učiti i raditi s ovim modulom:	
Cilj modula:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kao jednog od devet osnovnih modula za stjecanje potpune kvalifikacije komercijalist definiran je u uputama Standarda kvalifikacije u jedinicama, osnovni pojmovi o poduzetništvu, poduzetničko okruženje, poduzetnički pothvat, primjena poduzetništva, osnivanje vježbeničke tvrtke, poslovanje vježbeničke tvrtke i unapređenje poslovanja vježbeničke tvrtke.
Opis modula:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ steći osnovna znanja o temeljnim odrednicama poduzetništva i osobinama poduzetnika ▪ doći do vlastite poduzetničke ideje te u kakvom pravno-organizacijskom obliku je realizirati ▪ razumjeti uvjete potrebne za razvoj poduzetništva ▪ prepoznati mogućnosti razvoja poduzetništva u RH ▪ izabrati odgovarajuće ustrojstvo poslovne organizacije sa svim potrebnim poslovnim funkcijama i odgovarajućim menadžmentom ▪ upoznati s mogućim poticajima za zapošljavanje, izvorima financiranja, različitim vrstama ulaganja u vlastiti poduzetnički pothvat i fazama njegovog životnog ciklusa ▪ upoznati i vježbati postupak izrade poslovnog plana
Nastavni predmeti koji se izvode u ovom modulu:	Poduzetništvo (1. razred, 1 sat, 2 boda) Poduzetništvo (2. razred, 2 sata, 4 boda) Poduzetništvo (3. razred, 2 sata, 4 boda) Strukovne vježbe (1. razred, 2 sata, 3,5 bodova) Strukovne vježbe (2. razred, 2 sata, 4 boda) Strukovne vježbe (3. razred, 2 sata, 4,5 bodova) Strukovne vježbe (4. razred, 4 sata, 7 bodova)

Nastavni predmeti po razredima i ishodima učenjaNaziv nastavnog predmeta: **PODUZETNIŠTVO**Razred: **prvi (1.)**

U prvom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:	<ol style="list-style-type: none"> 1. objasniti temeljne odrednice poduzetništva 2. prikazati povijesni razvoj poduzetništva 3. opisati poduzetnika kao nositelja poduzetničke aktivnosti 4. prepoznati povezanost obitelji i poduzetništva 5. iskazati važnost etike u poduzetništvu
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Temeljne odrednice poduzetništva	<p>Temeljna gospodarska pitanja Pojmovno određenje poduzetništva Poduzetništvo, kapital i vlasništvo Poduzetništvo i dobit (profit) Poduzetništvo, neizvjesnost i rizik Poduzetništvo, stvaralaštvo i inovacije Poduzetništvo i poslovna prigoda Individualni i društveni značaj poduzetništva Prednosti i nedostaci poduzetništva</p>
Povezanost ekonomije i poduzetništva kroz povijest	<p>Povijesni razvoj ekonomske misli do 18. st. Povijesni razvoj ekonomije i poduzetničke teorije nakon 18. st. Hrvatski doprinos razvoju ekonomske misli i poduzetničke teorije</p>
Poduzetnik	<p>Poduzetnik – nositelj poduzetničke aktivnosti Osobine poduzetnika Obitelj i poduzetnik Etika i poduzetnik</p>
Napomene:	<p>Nastavni se proces 75% vremena izvodi obradom novih teorijskih sadržaja radi zadovoljenja kriterija izvedbe navedenih ishoda, a 25% vremena služi za povezivanje i primjenu usvojenih teorijskih sadržaja vježbama. Dio sadržaja dodatno se usvaja terenskom nastavom (posjet poslovnom subjektu - ovisno o mogućnostima školskog okruženja).</p>
Ostalo	
Metode i oblici rada:	<p>Metode: verbalne (metode usmenog izlaganja i dijaloška metoda), metoda demonstracije, tekstualno-ilustrativna metoda, metoda grafičkih radova, laboratorijske metode. Oblici: frontalni, rad u skupini, rad u parovima, individualni rad Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.</p>
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	<p>Elementi: usvojenost sadržaja, primjena sadržaja, suradnja u nastavnom procesu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ USVOJENOST SADRŽAJA - usvojenost sadržaja usmenim provjerama, usvojenost sadržaja pisanim provjerama, usvajanje stručne terminologije ▪ PRIMJENA SADRŽAJA - povezivanje nastavnog sadržaja s podacima dobivenim samostalnim istraživanjem, povezivanje stečenih kompetencija s primjerima iz prakse (analiza slučajeva, prezentacije, demonstracije), korelacija s ostalim obveznim i izbornim strukovnim modulima ▪ SURADNJA U NASTAVNOM PROCESU - suradnja u usvajanju nastavnih sadržaja, kontinuiranost i samostalnost u izradi domaćih zadaća, seminarskih radova, projektnih zadataka, odnos prema radu i odnos prema drugim polaznicima, motiviranost za predmet, razvijanje stvaralaštva i kreativnosti. <p>Oblici: usmeno, pisano (ZOT, nastavni listići, uradci polaznika -</p>

	domaći uraci, kratka izlaganja, seminari, mentalne mape, plakati, prezentacije,...).
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv nastavnog predmeta: **PODUZETNIŠTVO**

Razred: **drugi (2.)**

U drugom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:	<ol style="list-style-type: none"> 1. identificirati načine i metode dolaska do poslovne prilike i poslovne ideje 2. iskazati pravno-organizacijske oblike poduzetništva 3. opisati elemente poduzetničkog okruženja 4. analizirati uvjete razvoja poduzetništva 5. prepoznati mogućnosti razvoja poduzetništva u RH
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Poduzetnička ideja	Pojam poduzetničke ideje Metode stvaranja poduzetničke ideje Metode prikupljanja poduzetničke ideje Analiza poduzetničkih ideja Poduzetnička inicijativa, provedba ideje i poduzetnički pothvat
Pravno-organizacijski oblici poduzetništva	Trgovačko društvo Oblici trgovačkih društava Obrt Posebni pravno-organizacijski oblici Pojam i značenje organizacije Čimbenici organizacije Vrste organizacije Poslovne funkcije
Poduzetničko okruženje	Pojam poduzetničkog okruženja Demografsko okruženja Ekonomsko ili gospodarsko okruženje Prirodno ili fizičko okruženje Tehničko-tehnološko okruženje Društveno-kulturološko okruženje Političko-pravno okruženje
Uvjeti razvoja poduzetništva	Ekonomski uvjeti poduzetništva Sociokulturni uvjeti poduzetništva Politički uvjeti poduzetništva
Mogućnosti razvoja poduzetništva u RH	Odnos poduzetnika i države Pretpostavke za razvoj poduzetništva u RH Društvena potpora u razvoju poduzetništva
Napomene:	Nastavni se proces 75% vremena izvodi obradom novih teorijskih sadržaja radi zadovoljenja kriterija izvedbe navedenih ishoda, a 25% vremena služi za povezivanje i primjenu usvojenih teorijskih sadržaja vježbama. Dio sadržaja dodatno se usvaja terenskom nastavom (posjet poslovnom subjektu/sajmu - ovisno o geografskom položaju škole).
Ostalo	
Metode i oblici rada:	Metode: verbalne (metode usmenog izlaganja i dijaloška metoda), metoda demonstracije, tekstualno-ilustrativna metoda, metoda grafičkih radova, laboratorijske metode. Oblici: frontalni, rad u skupini, rad u parovima, individualni rad. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	Elementi: usvojenost sadržaja, primjena sadržaja, suradnja u nastavnom procesu <ul style="list-style-type: none"> ▪ USVOJENOST SADRŽAJA - usvojenost sadržaja usmenim provjerama, usvojenost sadržaja pisanim provjerama, usvajanje stručne terminologije ▪ PRIMJENA SADRŽAJA - povezivanje nastavnog sadržaja s podacima dobivenim samostalnim istraživanjem, povezivanje

	<p>stečenih kompetencija s primjerima iz prakse (analiza slučajeva, prezentacije, demonstracije), korelacija s ostalim obveznim i izbornim strukovnim modulima</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ SURADNJA U NASTAVNOM PROCESU - suradnja u usvajanju nastavnih sadržaja, kontinuiranost i samostalnost u izradi domaćih zadaća, seminarskih radova, projektnih zadataka, odnos prema radu i odnos prema drugim polaznicima, motiviranost za predmet, razvijanje stvaralaštva i kreativnosti. <p>Oblici: usmeno, pisano (ZOT, nastavni listići, uradci polaznika - domaći uraci, kratka izlaganja, seminari, mentalne mape, plakati, prezentacije,...).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv nastavnog predmeta: **PODUZETNIŠTVO**

Razred: **treći (3.)**

U trećem razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:	<ol style="list-style-type: none"> 1. razlikovati vrste ulaganja u poduzetnički pothvat 2. poznavati izvore financiranja 3. opisati životni ciklus poduzetničkog pothvata 4. izraditi poslovni plan 5. razlikovati oblike upravljanja (menadžmenta)
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Ulaganja u poduzetnički pothvat	Pojam i oblici ulaganja Ulaganja u vlastiti pothvat Ulaganja izvan vlastitog pothvata Ulaganja u vrijednosne papire Ulaganja u investicijske fondove
Izvori financiranja	Općenito o financiranju poduzetničkog pothvata Financiranje pothvata emisijom dionica Financiranje pothvata kreditiranjem
Životni ciklus poduzetničkog pothvata	Konstituiranje Rast i razvoj Diferencijacija Diversifikacija Krizna i konsolidacija Stečaj i likvidacija
Poslovno planiranje	Pojam i svrha poslovnog planiranja Vrste planova Proces poslovnog planiranja Poslovni plan <ul style="list-style-type: none"> ▪ Elementi poslovnog plana ▪ Analiza primjera iz prakse ▪ Izrada poslovnog plana
Menadžment	Pojam menadžmenta Funkcije menadžmenta Timski rad Motivacija zaposlenika i kompenzacije Menadžer Menadžerski stilovi
Napomene:	Nastavni se proces 75% vremena izvodi obradom novih teorijskih sadržaja radi zadovoljenja kriterija izvedbe navedenih ishoda, a 25% vremena služi za povezivanje i primjenu usvojenih teorijskih sadržaja putem vježbi. Dio sadržaja dodatno se usvaja terenskom nastavom (posjet poslovnom subjektu/sajmu - ovisno o geografskom položaju škole).
Ostalo	
Metode i oblici rada:	Metode: verbalne (metode usmenog izlaganja i dijaloška metoda), metoda demonstracije, tekstualno-ilustrativna metoda, metoda grafičkih radova, laboratorijske metode Oblici: frontalni, rad u skupini, rad u parovima, individualni rad Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	Elementi: usvojenost sadržaja, primjena sadržaja, suradnja u nastavnom procesu <ul style="list-style-type: none"> ▪ USVOJENOST SADRŽAJA - usvojenost sadržaja usmenim provjerama, usvojenost sadržaja pisanim provjerama, usvajanje stručne terminologije ▪ PRIMJENA SADRŽAJA - povezivanje nastavnog sadržaja s podacima dobivenim samostalnim istraživanjem, povezivanje

	<p>stečenih kompetencija s primjerima iz prakse (analiza slučajeva, prezentacije, demonstracije), korelacija s ostalim obveznim i izbornim strukovnim modulima</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ SURADNJA U NASTAVNOM PROCESU - suradnja u usvajanju nastavnih sadržaja, kontinuiranost i samostalnost u izradi domaćih zadaća, seminarskih radova, projektnih zadataka, odnos prema radu i odnos prema drugim polaznicima, motiviranost za predmet, razvijanje stvaralaštva i kreativnosti. <p>Oblici: usmeno, pisano (ZOT, nastavni listići, uradci polaznika - domaći uraci, kratka izlaganja, seminari, mentalne mape, plakati, prezentacije,...).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv nastavnog predmeta: **STRUKOVNE VJEŽBE**

Razred: **prvi (1.)**

<p>U prvom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. identificirati osobine i potrebne vještine zanimanja komercijalist u suvremenom trgovinskom okruženju 2. oblikovati profesionalan odnos prema poslovnom partneru i suradniku 3. opisati čimbenike poslovanja prodajnog mjesta 4. sastaviti poslovnu dokumentaciju nabavnog procesa 5. sastaviti poslovnu dokumentaciju prodajnog procesa
<p>Razrada</p>	
<p>Nastavne cjeline</p>	<p>Razrada – Nastavne teme</p>
<p>Temeljni zahtjevi zanimanja</p>	<p>Zadaje komercijaliste Osobine komercijaliste Motivacija u poslovnom okruženju Priprema za posao (tjelesna, psihička, profesionalna) Prvi dojam u osobnom nastupu Etička načela zanimanja Kodeks poslovnog ponašanja Odnos s poslovnim partnerom Tipovi poslovnih partnera Važnost stjecanja stalnog poslovnog partnera Komuniciranje s kupcima putem medija Suvremeni manager u prodaji</p>
<p>Trgovina u 21. stoljeću</p>	<p>Promjene u strukturi trgovine Promjene u ponašanju kupaca Kupci prema dobi i spolu Promjene u prodajnom prostoru ('IN STORE' promjene) Kako biti poseban i zapažen u poslovnom okruženju Distribucijski kanali Suradnja u distribucijskom kanalu</p>
<p>Poslovanje prodavaonice</p>	<p>Čimbenici poslovanja prodavaonice</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ smještaj ▪ oprema ▪ zaposlenici ▪ asortiman (izlaganje robe) <p>Tajno kupovanje (mystery shopping) Poslovni procesi u prodavaonici</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ naručivanje i preuzimanje robe ▪ obračun robe (elementi računa) ▪ načini naplaćivanja robe (gotovina, kreditna i debitna kartica, ček građana, mobilnim telefonom, internetom, predračunom, obročna otplata) ▪ obračun blagajne ▪ pakiranje prodane robe <p>Evidencija i dokumentacija poslovanja prodavaonice Popis robe u prodavaonici</p>
<p>Poslovni razgovor</p>	<p>Pojam i vrste poslovnog razgovora Poslovno predstavljanje Pravila prezentiranja poslovnog subjekta i asortimana Kreativno slušanje Problemi u poslovnom razgovoru Prodajni razgovor Prodajni razgovor s različitim tipovima kupaca Rješavanje prigovora kupca</p>
<p>Napomene:</p>	<p>Nastavni se proces 30% vremena izvodi teorijskom nastavom, a 70% služi razvijanju sposobnosti primjene usvojenih teorijskih spoznaja. Dio sadržaja dodatno se usvaja terenskom nastavom (posjet</p>

	prodavaonicama, sajmovima, i sl.). U realizaciji vježbi razredni odjel dijeli se na skupine od 10 do 14 polaznika
Ostalo	
Metode i oblici rada:	Metode: verbalne (metode usmenog izlaganja i dijaloška metoda), metoda demonstracije, tekstualno-ilustrativna metoda, metoda grafičkih radova, laboratorijske metode. Oblici: frontalni, rad u skupini, rad u parovima, individualni rad. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	Elementi: usvojenost sadržaja, primjena sadržaja, suradnja u nastavnom procesu <ul style="list-style-type: none"> ▪ USVOJENOST SADRŽAJA - usvojenost sadržaja predviđenih modulom usmenim provjerama, usvojenost sadržaja predviđenih modulom pisanim provjerama (zadaci objektivnog tipa), provjera usvojenosti stručne terminologije ▪ PRIMJENA SADRŽAJA - povezivanje nastavnog sadržaja s podacima dobivenim samostalnim istraživanjem, povezivanje stečenih kompetencija s primjerima iz prakse (analiza slučajeva, prezentacije, demonstracije), korelacija s ostalim obveznim i izbornim strukovnim modulima ▪ SURADNJA U NASTAVNOM PROCESU - kontinuiranost i samostalnost u izradi domaćih zadaća, seminarskih radova, projektnih zadataka, sudjelovanje u nastavnom procesu, motiviranost za rad, odnos prema drugim polaznicima, razvijanje stvaralaštva i kreativnosti, suradnja u usvajanju nastavnih sadržaja, prezentacija grupnog/timskog rada ili rada u paru. Oblici: usmeno, pisano (ZOT, nastavni listići, uradci polaznika - domaći uraci, kratka izlaganja, seminari, mentalne mape, plakati, prezentacije,...).
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv nastavnog predmeta: **STRUKOVNE VJEŽBE**

Razred: **drugi (2.)**

<p>U drugom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. sastaviti poslovnu dokumentaciju skladišnog poslovanja 2. izračunati cijenu trgovačke robe 3. provesti postupak pronalaženja poslovne ideje 4. osmisliti viziju i misiju vježbeničke tvrtke 5. formulirati poslovne ciljeve vježbeničke tvrtke 6. osmisliti vizualni identitet vježbeničke tvrtke 7. pripremiti postupak osnivanja vježbeničke tvrtke 8. provesti postupak osnivanja vježbeničke tvrtke u središnjem uredu vježbeničkih tvrtki 9. pripremiti se za selekcijski postupak zapošljavanja
<p>Razrada</p>	
<p>Nastavne cjeline</p>	<p>Razrada – Nastavne teme</p>
<p>Skladišno poslovanje</p>	<p>Pojam i zadaci skladišta Važnost ekonomičnog nabavljanja robe Proračun iskorištenosti skladišnog prostora Zalihe robe u skladištu Izračun zaliha (minimalne, maksimalne, optimalne,...) Obrtanje zaliha (Kob, Tob) Oznake na ambalaži EAN šifra Štete na robi u skladištu i njihovo sprječavanje Dokumenti skladišne operativne evidencije Ulaz robe (grubo i detaljno preuzimanje) Smještaj i čuvanje robe (sustavi skladištenja) Izlaz robe (komisioniranje i otprema) Popis robe u skladištu</p>
<p>Kalkulacija cijene u trgovini</p>	<p>Troškovi nabave trgovačke robe Elementi kalkulacije cijene u trgovini Izračun cijene robe: Jednostavna metoda kalkulacije Složena metoda kalkulacije</p>
<p>Osnivanje vježbeničke tvrtke</p>	<p>Odabir poslovne ideje (djelatnosti poslovnog subjekta) Formuliranje poslovnih ciljeva Određivanje vizije i misije Izbor asortimana Odabir naziva poslovnog subjekta (vježbeničke tvrtke) Osmišljavanje vizualnog identiteta (boja, logo, logotip) Postupak osnivanja poslovnog subjekta (hitro.hr, Trgovački sud, DZS, PU, HZMO, HZZO,...) Izbor menadžmenta (direktor/ica, članovi uprave) Dokumenti za osnivanje poslovnog subjekta Osnivanje u Središnjem uredu vježbeničkih tvrtki Priprema za selekcijski intervju (životopis i zamolba za posao) NAPOMENA: polaznici na kraju drugog razreda pišu molbu za zapošljavanje i šalju ju polaznicima trećih razreda. Temeljem tih zamolbi na početku sljedeće godine obrazovanja sudjelovat će u selekcijskom intervjuu (koji će provesti polaznici kojima su predali molbe) nakon kojeg će biti raspoređeni na radna mjesta svoje vježbeničke tvrtke.</p>
<p>Napomene:</p>	<p>Nastavni se proces 30% vremena izvodi teorijskom nastavom, a 70% služi razvijanju sposobnosti primjene usvojenih teorijskih spoznaja. Dio sadržaja dodatno se usvaja terenskom nastavom (posjet prodavaonicama, skladištima, sajmovima, institucijama: hitro.hr, Trgovački sud, DZS, PU, HZMO, HZZO,... , i sl.). U realizaciji vježbi razredni odjel dijeli se na skupine od 10 do 14</p>

	polaznika
Ostalo	
Metode i oblici rada:	<p>Metode: verbalne (metode usmenog izlaganja i dijaloška metoda), metoda demonstracije, tekstualno-ilustrativna metoda, metoda grafičkih radova, laboratorijske metode.</p> <p>Oblici frontalni, rad u skupini, rad u parovima, individualni rad.</p> <p>Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.</p>
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	<p>Elementi: kvaliteta obavljenog posla, primjena usvojenog sadržaja, dnevnik rada</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ USVOJENOST SADRŽAJA - usvojenost sadržaja predviđenih modulom usmenim provjerama, usvojenost sadržaja predviđenih modulom pisanim provjerama (zadaci objektivnog tipa), provjera usvojenosti stručne terminologije ▪ PRIMJENA SADRŽAJA - povezivanje nastavnog sadržaja s podacima dobivenim samostalnim istraživanjem, povezivanje stečenih kompetencija s primjerima iz prakse (analiza slučajeva, prezentacije, demonstracije), korelacija s ostalim obveznim i izbornim strukovnim modulima ▪ SURADNJA U NASTAVNOM PROCESU - kontinuiranost i samostalnost u izradi domaćih zadaća, seminarskih radova, projektnih zadataka, sudjelovanje u nastavnom procesu, motiviranost za rad, odnos prema drugim polaznicima, razvijanje stvaralaštva i kreativnosti, suradnja u usvajanju nastavnih sadržaja, prezentacija grupnog/timskog rada ili rada u paru. <p>Oblici: usmeno, pisano (ZOT, nastavni listići, uradci polaznika - domaći uraci, kratka izlaganja, seminari, mentalne mape, plakati, prezentacije,...).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv nastavnog predmeta: **STRUKOVNE VJEŽBE**

Razred: **treći (3.)**

<p>U trećem razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. isplanirati potrebe svakog odjela za opremom, sitnim inventarom i robom 2. primijeniti pisane poslovne komunikacije povezujući ih sa svim fazama kupoprodajnog posla 3. napraviti obračun PDV-a s pripadajućom dokumentacijom 4. izvoditi radne zadatke i procese s naglaskom na kupoprodajne aktivnosti 5. provesti aktivnosti poslovnog subjekta za sudjelovanje na sajmu 6. sastaviti natječaj za zapošljavanje
<p>Razrada</p>	
<p>Nastavne cjeline</p>	<p>Razrada – Nastavne teme</p>
<p>Vizualni identitet vježbeničke tvrtke</p>	<p>Predlaganje idejnih rješenja propagandnih konstanti (kućna boja, ime, zaštitni znak, zaglavlje poslovnog pisma) Odabir prijedloga o propagandnim konstantama (kućna boja, ime, zaštitni znak... Izrada web stranica vježbeničke tvrtke Izrada kodeksa poslovnog odijevanja (dress code) vježbeničke tvrtke Izrada PowerPoint prezentacije tvrtke Izrada promidžbenih materijala tvrtke – posjetnica, letak, katalog, brošura, čestitka, kalendar... prezentacijska mapa</p>
<p>Evidencije poslovanja</p>	<p>Evidencija dolaska na posao Evidencija i izdavanje naloga za službena putovanja Utvrđivanje ovlaštenja i odgovornosti (za unos podataka u SUVT, za odluke o nabavi, za odluke o cijenama i uvjetima prodaje, za kontrolu dokumenata...) Priprema i provođenje poslovnih sastanaka Vođenje poslovnih sastanaka - s zaposlenicima, s partnerskom tvrtkom, sa drugim vježbeničkim tvrtkama Izrada zapisnika na sastancima Prijava/odjava zaposlenika u SUVT-u Formiranje i čuvanje kadrovske dokumentacije – izrada ugovora o radu, rješenja o promjeni plaće, rješenja o godišnjem odmoru Sastavljanje početne bilance Otvaranje poslovnih knjiga</p>
<p>Priprema nabave</p>	<p>Izrada plana nabave opreme, uredskog materijala, sitnog inventara i trgovačke robe Usvajanje planova Izrada Odluke o usvajanju planova Istraživanje tržišta nabave Izrada baze podataka dobavljača Izrada prijedloga plana troškova odjela – usvajanje plana Poslovna korespondencija pomoću programa za obradu teksta Evidencija ulazne pošte – predaja pošte odjelima kojima je namijenjena Organizacija i provedba blagajničkog poslovanja – nabava za gotovinu</p>
<p>Priprema prodaje</p>	<p>Istraživanje tržišta prodaje Izrada baze podataka kupaca Određivanje marketinškog spleta Izrada kalkulacije Izrada cjenika Sastavljanje ponude Izrada plana prodaje Izrada plana prihoda Usvajanje planova Izrada odluka menadžmenta</p>

	Poslovna korespondencija pomoću programa za obradu teksta Evidencija izlazne pošte – slanje pošte poslovnim partnerima
Provedba nabave	Provedba nabave opreme, uredskog materijala, sitnog inventara i trgovačke robe Sastavljanje i slanje upita Poslovno pregovaranje Izbor najpovoljnijeg dobavljača Sastavljanje kupoprodajnog ugovora Sastavljanje narudžbe Sastavljanje požurnice Sastavljanje otklona
Provedba prodaje	Poslovno pregovaranje Sastavljanje kupoprodajnih ugovora Izvršavanje isporuka – izrada i slanje računa
Poslovi nakon nabave	Analiza izvršenja poslova nabave Evidencije ulaznih računa u financijskom knjigovodstvu Izrada naloga za plaćanje Evidencije plaćanja dobavljačima Izrada informacija o obvezama prema dobavljačima za odjel nabave
Poslovi nakon prodaje	Analiza izvršenja poslova prodaje Evidencije izlaznih računa u financijskom knjigovodstvu Obračun PDV-a i izrada prijave PDV-a Evidencije naplate potraživanja od kupaca Izrada informacija o dugovanjima kupaca za odjel prodaje
Priprema sudjelovanja na sajmu vježbeničkih tvrtki	Kreiranje i ispis obrazaca potrebnih za rad na sajmu Obavijesti poslovnim partnerima Nabava potrebnog uredskog materijala za sajam Posjet partnerskoj tvrtki radi nabave uzoraka Izrada cjenika Oblikovanje štanda
Rad na sajmu vježbeničkih tvrtki	Prezentacija rada vježbeničke tvrtke Ugovaranje poslova nabave i prodaje
Analiza sudjelovanja na sajmu	Izrada izvješća o sklopljenim ugovorima i realizaciji nabave Izrada izvješća o sklopljenim ugovorima i realizaciji prodaje Izrada prezentacije – plakata o sudjelovanju na sajmu vježbeničkih tvrtki
Utvrđivanje rezultata poslovanja	Organizacija popisa imovine Obračun plaća Utvrđivanje rezultata poslovanja Nadzor/kontrola Upravljanje kvalitetom Definiranje motivacijskih tehnika
Natječaj za zapošljavanje	Izrada plana potrebnih zaposlenika Izrada natječaja za zapošljavanje novih radnika Zaprimanje molbi za zapošljavanje NAPOMENA: polaznici trećih razreda objavljuju natječaj za zapošljavanje na kojega se javljaju polaznici drugih razreda. Temeljem tih zamolbi na početku četvrtog razreda provest će selekcijski intervju i odabir zaposlenika.
Napomene:	Nastavni se proces 25% vremena izvodi obradom novih teorijskih sadržaja radi zadovoljenja kriterija izvedbe navedenih ishoda, a 75% vremena služi za povezivanje i primjenu usvojenih teorijskih sadržaja praktičnim vježbama. U vježbeničkoj tvrtki trebaju se odvijati sve poslovne aktivnosti od nabave do prodaje, evidencija i plaćanja - tijekom izrade integralnih zadataka polaznici će raditi prema organizacijskoj strukturi tvrtke u svojim poslovnim odjelima: administracija, nabava, prodaja i marketing te financije i računovodstvo. Dio sadržaja dodatno se usvaja terenskom nastavom (posjeti partnerskoj tvrtki, sajmu vježbeničkih tvrtki, Trgovačkom sudu,

	Hrvatskoj gospodarskoj komori, Hrvatskoj obrtničkoj komori, drugim vježbeničkim tvrtkama inkubatorima i sl.). U realizaciji vježbi razredni odjel dijeli se na skupine od 10 do 14 polaznika
Ostalo	
Metode i oblici rada:	Metode: verbalne (metode usmenog izlaganja i dijaloška metoda), metoda demonstracije, tekstualno-ilustrativna metoda, metoda grafičkih radova, laboratorijske metode. Oblici: frontalni, rad u skupini, rad u parovima, individualni rad. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	Elementi: kvaliteta obavljenog posla, primjena usvojenog sadržaja, dnevnik rada <ul style="list-style-type: none"> ▪ KVALITETA OBAVLJENOG POSLA - (točnost izvršenja, ispravan redoslijed operacija, vrijeme izrade) ▪ PRIMJENA USVOJENIH ZNANJA - (poznavanje radnih zadataka, samostalnost, pronalaženje boljih rješenja, izgled rješenja, izrada proračuna, isprava i pisanih poslovnih komunikacija) ▪ DNEVNIK RADA UČENIKA (opis aktivnosti koje treba provesti za projekte u kojima polaznik/ca sudjeluje, ostvarenja i neizvršeni zadatci...). Oblici: usmeno, pisano (kratka izlaganja, prezentacije, praćenje pregovora, uradci polaznika – knjigovodstvene isprave, poslovna pisma, izračuni, izvještaji, plakati, letci, provođenje ankete među zaposlenicima).
Literatura	
Literatura za polaznika:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv nastavnog predmeta: **STRUKOVNE VJEŽBE**

Razred: **četvrti (4.)**

U četvrtom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:	<ol style="list-style-type: none"> 1. provesti selekcijski postupak zapošljavanja 2. analizirati poslovne ciljeve vježbeničke tvrtke 3. izraditi poslovni plan 4. provesti kupoprodajni proces s inozemstvom 5. analizirati financijske izvještaje Vježbeničke tvrtke 6. analizirati uspješnost rada Vježbeničke tvrtke 7. predložiti unapređenje u svim segmentima poslovanja
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Unapređenje ugleda tvrtke	<p>Raspisivanje natječaja za idejno rješenje maskote tvrtke Izrada natječaja za idejno rješenje maskote tvrtke Odabir najboljeg prijedloga za idejno rješenje maskote tvrtke Briga o publicitetu (prikupljanje informacija i izrada obavijesti za javnost) Ažuriranje web stranice vježbeničke tvrtke Organizacija proslave godišnjice osnivanja tvrtke Provedba pregovora s dobavljačima o zajedničkim promotivnim akcijama usmjerenim prema kupcima Izrada plana prezentacije robe u suradnji s dobavljačima Ugovaranje sudjelovanja dobavljača u nagrađivanju kupaca</p>
Priprema i provođenje projekta zapošljavanja	<p>Utvrđivanje ciljeva i razloga planiranja ljudskih potencijala Donošenje Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Organizacija selekcijskog intervjua – izrada i slanje poziva, plan razgovora Provođenje selekcijskog intervjua, pisanje zapisnika intervjua Rangiranje i odabir radnika, izrada rješenja NAPOMENA: polaznici četvrtih razreda su na kraju svojeg trećeg razreda zaprimili molbe polaznika drugih razreda i sada provode postupak njihovog zapošljavanja za rad u trećem razredu vježbeničke tvrtke.</p>
Evidencije poslovanja	<p>Evidencija dolaska na posao Evidencija ulazne pošte – predaja pošte odjelima kojima je namijenjena Evidencija izlazne pošte – slanje pošte poslovnim partnerima Izrada Poslovnika za održavanje sastanaka menadžmenta vježbeničke tvrtke Priprema poslovnih sastanaka Vođenje poslovnih sastanaka- sa zaposlenicima, s partnerskom tvrtkom, s drugim vježbeničkim tvrtkama Izrada zapisnika na sastancima Evidencija i izdavanje naloga za službena putovanja Prijava/odjava zaposlenika u SUVT-u Formiranje i čuvanje kadrovske dokumentacije – izrada ugovora o radu, rješenja o promjeni plaće, rješenja o godišnjem odmoru Sastavljanje početne bilance Otvaranje poslovnih knjiga Izrada Odluka menadžmenta</p>
Planiranje proširenja asortimana	<p>Izrada poslovnog plana Razvoj asortimana Istraživanja o potrebi proširenja asortimana - što kupiti, kada i koliko platiti Izrada plana – prijedloga proširenja asortimana Istraživanje inozemnog tržišta nabave Izrada plana nabave opreme, uredskog materijala, sitnog inventara i trgovačke robe s inozemnog tržišta</p>
Provedba nabave na inozemnom	<p>Provedba nabave opreme, uredskog materijala, sitnog inventara i trgovačke robe s inozemnog tržišta</p>

tržištu	Sastavljanje i slanje upita na stranom jeziku Poslovno pregovaranje na stranom jeziku Izbor najpovoljnijeg dobavljača Sastavljanje kupoprodajnog ugovora na stranom jeziku Sastavljanje narudžbe na stranom jeziku Sastavljanje požurnice na stranom jeziku Sastavljanje otklona na stranom jeziku
Planiranje prodaje na inozemnom tržištu	Organiziranje plasmana na inozemno tržište Istraživanje inozemnog tržišta Izrada plana prodaje na inozemno tržište Izrada baze podataka kupaca Određivanje marketinškog spleta Izrada promidžbenih materijala tvrtke – posjetnica, letak, katalog, brošura, čestitka, kalendar... prezentacijska mapa – na stranom jeziku Izrada PowerPoint prezentacije tvrtke na stranom jeziku Izrada kalkulacije Izrada cjenika na stranom jeziku Sastavljanje ponude na stranom jeziku
Provedba prodaje na inozemnom tržištu	Poslovno pregovaranje na stranom jeziku Sastavljanje kupoprodajnih ugovora na stranom jeziku Izvršavanje isporuke – izrada i slanje računa
Evidencija i analiza nastupa na stranom tržištu	Kontrola i analiza izvršenja poslova nabave - (učinkovitost nabave, postotak udjela popusta, udio troškova u rezultatu poslovanja) Izrada izvješća o sklopljenim ugovorima i realizaciji nabave Analiza izvršenja poslova prodaje na inozemno tržište - (ostvareni troškovi prema rezultatima prodaje; analiza utjecaja na rezultat poslovanja tvrtke) Izrada izvješća o sklopljenim ugovorima i realizaciji prodaje Evidencije ulaznih i izlaznih računa u financijskom knjigovodstvu Obračun PDV-a i izrada prijave PDV-a Izrada naloga za plaćanje Evidencije plaćanja dobavljačima Izrada informacija o obvezama prema dobavljačima za odjel nabave Evidencije naplate potraživanja od kupaca Analiza naplate potraživanja od kupaca Izrada izvoda otvorenih stavki – priprema informacija o dugovanjima kupaca za odjel prodaje
Poslovna pisma u posebnim prigodama	Poslovna korespondencija pomoću programa za obradu teksta Izrada posebne ponude Izrada čestitke Izrada pozivnice Izrada zahvale – partnerskoj tvrtki za podršku sudjelovanja na sajmu
Razvoj ljudskih potencijala	Planiranje obrazovanja Organizacija seminara o stručnom usavršavanju s ciljem unapređenja poslovanja (sudjelovanje radnika/ce simuliranjem odlaska na službeni put) Definiranje motivacijskih tehnika
Utvrđivanje rezultata poslovanja	Organizacija popisa imovine Obračun plaća Utvrđivanje rezultata poslovanja Izračun i analiza pokazatelja uspješnosti poslovanja Izrada izvještaja za menadžment Nadzor/kontrola Upravljanje kvalitetom Definiranje motivacijskih tehnika
Napomene:	Nastavni se proces 25% vremena izvodi obradom novih teorijskih sadržaja radi zadovoljenja kriterija izvedbe navedenih ishoda, a 75% vremena služi za povezivanje i primjenu usvojenih teorijskih sadržaja praktičnim vježbama. U vježbeničkoj tvrtki trebaju se odvijati sve poslovne aktivnosti od nabave do prodaje, evidencija i plaćanja - tijekom izrade integralnih

	<p>zadataka polaznici će raditi prema organizacijskoj strukturi tvrtke u svojim poslovnim odjelima: administracija, nabava, prodaja i marketing te financije i računovodstvo.</p> <p>Dio sadržaja dodatno se usvaja terenskom nastavom (posjeti partnerskoj tvrtki, sajmu vježbeničkih tvrtki, Trgovačkom sudu, Hrvatskoj gospodarskoj komori, Hrvatskoj obrtničkoj komori, drugim vježbeničkim tvrtkama inkubatorima i sl.).</p> <p>Pripremu sudjelovanja na sajmu vježbeničkih tvrtki, rad na sajmu i analizu obavljenog posla nastavnik planira i provodi u četvrtom razredu ako planira odlazak na sajam/smotru vježbeničkih tvrtki.</p> <p>U realizaciji vježbi razredni odjel dijeli se na skupine od 10 do 14 polaznika</p>
Ostalo	
Metode i oblici rada:	<p>Metode: verbalne (metode usmenog izlaganja i dijaloška metoda), metoda demonstracije, tekstualno-ilustrativna metoda, metoda grafičkih radova, laboratorijske metode.</p> <p>Oblici: frontalni, rad u skupini, rad u parovima, individualni rad.</p> <p>Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.</p>
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	<p>Elementi: kvaliteta obavljenog posla, primjena usvojenog sadržaja, dnevnik rada</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ KVALITETA OBAVLJENOG POSLA - (točnost izvršenja, ispravan redoslijed operacija, vrijeme izrade) ▪ PRIMJENA USVOJENIH ZNANJA - (poznavanje radnih zadataka, samostalnost, pronalaženje boljih rješenja, izgled rješenja, izrada proračuna, isprava i pisanih poslovnih komunikacija) ▪ DNEVNIK RADA UČENIKA (opis aktivnosti koje treba izvršiti za projekte u kojima polaznik sudjeluje, ostvarenja i neizvršeni zadatci...). <p>Oblici: usmeno, pisano (kratka izlaganja, prezentacije, praćenje pregovora, uradci polaznika – knjigovodstvene isprave, poslovna pisma, izračuni, izvještaji, plakati, letci, provođenje ankete među zaposlenicima, ocjene menadžera).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv modula:	RAČUNOVODSTVO
Popis strukovnih jedinica ishoda učenja iz standarda kvalifikacije	Računovodstveni pojmovi i instrumenti Upravljanje potraživanjima i obvezama Financijski izvještaji
Kako učiti i raditi s ovim modulom:	
Cilj modula:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kao jednog od devet osnovnih modula za stjecanje potpune kvalifikacije komercijalist/komercijalistica definiran je u uputama Standarda kvalifikacije u jedinicama, računovodstveni pojmovi i instrumenti, upravljanje potraživanjima i obvezama i financijski izvještaji.
Opis modula:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ steći osnovna znanja o temeljnim računovodstvenim kategorijama, utvrđivanju PDV-a, analitici tražbina i obveza, računovodstvu novca i zaliha sa svrhom praćenja stanja i kretanja materijala i roba u skladištu, te donošenja pravilnih odluka u pregovaranju s kupcima i dobavljačima ▪ steći znanja kojima će dobivene informacije iz sektora računovodstva svoje tvrtke primijeniti u odlukama o nabavi, prodaji i naplati
Nastavni predmeti koji se izvode u ovom modulu:	Osnove računovodstva (2. razred, 2 sata, 3 boda) Osnove računovodstva (3. razred, 2 sata, 3,5 bodova) Analiza uspješnosti poslovanja (4. razred, 2 sata, 4,5 bodova)

Nastavni predmeti po razredima i ishodima učenjaNaziv nastavnog predmeta: **OSNOVE RAČUNOVODSTVA**Razred: **drugi (2.)**

U drugom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:	<ol style="list-style-type: none"> 1. navesti pojam i zadatke računovodstva 2. identificirati temeljne računovodstvene kategorije 3. navesti pojam, vrste, sadržaj i kontrolu isprava 4. povezati isprave s poslovnim događajima 5. objasniti sadržaj i način evidencije na pojedinim vrstama konta 6. objasniti pojam i vrste platnog prometa 7. prikazati obrasce platnog prometa 8. objasniti pojam i podjelu troškova
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Osnovni pojmovi o računovodstvu	Pojam, cilj i zadatci računovodstva Suvremena funkcionalna struktura računovodstva Sustav općeprihvaćenih računovodstvenih načela Dvojno knjigovodstvo
Temeljne računovodstvene kategorije	Pojam, sastav i obilježja imovine Licencije i koncesije kao primjeri dugotrajne nematerijalne imovine Nekretnine, postrojenja i oprema kao primjeri dugotrajne materijalne imovine Dionice i obveznice kao primjeri dugotrajne financijske imovine Potraživanja od prodaje na dugoročni kredit Struktura kratkotrajne imovine Pojam i sastav bilance Pojam i vrste prihoda Pojam i vrste rashoda Pojam i podjela troškova <ul style="list-style-type: none"> ▪ Troškovi prema stupnju iskorištenja kapaciteta ▪ Troškovi prema načinu zaračunavanja u cijene učinaka ▪ Funkcionalne vrste troškova Financijski rezultat poslovanja
Računovodstveni instrumenti	Pojam, značenje i vrste računovodstvenih isprava Kontrola ispravnosti i čuvanje isprava Izrada izlaznog računa, izračun PDV-a Pojam i sadržaj knjigovodstvenog konta Podjela konta prema sadržaju Pravila evidencije na kontima prihoda i rashoda Pravila evidencije na kontima kupaca i dobavljača Pojam i vrste poslovnih knjiga Vrste analitičkih evidencija
Platni promet	Pojam i vrste platnog prometa Izrada naloga za plaćanje dugovanja dobavljaču
Napomene:	Nastavni se proces 75% vremena izvodi obradom novih teorijskih sadržaja radi zadovoljenja kriterija izvedbe navedenih ishoda, a 25% vremena služi za povezivanje i primjenu usvojenih sadržaja praktičnom primjenom u izradi knjigovodstvenih isprava.
Ostalo	
Metode i oblici rada:	Metode: verbalne (metode usmenog izlaganja i dijaloška metoda), metoda demonstracije, tekstualno-ilustrativna metoda, metoda grafičkih radova, laboratorijske metode. Oblici: frontalni, rad u skupini, rad u parovima, individualni rad. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja	Elementi: usvojenost sadržaja, primjena sadržaja, suradnja u nastavnom procesu <ul style="list-style-type: none"> ▪ USVOJENOST SADRŽAJA - usvojenost sadržaja predviđenih

polaznika:	<p>modulom usmenim provjerama, usvojenost sadržaja predviđenih modulom pisanim provjerama (zadaci objektivnog tipa), provjera usvojenosti stručne terminologije</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ PRIMJENA SADRŽAJA - povezivanje nastavnog sadržaja s podacima dobivenim iz gospodarske stvarnosti, povezivanje stečenih kompetencija s primjerima iz prakse (analiza slučajeva), korelacija s ostalim obveznim i izbornim strukovnim modulima ▪ SURADNJA U NASTAVNOM PROCESU - praćenje domaćih uradaka u radnoj mapi, kontinuiranost i samostalnost u izradi domaćih zadaća, seminarskih radova, projektnih zadataka, odnos prema radu i odnos prema drugim polaznicima, motiviranost za predmet, razvijanje stvaralaštva i kreativnosti, suradnja u usvajanju nastavnih sadržaja, prezentacija grupnog/timskog rada ili rada u paru. <p>Oblici: usmeno, pisano (ZOT, nastavni listići, uradci polaznika - domaći uraci, kratka izlaganja, seminari, mentalne mape, plakati, prezentacije,...).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv nastavnog predmeta: **OSNOVE RAČUNOVODSTVA**

Razred: **treći (3.)**

<p>U trećem razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. izraziti organizaciju i poslove blagajne 2. ispisati blagajničke isprave 3. komentirati promjene potraživanja u glavnoj knjizi i u analitičkom knjigovodstvu 4. komentirati promjene obveza u osnovnim i u pomoćnim poslovnim knjigama 5. povezati ostvarene prihode s potraživanjima 6. povezati nastanak troškova poslovanja sa stvaranjem obveza 7. analizirati prosječno vrijeme naplate potraživanja 8. procijeniti kreditnu sposobnost kupca 9. analizirati promjenu obujma prodaje pod utjecajem promjene razdoblja plaćanja
<p>Razrada</p>	
<p>Nastavne cjeline</p>	<p>Razrada – Nastavne teme</p>
<p>Blagajničko poslovanje</p>	<p>Organizacija blagajničkog poslovanja Primanje i izdavanje gotovog novca u blagajni – izrada blagajničke uplatnice, blagajničke isplatnice, naloga za plaćanje</p>
<p>Kratkoročna potraživanja</p>	<p>Pojam i vrste kratkoročnih potraživanja Potraživanja od zaposlenih za nabavu u gotovini Potraživanja od zaposlenih za putni predujam – putni nalog i obračun troškova službenog puta Potraživanja od kupaca – utjecaj na rezultat poslovanja (uvjeti priznavanja prihoda od prodaje)</p>
<p>Upravljanje potraživanjima od kupaca</p>	<p>Povezanost sintetičke i analitičke evidencije kupaca Nastanak i povećanje potraživanja od kupaca Napлата potraživanja od kupaca Knjižne obavijesti u poslovanju s kupcima Analiza iskazanog prometa i stanja na računu kupaca Značenje izvoda otvorenih stavaka kupaca Kreditna analiza kupca – procjena boniteta Određivanje uvjeta za pojedinog kupca Razvrstavanje kupaca prema njihovom udjelu u ukupnim potraživanjima Mehanizmi za ubrzanje naplate (opomene, instrumenti osiguranja, utuživanje neplatiša) Utjecaj nenaplativih potraživanja na rezultat poslovanja Troškovi upravljanja potraživanjima</p>
<p>Kratkoročne obveze</p>	<p>Pojam i vrste kratkoročnih obveza Nastanak i povećanje obveza prema dobavljačima Smanjenje obveza prema dobavljačima Usklađivanje analitičke i sintetičke evidencije dobavljača Analiza iskazanog prometa i stanja na računu dobavljača Primanje predujmova kod ugovaranja prodaje Povezanost nabave i prodaje u izradi prijave PDV-a</p>
<p>Troškovi poslovanja</p>	<p>Troškovi usluga kao posljedica povećanja obveza Troškovi amortizacije – linearna metoda obračuna Sastav plaće – struktura financijske obveze za plaće Troškovi uključeni u zalihe gotovih proizvoda</p>
<p>Napomene:</p>	<p>Nastavni se proces 75% vremena izvodi obradom novih teorijskih sadržaja radi zadovoljenja kriterija izvedbe navedenih ishoda, a 25% vremena služi za povezivanje i primjenu usvojenih sadržaja praktičnom primjenom u izradi knjigovodstvenih isprava.</p>
<p>Ostalo</p>	
<p>Metode i oblici rada:</p>	<p>Metode: verbalne (metode usmenog izlaganja i dijaloška metoda), metoda demonstracije, tekstualno-ilustrativna metoda, metoda</p>

	<p>grafičkih radova, laboratorijske metode.</p> <p>Oblici: frontalni, rad u skupini, rad u parovima, individualni rad.</p> <p>Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.</p>
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	<p>Elementi: usvojenost sadržaja, primjena sadržaja, suradnja u nastavnom procesu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ USVOJENOST SADRŽAJA - usvojenost sadržaja predviđenih modulom usmenim provjerama, usvojenost sadržaja predviđenih modulom pisanim provjerama (zadaci objektivnog tipa), provjera usvojenosti stručne terminologije ▪ PRIMJENA SADRŽAJA - povezivanje nastavnog sadržaja s podacima dobivenim iz gospodarske stvarnosti, povezivanje stečenih kompetencija s primjerima iz prakse (analiza slučajeva), korelacija s ostalim obveznim i izbornim strukovnim modulima ▪ SURADNJA U NASTAVNOM PROCESU - praćenje domaćih uradaka u radnoj mapi, kontinuiranost i samostalnost u izradi domaćih zadataka, seminarskih radova, projektnih zadataka, odnos prema radu i odnos prema drugim polaznicima, motiviranost za predmet, razvijanje stvaralaštva i kreativnosti, suradnja u usvajanju nastavnih sadržaja, prezentacija grupnog/timskog rada ili rada u paru. <p>Oblici: usmeno, pisano (ZOT, nastavni listići, uradci polaznika - domaći uraci, kratka izlaganja, seminari, mentalne mape, plakati, prezentacije,...).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv nastavnog predmeta: **ANALIZA USPJEŠNOSTI**

Razred: **četvrti (4.)**

<p>U četvrtom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. navesti vrste financijskih izvještaja 2. usporediti sadržaje financijskih izvještaja 3. identificirati izvore financiranja kao bilančne pozicije 4. izračunati temeljne pokazatelje uspješnosti poslovanja 5. komentirati račun dobiti i gubitka te izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti 6. komentirati bilancu 7. komentirati novčani tijek 8. prikazati uporabu obračunskih oblika plaćanja
<p>Razrada</p>	
<p>Nastavne cjeline</p>	<p>Razrada – Nastavne teme</p>
<p>Financijski izvještaji</p>	<p>Financijski izvještaji malih i srednjih poduzetnika Financijski izvještaji velikih poduzetnika</p>
<p>Izvori financiranja kao bilančna pozicija</p>	<p>Izvori financiranja prema vlasništvu Podjela financiranja prema vremenu trajanja posudbe Izvori financiranje prema namjeni</p>
<p>Povezanost bilance i računa dobiti i gubitka</p>	<p>Utjecaj promjena imovine na prihode i rashode Utjecaj promjena obveza na prihode i rashode Utjecaj rezultata poslovanja na izvore imovine</p>
<p>Analiza financijskih izvještaja</p>	<p>Horizontalna analiza financijskih izvještaja Vertikalna analiza financijskih izvještaja Analiza financijskih izvještaja pomoću pokazatelja likvidnosti Analiza financijskih izvještaja pomoću pokazatelja zaduženosti Analiza financijskih izvještaja pomoću pokazatelja aktivnosti Analiza financijskih izvještaja pomoću pokazatelja ekonomičnosti Analiza financijskih izvještaja pomoću pokazatelja profitabilnosti Analiza financijskih izvještaja pomoću pokazatelja investiranja Dinamičke metode za ocjenu učinkovitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ metoda čiste sadašnje vrijednosti ▪ metoda interne stope profitabilnosti ▪ metoda razdoblja povrata ▪ točka pokrića
<p>Napomene:</p>	<p>Nastavni se proces 75% vremena izvodi obradom novih teorijskih sadržaja radi zadovoljenja kriterija izvedbe navedenih ishoda, a 25% vremena služi za povezivanje i primjenu usvojenih sadržaja praktičnom primjenom u izradi knjigovodstvenih isprava.</p>
<p>Ostalo</p>	
<p>Metode i oblici rada:</p>	<p>Metode: verbalne (metode usmenog izlaganja i dijaloška metoda), metoda demonstracije, tekstualno-ilustrativna metoda, metoda grafičkih radova, laboratorijske metode. Oblici: frontalni, rad u skupini, rad u parovima, individualni rad. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.</p>
<p>Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:</p>	<p>Elementi: usvojenost sadržaja, primjena sadržaja, suradnja u nastavnom procesu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ USVOJENOST SADRŽAJA - usvojenost sadržaja predviđenih modulom usmenim provjerama, usvojenost sadržaja predviđenih modulom pisanim provjerama (zadaci objektivnog tipa), provjera usvojenosti stručne terminologije ▪ PRIMJENA SADRŽAJA - povezivanje nastavnog sadržaja s podacima dobivenim iz gospodarske stvarnosti, povezivanje stečenih kompetencija s primjerima iz prakse (analiza slučajeva), korelacija s ostalim obveznim i izbornim strukovnim modulima

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SURADNJA U NASTAVNOM PROCESU - praćenje domaćih uradaka u radnoj mapi, kontinuiranost i samostalnost u izradi domaćih zadataka, seminarskih radova, projektnih zadataka, odnos prema radu i odnos prema drugim polaznicima, motiviranost za predmet, razvijanje stvaralaštva i kreativnosti, suradnja u usvajanju nastavnih sadržaja, prezentacija grupnog/timskog rada ili rada u paru. <p>Oblici: usmeno, pisano (ZOT, nastavni listići, uradci polaznika - domaći uraci, kratka izlaganja, seminari, mentalne mape, plakati, prezentacije,...).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv modula	KOMUNIKACIJA U POSLOVNOM OKRUŽENJU
Popis strukovnih jedinica ishoda učenja iz standarda kvalifikacije	Usmeno poslovno komuniciranje Pisano poslovno komuniciranje
Kako učiti i raditi s ovim modulom:	
Cilj modula:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kao jednog od deset osnovnih modula za stjecanje potpune kvalifikacije komercijalist, definiran je u uputama Standarda kvalifikacije u jedinicama usmeno poslovno komuniciranje i pisano poslovno komuniciranje.
Opis modula:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ steći vještinu poslovnog komuniciranja ▪ vježbati prodajni stil, poslovni rječnik ▪ razviti osobni stil u prodaji i komunikaciji ▪ razviti sposobnost poslovnog komuniciranja ▪ istaknuti važnost uspješnog posredovanja informacija u usmenom i pisanom obliku ▪ upoznati formalnu sadržajnu i zakonsku stranu poslovne dokumentacije ▪ razviti vještinu i tehniku komuniciranja s posebnim naglaskom na prodaju komunikaciju, stručnu terminologiju, pravila uljudbenog poslovnog komuniciranja koji su nužni za uspješno odvijanje poslovne aktivnosti
Nastavni predmeti koji se izvode u ovom modulu:	Poslovna komunikacija (1. razred, 2 sata, 4,5 bodova) Poslovna komunikacija (2. razred, 2 sata, 3,5 bodova)

Nastavni predmeti po razredima i ishodima učenjaNaziv nastavnog predmeta: **POSLOVNA KOMUNIKACIJA**Razred: **prvi (1.)**

U prvom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:	<ol style="list-style-type: none"> 1. objasniti osnovne pojmove u komunikacijskom procesu 2. povezati osnovna obilježja kulture i komunikacije 3. razmotriti specifične oblike usmene komunikacije u poslovanju 4. objasniti mogućnosti primjene neverbalne komunikacije u poslovanju 5. izvesti uspješnu govornu prezentaciju 6. prepoznati važnost internog i eksternog poslovnog pregovaranja 7. prepoznati kulturološke razlike u poslovanju
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Uvod u komunikaciju	Pojam komunikacije i poslovnog komuniciranja Proces komuniciranja Vrste komunikacija: Usmena, pisana i neverbalna
Kultura i komunikacija	Kultura kao kontekst komunikacije Jezik – temelj kulture i komunikacije
Usmena komunikacija	Pojam govora i govorništva (retorike) Poslovni razgovor Monolog Posebne govorne vrste Konvencionalan govor Govorna izražajna sredstva Kompozicija govora Organizacija govorne poruke Logika u govoru Argumentiranje –dokazivanje Telefonska prezentacija i prodaja
Neverbalna komunikacija	Pojam i važnost neverbalne komunikacije Uloge i značenja neverbalnog znakovlja Paralingvističko znakovlje Kinetičko znakovlje (pokreti, geste, položaj tijela, rukovanje, izraz lica/mimika, kontakt očima, dodir) Proksemičko znakovlje (udaljenost u prostoru, razmak između sugovornika, vanjski izgled/styling, odjeća, obuća, šminka, boje, mirisi) Znakovi nadmoći i nesigurnosti Neverbalna komunikacija organizacije
Govorna prezentacija	Pojam prezentacije Vrste prezentacija i prosuđivanje slušatelja Planiranje prezentacije (tema, cilj, stil, trajanje, vizualna pomagala) Dijelovi prezentacije (uvod, razrada teme, zaključak) Čimbenici uspješnog govora: izbor riječi, glasnoća, tempo, dubina glasa, geste Odnos sa slušateljima i humor Neugodne situacije i teška pitanja tijekom/nakon prezentacije
Tehnika poslovnog pregovaranja	Pojam poslovnog pregovaranja Strategije poslovnog pregovaranja Načini poslovnog pregovaranja Procedura poslovnog pregovaranja Taktike poslovnog pregovaranja Interno pregovaranje Eksterno pregovaranje
Interkulturalna komunikacija	Pojam i važnost poznavanja kulturoloških razlika u poslovnoj komunikaciji Kulturološke razlike u međunarodnom poslovnom komuniciranju

Poslovni bonton	Pojam i važnost poslovnog bontona u poslovnim komunikacijama Razine poslovnog bontona (predstavljanje, upoznavanje, komuniciranje i uredsko poslovanje) Norme ponašanja
Napomene:	Nastavni se proces 70% vremena izvodi praktično radi zadovoljenja kriterija izvedbe navedenog ishoda, a 30% služi za povezivanje usvojenih sadržaja s teorijskim spoznajama i praktičnom primjenom. Dio sadržaja dodatno se usvaja terenskom nastavom (posjet poslovnom subjektu - ovisno o mogućnostima školskog okruženja).
Ostalo	
Metode i oblici rada:	Metode: verbalne (metode usmenog izlaganja i dijaloška metoda), metoda demonstracije, tekstualno-ilustrativna metoda, metoda grafičkih radova, laboratorijske metode. Oblici: frontalni, rad u skupini, rad u parovima, individualni rad. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	Elementi: usvojenost sadržaja, primjena sadržaja, suradnja u nastavnom procesu <ul style="list-style-type: none"> ▪ USVOJENOST SADRŽAJA - usvojenost sadržaja predviđenih modulom usmenim provjerama, usvojenost sadržaja predviđenih modulom pisanim provjerama (zadaci objektivnog tipa), provjera usvojenosti stručne terminologije ▪ PRIMJENA SADRŽAJA - povezivanje nastavnog sadržaja s podacima dobivenim samostalnim istraživanjem, povezivanje stečenih kompetencija s primjerima iz prakse (analiza slučajeva, prezentacije, demonstracije), korelacija s ostalim obveznim i izbornim strukovnim modulima ▪ SURADNJA U NASTAVNOM PROCESU - praćenje domaćih uradaka, kontinuiranost i samostalnost u izradi domaćih zadataka, seminarskih radova, projektnih zadataka, odnos prema radu i odnos prema drugim polaznicima, motiviranost za predmet, razvijanje stvaralaštva i kreativnosti, suradnja u usvajanju nastavnih sadržaja, prezentacija grupnog/timskog rada ili rada u paru. Oblici: usmeno, pisano (ZOT, nastavni listići, uradci polaznika - domaći uraci, kratka izlaganja, seminari, mentalne mape, plakati, prezentacije,...).
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv nastavnog predmeta: **POSLOVNA KOMUNIKACIJA**

Razred: **drugi (2.)**

U drugom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:	<ol style="list-style-type: none"> 1. opisati pojam, podjelu i ulogu poslovne komunikacije 2. objasniti osnovne pojmove, modele i vrste pisane poslovne komunikacije 3. primijeniti opća načela strukture, standarde i načine oblikovanja poslovne komunikacije/dopisa 4. izraditi dokumente povezane sa zapošljavanjem 5. koristiti pisane poslovne komunikacije povezujući ih sa svim fazama kupoprodajnog posla
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Poslovna komunikacija	Pojam i uloga poslovnih komunikacija Komunikacije prema načinu izražavanja Komunikacije prema blizini sudionika Komunikacija prema broju sudionika Komunikacija prema obliku, nastanku i namjeni Komunikacijski tijek u poslovnoj organizaciji Tradicionalne i elektroničke poslovne komunikacije
Pisana poslovna komunikacija	Pojam, cilj i zadaće pisane poslovne komunikacije Vrste pisane poslovne komunikacije: memorandum, telefaks, elektronička pošta, web komunikacije, chat, blog, poslovna pisma Oblikovanje sadržaja pisane poslovne komunikacije
Oblikovanje poslovnih pisama	Oblikovanje strukture pisane poslovne komunikacije Standardi za strukturu pisane poslovne komunikacije: (bitni dijelovi poslovnog pisma, sporedni dijelovi poslovnog pisma) Standardi za oblikovanje pisane poslovne komunikacije: standardni oblici (puni blok-oblik, običan blok oblik, kombinirani oblik s proredom), atraktivni oblici
Dokumentacija povezana sa zapošljavanjem	Natječaj (oglas) za posao Ponuda za posao Životopis
Pisane poslovne komunikacije u kupopro-dajnom poslu	Pisane poslovne komunikacije u etapi inicijative kupoprodajnog posla (upit, ponuda) Pisane poslovne komunikacije pri sklapanju kupoprodajnog posla (narudžba, potvrda o primitku narudžbe) Pisane poslovne komunikacije pri sastavljanju ugovora o prodaji Pisane poslovne komunikacije pri realizaciji posla (otpremnica, dostavnica, skladišna primka, račun, obavijest o otpremi robe) Pisane poslovne komunikacije koje se javljaju kod teškoća u poslovanju (otklon, požurnica, opoziv, reklamacija, komisijski zapisnik, nagodba- rješavanje nesporazuma, obavijest o knjiženju, opomena , odgovor na opomenu, dopis o suglasnosti salda)
Napomene:	Nastavni se proces 70% vremena izvodi obradom novih teorijskih sadržaja radi zadovoljenja kriterija izvedbe navedenih ishoda, a 30% vremena služi za povezivanje i primjenu usvojenih teorijskih sadržaja putem vježbama. Dio sadržaja dodatno se usvaja terenskom nastavom (posjet poslovnom subjektu - ovisno o mogućnostima školskog okruženja).
Ostalo	
Metode i oblici rada:	Metode: verbalne (metode usmenog izlaganja i dijaloška metoda), metoda demonstracije, tekstualno-ilustrativna metoda, metoda grafičkih radova, laboratorijske metode. Oblici: frontalni, rad u skupini, rad u parovima, individualni rad. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.
Elementi i oblici	Elementi: usvojenost sadržaja, primjena sadržaja, suradnja u

<p>praćenja i vrjednovanja polaznika:</p>	<p>nastavnom procesu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ USVOJENOST SADRŽAJA - usvojenost sadržaja predviđenih modulom usmenim provjerama, usvojenost sadržaja predviđenih modulom pisanim provjerama (zadaci objektivnog tipa), provjera usvojenosti stručne terminologije ▪ PRIMJENA SADRŽAJA - povezivanje nastavnog sadržaja s podacima dobivenim samostalnim istraživanjem, povezivanje stečenih kompetencija s primjerima iz prakse (analiza slučajeva, prezentacije, demonstracije), korelacija s ostalim obveznim i izbornim strukovnim modulima ▪ SURADNJA U NASTAVNOM PROCESU - praćenje domaćih uradaka, kontinuiranost i samostalnost u izradi domaćih zadataka, seminarskih radova, projektnih zadataka, odnos prema radu i odnos prema drugim polaznicima, motiviranost za predmet, razvijanje stvaralaštva i kreativnosti, suradnja u usvajanju nastavnih sadržaja, prezentacija grupnog/timskog rada ili rada u paru. <p>Oblici: usmeno, pisano (ZOT, nastavni listići, uradci polaznika - domaći uraci, kratka izlaganja, seminari, mentalne mape, plakati, prezentacije,...).</p>
<p>Literatura</p>	
<p>Literatura za polaznike:</p>	<p>Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.</p>

Naziv modula	POSLOVANJE U MARKETINŠKOM OKRUŽENJU
Popis strukovnih jedinica ishoda učenja iz standarda kvalifikacije	Trgovina u marketinškom okruženja Marketinški splet
Kako učiti i raditi s ovim modulom:	
Cilj modula:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kao jednog od devet osnovnih modula za stjecanje potpune kvalifikacije komercijalist definiran je u uputama Standarda kvalifikacije u jedinicama, trgovina u sklopu marketinškog okruženja i marketinški splet.
Opis modula:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ razmišljati sukladno modernim tendencijama tržišta, uvažavajući konkurenciju ▪ prilagoditi elemente procesa prodaje kupcu-potrošaču ▪ vježbati će segmentiranje i istraživanje tržišta radi poboljšanja prodaje ▪ provoditi aktivnosti pospješivanja prodaje ▪ utjecati na ponašanje potrošača promatranjem, istraživanjem i komuniciranjem s potrošačima ▪ stvoriti lojalnog potrošača
Nastavni predmeti koji se izvode u ovom modulu:	Marketing (3. razred, 2 sata, 4,5 bodova) Marketing (4. razred, 2 sata, 4,5 bodova)

Nastavni predmeti po razredima i ishodima učenja

Naziv nastavnog predmeta: **MARKETING**

Razred: **treći (3.)**

U trećem razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:	<ol style="list-style-type: none">1. objasniti marketinšku koncepciju tržišnog poslovanja2. razlikovati proizvod i uslugu kao predmet marketinga3. povezati prodaju i distribuciju robe4. oblikovati politiku cijena s obzirom na potrošača5. objasniti odabir kanala distribucije ovisno o vrsti robe6. primijeniti politiku promocijskih aktivnosti
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Marketinška koncepcija poslovanja	Pojam i zadaće marketinga Razvoj poslovne orijentacije Marketinški proces Marketing u trgovini
Funkcije marketinga (marketinški splet)	Pojam i značaj funkcija marketinga Marketinški splet 4P i 4C Marketinški splet 6P
Proizvod/ usluga	Proizvod/usluga kao funkcija marketinga Razvoj proizvoda/usluge Životni ciklus proizvoda/usluge Politika asortimana u trgovini
Cijena	Cijena kao funkcija marketinga Pristup oblikovanju politike cijena Diferenciranje cijena i popusti Politika cijena u trgovini
Distribucija	Distribucija kao funkcija marketinga Distribucijski/prodajni putovi Distribucijski/prodajni kanali Politika distribucije u trgovini
Promocija	Promocija kao funkcija marketinga Promocijski splet Politika promocije u trgovini
Promocijske aktivnosti	Osobna prodaja Unapređivanje (pospješivanje) prodaje Ekonomska propaganda (oglašavanje) Gospodarski publicitet Odnosi s javnošću Pružanje usluga potrošačima (servis) Oblikovanje (dizajn) Pakiranje i ambalaža Propagandne konstante Usmena promocija
Napomene:	Nastavni se proces 75% vremena izvodi obradom novih teorijskih sadržaja radi zadovoljenja kriterija izvedbe navedenih ishoda, a 25% vremena služi za povezivanje i primjenu usvojenih teorijskih sadržaja vježbama. Dio sadržaja dodatno se usvaja terenskom nastavom (posjet poslovnom subjektu/marketinškoj agenciji/sajmu - ovisno o geografskom položaju škole).
Ostalo	
Metode i oblici rada:	Metode: verbalne (metode usmenog izlaganja i dijaloška metoda), metoda demonstracije, tekstualno-ilustrativna metoda, metoda grafičkih radova, laboratorijske metode. Oblici: frontalni, rad u skupini, rad u parovima, individualni rad. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.

<p>Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:</p>	<p>Elementi: usvojenost sadržaja, primjena sadržaja, suradnja u nastavnom procesu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ USVOJENOST SADRŽAJA - usvojenost sadržaja predviđenih modulom usmenim provjerama, usvojenost sadržaja predviđenih modulom pisanim provjerama (zadaci objektivnog tipa), provjera usvojenosti stručne terminologije ▪ PRIMJENA SADRŽAJA - povezivanje nastavnog sadržaja s podacima dobivenim samostalnim istraživanjem, povezivanje stečenih kompetencija s primjerima iz prakse (analiza slučajeva, prezentacije, demonstracije), korelacija s ostalim obveznim i izbornim strukovnim modulima ▪ SURADNJA U NASTAVNOM PROCESU - praćenje domaćih uradaka u radnoj mapi, kontinuiranost i samostalnost u izradi domaćih zadaća, seminarskih radova, projektnih zadataka, odnos prema radu i odnos prema drugim polaznicima, motiviranost za predmet, razvijanje stvaralaštva i kreativnosti, suradnja u usvajanju nastavnih sadržaja, prezentacija grupnog/timskog rada ili rada u paru. <p>Oblici: usmeno, pisano (ZOT, nastavni listići, uradci polaznika - domaći uraci, kratka izlaganja, seminari, mentalne mape, plakati, prezentacije,...).</p>
<p>Literatura</p>	
<p>Literatura za polaznike:</p>	<p>Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.</p>

Naziv nastavnog predmeta: **MARKETING**

Razred: **četvrti (4.)**

U četvrtom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:	<ol style="list-style-type: none"> 1. protumačiti mikro okruženje marketinga 2. protumačiti makro okruženje marketinga 3. istražiti potrebe kupaca i ponudu konkurencije 4. opisati čimbenike koji utječu na ponašanja potrošača 5. objasniti faze procesa donošenja odluke o kupnji 6. izvesti segmentaciju tržišta prema različitim kriterijima 7. izraditi marketinški plan na primjeru proizvoda ili usluge 8. opisati vrste i značaj kontrole marketinga
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Marketinško okruženje	Pojam i vrste marketinškog okruženja Mikro-okruženje Makro-okruženje
Istraživanje tržišta	Pojam i značaj istraživanja tržišta Proces istraživanja tržišta Metode istraživanja tržišta Specifičnosti istraživanja tržišta u trgovini Marketinški informacijski sustav
Ponašanje kupaca i potrošača	Pojam i značajke kupca/potrošača Čimbenici ponašanja kupca/potrošača Kulturni čimbenici Društveni čimbenici Psihološki čimbenici Osobni čimbenici Proces donošenja odluka o kupnji Pojam i značaj zaštite potrošača
Segmentacija tržišta	Pojam i značaj segmentacije tržišta Segmentirani marketing Kriteriji segmentacije tržišta Struktura potrošača
Strategija marketinga	Pojam i značaj strategije marketinga Vrste marketinških strategija Izbor marketinške strategije
Planiranje marketinga	Pojam i značaj planiranja marketinga Vrste planova marketinga Izrada plana marketinga
Kontrola marketinga	Pojam i značaj kontrole marketinga Provedba kontrole marketinga
Suvremeni marketing	Elektronski marketing Klaster marketing Ekološki marketing Guerilla marketing
Napomene:	Nastavni se proces 75% vremena izvodi obradom novih teorijskih sadržaja radi zadovoljenja kriterija izvedbe navedenih ishoda, a 25% vremena služi za povezivanje i primjenu usvojenih teorijskih sadržaja vježbama. Dio sadržaja dodatno se usvaja terenskom nastavom (posjet poslovnom subjektu/marketinškoj agenciji/sajmu - ovisno o geografskom položaju škole).
Ostalo	
Metode i oblici rada:	Metode: verbalne (metode usmenog izlaganja i dijaloška metoda), metoda demonstracije, tekstualno-ilustrativna metoda, metoda grafičkih radova, laboratorijske metode. Oblici: frontalni, rad u skupini, rad u parovima, individualni rad. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te

	materijalnim i drugim uvjetima.
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	<p>Elementi: usvojenost sadržaja, primjena sadržaja, suradnja u nastavnom procesu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ USVOJENOST SADRŽAJA - usvojenost sadržaja predviđenih modulom usmenim provjerama, usvojenost sadržaja predviđenih modulom pisanim provjerama (zadaci objektivnog tipa), provjera usvojenosti stručne terminologije ▪ PRIMJENA SADRŽAJA - povezivanje nastavnog sadržaja s podacima dobivenim samostalnim istraživanjem, povezivanje stečenih kompetencija s primjerima iz prakse (analiza slučajeva, prezentacije, demonstracije), korelacija s ostalim obveznim i izbornim strukovnim modulima ▪ SURADNJA U NASTAVNOM PROCESU - praćenje domaćih uradaka u radnoj mapi, kontinuiranost i samostalnost u izradi domaćih zadataka, seminarskih radova, projektnih zadataka, odnos prema radu i odnos prema drugim polaznicima, motiviranost za predmet, razvijanje stvaralaštva i kreativnosti, suradnja u usvajanju nastavnih sadržaja, prezentacija grupnog/timskog rada ili rada u paru. <p>Oblici: usmeno, pisano (ZOT, nastavni listići, uradci polaznika - domaći uraci, kratka izlaganja, seminari, mentalne mape, plakati, prezentacije,...).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv modula	STATISTIKA
Popis strukovnih jedinica ishoda učenja iz standarda kvalifikacije	Prikupljanje i obrada statističkih podataka Analiza i interpretacija informacija
Kako učiti i raditi s ovim modulom:	
Cilj modula:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kao jednog od devet osnovnih modula za stjecanje potpune kvalifikacije komercijalist/komercijalistica definiran je u uputama Standarda kvalifikacije u jedinicama prikupljanje i obrada statističkih podataka i analiza i interpretacija informacija
Opis modula:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ primijeniti osnovne statističke metode u prikupljanju, uređivanju i prikazivanju podataka relevantnih za poslovanje poslovnog subjekta ▪ izračunati, prikazati i primijeniti statičke veličine ▪ usvojiti vještine grafičkog prikazivanja podataka i odnosa među pojavama ▪ steći vještinu uspješne analize poslovnog događaja ▪ logički zaključivati i interpretirati dobivene informacije kao temelj svake poslovne odluke
Nastavni predmet koji se izvodi u ovom modulu:	Osnove statistike (4. razred, 2 sata, 4 boda)

Nastavni predmeti po razredima i ishodima učenjaNaziv nastavnog predmeta: **OSNOVE STATISTIKE**Razred: **četvrti (4.)**

U četvrtom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:	<ol style="list-style-type: none"> 1. objasniti zadaću i predmet proučavanja statistike 2. izraditi plan prikupljanja statističkih podataka 3. obraditi računalom statistički niz 4. izraziti tabelarno uređene statističke podatke 5. grafički ilustrirati tabelarne statističke podatke 6. izračunati srednje vrijednosti statističkih nizova 7. usporediti grafički ilustrirane podatke 8. računski i grafički analizirati vremenske nizove 9. ispitati odnose među promatranim pojavama 10. sažeti dobivene statističke podatke u poslovno izvješće
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Uvod u statistiku	Pojam i predmet statistike Podjela statistike Statistički podaci Plan prikupljanja statističkih podataka Računalno-programaska potpora za statističku analizu
Uređivanje i prikazivanje podataka	Formiranje statističkih nizova Tabelarno prikazivanje statističkih podataka <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jednostavna statistička tabela ▪ Složena statistička tabela ▪ Kombinirana statistička tabela Grafičko prikazivanje statističkih podataka <ul style="list-style-type: none"> ▪ Linijski grafikoni ▪ Površinski grafikoni ▪ Strukturni krug ▪ Kartogrami Uređivanje i prikazivanje statističkih podataka pomoću računalno-programске potpore
Računska obrada statističkih nizova	Relativni brojevi <ul style="list-style-type: none"> ▪ Postoci ▪ Statistički koeficijenti Srednje vrijednosti <ul style="list-style-type: none"> ▪ Aritmetička sredina ▪ Geometrijska sredina ▪ Mod ▪ Medijan Računska obrada statističkih nizova pomoću računalno-programске potpore
Računska obrada vremenskih nizova	Pojam i vrste vremenskih nizova Bazni indeksi Verižni indeksi Individualni indeksi Skupni indeksi <ul style="list-style-type: none"> ▪ Skupni indeks cijena ▪ Skupni indeks količina ▪ Skupni indeks vrijednosti Model linearnog trenda Računska obrada vremenskih nizova pomoću računalno-programске potpore
Analiza odnosa među pojavama	Pojam i zadaća korelacijske analize Jednostavna linearna regresija Koeficijent linearne regresije

	Koeficijent korelacije ranga (spearman) Analiza odnosa među pojavama pomoću računalno-programске potpore
Napomene:	Nastavni se proces 70% vremena izvodi obradom novih teorijskih sadržaja radi zadovoljenja kriterija izvedbe navedenih ishoda, a 30% vremena služi za povezivanje i primjenu usvojenih teorijskih sadržaja pomoću vježbi crtanja i izračuna odnosno pomoću osobnog računala s odgovarajućom računalno-programskom potporom za statistiku.
Ostalo	
Metode i oblici rada:	Metode: verbalne (metode usmenog izlaganja i dijaloška metoda), metoda demonstracije, tekstualno-ilustrativna metoda, metoda grafičkih radova, laboratorijske metode. Oblici: frontalni, rad u skupini, rad u parovima, individualni rad. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	Elementi: usvojenost sadržaja, primjena sadržaja, suradnja u nastavnom procesu <ul style="list-style-type: none"> ▪ USVOJENOST SADRŽAJA - usvojenost sadržaja predviđenih modulom usmenim provjerama, usvojenost sadržaja predviđenih modulom pisanim provjerama (zadaci izračuna i crtanja), provjera usvojenosti stručne terminologije ▪ PRIMJENA SADRŽAJA - povezivanje nastavnog sadržaja s podacima dobivenim samostalnim istraživanjem, povezivanje stečenih kompetencija s primjerima iz prakse (analiza slučajeva, prezentacije, demonstracije), korelacija s ostalim obveznim i izbornim strukovnim modulima ▪ SURADNJA U NASTAVNOM PROCESU - praćenje domaćih uradaka u radnoj mapi, kontinuiranost i samostalnost u izradi domaćih zadataka, seminarskih radova, projektnih zadataka, odnos prema radu i odnos prema drugim polaznicima, motiviranost za predmet, razvijanje stvaralaštva i kreativnosti, suradnja u usvajanju nastavnih sadržaja, prezentacija grupnog/timskog rada ili rada u paru. Oblici: usmeno, pisano (ZOT, nastavni listići, uradci polaznika - domaći uraci, kratka izlaganja, seminari, mentalne mape, plakati, prezentacije,...).
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv modula	LOGISTIKA I POSLOVANJE S INOZEMSTVOM
Popis strukovnih jedinica ishoda učenja iz standarda kvalifikacije	Transport, špedicija i osiguranje Uvozno i izvozno poslovanje
Kako učiti i raditi s ovim modulom:	
Cilj modula:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kao jednog od devet osnovnih modula za stjecanje potpune kvalifikacije komercijalist/komercijalistica definiran je u uputama Standarda kvalifikacije u jedinicama transport, špedicija i osiguranje i uvozno i izvozno poslovanje
Opis modula:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ identificirati poslove u vanjskoj trgovini ▪ razlikovati postupke pri provođenju uvoznog i izvoznog posla ▪ prepoznati specifičnosti vanjskotrgovinskog poslovanja povezanog s rizikom nabave i prodaje, instrumentima plaćanja i poslovne dokumentacije ▪ izdvojiti optimalan način transporta robe namijenjene uvozu ili izvozu ▪ odabrati odgovarajuću vrstu osiguranja sukladno zadanim uvjetima ▪ predvidjeti tijek kretanja robe ▪ povezati špeditersku dokumentaciju s odgovarajućim vanjskotrgovinskim poslom.
Nastavni predmeti koji se izvode u ovom modulu:	Poslovna logistika (3. razred, 2 sata, 4,5 bodova) Vanjskotrgovinsko poslovanje (3. razred, 2 sata, 4 boda) Vanjskotrgovinsko poslovanje (4. razred, 2 sata, 4 boda)

Nastavni predmeti po razredima i ishodima učenjaNaziv nastavnog predmeta: **POSLOVNA LOGISTIKA**Razred: **treći (3.)**

U trećem razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:	<ol style="list-style-type: none"> 1. objasniti razliku između distribucije i logistike 2. objasniti povezanost skladišta i transporta 3. identificirati transportne klauzule 4. klasificirati suvremene transportne tehnologije 5. sažeti vrste transporta prema značenju prometnih površina 6. povezati prodajni posao s odgovarajućom vrstom transporta 7. ispuniti dokumentaciju za odabranu vrstu transporta 8. objasniti razliku između špedicije i transporta 9. identificirati špeditersku dokumentaciju 10. objasniti pojam i funkcije osiguranja
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Logistika	Pojam i značaj poslovne logistike Logistički procesi i logistički sustavi Vrste logističkih usluga Logistika u transportu
Skladištenje robe	Pojam i značaj skladišnog poslovanja Vrste skladišta Oprema skladišta Komisioniranje robe u skladištu Otpremanje robe – ekspedit
Priprema robe za transport	Pakiranje robe Paletizacija Kontejnerizacija
Transport robe	Pojam prometa i transporta Vrste transporta i transportnih sredstava Komercijalni aspekti cestovnog transporta robe <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tiskanice i dokumentacija cestovnog transporta Komercijalni aspekti željezničkog transporta robe <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tiskanice i dokumentacija željezničkog transporta Komercijalni aspekti pomorskog transporta robe <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tiskanice i dokumentacija pomorskog transporta Komercijalni aspekti riječnog transporta robe Komercijalni aspekti zračnog transporta robe Suvremene transportne tehnologije
Transportne klauzule	Pojam i značaj INCOTERMS-a Transportne klauzule – kategorija E Transportne klauzule – kategorija F Transportne klauzule – kategorija C Transportne klauzule – kategorija D
Špedicija (otpremništvo)	Pojam i vrste špedicije Poslovi međunarodnog špeditera Tiskanice i dokumentacija u poslovanju špedicije Tehnologija špediterske djelatnosti
Transportno osiguranje	Osnovni pojmovi osiguranja Transportni rizici Ugovor o osiguranju Pojam i vrste transportnog osiguranja Osiguranje robe u pomorskom transportu Osiguranje robe u nepomorskom transportu
Napomene:	Nastavni se proces 75% vremena izvodi obradom novih teorijskih sadržaja radi zadovoljenja kriterija izvedbe navedenih ishoda, a 25% vremena služi za povezivanje i primjenu usvojenih teorijskih sadržaja vježbama. Dio sadržaja dodatno se usvaja terenskom nastavom (posjet nekom

	poslovnom subjektu-špediciji ili instituciji-carinskoj ispostavi - ovisno o geografskom položaju škole).
Ostalo	
Metode i oblici rada:	<p>Metode: verbalne (metode usmenog izlaganja i dijaloška metoda), metoda demonstracije, tekstualno-ilustrativna metoda, metoda grafičkih radova, laboratorijske metode.</p> <p>Oblici: frontalni, rad u skupini, rad u parovima, individualni rad.</p> <p>Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.</p>
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	<p>Elementi: usvojenost sadržaja, primjena sadržaja, suradnja u nastavnom procesu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ USVOJENOST SADRŽAJA - usvojenost sadržaja predviđenih modulom usmenim provjerama, usvojenost sadržaja predviđenih modulom pisanim provjerama (zadaci objektivnog tipa), provjera usvojenosti stručne terminologije ▪ PRIMJENA SADRŽAJA - povezivanje nastavnog sadržaja s podacima dobivenim samostalnim istraživanjem, povezivanje stečenih kompetencija s primjerima iz prakse (analiza slučajeva, prezentacije, demonstracije), korelacija s ostalim obveznim i izbornim strukovnim modulima ▪ SURADNJA U NASTAVNOM PROCESU - praćenje domaćih uradaka u radnoj mapi, kontinuiranost i samostalnost u izradi domaćih zadaća, seminarskih radova, projektnih zadataka, odnos prema radu i odnos prema drugim polaznicima, motiviranost za predmet, razvijanje stvaralaštva i kreativnosti, suradnja u usvajanju nastavnih sadržaja, prezentacija grupnog/timskog rada ili rada u paru. <p>Oblici: usmeno, pisano (ZOT, nastavni listići, uradci polaznika - domaći uraci, kratka izlaganja, seminari, mentalne mape, plakati, prezentacije,...).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv nastavnog predmeta: **VANJSKOTRGOVINSKO POSLOVANJE**

Razred: **treći (3.)**

U trećem razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:	<ol style="list-style-type: none"> 1. objasniti značenje vanjske trgovine za gospodarstvo RH 2. prepoznati prednosti i nedostatke izravnog i neizravnog nastupa na inozemnom tržištu 3. razlikovati vanjskotrgovinske posrednike 4. identificirati osnovne vrste poslova i djelatnosti u vanjskoj trgovini 5. izračunati isplativost izvoznog i uvoznog posla
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Osnove vanjskotrgovinskog poslovanja	Pojam vanjske trgovine Uloga i značenje vanjske trgovine u gospodarstvu zemlje Funkcija i uloga vanjske trgovine u gospodarstvu Republike Hrvatske Specifičnosti vanjske trgovine Trgovinska i platna bilanca
Oblici trgovanja s inozemstvom	Oblici nastupa na inozemnom tržištu Neizravan-posredan nastup na inozemnom tržištu Izravan-direktan nastup na inozemnom tržištu Specijalizirana tržišta u međunarodnoj razmjeni
Subjekti vanjske trgovine	Vanjskotrgovinski posrednici Vanjskotrgovinska poduzeća za izravan-direktan izvoz i uvoz
Vrste poslova i djelatnosti u vanjskoj trgovini	Poslovi redovitog (klasičnog) izvoza i uvoza Kooperacijski poslovi s inozemstvom Specifični poslovi u vanjskoj trgovini Gospodarske usluge u vanjskoj trgovini
Međunarodni trgovački običaji, izrazi i pravila	Opća načela i pravila poslovnog ponašanja u vanjskoj trgovini Poslovna etika i poslovni moral Transportne klauzule u vanjskoj trgovini Ostale međunarodne uzance, pravila i konvencije
Uspostavljanje veza na stranom tržištu	Osnove korištenja poslovnih informacija u vanjskoj trgovini Izbor i uspostavljanje poslovnih veza u vanjskoj trgovini Informacije o bonitetu potencijalnog poslovnog partnera Interkulturalna komunikacija i globalizacija
Kupoprodajni ugovori i cijene u vanjskoj trgovini	Specifičnosti kupoprodajnog ugovora u vanjskoj trgovini Načini ugovaranja cijena u vanjskoj trgovini Vrste cijena u vanjskoj trgovini Zaštitne klauzule u vanjskotrgovinskim kupoprodajnim ugovorima
Vanjskotrgovinske kalkulacije	Pojam i vrste vanjskotrgovinskih kalkulacija Kalkulacije pri izvozu robe Kalkulacije pri uvozu robe
Napomene:	Nastavni se proces 70% vremena izvodi obradom novih teorijskih sadržaja radi zadovoljenja kriterija izvedbe navedenih ishoda, a 30% vremena služi za povezivanje i primjenu usvojenih teorijskih sadržaja vježbama. Dio sadržaja dodatno se usvaja terenskom nastavom (posjet poslovnom subjektu - ovisno o mogućnostima školskog okruženja).
Ostalo	
Metode i oblici rada:	Metode: verbalne (metode usmenog izlaganja i dijaloška metoda), metoda demonstracije, tekstualno-ilustrativna metoda, metoda grafičkih radova, laboratorijske metode. Oblici: frontalni, rad u skupini, rad u parovima, individualni rad. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja	Elementi: usvojenost sadržaja, primjena sadržaja, suradnja u nastavnom procesu ▪ USVOJENOST SADRŽAJA - usvojenost sadržaja predviđenih

polaznika:	<p>modulom usmenim provjerama, usvojenost sadržaja predviđenih modulom pisanim provjerama (zadaci objektivnog tipa), provjera usvojenosti stručne terminologije</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ PRIMJENA SADRŽAJA - povezivanje nastavnog sadržaja s podacima dobivenim samostalnim istraživanjem, povezivanje stečenih kompetencija s primjerima iz prakse (analiza slučajeva, prezentacije, demonstracije), korelacija s ostalim obveznim i izbornim strukovnim modulima ▪ SURADNJA U NASTAVNOM PROCESU - praćenje domaćih uradaka, kontinuiranost i samostalnost u izradi domaćih zadaća, seminarских radova, projektnih zadataka, odnos prema radu i odnos prema drugim polaznicima, motiviranost za predmet, razvijanje stvaralaštva i kreativnosti, suradnja u usvajanju nastavnih sadržaja, prezentacija grupnog/timskog rada ili rada u paru. <p>Oblici: usmeno, pisano (ZOT, nastavni listići, uradci polaznika - domaći uraci, kratka izlaganja, seminari, mentalne mape, plakati, prezentacije,...).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv nastavnog predmeta: **VANJSKOTRGOVINSKO POSLOVANJE**

Razred: **četvrti (4.)**

U četvrtom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:	<ol style="list-style-type: none"> 1. prikazati poslovnu dokumentaciju u poslovanju s inozemstvom 2. objasniti specifičnosti instrumenata platnog prometa s inozemstvom 3. prepoznati osnovne rizike u vanjskotrgovinskom poslovanju 4. izvesti praktičan primjer uvoznog i izvoznog posla 5. upoznati osnovne zakonske propise koji reguliraju vanjskotrgovinsko poslovanje u Republici Hrvatskoj
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Poslovna dokumentacija u vanjskoj trgovini	Robni dokumenti i potvrde o robi Dokumenti o osiguranju robe Transportni dokumenti Carinska dokumentacija
Instrumenti platnog prometa s inozemstvom	Međunarodni dokumentarni akreditiv Bankovna doznaka u platnom prometu s inozemstvom Dokumentarna naplata-inkaso dokumenata Trgovačko kreditno pismo Čekovi Mjenica u međunarodnom plaćanju Komerrijalno kreditno pismo
Poslovni rizici i osiguranje od rizika	Pojam i vrste rizika Robni rizici i načini osiguranja od robnih rizika u vanjskoj trgovini Transportni rizici Financijski rizici i načini osiguranja Posebne vrste osiguranja od poslovnih rizika u vanjskoj trgovini
Tehnika izvršenja izvoznog posla	Tehnika pripreme etape izvoznog posla Tehnika operativnog izvršenja izvoznog posla Zaključne radnje u izvoznom poslu Objašnjenje financijskog obračuna izvoznog posla
Tehnika izvršenja uvoznog posla	Tehnika pripreme etape uvoznog posla Tehnika operativnog izvršenja uvoznog posla Zaključne radnje u uvoznom poslu Objašnjenje financijskog obračuna uvoznog posla
Tehnika zastupničkog poslovanja i tehnika distributerskog poslovanja	Sklapanje ugovora o zastupanju Tehnika konsignacijske prodaje strane robe Praksa distributerskog i dilerskog poslovanja u vanjskoj trgovini Ugovor o distribuciji (distributerski ugovor)
Tehnika izvoza i uvoza turističkih aranžmana	Turistički poslovi s inozemstvom Tehnika izvoza turističkih usluga Tehnika uvoza turističkih usluga
Osnove vanjskotrgovinskog, deviznog i carinskog sustava RH	Osnove vanjskotrgovinskog sustava Osnove deviznog sustava i deviznog poslovanja Carina, carinski sustav i carinska tarifa
Napomene:	Nastavni se proces 80% vremena izvodi obradom novih teorijskih sadržaja radi zadovoljenja kriterija izvedbe navedenih ishoda, a 20% vremena služi za povezivanje i primjenu usvojenih teorijskih sadržaja vježbama. Dio sadržaja dodatno se usvaja terenskom nastavom (poslovnom subjektu - ovisno o mogućnostima školskog okruženja).
Ostalo	
Metode i oblici rada:	Metode: verbalne (metode usmenog izlaganja i dijaloška metoda), metoda demonstracije, tekstualno-ilustrativna metoda, metoda

	<p>grafičkih radova, laboratorijske metode.</p> <p>Oblici: frontalni, rad u skupini, rad u parovima, individualni rad.</p> <p>Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.</p>
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	<p>Elementi: usvojenost sadržaja, primjena sadržaja, suradnja u nastavnom procesu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ USVOJENOST SADRŽAJA - usvojenost sadržaja predviđenih modulom usmenim provjerama, usvojenost sadržaja predviđenih modulom pisanim provjerama (zadaci objektivnog tipa), provjera usvojenosti stručne terminologije ▪ PRIMJENA SADRŽAJA - povezivanje nastavnog sadržaja s podacima dobivenim samostalnim istraživanjem, povezivanje stečenih kompetencija s primjerima iz prakse (analiza slučajeva, prezentacije, demonstracije), korelacija s ostalim obveznim i izbornim strukovnim modulima ▪ SURADNJA U NASTAVNOM PROCESU - praćenje domaćih uradaka, kontinuiranost i samostalnost u izradi domaćih zadataka, seminarskih radova, projektnih zadataka, odnos prema radu i odnos prema drugim polaznicima, motiviranost za predmet, razvijanje stvaralaštva i kreativnosti, suradnja u usvajanju nastavnih sadržaja, prezentacija grupnog/timskog rada ili rada u paru. <p>Oblici: usmeno, pisano (ZOT, nastavni listići, uradci polaznika - domaći uraci, kratka izlaganja, seminari, mentalne mape, plakati, prezentacije,...).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv modula	ZAKONSKA REGULATIVA VEZANA UZ ZANIMANJE
Popis strukovnih jedinica ishoda učenja iz standarda kvalifikacije	Zakonska regulativa, standardi i osiguranje kvalitete Zaštita okoliša i održivi razvoj
Kako učiti i raditi s ovim modulom:	
Cilj modula:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kao jednog od devet osnovnih modula za stjecanje potpune kvalifikacije komercijalist, definiran je u uputama Standarda kvalifikacije u jedinicama, zakonska regulativa, standardi i osiguranje kvalitete i zaštita okoliša i održivi razvoj.
Opis modula:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ primijeniti teorijska znanja o zakonskoj regulativi, standardima i osiguranju kvalitete, o higijeni, pravilima zaštite na radu, pružanju prve pomoći, uz prepoznavanje potrebe za održivim razvojem i očuvanjem okoliša i biološke raznolikosti
Nastavni predmet koji se izvodi u ovom modulu:	Pravno okruženje (4. razred, 2 sata, 3,5 bodova)

Nastavni predmeti po razredima i ishodima učenjaNaziv nastavnog predmeta: **PRAVNO OKRUŽENJE**Razred: **četvrti (4.)**

U četvrtom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:	<ol style="list-style-type: none"> 1. protumačiti osnovna pravila trgovačke struke 2. povezati poslovne aktivnosti sa zakonskim propisima 3. primijeniti regulativnu politiku za zaštitu potrošača 4. koristiti zakonske propise u kontroli kvalitete robe i poslovanja 5. primijeniti zakonske propise o zaštiti na radu 6. primijeniti zakonske propise i regulativu u zaštiti okoliša 7. objasniti načela održivog razvoja i zaštite okoliša 8. prepoznati tržišne instrumente u svrhu zaštite okoliša – ekološki porez 9. objasniti povezanost zaštite okoliša i tehnološkog razvoja 10. razmotriti važnost integracije društveno odgovornog poslovanja u kontekstu tržišnih odnosa
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Osnovna pravila trgovinskog poslovanja	Obavljanje trgovačke djelatnosti Uvjeti za obavljanje trgovine Uvjeti za obavljanje trgovine s inozemstvom Ograničenja obavljanja trgovine
Ugovorni obvezni odnosi u trgovini	Sklapanje ugovora Zastupanje Tumačenje ugovora Nevaljanost ugovora Ugovor o komisiji Ugovor o trgovinskom zastupanju Ugovor o posredovanju
Elektronička trgovina	Opće odredbe Zakona o elektroničkoj trgovini Obveza informiranja i komercijalna priopćenja Isprave u elektroničkom obliku Odgovornost davatelja usluga informacijskog društva
Zaštita potrošača	Opće odredbe Zakona o zaštiti potrošača Prodaja proizvoda i pružanje usluga Nositelji zaštite potrošača Informiranje i edukacija potrošača Zaštita potrošačkih prava Inspekcijski nadzor
Kontrola kvalitete robe i poslovanja	Međunarodni sustavi kvalitete i upravljanja Tehnički zahtjevi za proizvode Sigurnosni zahtjevi za proizvode Zdravstveni nadzor nad uvozom predmeta opće uporabe Opći sigurnosni zahtjevi za proizvode
Zaštita na radu u trgovačkoj djelatnosti	Svrha i cilj zaštite na radu Zaštita na radu kao ekonomska kategorija Zakonski propisi u svezi sa zaštitom na radu Zadaci, prava i obveze poslodavca povezani sa zaštitom na radu Procjena opasnosti
Društveno odgovorno poslovanje	Nepošteno trgovanje Nepoštena poslovna praksa Obavješćivanje o proizvodu koji je opasan za potrošače
Ekologija i tehnološki razvoj	Općenito o tehnologiji Tehnološki procesi Tehnološki razvoj i ekosustavi Ekološka globalizacija
Ekološko prihvatljiv ili održivi razvoj	Pojam i osnovne značajke održivog razvoja Agenda 21, povijesni dokument UN o održivom razvoju u 21. stoljeću Ciljevi ekološko prihvatljivog razvoja

	Integralna zaštita okoliša Transfer tehnologije u funkciji zaštite okoliša Održivi razvoj i trgovina Ekološka politika i primjeri poslovanja prema načelima održivog razvoja u RH
Zakonodavstvo u zaštiti okoliša, standardi i znak zaštite okoliša	Međunarodne konvencije o zaštiti okoliša Zakonska regulativa u RH Međunarodne norme ISO 14000 Internet u zaštiti okoliša Znak zaštite okoliša Provedba zakonskih propisa u radnoj sredini Provođenje tržišnih instrumenata u svrhu očuvanja okoliša
Napomene:	Nastavni se proces 75% vremena izvodi obradom novih teorijskih sadržaja radi zadovoljenja kriterija izvedbe navedenih ishoda, a 25% vremena služi za povezivanje i primjenu usvojenih teorijskih sadržaja putem vježbi.
Ostalo	
Metode i oblici rada:	Metode: verbalne (metode usmenog izlaganja i dijaloška metoda), metoda demonstracije, tekstualno-ilustrativna metoda, metoda grafičkih radova, laboratorijske metode. Oblici: frontalni, rad u skupini, rad u parovima, individualni rad Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	Elementi: usvojenost sadržaja, primjena sadržaja, suradnja u nastavnom procesu <ul style="list-style-type: none"> ▪ USVOJENOST SADRŽAJA - usvojenost sadržaja predviđenih modulom usmenim provjerama, usvojenost sadržaja predviđenih modulom pisanim provjerama (zadaci objektivnog tipa), provjera usvojenosti stručne terminologije ▪ PRIMJENA SADRŽAJA - povezivanje nastavnog sadržaja s podacima dobivenim samostalnim istraživanjem, povezivanje stečenih kompetencija s primjerima iz prakse (analiza slučajeva, prezentacije, demonstracije), korelacija s ostalim obveznim i izbornim strukovnim modulima ▪ SURADNJA U NASTAVNOM PROCESU - praćenje domaćih uradaka u radnoj mapi, kontinuiranost i samostalnost u izradi domaćih zadaća, seminarskih radova, projektnih zadataka, odnos prema radu i odnos prema drugim polaznicima, motiviranost za predmet, razvijanje stvaralaštva i kreativnosti, suradnja u usvajanju nastavnih sadržaja, prezentacija grupnog/timskog rada ili rada u paru. Oblici: usmeno, pisano (ZOT, nastavni listići, uradci polaznika - domaći uraci, kratka izlaganja, seminari, mentalne mape, plakati, prezentacije,...).
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

2.2.3. Izborni strukovni moduli

Naziv modula	POSLOVNA INFORMATIKA
Popis strukovnih jediničnih skupova ishoda učenja iz standarda kvalifikacije	Računalo u struci Poslovna informatika
Kako učiti i raditi s ovim modulom	
Cilj modula:	<ul style="list-style-type: none">▪ kao jednog od sedam izbornih modula za stjecanje potpune kvalifikacije komercijalist definiran je u uputama Standarda kvalifikacije u jedinicama računalo u struci i poslovna informatika
Opis modula:	<ul style="list-style-type: none">▪ upoznati osnove teorije poslovnog informacijskog sustava i njegovu strukturu▪ primijeniti usvojena znanja i vještine uporabe raznih korisničkih računalnih programa
Nastavni predmeti koji se izvode u ovom modulu:	Računalo u struci (1. razred, 2 sata, 2 boda) Poslovna informatika (2. razred, 1 sat, 2 boda)

Nastavni predmeti po razredima i ishodima učenjaNaziv nastavnog predmeta: **RAČUNALO U STRUCI**Razred: **prvi (1.)**

U prvom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:	<ol style="list-style-type: none"> 1. razlikovati osnovne pojmove informacijske tehnologije 2. opisati strukturu informacijskog sustava 3. kreirati promidžbene materijale 4. kreirati prezentaciju poslovnih podataka 5. primijeniti multimediju u prezentiranju poslovnih podataka 6. koristiti školske portale
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Osnovni pojmovi informacijske tehnologije	Informacijska i informatička pismenost Informacijska tehnologija (IT)
Struktura informacijskog sustava	Hardware (client-server tehnologija,...) Software (korisnički računalni programi,...) Lifeware (pružatelji usluga, korisnici,...) Dataware (organizacija poslovnih podataka,...) Netware (lokalne, globalne računalne mreže, intranet, ekstranet, ...) Orgware (organizacija informacijskog sustava poslovnog subjekta)
Primjena korisničkih računalnih programa u poslovnoj praksi	Obrada teksta (vježba: MS Word) Izrada promidžbenog materijala (vježba: MS Publisher) Obrada slike (vježba: Paint) Izrada prezentacije (vježba: MS PowerPoint) Uporaba multimedije: (vježba: MovieMaker)
Primjena informatike u obrazovanju	CARNet mreža Školski portali (skola.hr, tesla, e-knjižnica, cool-school.net,...) Učenje na daljinu (eng. E-learning)
Napomene:	Nastavni se proces 10% vremena izvodi teorijskom nastavom, a 90% služi razvijanju sposobnosti primjene usvojenih teorijskih spoznaja. U realizaciji vježbi razredni odjel dijeli se na skupine od 10 do 14 polaznika
Ostalo	
Metode i oblici rada:	Metode: verbalne (metode usmenog izlaganja i dijaloška metoda), metoda demonstracije, tekstualno-ilustrativna metoda, metoda grafičkih radova, laboratorijske metode. Oblici: frontalni, rad u skupini, rad u parovima, individualni rad. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	Elementi: usvojenost sadržaja, primjena sadržaja, suradnja u nastavnom procesu <ul style="list-style-type: none"> ▪ USVOJENOST SADRŽAJA - usvojenost sadržaja predviđenih modulom usmenim provjerama, usvojenost sadržaja predviđenih modulom pisanim provjerama (zadaci objektivnog tipa), provjera usvojenosti stručne terminologije ▪ PRIMJENA SADRŽAJA - povezivanje nastavnog sadržaja s podacima dobivenim samostalnim istraživanjem, povezivanje stečenih kompetencija s primjerima iz prakse (analiza slučajeva, prezentacije, demonstracije), korelacija s ostalim obveznim i izbornim strukovnim modulima ▪ SURADNJA U NASTAVNOM PROCESU - praćenje domaćih uradaka, kontinuiranost i samostalnost u izradi domaćih zadataka, seminarskih radova, projektnih zadataka, odnos prema radu i

	<p>odnos prema drugim polaznicima, motiviranost za predmet, razvijanje stvaralaštva i kreativnosti, suradnja u usvajanju nastavnih sadržaja, prezentacija grupnog/timskog rada ili rada u paru.</p> <p>Oblici: usmeno, pisano (ZOT, nastavni listići, uradci polaznika - domaći uraci, kratka izlaganja, seminari, mentalne mape, plakati, prezentacije,...).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv nastavnog predmeta: **POSLOVNA INFORMATIKA**

Razred: **drugi (2.)**

U drugom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:	<ol style="list-style-type: none"> 1. kreirati tablični i grafički prikaz poslovnih podataka 2. kreirati bazu poslovnih podataka 3. kreirati poslovnu web stranicu 4. koristiti društvene mreže u poslovanju 5. primijeniti zaštitu poslovnih podataka 6. opisati utjecaj rada na računalu na zdravlje korisnika
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Primjena korisničkih računalnih programa u poslovnoj praksi	Tablično računanje (vježba: MS Excel) Obrada baze podataka (vježba: MS Access) Izrada web stranice (vježba: MS FrontPage) Primjena društvenih mreža u poslovnom okruženju (Blogger, Facebook, Twitter, ...)
Korelacija primjene korisničkih računalnih programa u poslovnoj praksi	Integralni zadatak prezentiranja poslovnih podataka gospodarskog subjekta uporabom više korisničkih računalnih programa
Sigurnost poslovnih informacijskih sustava	Tajnost podataka Integritet podataka Raspoloživost podataka Sprječavanje neovlaštene promjene podataka: Korisnici informacijskog sustava Davatelji informatičkih usluga Sigurnosne mjere pri radu s elektroničkom poštom (eng. E-pošta) Zaštita poslovnih podataka od računalnih virusa Autorska/vlasnička prava na računalni program
Utjecaj rada na računalu na zdravlje korisnika	Ergonomska načela rada s računalom Zdravstvene posljedice rada s računalom
Napomene:	Nastavni se proces 10% vremena izvodi teorijskom nastavom, a 90% služi razvijanju sposobnosti primjene usvojenih teorijskih spoznaja. U realizaciji vježbi razredni odjel dijeli se na skupine od 10 do 14 polaznika.
Ostalo	
Metode i oblici rada:	Metode: verbalne (metode usmenog izlaganja i dijaloška metoda), metoda demonstracije, tekstualno-ilustrativna metoda, metoda grafičkih radova, laboratorijske metode. Oblici: frontalni, rad u skupini, rad u parovima, individualni rad. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	Elementi: usvojenost sadržaja, primjena sadržaja, suradnja u nastavnom procesu <ul style="list-style-type: none"> ▪ USVOJENOST SADRŽAJA - usvojenost sadržaja predviđenih modulom usmenim provjerama, usvojenost sadržaja predviđenih modulom pisanim provjerama (zadaci objektivnog tipa), provjera usvojenosti stručne terminologije ▪ PRIMJENA SADRŽAJA - povezivanje nastavnog sadržaja s podacima dobivenim samostalnim istraživanjem, povezivanje stečenih kompetencija s primjerima iz prakse (analiza slučajeva, prezentacije, demonstracije), korelacija s ostalim obveznim i izbornim strukovnim modulima ▪ SURADNJA U NASTAVNOM PROCESU - praćenje domaćih uradaka,

	<p>kontinuiranost i samostalnost u izradi domaćih zadaća, seminarskih radova, projektnih zadataka, odnos prema radu i odnos prema drugim polaznicima, motiviranost za predmet, razvijanje stvaralaštva i kreativnosti, suradnja u usvajanju nastavnih sadržaja, prezentacija grupnog/timskog rada ili rada u paru.</p> <p>Oblici: usmeno, pisano (ZOT, nastavni listići, uradci polaznika - domaći uraci, kratka izlaganja, seminari, mentalne mape, plakati, prezentacije,...).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv modula	KREATIVNOST U POSLOVANJU
Popis strukovnih jediničnih skupova ishoda učenja iz standarda kvalifikacije	Kreativnost u poslovanju
Kako učiti i raditi s ovim modulom	
Cilj modula:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kao jednog od sedam izbornih modula za stjecanje potpune kvalifikacije komercijalist definiran je u uputama Standarda kvalifikacije u jedinici kreativnost u poslovanju.
Opis modula:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ razviti osobnu kreativnost ▪ razmotriti izazove i prednosti kreativnog ponašanja ▪ istražiti svoje osobne mentalne preferencije ▪ naučiti cijeniti sinergijski učinak timske ili organizacijske kreativnosti ▪ spoznati uobičajene mentalne blokove koji sprječavaju kreativno reagiranje i tehnike njihova otklanjanja ▪ primijeniti specifične tehnike za poticanje kreativnih ideja i rješenja ▪ razvijati će strategije primjene kreativnih rješenja i stvaranja kreativno-stimulativne klime u poslovnom okruženju
Nastavni predmet koji se izvodi u ovom modulu:	Kreativnost u poslovanju (1. razred, 2 sata, 2 boda)

Nastavni predmet po razredima i ishodima učenjaNaziv nastavnog predmeta: **KREATIVNOST U POSLOVANJU**Razred: **prvi (1.)**

U prvom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:	<ol style="list-style-type: none"> 1. objasniti ulogu kreativnosti u poslovanju 2. identificirati povezanost kreativnosti i inovativnosti 3. primijeniti tehnike za razvoj kreativnosti 4. rješavati poslovne situacije na kreativan način 5. identificirati zapreke u kreativnosti
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Kreativnost	Pojam kreativnosti Faze kreativnog procesa Značaj kreativnosti u poslovanju Kreativni način razmišljanja Kreativnost i inovativnost
Etape kreativnog proces	Kreativni proces 5 i: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Informacija ▪ Inkubacija ▪ Iluminacija ▪ Inetgracija ▪ Ilustracija
Tehnike kreativnog razmišljanja	Tehnike kreativnog razmišljanja Mentalne mape Oluja mozgova (brainstorming) Zapisivanje misli (brainwriting) Metoda asocijacije Metoda metafore Metoda razvoja i prodaje ideja
Praktična primjena kreativnosti u poslovanju	Izrada mentalne mape na zadanom primjeru Brainstorming na zadanom primjeru Brainwriting na zadanom primjeru Metoda asocijacije na zadanom primjeru Metoda metafore na zadanom primjeru Metoda razvoja i prodaje ideja na zadanom primjeru
Zapreke kreativnosti	Pogreške u odabiru ideja Pogreške u primjeni ideja (Ne)informiranost Međuljudski odnosi Neuspjeh Odbijanje Strah
Napomene:	Nastavni se proces 10% vremena izvodi teorijskom nastavom, a 90% služi razvijanju sposobnosti primjene usvojenih teorijskih spoznaja. U realizaciji vježbi razredni odjel dijeli se na skupine od 10 do 14 polaznika
Ostalo	
Metode i oblici rada:	Metode: verbalne (metode usmenog izlaganja i dijaloška metoda), metoda demonstracije, tekstualno-ilustrativna metoda, metoda grafičkih radova, laboratorijske metode. Oblici: frontalni, rad u skupini, rad u parovima, individualni rad. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	Elementi: usvojenost sadržaja, primjena sadržaja, suradnja u nastavnom procesu <ul style="list-style-type: none"> ▪ USVOJENOST SADRŽAJA - usvojenost sadržaja predviđenih modulom usmenim provjerama, usvojenost sadržaja predviđenih

	<p>modulom pisanim provjerama (zadaci objektivnog tipa), provjera usvojenosti stručne terminologije</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ PRIMJENA SADRŽAJA - povezivanje nastavnog sadržaja s podacima dobivenim samostalnim istraživanjem, povezivanje stečenih kompetencija s primjerima iz prakse (analiza slučajeve, prezentacije, demonstracije), korelacija s ostalim obveznim i izbornim strukovnim modulima ▪ SURADNJA U NASTAVNOM PROCESU - praćenje domaćih uradaka, kontinuiranost i samostalnost u izradi domaćih zadaća, seminarskih radova, projektnih zadataka, odnos prema radu i odnos prema drugim polaznicima, motiviranost za predmet, razvijanje stvaralaštva i kreativnosti, suradnja u usvajanju nastavnih sadržaja, prezentacija grupnog/timskog rada ili rada u paru. <p>Oblici: usmeno, pisano (ZOT, nastavni listići, uradci polaznika - domaći uraci, kratka izlaganja, seminari, mentalne mape, plakati, prezentacije,...).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv modula	PREZENTACIJSKE VJEŠTINE
Popis strukovnih jediničnih skupova ishoda učenja iz standarda kvalifikacije	Prezentacijske vještine
Kako učiti i raditi s ovim modulom	
Cilj modula:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kao jednog od sedam izbornih modula za stjecanje potpune kvalifikacije komercijalist definiran je u uputama Standarda kvalifikacije u jediničnom skupu ishoda učenja prezentacijske vještine
Opis modula:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ usvojiti pravila za uspješno izvođenje prezentacije, govor tijela, korištenje glasa i kontakt očima ▪ usvojiti znanja i vještine kako stati ispred slušatelja i prenijeti mu poruku tako da zaživi u njegovim mislima ▪ kreirati i izvoditi uspješne prezentacije ▪ spoznati prednosti javnog nastupa
Nastavni predmet koji se izvodi u ovom modulu:	Prezentacijske vještine (2. razred, 1 sat, 2 boda)

Nastavni predmet po razredima i ishodima učenjaNaziv nastavnog predmeta: **PREZENTACIJSKE VJEŠTINE**Razred: **drugi (2.)**

U drugom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:	<ol style="list-style-type: none"> 1. planirati prezentaciju i procijeniti slušatelje 2. organizirati prezentaciju primjenjujući verbalnu i neverbalnu komunikaciju 3. prepoznati potrebe poslovnih partnera primjenom različitih tehnika komuniciranja 4. koristiti razne stilove vođenja prezentacije 5. prezentirati i kontrolirati izvedbu prezentacije
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Komunikacija	Pojam i vrste komunikacije Verbalna komunikacija (jezik, formalnost jezika, jasnoća izražavanja, ...) Neverbalna komunikacija (vrste, funkcije, neverbalna izražajnost, ...) Nesklad između verbalne i neverbalne komunikacije
Prezentacija	Pojam, ciljevi, vrste prezentacije Karakteristike prezentacije Osnovni elementi prezentacije (publika, prostor, vrijeme, vizualna sredstva, prezentator) Audiovizualna pomagala (projektor, računalo, audio uređaji, ...)
Etape prezentacijskog procesa	Definiranje ciljeva i osnovne poruke Analiziranje publike i okolnosti Razvijanje logičke strukture (uvod, razrada, zaključak)
Prezentacijske vještine	Verbalne i neverbalne vještine Stilovi vođenja prezentacije Trema, strah, nelagoda – neprijatelji ili saveznici
Analiza prezentacije	Procjena uspješnosti prezentacije Pogreške u prezentaciji Uzroci loše prezentacije Karakteristike uspješne prezentacije Izrada plana poboljšanja prezentacijskih vještina
Napomene:	Nastavni se proces 40% vremena izvodi teorijskom nastavom, a 60% služi razvijanju sposobnosti primjene usvojenih teorijskih spoznaja. U realizaciji vježbi razredni odjel dijeli se na skupine od 10 do 14 polaznika
Ostalo	
Metode i oblici rada:	Metode: verbalne (metode usmenog izlaganja i dijaloška metoda), metoda demonstracije, tekstualno-ilustrativna metoda, metoda grafičkih radova, laboratorijske metode. Oblici: frontalni, rad u skupini, rad u parovima, individualni rad. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	Elementi: usvojenost sadržaja, primjena sadržaja, suradnja u nastavnom procesu <ul style="list-style-type: none"> ▪ USVOJENOST SADRŽAJA - usvojenost sadržaja predviđenih modulom usmenim provjerama, usvojenost sadržaja predviđenih modulom pisanim provjerama (zadaci objektivnog tipa), provjera usvojenosti stručne terminologije ▪ PRIMJENA SADRŽAJA - povezivanje nastavnog sadržaja s podacima dobivenim samostalnim istraživanjem, povezivanje stečenih kompetencija s primjerima iz prakse (analiza slučajeva, prezentacije, demonstracije), korelacija s ostalim obveznim i izbornim strukovnim modulima ▪ SURADNJA U NASTAVNOM PROCESU - praćenje domaćih uradaka,

	<p>kontinuiranost i samostalnost u izradi domaćih zadaća, seminarskih radova, projektnih zadataka, odnos prema radu i odnos prema drugim polaznicima, motiviranost za predmet, razvijanje stvaralaštva i kreativnosti, suradnja u usvajanju nastavnih sadržaja, prezentacija grupnog/timskog rada ili rada u paru.</p> <p>Oblici: usmeno, pisano (ZOT, nastavni listići, uradci polaznika - domaći uraci, kratka izlaganja, seminari, mentalne mape, plakati, prezentacije,...).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv modula	E - POSLOVANJE
Popis strukovnih jedinica ishoda učenja iz standarda kvalifikacije	E – poslovanje
Kako učiti i raditi s ovim modulom:	
Cilj modula:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kao jednog od sedam izbornih strukovnih modula za stjecanje potpune kvalifikacije komercijalist definiran je u uputama Standarda kvalifikacije kroz istoimenu jedinicu
Opis modula:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ steći temeljna znanja i vještine o primjeni elektroničkog poslovanja ▪ omogućiti brži uvid u dostupnost, cijenu, dostavu i uvjete plaćanja proizvoda a tako i na lakši i brži način dolazak do ciljane grupe klijenata
Nastavni predmet koji se izvodi u ovom modulu:	E – poslovanje (3. razred, 2 sata, 2 boda)

Nastavni predmet po razredima i ishodima učenjaNaziv nastavnog predmeta: **E - POSLOVANJE**Razred: **treći (3.)**

U trećem razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:	<ol style="list-style-type: none"> 1. objasniti elektroničko poslovanje unutar poslovne organizacije 2. prepoznati marketinške aspekte izgradnje web mjesta 3. upoznati poslovne modele elektroničkog tržišta 4. koristiti elektroničke isprave u realizaciji procesa nabave i prodaje 5. koristiti elektronički sustav plaćanja 6. prepoznati prepreke razvoju elektroničkog poslovanja
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Uvod u elektroničko poslovanje	Definicija elektroničkog poslovanja ERP (Enterprise Resource Planning) – prednosti integralnih programskih rješenja za podršku planiranju i upravljanju različitim poslovnim procesima Što je CRM - Customer Relationship Management sustav Prednosti i nedostaci elektroničkog poslovanja Tehnološke pretpostavke primjene elektroničkog poslovanja Sigurnost u elektroničkom poslovanju
Primjena elektroničkog poslovanja	Klasifikacija e-poslovanja sa stajališta sudionika Klasifikacija e-poslovanja sa stajališta djelatnosti Elektronički marketing Elektroničko trgovanje Elektroničko bankarstvo Elektroničko izdavaštvo Elektroničke burze Elektronička razmjena podataka On – line zabava i rekreacija Perspektive e-tržišta
Elektronički marketing	Elektronički oglasnik Elektronički katalog Elektronička brošura Marketinški aspekti izgradnje web mjesta
Elektroničko trgovanje	Elektroničko tržište – modeli elektroničkog trgovanja Elektronička prodajna mjesta Uspostavljanje elektroničkog prodajnog mjesta – tradicionalna on-line prodavaonica
Elektroničko bankarstvo	On –line plaćanja putem PayPal i Pay Way servisa Nedostaci elektroničkih plaćanja E-zaba poslovno bankarstvo – kunski platni promet PBZCOM@NET – internetsko bankarstvo za poduzeća
Elektroničke usluge FINE i Porezne uprave	Digitalni certifikat Elektroničke usluge e-POREZNA Finin servis e-plaćanja
Elektroničko izdavaštvo	Stvaranje i uređivanje elektroničkih sadržaja Prodaja i distribucija elektroničkih sadržaja
Napomene:	Nastavni se proces 30% vremena izvodi praktično radi zadovoljenja kriterija izvedbe navedenog ishoda, a 70% služi za povezivanje usvojenih sadržaja s teorijskim spoznajama i praktičnom primjenom. U realizaciji vježbi razredni odjel dijeli se na skupine od 10 do 14 polaznika
Ostalo	
Metode i oblici rada:	Metode: verbalne (metode usmenog izlaganja i dijaloška metoda), metoda demonstracije, tekstualno-ilustrativna metoda, metoda grafičkih radova, laboratorijske metode. Oblici: frontalni, rad u skupini, rad u parovima, individualni rad. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje

	nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	<p>Elementi: usvojenost sadržaja, primjena sadržaja, suradnja u nastavnom procesu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ USVOJENOST SADRŽAJA - usvojenost sadržaja predviđenih modulom usmenim provjerama, usvojenost sadržaja predviđenih modulom pisanim provjerama (zadaci objektivnog tipa), provjera usvojenosti stručne terminologije ▪ PRIMJENA SADRŽAJA - povezivanje nastavnog sadržaja s podacima dobivenim samostalnim istraživanjem, povezivanje stečenih kompetencija s primjerima iz prakse (analiza slučajeva, prezentacije, demonstracije), korelacija s ostalim obveznim i izbornim strukovnim modulima ▪ SURADNJA U NASTAVNOM PROCESU - praćenje domaćih uradaka u radnoj mapi, kontinuiranost i samostalnost u izradi domaćih zadaća, seminarskih radova, projektnih zadataka, odnos prema radu i odnos prema drugim polaznicima, motiviranost za predmet, razvijanje stvaralaštva i kreativnosti, suradnja u usvajanju nastavnih sadržaja, prezentacija grupnog/timskog rada ili rada u paru. <p>Oblici: usmeno, pisano (ZOT, nastavni listići, uradci polaznika - domaći uraci, kratka izlaganja, seminari, mentalne mape, plakati, prezentacije,...).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv modula	POSLOVNI STRANI JEZIK
Popis strukovnih jedinica ishoda učenja iz standarda kvalifikacije	Usmena i pisana komunikacija na stranom poslovnom jeziku
Kako učiti i raditi s ovim modulom:	
Cilj modula:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kao jednog od sedam izbornih modula za stjecanje potpune kvalifikacije komercijalist, definiran je u uputama Standarda kvalifikacije u jedinici, Usmena i pisana komunikacija na stranom poslovnom jeziku
Opis modula:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ razviti sposobnost poslovnog komuniciranja, ističući važnost uspješnog posredovanja informacija u usmenom i pisanom obliku ▪ razviti vještinu i tehniku komuniciranja s posebnim naglaskom na stručnu terminologiju, pravila uljudbenog poslovnog komuniciranja koji su nužni za uspješno odvijanje poslovne aktivnosti
Nastavni predmet koji se izvodi u ovom modulu:	Poslovni strani jezik (3. razred, 2 sata, 2 boda)

Nastavni predmet po razredima i ishodima učenjaNaziv nastavnog predmeta: **POSLOVNI STRANI JEZIK**Razred: **treći (3.)**

U trećem razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:	<ol style="list-style-type: none"> 1. predstaviti se poslovnom partneru 2. voditi neformalni poslovni razgovor 3. voditi formalni poslovni razgovor 4. pročitati poslovni dopis 5. sastaviti poslovni dopis 6. napisati dopis u vezi sa zapošljavanjem
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Usmeno poslovno komuniciranje	<p>Predstavljanje</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Predstavljanje sebe kao poslovnog partnera ▪ Predstavljanje poslovnog subjekta ▪ Predstavljanje odjela unutar poslovnog subjekta <p>Prezentacija</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Prezentacija proizvoda ▪ Prezentacija usluge <p>Slijed poslovnog protokola Primjena načela poslovne etike u poslovanju sa stranim poslovnim partnerom Najčešće korištene fraze u usmenoj poslovnoj komunikaciji</p>
Pisano poslovno komuniciranje	<p>Poslovna pisma u redovitom poslovanju</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Upit ▪ Ponuda ▪ Narudžba ▪ Reklamacija <p>Poslovna pisma u posebnim prigodama</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Čestitka ▪ Pozivnica ▪ Zahvala ▪ Izjava sućuti <p>Pisma u vezi sa zapošljavanjem</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Prijava na natječaj za radno mjesto ▪ Životopis (CV) ▪ Europass-CV <p>Ispunjavanje obrazaca i prijava (bankovnih računa, prijava za posao, transfer novca, ...) Najčešće korištene fraze u pisanoj poslovnoj komunikaciji</p>
Komuniciranje putem medija	<p>Komunikacija telefonom Pisanje i čitanje elektroničke pošte</p>
Napomene:	Nastavni se proces 70% vremena izvodi obradom novih teorijskih sadržaja radi zadovoljenja kriterija izvedbe navedenih ishoda, a 30% vremena služi za povezivanje i primjenu usvojenih teorijskih sadržaja vježbama.
Ostalo	
Metode i oblici rada:	<p>Metode: verbalne (metode usmenog izlaganja i dijaloška metoda), metoda demonstracije, tekstualno-ilustrativna metoda, metoda grafičkih radova, laboratorijske metode.</p> <p>Oblici: frontalni, rad u skupini, rad u parovima, individualni rad.</p> <p>Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.</p>
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja	<p>Elementi: usvojenost sadržaja, primjena sadržaja, suradnja u nastavnom procesu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ USVOJENOST SADRŽAJA - usvojenost sadržaja predviđenih

polaznika:	<p>modulom usmenim provjerama, usvojenost sadržaja predviđenih modulom pisanim provjerama (zadaci objektivnog tipa), provjera usvojenosti stručne terminologije</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ PRIMJENA SADRŽAJA - povezivanje nastavnog sadržaja s podacima dobivenim samostalnim istraživanjem, povezivanje stečenih kompetencija s primjerima iz prakse (analiza slučajeve, prezentacije, demonstracije), korelacija s ostalim obveznim i izbornim strukovnim modulima ▪ SURADNJA U NASTAVNOM PROCESU - praćenje domaćih uradaka u radnoj mapi, kontinuiranost i samostalnost u izradi domaćih zadaća, seminarskih radova, projektnih zadataka, odnos prema radu i odnos prema drugim polaznicima, motiviranost za predmet, razvijanje stvaralaštva i kreativnosti, suradnja u usvajanju nastavnih sadržaja, prezentacija grupnog/timskog rada ili rada u paru. <p>Oblici: usmeno, pisano (ZOT, nastavni listići, uradci polaznika - domaći uraci, kratka izlaganja, seminari, mentalne mape, plakati, prezentacije,...).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv modula	POSLOVNO PREGOVARANJE
Popis strukovnih jedinica ishoda učenja iz standarda kvalifikacije	POSLOVNO PREGOVARANJE
Kako učiti i raditi s ovim modulom:	
Cilj modula:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kao jednog od sedam izbornih modula za stjecanje potpune kvalifikacije komercijalist, definiran je u uputama Standarda kvalifikacije u istoimenoj jedinici
Opis modula:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ steći vještine poslovnog pregovaranja, uvježbati strategije i taktike uspješnog poslovnog pregovaranja ▪ afirmirati strategije principijelnog pregovaranja, poslovnog i međuljudskog odnosa zasnovanog na suradnji, obostranoj spremnosti i razumijevanju sebe i drugih
Nastavni predmet koji se izvodi u ovom modulu:	Poslovno pregovaranje (4. razred, 2 sata, 2 boda)

Nastavni predmet po razredima i ishodima učenjaNaziv nastavnog predmeta: **POSLOVNO PREGOVARANJE**Razred: **četvrti (4.)**

U četvrtom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:	<ol style="list-style-type: none"> 1. objasniti osnovne pojmove o poslovnom pregovaranju 2. prepoznati karakteristike sudionika u poslovnom pregovaranju 3. poznavati etape poslovnog pregovaranja 4. razmotriti osnovne strategije i taktike poslovnog pregovaranja 5. identificirati osnovne prepreke u postizanju sporazuma
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Obilježja poslovnog pregovaranja	Uvod u pregovaranje – komunikacijski model u pregovaračkom procesu Potrebe – pokretači pregovaračkog procesa Karakteristike pregovaračke situacije Elementi procesa pregovaranja (strategije, pregovarači, etape)
Strategije poslovnog pregovaranja	Pojam i važnost strategija pregovaranja Integrativna strategija Distributivna strategija Vrste poslovnog pregovaranja (načela principijelnog pregovaranja, načela tvrdog pregovaranja, načela mekog pregovaranja, načela pozicijskog pregovaranja, načela fiktivnog pregovaranja) Izvori moći u pregovaračkom procesu Relativna, apsolutna i dodatna pregovaračka moć Ishodi pregovaranja (win/win, win/lose, lose/lose, give/get) Povezivanje strategija i ishoda: kompromis/ nulta suma/ stvaranje nove vrijednosti
Profil pregovarača	Obilježja učinkovitih pregovarača (kognitivna sposobnost, emocionalna inteligencija, sposobnost zauzimanja tuđih perspektiva) Odnosi među pregovaračima (ovisni, neovisni, međuovisni) Lokus kontrole i upravljanje konfliktima Petfaktorski model ličnosti pregovarača („Big five“) Stilovi pregovarača (konkurirajući, suradnički, izbjegavajući, prilagodljiv) Formiranje pregovaračkih timova Definiranje uloga članova pregovaračkog tima Međusobno prilagođavanje u timu Upravljanje konfliktima tima (konflikt odnosa, konflikt zadatka, konflikt procesa)
Etape poslovnog pregovaranja	Proces planiranja pregovora (definiranje vlastitog cilja te cilja i potreba drugog pregovarača, potpuno razumijevanje problema, formiranje pregovaračkog tima, tehnička organizacija pregovora) Središnje pregovaranje (protokol pregovaranja, omogućavanje slobodnog tijeka informacija, prikazivanje ideje drugoj strani, analiza druge strane, aktivno slušanje, tehnika postavljanja pitanja, definiranje interesa, konflikt interesa, tehnike argumentiranja, naglašavanje onog što je stranama zajedničko i umanjivanje razlika, davanje i dobivanje ustupaka, smišljanje različitih mogućih rješenja, procjena i odabir rješenja) Principi Harvardske tehnike pregovaranja (odvajanje ljudi od problema; fokusiranje na interese, a ne na pozicije; traganje za opcijama korisnim za obje strane: praćenje načela objektivnih kriterija)
Koncepti pregovaranja	Najbolja alternativa sporazumu (BATNA) Rezervirana cijena Zona mogućeg sporazuma (ZOPA) Stvaranje vrijednosti putem razmjene
Pregovaračke taktike	Pojmovi - taktike, trikovi i retoričke smicalice u pregovaranju Vrste taktika (nejasna ovlaštenja, ograničeni autoritet, dobri/loši momci, salama, ekstremni zahtjevi, eskalirajući zahtjevi, vremenski škripca, stresni radni uvjeti ...)

	Vrste retoričkih smicalica (odlaganje, iskorištavanje tuđeg argumenta, zamjena teza, skretanje s teme...) Obrana od retoričkih smicalica
Preporuke za postizanje sporazuma	Najčešće prepreke u postizanju sporazuma (međukulturalni nesporazumi, rodne razlike u pregovaranju, teški pregovarački, perceptivne pogreške, problemi u komunikaciji) Etički dvojbene metode u pregovaranju Osnovni savjeti za uspješno pregovaranje
Napomene:	Nastavni se proces 60% vremena izvodi praktično radi zadovoljenja kriterija izvedbe navedenog ishoda, a 40% služi za povezivanje usvojenih sadržaja s teorijskim spoznajama i praktičnom primjenom. Dio sadržaja dodatno se usvaja terenskom nastavom (posjet poslovnom subjektu - ovisno o mogućnostima školskog okruženja). U realizaciji vježbi razredni odjel dijeli se na skupine od 10 do 14 polaznika.
Ostalo	
Metode i oblici rada:	Metode: verbalne (metode usmenog izlaganja i dijaloška metoda), metoda demonstracije, tekstualno-ilustrativna metoda, metoda grafičkih radova, laboratorijske metode. Oblici: frontalni, rad u skupini, rad u parovima, individualni rad. Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	Elementi: usvojenost sadržaja, primjena sadržaja, suradnja u nastavnom procesu <ul style="list-style-type: none"> ▪ USVOJENOST SADRŽAJA - usvojenost sadržaja predviđenih modulom usmenim provjerama, usvojenost sadržaja predviđenih modulom pisanim provjerama (zadaci objektivnog tipa), provjera usvojenosti stručne terminologije ▪ PRIMJENA SADRŽAJA - povezivanje nastavnog sadržaja s podacima dobivenim samostalnim istraživanjem, povezivanje stečenih kompetencija s primjerima iz prakse (analiza slučajeva, prezentacije, demonstracije), korelacija s ostalim obveznim i izbornim strukovnim modulima ▪ SURADNJA U NASTAVNOM PROCESU - praćenje domaćih uradaka, kontinuiranost i samostalnost u izradi domaćih zadataka, seminarskih radova, projektnih zadataka, odnos prema radu i odnos prema drugim polaznicima, motiviranost za predmet, razvijanje stvaralaštva i kreativnosti, suradnja u usvajanju nastavnih sadržaja, prezentacija grupnog/timskog rada ili rada u paru. Oblici: usmeno, pisano (ZOT, nastavni listići, uradci polaznika - domaći uraci, kratka izlaganja, seminari, mentalne mape, plakati, prezentacije,...).
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Naziv modula	KULTURA POSLOVANJA
Popis strukovnih jedinica ishoda učenja iz standarda kvalifikacije	KULTURA POSLOVANJA
Kako učiti i raditi s ovim modulom:	
Cilj modula:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kao jednog od sedam izbornih modula za stjecanje potpune kvalifikacije komercijalist, definiran je u uputama Standarda kvalifikacije istoimenom jedinicom
Opis modula:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ usvojiti etička motrišta u poslovnom prosuđivanju, odlučivanju i djelovanju u svrhu unapređenja poslovanja ▪ uočiti će djelovanje grupe na pojedinca, kao i značajke unutar grupnih i međugrupnih odnosa i procesa ▪ prepoznati osnovne elemente organizacijske kulture koji oblikuju procese interakcije članova unutar organizacije ▪ razumjeti će značaj ljudskih resursa u stvaranju konkurentske prednosti, jer je intelektualni kapital najvrjednija imovina suvremene organizacije ▪ vježbati prepoznavanje kreativnog pojedinca i primijeniti tehnike razvoja kreativnih sposobnosti ▪ razlikovati osnovne elemente interkulturalne komunikacijske kompetencije i važnost njihove primjene na radnom mjestu u interesu internacionalizacije poslovanja organizacije ▪ prepoznati važnost društvene odgovornosti poslovnog subjekta ▪ razlikovati sve odnose koje pri tom uspostavlja: što proizvodi, kako kupuje i prodaje, kako utječe na okoliš, kako zapošljava, osposobljava i utječe na razvoj vlastitih ljudi, kako ulaže u društvenu zajednicu i poštuje ljudska i radna prava
Nastavni predmet koji se izvodi u ovom modulu:	Kultura poslovanja (4. razred, 2 sata, 2 boda)

Nastavni predmet po razredima i ishodima učenjaNaziv nastavnog predmeta: **KULTURA POSLOVANJA**Razred: **četvrti (4.)**

U četvrtom razredu polaznik će steći sljedeće ishode učenja:	<ol style="list-style-type: none"> 1. izraziti važnost etičkog poslovanja 2. objasniti aspekte socijalnog ponašanja u organizaciji 3. povezati organizacijsku kulturu s djelotvornošću organizacije 4. razviti interkulturalne kompetencije 5. objasniti utjecaj društveno odgovornog poslovanja za konkurentnost organizacije
Razrada	
Nastavne cjeline	Razrada – Nastavne teme
Poslovna etika i poslovni bonton	<p>Pojam etike Norme ponašanja: navike, običaji, konvencije, protokoli Etika načela - dužnosti Poslovna etika u funkciji unapređenja poslovanja Etički kodeks Ljudska prava u kontekstu poslovanja (integritet, dostojanstvo osobe, samoodređenje,...) Borba protiv korupcije Poslovna i poduzetnička etika u RH i kod nas (primjeri dobre prakse) Značaj i razine poslovnog bontona (nastup pred zaposlenicima, nastup na sastancima, na konferencijama..., kultura poslovnog razgovaranja, rješavanje konfliktnih situacija, kultura telefonskog komuniciranja, ponašanje na ručku/večeri, poslovno odijevanje...)</p>
Socijalna interakcija u poslovanju	<p>Socijalna spoznaja u poslovnom kontekstu Socijalna percepcija (formiranje dojmova, atribucijski procesi...) Interpersonalni odnosi u poslovanju (suradnja, natjecanje, simpatija, antipatija, ljubomora...) Grupna dinamika u poslovanju (formiranje i strukturiranje grupa, odnosi u grupama, efekti skupine na pojedinca,...) Prosocijalno ponašanje u poslu Socijalna kompetencija</p>
Organizacijska kultura	<p>Pojam i elementi organizacijske kulture Značenje organizacijske kulture Suvremeno poslovno okruženje Utjecaj ICT na organizacijsku kulturu Inteligentna organizacija Intelektualni kapital – temeljni čimbenik konkurentnosti Činitelji uspješne komunikacije u timu Tehnike kreativnog rješavanja problema Utjecanje komunikacijom na motivaciju Organizacijska kultura i menadžerski stil Nacionalna kultura i organizacijska kultura Primjeri organizacijskih kultura u gospodarstvu razvijenih zemalja</p>
Interkulturalizam	<p>Međuzavisnost kulture i poslovnih običaja Interkulturalne kompetencije Stvaranje stereotipa – zapreke za komunikaciju Obrasci ponašanja, načela i poslovni običaji u različitim zemljama</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pravila poslovnog ponašanja u Europi ▪ pravila poslovnog ponašanja u Americi ▪ pravila poslovnog ponašanja u Aziji ▪ pravila poslovnog ponašanja u ostalom dijelu svijeta
Društveno odgovorno poslovanje	<p>Društveno odgovorno poslovanje – promoviranje društvenih interesa Koristi od društveno odgovornog poslovanja Područja djelovanja organizacije u kontekstu društveno odgovornog poslovanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ponašanje na tržištu ▪ odnos prema zaposlenicima

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odnos prema okolišu ▪ odnos s lokalnom zajednicom i društvom u cjelini <p>Pojam socijalnog kapitala Odgovorno poslovanje i održivi razvoj kao svjetski pokret</p>
Marketinška dimenzija društveno odgovornog poslovanja	<p>Područja etičnog i društveno odgovornog djelovanja u području marketinga</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ etički problemi u oblikovanju marketinškog spleta: proizvod (trajnost, sastojci, količine, porijeklo...i druge vidljive i nevidljive karakteristike proizvoda koje informiraju potrošača i mogu ga dovesti u opasnost) ▪ cijena (podjela tržišta i formiranje cijena, damping cijene,...) ▪ prodaja i distribucija (pritisci u kanalu distribucije, nepostojanje suradnje i partnerstva s dobavljačima, nepoštivanje ugovorenih obveza,...) ▪ komunikacija (iznošenje lažnih karakteristika i mogućnosti proizvoda; pretjerivanje u sadržaju promotivnih proizvoda,...) <p>Konkurentske koristi etičnog i društveno odgovornog djelovanja za poslovnog subjekta Primjeri dobre prakse etičnog i društveno odgovornog poslovanja u RH i u svijetu</p>
Napomene:	Nastavni se proces 40% vremena izvodi praktično radi zadovoljenja kriterija izvedbe navedenog ishoda, a 60% služi za povezivanje usvojenih sadržaja s teorijskim spoznajama i praktičnom primjenom.
Ostalo	
Metode i oblici rada:	<p>Metode: verbalne (metode usmenog izlaganja i dijaloška metoda), metoda demonstracije, tekstualno-ilustrativna metoda, metoda grafičkih radova, laboratorijske metode.</p> <p>Oblici: frontalni, rad u skupini, rad u parovima, individualni rad.</p> <p>Napomena: izbor metoda i oblika rada za svaki nastavni sat određuje nastavnik, sukladno nastavnim sadržajima, osobitosti polaznika te materijalnim i drugim uvjetima.</p>
Elementi i oblici praćenja i vrjednovanja polaznika:	<p>Elementi: usvojenost sadržaja, primjena sadržaja, suradnja u nastavnom procesu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ USVOJENOST SADRŽAJA - usvojenost sadržaja predviđenih modulom usmenim provjerama, usvojenost sadržaja predviđenih modulom pisanim provjerama (zadaci objektivnog tipa), provjera usvojenosti stručne terminologije ▪ PRIMJENA SADRŽAJA - povezivanje nastavnog sadržaja s podacima dobivenim samostalnim istraživanjem, povezivanje stečenih kompetencija s primjerima iz prakse (analiza slučajeva, prezentacije, demonstracije), korelacija s ostalim obveznim i izbornim strukovnim modulima ▪ SURADNJA U NASTAVNOM PROCESU - praćenje domaćih uradaka, kontinuiranost i samostalnost u izradi domaćih zadataka, seminarskih radova, projektnih zadataka, odnos prema radu i odnos prema drugim polaznicima, motiviranost za predmet, razvijanje stvaralaštva i kreativnosti, suradnja u usvajanju nastavnih sadržaja, prezentacija grupnog/timskog rada ili rada u paru. <p>Oblici: usmeno, pisano (ZOT, nastavni listići, uradci polaznika - domaći uraci, kratka izlaganja, seminari, mentalne mape, plakati, prezentacije,...).</p>
Literatura	
Literatura za polaznike:	Prema Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

2.2.4. Završni rad

Provodi se temeljem *Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi* (NN 87/08, 86/09, 92/10, 105/10-isp., 90/11, 16/12, 86/12) i *Pravilnika o izradbi i obrani završnoga rada* (NN 118/09).

3. Okruženje za učenje

Ustanova za strukovno obrazovanje

Izvođenjem terenske nastave okruženje za učenje bitno se proširuje na niz drugih institucija lokalne i državne razine u skladu s mogućnostima te godišnjim planom i programom odgojno obrazovnih ustanova.

Terenska nastava prepoznaje situacije praktičnog poslovnog djelovanja kroz suradnju s gospodarstvenicima, poslovnim i financijskim institucijama te ostalim relevantnim institucijama kao što su:

- prodavaonice
- trgovački centri
- veletrgovine
- centri za poduzetništvo
- poduzetnički inkubatori
- županijske i/ili gradske skupštine
- Hrvatski zavod za zapošljavanje
- poslovnice FINE
- porezne uprave
- trgovački sudovi
- Hrvatska gospodarska komora
- županijske obrtničke komore
- Hrvatska obrtnička komora
- Hrvatska udruga poslodavaca
- Udruga hrvatskih menadžera
- poslovnice komercijalnih banaka i osiguravajućih kuća
- investicijska društva
- Sabor Republike Hrvatske (saborski odbori za gospodarstvo, radnu politiku, radno zakonodavstvo)
- Zagrebačka burza
- Sindikalne organizacije
- carinske ispostave
- sajmovi
- marketinška događanja (npr. Noć muzeja ili kazališta)
- marketinške agencije/marketinški odjeli pojedinih organizacija
- medijske kuće
- različita strukovna udruženja
- udruge za zaštitu potrošača
- turističke zajednice
- neprofitne organizacije.

4. Kadrovski uvjeti

Nastavni predmet	Nastavnik	Izobrazba*
Hrvatski jezik	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nastavnik općeobrazovnih predmeta 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ profesor hrvatskog jezika i književnosti ▪ profesor jugoslavenskih jezika i književnosti ▪ diplomirani kroatolog ▪ profesor hrvatske kulture ▪ diplomirani komparatist književnosti ili profesor komparativne književnosti (pod uvjetom da ima položen razlikovni ispit iz hrvatskog jezika na Filozofskom fakultetu u Zagrebu) ▪ profesor jugoslavenskih jezika i književnosti sa smjerom animacija kulture (diplomirao na Pedagoškom fakultetu u Rijeci do 1991. godine pod uvjetom da ima položen razlikovni ispit iz hrvatskog jezika na tom fakultetu) ▪ magistar hrvatskog jezika i književnosti ▪ magistar edukacije hrvatskog jezika i književnosti ▪ magistar kroatologije ▪ magistar edukacije kroatologije ▪ magistar kroatistike i južnoslavenskih filologija
Engleski jezik	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nastavnik općeobrazovnih predmeta 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ profesor engleskog jezika i književnosti ▪ diplomirani anglist ▪ magistar edukacije (nastavnički smjer) engleskoga jezika (i književnosti) ▪ magistar prevoditelj ukoliko ima položenu pedagoško-psihološko-metodičku naobrazbu ▪ magistar filolog ukoliko

		ima položenu pedagoško-psihološko-metodičku naobrazbu
Njemački jezik	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nastavnik općeobrazovnih predmeta 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ profesor njemačkoga jezika i književnosti ▪ magistar edukacije (nastavnički smjer) njemačkoga jezika (i književnosti) ▪ magistar prevoditelj ukoliko ima položenu pedagoško-psihološko-metodičku naobrazbu ▪ magistar filolog ukoliko ima položenu pedagoško-psihološko-metodičku naobrazbu
Povijest	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nastavnik općeobrazovnih predmeta 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ diplomirani povjesničar ▪ profesor povijesti ▪ magistar edukacije povijesti ▪ magistar povijesti
Geografija	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nastavnik općeobrazovnih predmeta 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ profesor geografije ▪ profesor geografije i povijesti ▪ profesor geografije i geologije ▪ diplomirani geograf ▪ profesor geografije i drugog predmeta ▪ magistar edukacije geografije ▪ magistar edukacije geografije i povijesti ▪ magistar edukacije geografije i drugog predmeta
Tjelesna i zdravstvena kultura	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nastavnik općeobrazovnih predmeta 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ magistar kineziologije ▪ profesor kineziologije ▪ profesor tjelesnog odgoja ▪ profesor fizičke kulture ▪ profesor fizičkog odgoja
Politika i gospodarstvo	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nastavnik općeobrazovnih predmeta 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ profesor sociologije ▪ magistar sociologije ▪ diplomirani politolog ▪ magistar politologije ▪ diplomirani ekonomist ▪ magistar ekonomije ▪ diplomirani pravnik ▪ magistar prava
Etika	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nastavnik općeobrazovnih 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ profesor filozofije ▪ magistar edukacije

	predmeta	<p>filozofije</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ diplomirani filozof ▪ magistar filozofije ▪ profesor sociologije ▪ magistar sociologije ▪ diplomirani politolog ▪ magistar politologije ▪ diplomirani teolog ▪ magistar teologije ▪ diplomirani kateheta ▪ magistar religiozne pedagogije i katehetike ▪ profesor hrvatske kulture ▪ magistar edukacije kroatologije ▪ diplomirani kroatolog ▪ magistar kroatologije ▪ profesor religijske kulture ▪ magistar edukacije religijskih znanosti ▪ diplomirani religiolog ▪ magistar religijskih znanosti
Matematika	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nastavnik općeobrazovnih predmeta 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ magistar edukacije matematike ▪ magistar matematike ▪ magistar edukacije matematike i informatike ▪ magistar računarstva i matematike ▪ magistar edukacije matematike i fizike ▪ magistar edukacije fizike i matematike ▪ profesor matematike ▪ diplomirani inženjer matematike ▪ profesor matematike i informatike ▪ diplomirani inženjer računarstva i matematike ▪ profesor matematike i fizike ▪ profesor fizike i matematike
<p>IZBORNI STRANI JEZIK:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Engleski jezik ▪ Njemački jezik ▪ Francuski jezik 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nastavnik općeobrazovnih predmeta 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nastavnici odgovarajuće struke: ▪ diplomirani profesor odgovarajućega

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Španjolski jezik ili ▪ Talijanski jezik 		<p>stranoga jezika i književnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ magistar edukacije (nastavnički smjer) odgovarajućega stranoga jezika ▪ magistar prevoditelj ukoliko ima položenu pedagoško-psihološko-metodičku naobrazbu ▪ magistar filolog ukoliko ima položenu pedagoško-psihološko-metodičku naobrazbu
Unutarnje trgovinsko poslovanje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nastavnici stručno-teorijskih sadržaja 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ magistar ekonomije ▪ diplomirani ekonomist
Poznavanje robe	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nastavnici stručno-teorijskih sadržaja 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ magistar ekonomije ▪ magistar prehrambenog inženjerstva ▪ magistar inženjer kemijskog inženjerstva ▪ magistar inženjer tekstilne tehnologije i inženjerstva ▪ diplomirani ekonomist ▪ diplomirani inženjer prehrambenog inženjerstva ▪ diplomirani inženjer kemijskog inženjerstva ▪ diplomirani inženjer tekstilne tehnologije i inženjerstva
Poduzetništvo	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nastavnici stručno-teorijskih sadržaja 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ magistar ekonomije ▪ diplomirani ekonomist
Strukovne vježbe	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nastavnici stručno-teorijskih sadržaja 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ magistar ekonomije ▪ diplomirani ekonomist
Osnove računovodstva	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nastavnici stručno-teorijskih sadržaja 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ magistar ekonomije ▪ diplomirani ekonomist
Analiza uspješnosti poslovanja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nastavnici stručno-teorijskih sadržaja 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ magistar ekonomije ▪ diplomirani ekonomist
Poslovna komunikacija	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nastavnici stručno-teorijskih sadržaja 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ magistar ekonomije (smjer poslovna informatika) ▪ magistar poslovne ekonomije (smjer informatičko poslovanje) ▪ magistar poslovne ekonomije (smjer poslovna informatika) ▪ magistar hrvatskog jezika i književnosti <p>NAPOMENA: obvezno</p>

		<p>poznavanje rada na računalu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ magistar edukacije hrvatskog jezika i književnosti NAPOMENA: obvezno poznavanje rada na računalu ▪ diplomirani ekonomist (smjer poslovna informatika) ▪ diplomirani ekonomist (smjer informatičko poslovanje) ▪ profesor hrvatskog jezika i književnosti NAPOMENA: obvezno poznavanje rada na računalu
Marketing	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nastavnici stručno-teorijskih sadržaja 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ magistar ekonomije ▪ diplomirani ekonomist
Osnove statistike	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nastavnici stručno-teorijskih sadržaja 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ magistar ekonomije ▪ magistar matematike ▪ diplomirani ekonomist ▪ profesor matematike ▪ diplomirani inženjer matematike
Poslovna logistika	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nastavnici stručno-teorijskih sadržaja 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ magistar ekonomije ▪ diplomirani ekonomist
Vanjskotrgovinsko poslovanje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nastavnici stručno-teorijskih sadržaja 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ magistar ekonomije ▪ diplomirani ekonomist
Pravno okruženje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nastavnici stručno-teorijskih sadržaja 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ magistar ekonomije ▪ diplomirani ekonomist
Računalo u struci	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nastavnici stručno-teorijskih sadržaja 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ magistar ekonomije (smjer poslovna informatika) ▪ magistar poslovne ekonomije (smjer informatičko poslovanje) ▪ magistar poslovne ekonomije (smjer poslovna informatika) ▪ magistar profesor informatike ▪ magistar profesor matematike i informatike ▪ magistar profesor fizike i informatike ▪ magistar inženjer računarstva ▪ diplomirani ekonomist (smjer poslovna

		<p>informatika)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ diplomirani ekonomist (smjer informatičko poslovanje) ▪ profesor informatike ▪ profesor matematike i informatike ▪ profesor fizike i informatike ▪ diplomirani inženjer računarstva
Kreativnost u poslovanju	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nastavnici stručno-teorijskih sadržaja 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ magistar ekonomije ▪ diplomirani ekonomist
Poslovna informatika	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nastavnici stručno-teorijskih sadržaja 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ magistar ekonomije (smjer poslovna informatika) ▪ magistar poslovne ekonomije (smjer informatičko poslovanje) ▪ magistar poslovne ekonomije (smjer poslovna informatika) ▪ magistar profesor informatike ▪ magistar profesor matematike i informatike ▪ magistar profesor fizike i informatike ▪ magistar inženjer računarstva ▪ diplomirani ekonomist (smjer poslovna informatika) ▪ diplomirani ekonomist (smjer informatičko poslovanje) ▪ profesor informatike ▪ profesor matematike i informatike ▪ profesor fizike i informatike ▪ diplomirani inženjer računarstva
Prezentacijske vještine	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nastavnici stručno-teorijskih sadržaja 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ magistar ekonomije ▪ diplomirani ekonomist

E-Poslovanje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nastavnici stručno-teorijskih sadržaja 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ magistar ekonomije (smjer poslovna informatika) ▪ magistar poslovne ekonomije (smjer informatičko poslovanje) ▪ magistar poslovne ekonomije (smjer poslovna informatika) ▪ magistar profesor informatike ▪ magistar profesor matematike i informatike ▪ magistar profesor fizike i informatike ▪ magistar inženjer računarstva ▪ diplomirani ekonomist (smjer poslovna informatika) ▪ diplomirani ekonomist (smjer informatičko poslovanje) ▪ profesor informatike ▪ profesor matematike i informatike ▪ profesor fizike i informatike ▪ diplomirani inženjer računarstva
Poslovni strani jezik	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nastavnici stručno-teorijskih sadržaja 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ magistar edukacije (nastavnički smjer) odgovarajućega stranoga jezika ▪ profesor stranog jezika
Poslovno pregovaranje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nastavnici stručno-teorijskih sadržaja 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ magistar ekonomije ▪ magistar sociologije ▪ diplomirani ekonomist ▪ diplomirani sociolog ▪ profesor sociologije

Kultura poslovanja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nastavnici stručno-teorijskih sadržaja 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ magistar ekonomije ▪ magistar sociologije ▪ diplomirani ekonomist ▪ diplomirani sociolog ▪ profesor sociologije
--------------------	--	---

* Napomena: kada postoje dvojbe oko ispunjavanja propisanih uvjeta odgovarajuće vrste obrazovanja za izvođenje nastave iz pojedinog nastavnog predmeta (promjena naziva nastavnog predmeta, akademskog ili stručnog naziva, nastavnog plana i programa/strukovnog kurikulumu, uvođenje novog akademskog ili stručnog naziva i sl.) suglasnost o odgovarajućoj vrsti obrazovanja za izvođenje nastave iz pojedinog nastavnog predmeta na zahtjev ustanove za strukovno obrazovanje može izdati ministarstvo nadležno za obrazovanje uz prethodno stručno mišljenje nadležne agencije.

5. Minimalni materijalni uvjeti

Nastavni predmet	Oprema	Prostor
Hrvatski jezik	školska ploča, grafoskop, računalo s pristupom internetu, projektor i projektno platno	standardna učionica
Engleski jezik	školska ploča (tamna ili bijela), računalo s pristupom internetu i potrebnim softverom, projektor i projektno platno, cd player, dvd player	standardna učionica, kabinet za strani jezik
Njemački jezik	školska ploča (tamna ili bijela), računalo s pristupom internetu i potrebnim softverom, projektor i projektno platno, cd player, dvd player	standardna učionica, kabinet za strani jezik
Povijest	školska ploča (tamna ili bijela), kreda, računalo s pristupom internetu, projektor i projektno platno	standardna učionica, kabinet za povijest
Geografija	geografske karte svijeta, kontinenta i republike hrvatske, topografske karte (broj listova dostatan radu u paru), satelitske snimke, reljefni modeli, zbirke minerala i stijena, prozirnice, računalna tehnologija i multimedijalne prezentacije, internet, kompas, krivinomjer, gps uređaj (broj kompasa, krivinomjera i gps uređaja minimalno dostatan za rad u skupinama), grafički prikazi, tekstualni materijal	specijalizirana učionica za geografiju ili kabinet za geografiju školsko dvorište
Tjelesna i zdravstvena kultura	nastavna sredstva i pomagala sukladno državnom pedagoškom standardu za opremanje sportskih igrališta, dvorana i ostalih pratećih prostora	otvoreni i zatvoreni sportski prostori s pratećim higijenskim prostorijama (sportska dvorana, teretana, igrališta, plivalište...),- sukladno državnom pedagoškom standardu
Politika i gospodarstvo	školska ploča (tamna ili bijela), računalo s pristupom internetu i potrebnim projektorom i projektno platno	standardna učionica, informatička učionica - korištenje prilikom realizacije pojedinih nastavnih tema
Etika	školska ploča (tamna ili bijela), kreda, računalo s pristupom internetu, projektor i projektno platno	standardna učionica, kabinet za etiku
Matematika	školska ploča (tamna ili bijela), pametna ploča,	standardna učionica, kabinet za matematiku,

	kreda u boji i geometrijski pribor, modeli geometrijskih tijela, računalo s pristupom internetu i potrebnim matematičkim softverom, projektor i projektno platno	informatička učionica - korištenje prilikom realizacije pojedinih nastavnih tema
IZBORNI STRANI JEZIK: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Engleski jezik ▪ Njemački jezik ▪ Francuski jezik ▪ Španjolski jezik ili ▪ Talijanski jezik 	školska ploča (tamna ili bijela), pametna ploča, kreda u boji, računalo s pristupom internetu, lcd projektor i projektno platno	standardna učionica, informatička učionica - za realizaciju pojedinih nastavnih tema
Unutarnje trgovinsko poslovanje	školska ploča (tamna ili bijela), kreda, računalo s pristupom Internetu, računalni programi (MS Office), pisač, LCD projektor i projektno platno, grafoskop, flip-chart, kamera, digitalni fotoaparatus, memory stick, udžbenici, stručna literatura, crteži, slike, TV emisije, plakati, prozirnice, tiskalice, dnevni tisak i časopisi.	standardna učionica, posjeti poslovnim subjektima (ovisno o mogućnostima školskog okruženja) radi prikupljanja i analize podataka povezanih s nastavnim sadržajem
Poznavanje robe	školska ploča (tamna ili bijela), kreda, računalo s pristupom Internetu, računalni programi (MS Office), pisač, LCD projektor i projektno platno, grafoskop, flip-chart, kamera, digitalni fotoaparatus, memory stick, udžbenici, stručna literatura, crteži, slike, TV emisije, plakati, prozirnice, tiskalice, dnevni tisak i časopisi.	standardna učionica, posjeti poslovnim subjektima (ovisno o mogućnostima školskog okruženja) radi prikupljanja i analize podataka povezanih s nastavnim sadržajem
Poduzetništvo	školska ploča (tamna ili bijela), kreda, računalo s pristupom Internetu, računalni programi (MS Office), pisač, LCD projektor i projektno platno, grafoskop, flip-chart, kamera, digitalni fotoaparatus, memory stick, udžbenici, stručna literatura, crteži, slike, TV emisije, plakati, prozirnice, tiskalice, dnevni tisak i časopisi.	standardna učionica, posjeti poslovnim subjektima (ovisno o mogućnostima školskog okruženja) radi prikupljanja i analize podataka povezanih s nastavnim sadržajem
Osnove računovodstva	školska ploča (tamna ili bijela), kreda, računalo s pristupom Internetu, računalni programi (MS Office), pisač, LCD projektor	standardna učionica, posjeti poslovnim subjektima (ovisno o mogućnostima školskog okruženja) radi prikupljanja

	i projektno platno, grafoskop, flip-chart, kamera, digitalni fotoaparati, memory stick, udžbenici, stručna literatura, crteži, slike, TV emisije, plakati, prozirnice, tiskalice, dnevni tisak i časopisi.	i analize podataka povezanih s nastavnim sadržajem
Analiza uspješnosti poslovanja	školska ploča (tamna ili bijela), kreda, računalo s pristupom Internetu, računalni programi (MS Office), pisač, LCD projektor i projektno platno, grafoskop, flip-chart, kamera, digitalni fotoaparati, memory stick, udžbenici, stručna literatura, crteži, slike, TV emisije, plakati, prozirnice, tiskalice, dnevni tisak i časopisi.	standardna učionica, posjeti poslovnim subjektima (ovisno o mogućnostima školskog okruženja) radi prikupljanja i analize podataka povezanih s nastavnim sadržajem
Marketing	školska ploča (tamna ili bijela), kreda, računalo s pristupom Internetu, računalni programi (MS Office), pisač, LCD projektor i projektno platno, grafoskop, flip-chart, kamera, digitalni fotoaparati, memory stick, udžbenici, stručna literatura, crteži, slike, TV emisije, plakati, prozirnice, tiskalice, dnevni tisak i časopisi.	standardna učionica, posjeti poslovnim subjektima (ovisno o mogućnostima školskog okruženja) radi prikupljanja i analize podataka povezanih s nastavnim sadržajem
Pravno okruženje	školska ploča (tamna ili bijela), kreda, računalo s pristupom Internetu, računalni programi (MS Office), pisač, LCD projektor i projektno platno, grafoskop, flip-chart, kamera, digitalni fotoaparati, memory stick, udžbenici, stručna literatura, crteži, slike, TV emisije, plakati, prozirnice, tiskalice, dnevni tisak i časopisi.	standardna učionica, posjeti poslovnim subjektima (ovisno o mogućnostima školskog okruženja) radi prikupljanja i analize podataka povezanih s nastavnim sadržajem
Poslovna logistika	školska ploča (tamna ili bijela), kreda, računalo s pristupom Internetu, računalni programi (MS Office), pisač, LCD projektor i projektno platno, grafoskop, flip-chart, kamera, digitalni fotoaparati, memory stick, udžbenici, stručna	standardna učionica, posjeti poslovnim subjektima (ovisno o mogućnostima školskog okruženja) radi prikupljanja i analize podataka povezanih s nastavnim sadržajem

	literatura, crteži, slike, TV emisije, plakati, prozirnice, tiskanice, dnevni tisak i časopisi.	
Vanjskotrgovinsko poslovanje	školska ploča (tamna ili bijela), kreda, računalo s pristupom Internetu, računalni programi (MS Office), pisač, LCD projektor i projektno platno, grafoskop, flip-chart, kamera, digitalni fotoaparatus, memory stick, udžbenici, stručna literatura, crteži, slike, TV emisije, plakati, prozirnice, tiskanice, dnevni tisak i časopisi.	standardna učionica, posjeti poslovnim subjektima (ovisno o mogućnostima školskog okruženja) radi prikupljanja i analize podataka povezanih s nastavnim sadržajem
Kreativnost u poslovanju	školska ploča (tamna ili bijela), kreda, računalo s pristupom Internetu, računalni programi (MS Office), pisač, LCD projektor i projektno platno, grafoskop, flip-chart, kamera, digitalni fotoaparatus, memory stick, udžbenici, stručna literatura, crteži, slike, TV emisije, plakati, prozirnice, tiskanice, dnevni tisak i časopisi.	standardna učionica, posjeti poslovnim subjektima (ovisno o mogućnostima školskog okruženja) radi prikupljanja i analize podataka povezanih s nastavnim sadržajem
Kultura poslovanja	školska ploča (tamna ili bijela), kreda, računalo s pristupom Internetu, računalni programi (MS Office), pisač, LCD projektor i projektno platno, grafoskop, flip-chart, kamera, digitalni fotoaparatus, memory stick, udžbenici, stručna literatura, crteži, slike, TV emisije, plakati, prozirnice, tiskanice, dnevni tisak i časopisi.	standardna učionica, posjeti poslovnim subjektima (ovisno o mogućnostima školskog okruženja) radi prikupljanja i analize podataka povezanih s nastavnim sadržajem
Poslovna komunikacija	učionica opremljena uredskim stolovima i ergonomskim stolcima, na svakom radnome mjestu obvezno je jedno osobno računalo s potrebnim softverima, i sljedeća uredska oprema: jedan telefon, tri pisača, jedan fotokopirni uređaj, skener, jedan LCD projektor, projektno platno, ploča, flipchart, uredski materijal, rezač papira i kutija za	specijalizirana učionica, posjeti poslovnim subjektima (Trgovačkom sudu, Hrvatskoj gospodarskoj komori, Hrvatskoj obrtničkoj komori, centrima za poduzetništvo, poduzetničkim inkubatorima- ovisno o mogućnostima školskog okruženja) radi prikupljanja i analize podataka povezanih s nastavnim sadržajem

	ekološko spremanje nepotrebne papirnate dokumentacije, mjesto za pohranu i klasifikaciju poslovne dokumentacije, police za pohranu i klasificiranje dokumentacije u elektroničkom obliku, npr. police za CD-ove i sl., kamera, digitalni fotoaparat	
Strukovne vježbe	učionica opremljena uredskim stolovima i ergonomskim stolcima, na svakom radnome mjestu obvezno je jedno osobno računalo s potrebnim softverima, i sljedeća uredska oprema: jedan telefon, tri pisača, jedan fotokopirni uređaj, skener, jedan LCD projektor, projektno platno, ploča, flipchart, uredski materijal, rezač papira i kutija za ekološko spremanje nepotrebne papirnate dokumentacije, mjesto za pohranu i klasifikaciju poslovne dokumentacije, police za pohranu i klasificiranje dokumentacije u elektroničkom obliku, npr. police za CD-ove i sl., kamera, digitalni fotoaparat	specijalizirana učionica, posjeti poslovnim subjektima (Trgovačkom sudu, Hrvatskoj gospodarskoj komori, Hrvatskoj obrtničkoj komori, centrima za poduzetništvo, poduzetničkim inkubatorima- ovisno o mogućnostima školskog okruženja) radi prikupljanja i analize podataka povezanih s nastavnim sadržajem
Prezentacijske vještine	učionica opremljena uredskim stolovima i ergonomskim stolcima, na svakom radnome mjestu obvezno je jedno osobno računalo s potrebnim softverima, i sljedeća uredska oprema: jedan telefon, tri pisača, jedan fotokopirni uređaj, skener, jedan LCD projektor, projektno platno, ploča, flipchart, uredski materijal, rezač papira i kutija za ekološko spremanje nepotrebne papirnate dokumentacije, mjesto za pohranu i klasifikaciju poslovne dokumentacije, police za pohranu i klasificiranje dokumentacije u elektroničkom obliku, npr. police za CD-ove i sl., kamera, digitalni fotoaparat	specijalizirana učionica, posjeti poslovnim subjektima (Trgovačkom sudu, Hrvatskoj gospodarskoj komori, Hrvatskoj obrtničkoj komori, centrima za poduzetništvo, poduzetničkim inkubatorima- ovisno o mogućnostima školskog okruženja) radi prikupljanja i analize podataka povezanih s nastavnim sadržajem

Poslovni strani jezik	učionica opremljena uredskim stolovima i ergonomskim stolcima, na svakom radnome mjestu obvezno je jedno osobno računalo s potrebnim softverima, i sljedeća uredska oprema: jedan telefon, tri pisača, jedan fotokopirni uređaj, skener, jedan LCD projektor, projektno platno, ploča, flipchart, uredski materijal, rezač papira i kutija za ekološko spremanje nepotrebne papirnatih dokumentacije, mjesto za pohranu i klasifikaciju poslovne dokumentacije, police za pohranu i klasificiranje dokumentacije u elektroničkom obliku, npr. police za CD-ove i sl., kamera, digitalni fotoapar	specijalizirana učionica, posjeti poslovnim subjektima (Trgovačkom sudu, Hrvatskoj gospodarskoj komori, Hrvatskoj obrtničkoj komori, centrima za poduzetništvo, poduzetničkim inkubatorima- ovisno o mogućnostima školskog okruženja) radi prikupljanja i analize podataka povezanih s nastavnim sadržajem
Poslovno pregovaranje	učionica opremljena uredskim stolovima i ergonomskim stolcima, na svakom radnome mjestu obvezno je jedno osobno računalo s potrebnim softverima, i sljedeća uredska oprema: jedan telefon, tri pisača, jedan fotokopirni uređaj, skener, jedan LCD projektor, projektno platno, ploča, flipchart, uredski materijal, rezač papira i kutija za ekološko spremanje nepotrebne papirnatih dokumentacije, mjesto za pohranu i klasifikaciju poslovne dokumentacije, police za pohranu i klasificiranje dokumentacije u elektroničkom obliku, npr. police za CD-ove i sl., kamera, digitalni fotoapar	specijalizirana učionica, posjeti poslovnim subjektima (Trgovačkom sudu, Hrvatskoj gospodarskoj komori, Hrvatskoj obrtničkoj komori, centrima za poduzetništvo, poduzetničkim inkubatorima- ovisno o mogućnostima školskog okruženja) radi prikupljanja i analize podataka povezanih s nastavnim sadržajem
Osnove statistike	učionica opremljena uredskim stolovima i ergonomskim stolcima, na svakom radnome mjestu obvezno je jedno osobno računalo s potrebnim softverima, i sljedeća uredska oprema: tri pisača, skener, jedan LCD projektor, projektno platno, ploča, flipchart, kamera, digitalni fotoapar	specijalizirana učionica, posjeti poslovnim subjektima (ovisno o mogućnostima školskog okruženja) radi prikupljanja i analize podataka povezanih s nastavnim sadržajem

Računalo u struci	učionica opremljena uredskim stolovima i ergonomskim stolcima, na svakom radnome mjestu obvezno je jedno osobno računalo s potrebnim softverima, i sljedeća uredska oprema:tri pisača, skener, jedan LCD projektor, projektno platno, ploča, flipchart, kamera, digitalni fotoapar	specijalizirana učionica, posjeti poslovnim subjektima (ovisno o mogućnostima školskog okruženja) radi prikupljanja i analize podataka povezanih s nastavnim sadržajem
Poslovna informatika	učionica opremljena uredskim stolovima i ergonomskim stolcima, na svakom radnome mjestu obvezno je jedno osobno računalo s potrebnim softverima, i sljedeća uredska oprema:tri pisača, skener, jedan LCD projektor, projektno platno, ploča, flipchart, kamera, digitalni fotoapar	specijalizirana učionica, posjeti poslovnim subjektima (ovisno o mogućnostima školskog okruženja) radi prikupljanja i analize podataka povezanih s nastavnim sadržajem
E – poslovanje	učionica opremljena uredskim stolovima i ergonomskim stolcima, na svakom radnome mjestu obvezno je jedno osobno računalo s potrebnim softverima, i sljedeća uredska oprema:tri pisača, skener, jedan LCD projektor, projektno platno, ploča, flipchart, kamera, digitalni fotoapar	specijalizirana učionica, posjeti poslovnim subjektima (ovisno o mogućnostima školskog okruženja) radi prikupljanja i analize podataka povezanih s nastavnim sadržajem

6. Reference dokumenta

6.1. Referentni brojevi

Kod standarda kvalifikacije: **SK-0902/11-02-42/11-02**

Naziv obrazovnog sektora: Ekonomija, trgovina i poslovna administracija

Šifra obrazovnog sektora: 09

6.2. Članovi radnih skupina koji su sudjelovali u izradbi standarda kvalifikacije

6.2.1. Općeobrazovni dio

I. Jezično-komunikacijsko područje:

Ivana Lekić, prof., AZOO, Split - voditeljica

Jelena Matković, prof., ASOO, Zagreb

Vesna Hrvoj-Šic, MZOS, Zagreb

Hrvatski jezik

dr. sc. Sanja Fulgosi, NCVVO, Zagreb

Božica Jelaković, prof., XV. gimnazija, Zagreb

dr. sc. Srećko Listeš, AZOO, Split

Tanja Marčan, prof., Hotelijersko-turistička škola Opatija, Opatija

Melita Rabak, prof., Trgovačka i tekstilna škola u Rijeci, Rijeka

Linda Grubišić Belina, prof., AZOO, Rijeka

Engleski i njemački jezik

Izabela Potnar Mijić, prof., AZOO, Osijek

Ana Crkvenčić, prof., AZOO, Zagreb

Dubravka Kovačević, prof., AZOO, Zagreb

Ninočka Truck-Biljan, prof., Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera, Osijek

Vlasta Svalina, prof., Ekonomska i upravna škola, Osijek

Livija Pribanić Katarinić, prof., Srednja strukovna škola Vinkovci, Vinkovci

Dragana Jurilj Prgomet, prof., Druga srednja škola Beli Manastir, Beli Manastir

Cvjetanka Božanić, prof., X. gimnazija „Ivan Supek“, Zagreb

II. Matematičko područje:

Matematika

Neda Lesar, prof., AZOO, Zagreb – voditeljica

Nada Gvozdenović, dipl. ing., ASOO, Zagreb

Mirjana Ilijić, prof., Tehnička škola Ruđera Boškovića, Zagreb

Draga Dolenc Gashi, prof., Grafička škola u Zagrebu, Zagreb

Zlatko Zadelj, prof., NCVVO, Zagreb

Darko Belović, MZOS, Zagreb

III. Prirodoslovno područje:

mr. sc. Diana Garašić, AZOO, Zagreb – voditeljica

Nada Gvozdenović, dipl. ing., ASOO, Zagreb

Andreja Uroić Landekić, MZOS, Zagreb

Geografija

Sonja Burčar, prof., AZOO, Osijek

dr. sc. Ružica Vuk, Prirodoslovno-matematički fakultet, Geografski odsjek, Zagreb

IV. Tehničko i informatičko područje:

/

V. Društveno–humanističko područje:

Ankica Mlinarić, dipl. teolog, AZOO, Osijek – voditeljica

Mateja Mandić, prof., ASOO, Zagreb

Ivana Pilko Čunčić, prof., MZOS, Zagreb

Povijest

mr. sc. Marijana Marinović, AZOO, Rijeka

dr. sc. Željko Holjevac, Filozofski fakultet, Zagreb

Loberst Simičić, dipl. sociolog i dipl. povjesničar, Medicinska škola, Rijeka

Mladen Stojić, prof., Srednja škola za elektrotehniku i računalstvo, Rijeka

Miroslav Šašić, prof., Prirodoslovna škola Vladimira Preloga, Zagreb

Etika

Milana Funduk, prof., Klasična gimnazija, Zagreb

dr. sc. Dijana Lozić-Leko, Gimnazija A. G. Matoša, Zabok

Politika i gospodarstvo

Martina Preglej, prof., Sportska gimnazija, Zagreb

Zlata Paštar, prof., Prva gimnazija, Zagreb

VI. Umjetničko područje:

/

VII. Tjelesno i zdravstveno područje:

Tjelesna i zdravstvena kultura

Željko Štefanac, prof., AZOO, Zagreb – voditelj

Biljana Šoda, ASOO, Zagreb

Višnja Maranić-Uremović, MZOS, Zagreb

prof. dr. sc. Boris Neljak, Kineziološki fakultet, Zagreb

dr.sc. Dario Novak, Kineziološki fakultet, Zagreb

dr.sc. Vilko Petrić, Kineziološki fakultet, Zagreb

Ana Matković, prof., Škola za primalje, Zagreb

6.2.2. Strukovni dio

mr. sc. Areta Čuturaš, Hrvatska Lutrija d.o.o., Zagreb

Elisabetta Fortunato, dipl. oec., ASOO, Zagreb

Dubravka Hržica, dipl. oec., Srednja škola Zabok, Zabok

mr. sc. Darija Krstić, Centar za poduzetništvo Osijek, Osijek

Jasenka Rašetina, dipl. oec., Komercijalno-trgovačka škola Split, Split

Tamara Sapanjoš, dipl. oec., Gospodarska škola Buje – Istituto professionale Buie, Buje

6.3. Predlagatelj strukovnog kurikulumuma

Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje.